

Universitat Autònoma de Barcelona

Autoinforme d'acreditació

Facultat de Filosofia i Lletres

Bellaterra, Juny 2016

Índex

0. Dades identificadores bàsiques	1
1. Presentació del centre.....	3
2. Procés d'elaboració de l'autoinforme	9
3. Valoració de l'assoliment dels estàndards d'acreditació.....	11
3.1. Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu	11
3.2. Estàndard 2: Pertinència de la informació pública.....	35
3.3. Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació	42
3.4. Estàndard 4: Adequació del professorat al programa formatiu	50
3.5. Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge	61
3.6. Estàndard 6: Qualitat dels resultats dels programes formatius.....	69
4. Valoració final i propostes de millora	205
5. Relació d'evidències.....	219
ANNEX 1. Dimensió addicional: Grau en Arqueologia	187

0. Dades identificadores bàsiques

Universitat	Universitat Autònoma de Barcelona
Nom del Centre	Facultat de Filosofia i Lletres
Dades de contacte	Joan Carbonell (dg.lletres@uab.cat) (93 581 1607)
Responsables elaboració autoinforme	Veure composició del CAI a l'apartat 2
Data i òrgan de validació	Junta Permanent del 2 de juny de 2016

Titulacions impartides al Centre				
Denominació	Codi RUCT	Crèdits	Any d'implantació	Coordinador
Titulacions que s'acrediten				
Grau d'Antropologia Social i Cultural	2500256	240	2009-2010	Mateo Dieste, Josep Lluís
Grau d'Arqueologia	2500241	240	2009-2010	Gassiot Ballé, Ermengol
Grau d'Estudis Anglesos	2500245	240	2009-2010	Coll Alfonso, Maria Mercè
Grau d'Estudis Clàssics	2500243	240	2009-2010	Pàmias Massana, Jordi
Grau de Filosofia	2500246	240	2009-2010	Tafalla González, Marta
Grau de Geografia i Ordenació del Territori	2501002	240	2009-2010	Ortiz Guitart, Anna
Grau d'Història	2500501	240	2009-2010	Hernández Hernández, Bernat
Grau d'Història de l'art	2500239	240	2009-2010	Claveria Nadal, Montserrat
Grau de Llengua i Literatura Catalanes	2500247	240	2009-2010	Rigau Oliver, Gemma
Grau de Llengua i Literatura Espanyoles	2500248	240	2009-2010	Ferrus Anton, Beatriz
Grau de Musicologia	2500240	240	2009-2010	Gan Quesada, German
Titulacions que no s'acrediten				
Grau d'Estudis d'Anglès i Català	2501902	240	2010-2011	Oller Guzmán, Marta
Grau d'Estudis d'Anglès i de Clàssiques	2501907	240	2010-2011	Oller Guzmán, Marta
Grau d'Estudis d'Anglès i Espanyol	2501910	240	2010-2011	Oller Guzmán, Marta
Grau d'Estudis d'Anglès i Francès	2501913	240	2010-2011	Oller Guzmán, Marta
Grau d'Estudis d'Espanyol i de Clàssiques	2501802	240	2010-2011	Oller Guzmán, Marta
Grau d'Estudis de Català i de Clàssiques	2501792	240	2010-2011	Oller Guzmán, Marta
Grau d'Estudis de Català i Espanyol	2501801	240	2010-2011	Oller Guzmán, Marta
Grau d'Estudis de Francès i Català	2501818	240	2010-2011	Oller Guzmán, Marta
Grau d'Estudis de Francès i de Clàssiques	2501856	240	2010-2011	Oller Guzmán, Marta
Grau d'Estudis de Francès i Espanyol	2501857	240	2010-2011	Oller Guzmán, Marta
Grau d'Estudis Francesos	2502533	240	2010-2011	Catena Rodolfo, María Angeles
Grau d'Humanitats	2502758	240	2012-2013	Kirchner Granell, Helena
MU en Anàlisi i Gestió del Patrimoni Artístic	4313768	60	2013-2014	Llorens Moreno, Núria

MU en Antropologia Social i Cultural / Social and Cultural Anthropology	4314950	120	2015-2016	Valenzuela García, Hugo
MU en Antropologia: Recerca Avançada i Intervenció Social	4313769	60	2013-2014	Lubbers , Miranda Jessica
MU en Egiptologia	4315555	120	2015-2016	Cervelló Autuori, Josep
MU en Estudis Anglesos Avançats / Advanced English Studies	4313157	60	2011-2012	Moyer Greer, Melissa Greer
MU en Estudis Avançats de Llengua i Literatura Catalanes	4313382	60	2012-2013	Villalba Nicolás, Francesc Xavier
MU en Estudis Teatral	4313879	60	2013-2014	Foguet Boreu, Francesc
MU en Estudis Territorials i de la Població	4313300	60	2012-2013	Cebollada Frontera, Àngel
MU en Literatura Comparada: Estudis Literaris i Culturals	4313178	60	2011-2012	Penedo Picos, Antonio
MU en Llengua Espanyola, Literatura Hispànica i Espanyol com a Llengua Estrangera	4313767	60	2013-2014	Poch Olivé, Dolors
MU en Musicologia, Educació Musical i Interpretació de la Música Antiga	4312637	60	2010-2011	Cortés Mir, Francesc d'Assis
MU en Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana	4313137	60	2011-2012	Martí Castelló, Ramon
MU en Reptes de la Filosofia Contemporània	4313410	60	2012-2013	Farrés Juste, Oriol
Titulacions no coordinades per la UAB				
MU en Arqueologia Clàssica (<i>coordina URV</i>)	4313999	90	2013-2014	Guitart Duran, Josep
MU en Ciència Cognitiva i Llenguatge (<i>coordina UB</i>)	4314177	60	2013-2014	Gallego Bartolomé, Ángel Jesús
MU en Elaboració de Diccionaris i Control de Qualitat del Lèxic Espanyol (<i>coordina UNED</i>)	4311241	90	2009-2010	Garriga Escribano, Cecilio
MU en Filosofia Analítica (<i>coordina UB</i>)	4314179	60	2013-2014	Martínez Merino, Manuel Jesús
MU en Història Contemporània (<i>coordina UAM</i>)	4311727	60	2009-2010	Morente Valero, Francisco José
MU en Identitat Europea Medieval (<i>coordina UdL</i>)	4314102	60	2013-2014	Kirchner Granell, Helena
MU en Mediterrània Antiga (<i>coordina UOC</i>)	4315393	60	2015-2016	Antela Bernardez, Ignacio Borja
MU en Polítiques i Planificació per a les Ciutats, l'Ambient i el Paisatge (<i>coordina UdG</i>)	4313901	120	2014-2015	Cebollada Frontera, Àngel

1. Presentació del centre

Web de la Facultat: <http://www.uab.cat/lletres/>

La **Facultat de Filosofia i Lletres** va ser creada per la disposició D 1774/1968, data 27/7/1968, BOE 30/7/1968. Va ser part del nucli inicial de la Universitat Autònoma de Barcelona. El novembre de 1968 van començar les classes en el Monestir i a la Casa de Cultura de Sant Cugat del Vallès. El novembre de 1972, i per al curs 1972-1973, es van traslladar les activitats docents i administratives a Bellaterra, ocupant bona part de l'edifici B, on es troba encara en l'actualitat.

La secció de Psicologia es va convertir en Facultat independent en el curs 1990-1991. Al seu torn, la Secció de Pedagogia, creada l'any 1973, es va integrar amb l'Escola de Mestres de Sant Cugat donant lloc, l'any 1992, a la Facultat de Ciències de l'Educació. Els estudis de Llicenciatura que aleshores s'impartien en l'àmbit de Lletres eren: Art, Filologia anglesa i Germanística, Filologia catalana, Filologia clàssica, Filologia espanyola, Filologia francesa i romànica, Filosofia, Geografia i Història.

Des dels principis fundacionals, la UAB, a diferència d'altres universitats de l'entorn immediat, ha estat una universitat de campus, multidisciplinària i científica. La Facultat de Filosofia i Lletres ha estat un centre clau en la consecució de la seva excel·lència docent i investigadora. Un centre que, malgrat experiències immediates en sentit contrari, ha volgut preservar la denominació històrica i genèrica de Facultat de "Filosofia i Lletres", tot i que en l'actualitat abraça també estudis incorporats a l'àmbit de les Ciències Socials (Antropologia, Geografia).

Els estudis que s'hi imparteixen

El curs 2014-2015, la Facultat de Filosofia i Lletres ha impartit 23 titulacions de grau i 24 de màsters oficials, 13 dels quals són coordinats per la UAB. Els estudis que s'hi imparteixen es divideixen epistemològicament en titulacions de l'àmbit filològic (E. Anglesos, LL. i L. Catalanes, E. Clàssics, LL. i L. Espanyoles i E. Francesos, graus combinats d'estudis de Filologia) i titulacions de l'àmbit social i històric (Antropologia, Art, Arqueologia, Filosofia, Geografia, Història, Humanitats i Musicologia). Som davant d'una facultat, doncs, complexa, amb problemàtiques molt diverses on conviuen diferents idiosincràsies tant en la formació com en la recerca.

Quant a la incorporació de nous estudis, cal destacar que en el curs 1993-1994 es va començar a impartir per primera vegada la Llicenciatura d'Humanitats. Ja en el marc de l'adaptació dels estudis a l'estructura de la Declaració de Bolonya el curs 2008/2009 es va implantar el Grau d'Humanitats amb caràcter experimental. Un any després (curs 2009-2010), amb la implantació generalitzada dels graus de 240 crèdits, es van començar a impartir a la Facultat, a més dels graus que adaptaven les antigues llicenciatures de primer i de segon cicle, els graus d'Antropologia Social i Cultural i de Musicologia, que continuaven sengles llicenciatures de segon cicle, i el nou grau d'Arqueologia.

Un any després, el curs 2010-2011, es van incorporar a l'oferta de la Facultat els 10 graus combinats d'estudis de Filologia, cinc dels quals s'han presentat a acreditació el primer semestre del 2016. Aquests són uns estudis únics en el panorama universitari espanyol. La seva programació va ser una aposta estratègica de la Facultat que procura oferir perfils formatius mixtos que combinen l'assoliment de competències en dues llengües i les seves literatures.

La seva estructura està basada en els cinc graus simples d'estudis filològics que programa la Facultat: en Estudis Anglesos, en Estudis Clàssics, en Estudis Francesos, en Llengua i Literatura catalanes i en Llengua i

Literatura espanyoles. Els cinc graus restants (Francès-Català, Francès-Espanyol, Francès-Clàssiques, Clàssiques-Català, Clàssiques-Espanyol) s'extingeixen a partir del curs 2016-2017.

És important assenyalar que a) el seu Pla d'Estudis s'ha dissenyat exclusivament a partir d'assignatures ja existents en els graus simples i b) la seva programació docent s'ha construït sobre els grups ja existents de les assignatures dels graus simples. Això significa que la seva posada en marxa en cap cas no ha suposat la inversió de més recursos de professorat ni d'aulari, ans ha permès l'ús més eficient d'aquells amb què compta el centre. Val a dir que aquesta proposta sí que suposa una gran complexitat organitzativa i, per tant, un esforç suplementari per part de la coordinadora, els vice-decanats implicats en l'ordenació dels estudis, i la Gestió Acadèmica.

Com a dada significativa val a dir que l'entrada d'estudiants de nou accés per la via dels estudis combinats de filologia ha suposat en alguns cursos duplicar l'entrada d'algunes de les titulacions simples corresponents.

La universitat organitza també una oferta d'itineraris en forma de *minores*, a partir d'assignatures de graus diversos. Aquesta oferta és de caràcter general per a tots els títols de la universitat i es poden cursar a compte dels 60 ECTS del quart curs. En aquest sentit, la Facultat és responsable de l'oferta dels *minores* següents: en Ciències del Llenguatge, en Cultura Clàssica, en Cultures i Literatures Romàniques Medievales, en Estudis Alemanys, en Estudis Bascos, en Estudis Gallecs, en Estudis Portuguesos, en Italià, en Estudis Literaris i Culturals, en estudis de Filosofia i en Estudis de Gènere.

L'alumnat i el professorat

Al llarg de la seva història, la Facultat de Filosofia i Lletres s'ha anat configurant com una gran facultat, fins arribar a ser la de més envergadura de tot el campus de Bellaterra. Això es pot considerar, almenys des de la perspectiva quantitativa, una història d'èxit. En aquest sentit, les xifres relatives a l'alumnat i també al professorat així ho indiquen.

Si el primer curs, 1968-1969, la Facultat de Filosofia i Lletres tenia 112 alumnes, en els anys següents el seu nombre va créixer considerablement. La matrícula total en els últims sis anys (set pel que fa a Humanitats) dels graus està recollida en el quadre següent:

Matrícula total en els graus	08-09	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15
Antropologia social i cultural		83	130	184	225	255	263
Arqueologia		80	147	211	266	293	316
Estudis anglesos		120	162	221	268	298	325
Estudis clàssics		39	35	49	64	58	75
Estudis d'anglès i català			33	48	61	75	76
Estudis d'anglès i de clàssiques			17	31	46	47	36
Estudis d'anglès i espanyol			34	57	77	100	113
Estudis d'anglès i francès			30	54	71	95	105
Estudis de català i de clàssiques			3	8	7	10	13
Estudis de català i espanyol			33	47	54	54	59
Estudis de francès i català			6	8	6	7	8
Estudis de francès i de clàssiques			1	5	3	3	4
Estudis de francès i espanyol			13	33	35	35	30
Estudis d'espanyol i de clàssiques			7	16	16	22	17
Estudis francesos			23	53	41	44	45
Filosofia		67	139	197	200	206	195
Geografia i ordenació del territori		73	168	254	273	275	278
Història		124	244	374	467	501	488

Història de l'art		108	191	256	327	324	293
Humanitats	140	175	239	262	253	214	199
Llengua i literatura catalanes		12	54	71	79	77	71
Llengua i literatura espanyoles		35	92	138	167	162	172
Musicologia		78	142	194	221	234	216

Actualment, la matrícula total als graus de la Facultat està consolidada al voltant dels 3.500 estudiants, amb tot s'estan duent a terme accions orientades a millorar els resultats de la matrícula dels graus deficitaris, com és el cas d'alguns estudis combinats de filologia. La Facultat va rebre un ajut de l'AGAUR dins la convocatòria de projectes acadèmics estratègics de millora de la qualitat, l'eficiència i la internacionalització EMQEI per a l'any 2014 (ECO/1453/20), amb el títol *Adequació dels currículums dels estudis combinats de llengua i literatura de la UAB*, per estudiar la remodelació d'aquests estudis, amb l'objectiu d'unificar l'accés dels estudiants al primer curs i simplificar l'excessiu nombre de codis d'accés (10) per accedir als graus combinats, sense reduir l'oferta múltiple ([Annex 1.1](#)). Com a experiència pilot d'aquest ajut, s'ha presentat a l'AQU una nova forma d'accedir a cinc dels estudis combinats en llengua i literatura que hem denominat *Grau obert en Llengua i Literatura* que substitueixen els estudis combinats que s'extingeixen a partir del curs 2016-2017 ([Annex 1.2](#)).

Quant als màsters, incorporats com a tals a partir de la reforma implantada el curs 2006-2007, han significat, de nou, un augment considerable en el volum de docència. La matrícula de nou accés dels màsters vigents, en els últims nou anys, ve resumida en aquesta taula:

Matrícula de nou ingrés en els màsters	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16
Anàlisi i gestió del patrimoni artístic	11	9	22	10		17	20	16	27
Antropologia social i cultural/Social and Cultural Anthropology		7	4	7	10	4	3	2	4 ¹
Antropologia: Recerca Avançada i Intervenció Social							23	16	19
Egiptologia ²									22
Estudis anglesos avançats/ Advanced English Studies					17	16	16	14	26
Estudis avançats de llengua i literatura catalanes						20	23	15	9
Estudis teatrals		36	29	28	30	17	16	14	25
Estudis territorials i de la població	51	57	43	26	20	23	22	18	13
Història contemporània	14	11	21	14	30	19	25	17	23
Història de Catalunya						10	Suspès	9 ²	
Literatura comparada: estudis literaris i culturals	40	31	25	28	21	18	19	18	20
Llengua espanyola, literatura hispànica i espanyol com a Llengua estrangera							44	36	56
Llengua i civilització de l'Antic Egipte (biennal)			19		18		18		
Musicologia, educació musical i interpretació de la música antiga				50	54	42	35	39	49
Prehistòria, antiguitat i edat mitjana					29	16	24	28	32
Reptes de la filosofia contemporània						5	9	9	8
Tractament de la Informació i Comunicació Multilingüe	14	10	14	17	9	6	7	Suspès	

Quant al professorat, la Facultat de Filosofia i Lletres en el seu conjunt compta, amb data de 31 de desembre de 2014, amb 470 professors a temps complert, que formen part dels departaments que tenen la seva seu a la Facultat. Aquests departaments són els següents:

- Departament d'Antropologia Social i Cultural

¹ A efectes de matrícula els estudiants d'aquest títol es compten juntament amb els del màster en Antropologia: Recerca Avançada i Intervenció Social.
² Suprimit a partir del curs 15/16

- Departament d'Art i de Musicologia
- Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
- Departament de Filologia Anglesa i de Germanística
- Departament de Filologia Catalana
- Departament de Filologia Espanyola
- Departament de Filologia Francesa i Romànica
- Departament de Filosofia
- Departament de Geografia
- Departament d'Història Moderna i Contemporània
- Departament de Prehistòria

La qualitat del professorat responsable dels estudis de la facultat ha tingut una evolució en general satisfactòria. En l'apartat 3, estàndard 4, subapartats 4.1 i 4.2 d'aquest mateix informe es trobaran les valoracions pertinents en quant a les xifres relatives al professorat.

La qualitat dels estudis

Rànquings

Prenent com a referents dos dels rànquings internacionals més prestigiosos del món, constatem que en l'últim del *Times Higher Education* (2015-2016), la UAB ocupa **la 142a posició mundial** (2015 ocupava entre la 226-250), essent **la primera de l'estat espanyol**, seguida per la UPF que ocupa la posició 164. En la secció **Arts & Humanities d'aquest mateix rànquing la Facultat de Filosofia i Lletres ocupa la 62a posició** (90a el 2015), essent **la primera universitat de l'estat espanyol**, seguida de la UB que ocupa la 80a (<https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/autonomous-university-of-barcelona?ranking-dataset=134185>). Ocupa també la **posició 12a mundial** d'universitats amb menys de 50 anys, la millor classificació de tot l'Estat.

Igualment, segons els resultats de la cinquena edició del *QS World University Rankings* (2015-2016) la UAB ocupa la 190a posició (3a d'Espanya); *by Faculty* la Facultat de Filosofia i Lletres puja fins la 164a posició (4a d'Espanya). Si ens atenem a la classificació *by subject*, amb un total de 4.226 universitats avaluades, que classifica les 200 millors universitats del món en quaranta-dues matèries, dels estudis organitzats per la Facultat de Filosofia i Lletres, figuren **entre les 100 millors els d'Arqueologia** (71a/4a d'Espanya), de **Geografia** (72a/1a de l'Espanya), d'**Antropologia** (75a/2a d'Espanya) i de **Llengües Modernes** (78a/2a d'Espanya). Val la pena notar que en el cas de **Geografia la UAB ha mantingut la primera posició espanyola** des de 2012 i que **Antropologia ha escalat fins a la segona posició**. Els estudis de **Llengua i Literatura Anglesa** (179a/4a d'Espanya) i **Història** (175a/4a d'Espanya) formen part del segon centenar (<http://www.topuniversities.com/subject-rankings/2016>).

Així mateix, en el rànquing *QS TOP 50 UNDER 50* (2015-2016) la **UAB ha continuat mantenint la 10a posició mundial** des de 2014, la 4a europea i 2a espanyola; i la posició **166a del món i 2a de l'estat espanyol en el rànquing de producció científica SIR WR** (2014-2015). En el recent *Û-Ranking Universidades Españolas* (2016) la UAB apareix en segona posició, essent la primera en recerca i figurant en el primer tercil quan s'interrelaciona la recerca amb la docència i la innovació, sigui quin sigui el pes que es doni a cadascuna d'aquestes missions (<http://www.u-ranking.es/analisis.php>).

L'estabilitat —i, en alguns casos, millora— que presenten tant la UAB com els àmbits de coneixement objecte d'estudi dels rànquings esmentats, s'ha de posar en el context de la minva de recursos per al finançament de la universitat pública i en l'aplicació de la taxa de reposició de les baixes per jubilació: en el cas del PDI un 10% fins a l'any 2014 i en el cas del PAS 0% fins a la data actual. Segons un informe de CCOO (https://drive.google.com/file/d/0B8U_dNc5nUuXVzVoY3h1UEt0dlk/view?pref=2&pli=1), entre 2010 i 2104 els pressupostos dels campus universitaris han baixat un 15% en euros corrents (un 24% amb

l'increment de l'IPC); el 32% de retallades de pressupost ha recaigut en el capítol de personal i la inversió per estudiant ha caigut un 25,2%. En aquest sentit, cal només observar com poc a poc, la plantilla de professorat permanent ha anat disminuint (bàsicament per jubilació), essent substituïda, en el millor del casos, per professorat eventual. En [Annex 3.4/Annex 3.4.1/Estadístiques Professorat Lletres](#) es pot apreciar la progressiva disminució de professorat permanent (catedràtics, titulars, agregats o lectors), en la proporció que guarden en relació amb el total del professorat de la Facultat, i això precisament des del curs 2011-2012. En qualsevol organització, aquesta minva hauria ocasionat una davallada immediata dels índexs de qualitat, fet que no s'ha produït en el cas de la UAB.

Internacionalització

Un altre aspecte important de la Facultat és el grau d'Internacionalització pel que fa al volum d'estudiants *IN* i *OUT* que es registren en les diferents titulacions cada curs acadèmic. Segons dades de la Memòria d'activitats del curs 2014-15 ([Annex 3.4/Annex 3.4.2](#)) de l'Àrea de Relacions Internacionals de la UAB, la FFIL és la Facultat que més acords signats d'intercanvi Erasmus té de tota la Universitat (232) i també la que més estudiants rep (490) i envia (486).

Universitat a l'Abast

L'interès pels estudis de Lletres també es pot apreciar en el programa "Aprent al Campus" de la Universitat a l'Abast, el qual ofereix seguir cursos oficials de les titulacions que s'imparteixen a la Facultat a persones majors de cinquanta anys. Les dades que tenim dels darrers cursos mostren que la gran majoria d'estudiants que trien alguna assignatura del Campus ho fa a les de la Facultat. Això representa un sòlid increment anual d'estudiants a la Facultat. Concretament, el curs 2015-2016 el 85% dels crèdits matriculats en aquests programa s'impartiren a la facultat de Lletres.

Evolució de la distribució d'alumnes de la Universitat a l'Abast per Facultat:

	06-07	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16
Filosofia i Lletres	121	118	145	184	253	285	293	307	318	338
CC. Comunicació	3	2	10	6	3	9	7	16	24	14
CC. Polítiques i Soc.	16	16	18	26	31	33	18	14	14	15
Ciències	4	4	14	11	7	13	7	11	13	17
Psicologia	9	7	12	16	15	17	8	15	9	6
Dret	0	1	3	1	3	8	16	11	8	12
Traducció i Interpretació	0	5	1	4	3	8	6	8	8	9
Medicina	8	4	7	1	0	0	1	3	4	5
Economia i Empresa	1	0	1	1	3	4	1	1	3	3
CC. Educació	3	7	8	2	5	1	1	0	1	1
Veterinària	1	0	0	1	1	1	1	0	1	2
Biociències	0	3	1	0	4	4	2	5	1	4
Enginyeria	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0

Cal fer notar que de tots els estudiants de la Universitat a l'Abast de la Facultat de Filosofia i Lletres, el curs 2015-2016 el 43% es matriculaven en assignatures del grau d'història i el 26% en assignatures del grau d'Història de l'Art.

Evolució % alumnes per Facultat sobre el total d'alumnes matriculat:

	06-07	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16
Filosofia i Lletres	77,07%	68,60%	68,40%	70,23%	82,68%	77,87%	81,39%	80,58%	85%	85%
CC. Comunicació	1,91%	1,16%	4,72%	2,29%	0,98%	2,46%	1,94%	4,20%	6,42%	3,53%
CC. Polítiques i Socials	10,19%	9,30%	8,49%	9,92%	10,13%	9,02%	5,00%	3,67%	3,74%	3,77%
Ciències	2,55%	2,33%	6,60%	4,20%	2,29%	3,55%	1,94%	2,89%	3,48%	4,27%
Psicologia	5,73%	4,07%	5,66%	6,11%	4,90%	4,64%	2,22%	3,94%	2,41%	1,51%
Dret	0,00%	0,58%	1,42%	0,38%	0,98%	2,19%	4,44%	2,89%	2,14%	3%
Traducció i Interpretació	0,00%	2,91%	0,47%	1,53%	0,98%	2,19%	1,67%	2,10%	2,14%	2,26%
Medicina	5,10%	2,33%	3,30%	0,38%	0,00%	0,00%	1,11%	0,79%	1,07%	1,26%
Economia i 4Empresa	0,64%	0,00%	0,47%	0,38%	0,98%	1,09%	0,28%	0,26%	0,80%	0,75%
CC. Educació	1,91%	4,07%	3,77%	0,76%	1,63%	0,27%	0,28%	0,00%	0,27%	0,25%
Veterinària	0,64%	0,00%	0,00%	0,38%	0,33%	0,27%	0,28%	0,00%	0,27%	0,50%
Biociències	0,00%	1,74%	0,47%	0,00%	1,31%	1,09%	0,56%	1,31%	0,27%	1%
Enginyeria	0,00%	0,00%	0,00%	0,38%	0,33%	0,27%	0,00%	0,00%	0,00%	0%

Personal d'administració i serveis

El PAS adscrit a la Facultat de Filosofia i Lletres el formen 79 persones distribuïdes en diferents funcions i categories i serveis i unitats. Aquesta quantitat representa l'1,8 % del total de persones usuàries dels Serveis de la Facultat (estudiants, PA i PAS). Les agrupacions més significatives són les 12 persones adscrites a la gestió acadèmica, els 11 departaments amb un total de 35 persones i el suport logístic amb 12 persones. Cal dir també que hi ha, a més, 39 persones del PAS que treballen a la Biblioteca d'Humanitats, que és un servei compartit entre 4 facultats .

Distribució del PAS segons el lloc de treball (2014-2015)

Serveis Comuns	Nº	Departaments	Nº	Serveis	Nº
Administració de Centre	2	Filosofia	2	Servei Tractament de la Parla	1
Deganat Lletres	2	Ciències de l'Antiguitat	2	LIGIT	2
Gestió Econòmica	5	Prehistòria	5	Total	3
Gestió Econòmica de Projectes	2	Antropologia	2		
Gestió Acadèmica	12	Geografia	7		
Slipi	12	Filologia anglesa	3		
SID	6	Filologia Francesa	2		
Total	41	Art	2		
		Filologia Catalana i Espanyola	6		
		Història Moderna	4		
TOTAL	79	Total	34		

2. Procés d'elaboració de l'autoinforme

Constitució i composició del Comitè d'Avaluació Intern (CAI):

La constitució del Comitè d'Avaluació Intern (CAI) de la Facultat de Filosofia i Lletres va ser resolta pel degà el 8 de febrer de 2016 amb la composició següent (Vegeu l'acta de la reunió a l'[Annex 2.1](#)):

President:	Dr. Joan Carbonell Manils	Degà (Estudis Clàssics)
Responsables:	Dra. Anna Badia Perpinyà	Vicedegana de Programació d'Estudis de Grau (Geografia)
	Dra. Margarita Freixas Alas	Secretària de la Facultat (Ll. i lit. espanyoles)
Membres:	Dra. Eva Codó Olsina	Vicedegana d'Ordenació dels Estudis (Estudis Anglesos) Vicedegà de Comunitat Universitària i Promoció d'Estudis
	Dr. Manuel Santirso	
	Dra. Marta Tafalla	Coord. del Grau en Filosofia
	Dr. Bernat Hernández	Coord. del Grau en Història
	Dra. Montserrat Claveria	Coord. del Grau d'Història de l'Art
	Dr. Josep Lluís Mateo	Coord. del Grau d'Antropologia Social i Cultural
	Dra. Gemma Rigau	Coord. del Grau en Llengua i Literatura Catalanes
	Dr. Ermengol Gassiot	Coord. del Grau en Arqueologia
	Dr. Germán Gan	Coord. del Grau en Musicologia
	Sra. Maria Espadalé	Administradora de les Facultats de Lletres i Psicologia
	Sr. José Manuel Egea	Gestor Acadèmic de la Facultat de Lletres
	Sr. Antoni Marí Torrejon	Estudiant del Grau d'Estudis Clàssics
	Sra. Miriam Vílchez	Estudiant del Grau de Llengua i Literatures espanyoles
	Sra. Iris Milan Estudiant	Estudiant Grau d'Estudis Anglesos
Sr. Arnau Casas López	Estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori	

Sistemàtica de recollida d'informació:

Un cop constituït el CAI i d'acord amb el que s'estableix al procés PE6 d'acreditació de titulacions, s'ha procedit a una recollida d'informació sobretot a partir dels informes de seguiment dels graus que s'han d'acreditat, de la informació publicada als webs institucionals de la UAB i del repositori DataWareHouse.

L'entorn de col·laboració NEBULA ha servit per a posar en comú tota la documentació entre els membres del CAI i el personal tècnic de l'Oficina de Qualitat Docent (OQD).

Els coordinadors dels graus sotmesos a acreditació han participat en tot el procés de recollida de dades concretes als diferents títols i han dut a terme el recull de les mostres d'elements d'avaluació dels estudiants.

Elaboració de l'autoinforme:

L'elaboració de l'autoinforme ha seguit els passos següents:

1. Reunió inicial dels Coordinadors amb els responsables de l'OQD per restablir el *modus operandi* general (15-02-2016).
2. Establiment d'una seqüència clara i progressiva per a la presentació dels textos relacionats amb cadascun dels indicadors, d'acord amb el calendari següent.
3. Reunions
4. Revisió, unificació i integració dels textos en l'informe únic per part de les vicedeganes responsables del procés.

5. Reunions de seguiment per part del CAI.
6. Aprovació de l'informe per part del CAI.
7. Aprovació de l'informe per part de la Junta Permanent de Facultat.

El *modus operandi* aplicat ha estat el següent:

1. A l'inici del procés s'ha establert un calendari amb les dates de lliurament de la informació referent a cadascun dels estàndards. Amb aquesta mesura s'ha volgut periodificar i focalitzar la feina dels diferents agents de forma progressiva ([Annex 2.2](#)). La vicedegana de Programació d'Estudis de Grau ha redactat un document provisional a partir del recull de la informació facilitada pels diferents coordinadors d'acord amb la periodificació prèviament establerta.

Estàndard	Data d'entrega
Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu	22 de gener
Estàndard 2: Pertinència de la informació pública	29 de gener
Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació	L'elabora la Facultat
Estàndard 4: Adequació del professorat al programa formatiu	11 de febrer
Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge	19 de febrer
Estàndard 6: Qualitat dels resultats dels programes formatius	18 de març
Propostes de millora	11 d'abril
Revisió per l'Equip de Deganat de l'autoinforme	20 d'abril
Aprovació de l'autoinforme pel CAI	25 d'abril
Tramesa a l'OQD	26 d'abril
Exposició pública	20 al 25 de maig
Aprovació per la Junta permanent	02 de juny

2. Per a facilitar i dosificar l'elaboració de l'informe, la vicedegana responsable del procés ha informat mitjançant comunicació oral o correu-e de les instruccions concretes referents a la consecució de les dades de cadascun dels estàndards que s'anaven pujant a l'aplicatiu Nebula ([Annex 2.2](#)). Els coordinadors de les diferents titulacions han elaborat la informació relativa als diferents estàndards que afecten a cadascuna de les titulacions i han proporcionat les evidències necessàries. Aquesta fase ha comptat amb l'acompanyament constant del vicedeganat de Programació d'Estudis de grau, el Degà i la Secretària de la Facultat.
3. La vicedegana ha realitzat la redacció final de l'autoinforme per a la seva aprovació pel CAI.

Aquesta manera de procedir ha permès fer un acompanyament als coordinadors i coordinadores dels diferents títols en tot el procés des de l'inici i de forma continuada. Aquesta dosificació de la informació ha facilitat la redacció del document final de forma progressiva.

Exposició pública:

Entre el vistiplau del CAI (25-04-2016) i la seva aprovació formal per part de la Junta Permanent (02-06-2016) de la Facultat, [l'Autoinforme ha estat en exposició pública](#) al web de la facultat.

Aprovació de l'autoinforme:

L'autoinforme ha tingut un primer vistiplau del CAI a la reunió del dia 14 de maig de 2016 i una segona el dia 25 d'abril de 2016 ([Annex 2.1](#)). Finalment, ha estat aprovat formalment per la Junta Permanent de la Facultat el de juny de 2016, tal com consta en acta ([Annex 2.3](#)).

3. Valoració de l'assoliment dels estàndards d'acreditació

3.1. Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu

“El disseny de la titulació (perfil de competències i estructura del currículum) està actualitzat segons els requisits de la disciplina i respon al nivell formatiu requerit al MECES”.

Totes les titulacions que s'acrediten han estat verificades favorablement. Al [WEB](#) de la UAB (accés públic) es poden consultar les memòries així com les resolucions de verificació corresponents.

Com a conseqüència del procés de seguiment anual de les titulacions (procés PC7), s'han dut a terme modificacions en algunes de les titulacions que han estat aprovades pels òrgans de la Universitat, definits en el corresponent procés (PC8A). En cas de modificacions substancials, han estat presentades a l'AQU per a la seva avaluació.

A continuació i per a cada titulació es detalla l'històric d'aquestes modificacions, i s'incorporen, per a la seva valoració i aprovació, si escau, en aquest procés d'acreditació, les modificacions recollides en el procés de seguiment que no requerien avaluació per part de l'AQU per a poder ser implantades.

Per tal de facilitar la valoració d'aquestes modificacions, es presenten com a evidència ([Annex 3.1\Annex 3.1.0](#)):

- les memòries de les titulacions amb aquesta informació marcada en color
- el document explicatiu de la sol·licitud de modificació i l'acta d'aprovació

Històric de modificacions

Grau d'Antropologia Social i Cultural

Codi RUCT: 2500256

Data de Verificació: 01/04/2009

Curs d'implantació del grau: 2009-2010

a) Modificacions realitzades a la titulació amb aprovació FAVORABLE de l'AQU

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Informe Final AQU
Introducció del grau i de les mencions a l'aplicatiu RUCT; incorporació de competències transversals i específiques comunes a tots els graus de la facultat i de les taules d'adaptació; canvi de seqüenciació de dues assignatures; modificació del cronograma d'extinció de la llicenciatura; i actualització de les vies d'accés i de les normatives i texts comuns de la UAB.	2011-12	01/07/2011
Incorporació de les competències bàsiques, i revisió de les transversals i específiques; modificació de noms de matèries transversals de facultat per homogeneïtzar; revisió de la seqüenciació de les assignatures optatives; revisió de competències, resultats d'aprenentatge, continguts, activitats formatives i metodologies docents d'algunes matèries; i actualització de les normatives i texts comuns de la UAB.	2014-15	25/07/2014

b) Modificacions que es sotmeten a avaluació en aquest procés d'Acreditació

Modificacions implantades com a resultat del procés de Seguiment de la titulació:

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Proposta de Modificació	Aprovació UAB	
			Centre	CEG/CAA

<p>a) Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", passant de 12 a 108 crèdits (suma de crèdits de les assignatures que la componen) i incorporació de la restricció de cursar un màxim de 36 crèdits d'aquesta matèria.</p> <p>b) Regularització de l'optativitat a la taula de seqüenciació.</p> <p>c) Correcció redactat apartat 5.1 i de la codificació dels resultats d'aprenentatge.</p>	2014-15	11/07/2014	11/07/2014	23/07/2014
<p>Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", incorporant el Romanès.</p> <p>Com a conseqüència, la matèria "Llengua Moderna" passa de 108 a 120 crèdits.</p>	2015-16	16/02/2015	24/03/2015	17/04/2015

Grau d'Arqueologia

Codi RUCT: 2500241

Data de Verificació: 13/05/2009

Curs d'implantació del grau: 2009-2010

a) Modificacions realitzades a la titulació amb aprovació FAVORABLE de l'AQU

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Informe AQU	Final
Canvi de seqüenciació d'algunes assignatures.	2012-13	15/07/2014	
Introducció del grau i de les mencions a l'aplicatiu RUCT; incorporació de les competències bàsiques, i revisió de les transversals i específiques; modificació de noms de matèries transversals de facultat per homogeneïtzar; revisió i canvi de seqüenciació d'algunes assignatures; canvi de denominació d'una assignatura; incorporació d'assignatures optatives de mencions a altres mencions; revisió de competències, resultats d'aprenentatge, continguts, activitats formatives, metodologies docents i sistemes d'avaluació d'algunes matèries; i actualització de les vies d'accés i de les normatives i texts comuns de la UAB.	2014-15		

b) Modificacions que es sotmeten a avaluació en aquest procés d'Acreditació

Modificacions implantades com a resultat del procés de Seguiment de la titulació:

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Proposta de Modificació	Aprovació UAB	
			Centre	CEG/CAA
<p>a) Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", passant de 12 a 108 crèdits (suma de crèdits de les assignatures que la componen) i incorporació de la restricció de cursar un màxim de 36 crèdits d'aquesta matèria.</p> <p>b) Regularització de l'optativitat a la taula de seqüenciació.</p>	2014-15	11/07/2014	11/07/2014	23/07/2014

c) Correcció redactat apartat 5.1 i de la codificació dels resultats d'aprenentatge.				
Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", incorporant el Romanès. Com a conseqüència, la matèria "Llengua Moderna" passa de 108 a 120 crèdits.	2015-16	16/02/2015	24/03/2015	17/04/2015

Grau d'Estudis Anglesos

Codi RUCT: 2500245

Data de Verificació: 13/05/2009

Curs d'implantació del grau: 2009-2010

a) Modificacions realitzades a la titulació amb aprovació FAVORABLE de l'AQU

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Informe Final ANECA/AQU
Canvi de seqüenciació d'algunes assignatures; correcció d'errors en la denominació de matèries/assignatures i incorporació de la taula matèries/assignatures.	2010-11	23/11/2010
Canvi de seqüenciació de tres assignatures.	2012-13	15/07/2014
Introducció del grau i de les mencions a l'aplicatiu RUCT; actualització de les places de nou ingrés per al curs 2012-13; incorporació de les competències bàsiques, i revisió de les transversals i específiques; modificació de noms de matèries transversals de facultat i assignatures per homogeneïtzar; revisió de la seqüenciació de les assignatures optatives; revisió de competències, resultats d'aprenentatge, continguts, activitats formatives, metodologies docents i sistemes d'avaluació d'algunes matèries; incorporació de la taula d'adaptació; i actualització de les vies d'accés i de les normatives i texts comuns de la UAB.	2014-15	

b) Modificacions que es sotmeten a avaluació en aquest procés d'Accreditació

Modificacions implantades com a resultat del procés de Seguiment de la titulació:

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Proposta de Modificació	Aprovació UAB	
			Centre	CEG/CAA
Canvi de nom de la matèria "Idioma Modern II" per "Llengua Moderna" i "Idioma Modern I" per "Idioma Modern"; i creació de la matèria "Llengua Moderna Alemanya" amb quatre assignatures.	2014-15	-	-	-
a) Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", passant de 12 a 108 crèdits (suma de crèdits de les assignatures que la componen) i incorporació de la restricció de cursar un màxim de 36 crèdits d'aquesta matèria.		11/07/2014	11/07/2014	23/07/2014
b) Regularització de l'optativitat a la taula de seqüenciació.				
c) Correcció redactat apartat 5.1 i de la codificació dels resultats d'aprenentatge.				

Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", incorporant el Romanès. Com a conseqüència, la matèria "Llengua Moderna" passa de 108 a 120 crèdits.	2015-16	16/02/2015	24/03/2015	17/04/2015
Correcció d'errors en les descripcions dels objectius i resultats d'aprenentatge de les matèries "Llengua anglesa I" i "Llengua anglesa II". On diu nivell B1 i B2 de llengua anglesa, ha de dir, nivell C1 i C2 respectivament.	2016-17	22/10/2015	24/11/2015	26/01/2016

Grau d'Estudis Clàssics

Codi RUCT: 2500243

Data de Verificació: 13/05/2009

Curs d'implantació del grau: 2009-2010

a) Modificacions realitzades a la titulació amb aprovació FAVORABLE de l'AQU

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Informe ANECA/AQU	Final
Canvi de seqüenciació d'algunes assignatures; correcció d'errors en la codificació d'algunes competències i percentatges d'activitats formatives de matèries; i incorporació de la taula matèries/assignatures.	2010-11	23/11/2010	
Canvi de seqüenciació de tres assignatures.	2012-13		
Introducció del grau i de les mencions a l'aplicatiu RUCT; actualització de les places de nou ingrés per al curs 2012-13; incorporació de les competències bàsiques, i revisió de les transversals i específiques; modificació de noms de matèries transversals de facultat i assignatures per homogeneïtzar; revisió de la seqüenciació d'assignatures; revisió de competències, resultats d'aprenentatge, continguts, activitats formatives, metodologies docents i sistemes d'avaluació d'algunes matèries; incorporació de la taula d'adaptació; i actualització de les vies d'accés i de les normatives i texts comuns de la UAB.	2014-15	15/07/2014	

b) Modificacions que es sotmeten a avaluació en aquest procés d'Acreditació

Modificacions implantades com a resultat del procés de Seguiment de la titulació:

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Proposta de Modificació	Aprovació UAB	
			Centre	CEG/CAA
a) Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", passant de 12 a 108 crèdits (suma de crèdits de les assignatures que la componen) i incorporació de la restricció de cursar un màxim de 36 crèdits d'aquesta matèria. b) Regularització de l'optativitat a la taula de seqüenciació. c) Correcció redactat apartat 5.1 i de la codificació dels resultats d'aprenentatge.	2014-15	11/07/2014	11/07/2014	23/07/2014

Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", incorporant el Romanès. Com a conseqüència, la matèria "Llengua Moderna" passa de 108 a 120 crèdits.	2015-16	16/02/2015	24/03/2015	17/04/2015
---	---------	------------	------------	------------

Grau de Filosofia

Codi RUCT: 2500246

Data de Verificació: 13/05/2009

Curs d'implantació del grau: 2009-2010

a) Modificacions realitzades a la titulació amb aprovació FAVORABLE de l'AQU

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Informe Final AQU
Canvi de seqüenciació d'algunes assignatures.	2012-13	15/07/2014
Introducció del grau i de les mencions a l'aplicatiu RUCT; incorporació de les competències bàsiques, i revisió de les transversals i específiques; modificació de noms de matèries transversals de facultat per homogeneitzar; revisió de la seqüenciació de les assignatures optatives; revisió de competències, resultats d'aprenentatge, continguts, activitats formatives, metodologies docents i sistemes d'avaluació d'algunes matèries; incorporació de la taula d'adaptació; i actualització de les vies d'accés i de les normatives i texts comuns de la UAB.	2014-15	

b) Modificacions que es sotmeten a avaluació en aquest procés d'Accreditació

Modificacions implantades com a resultat del procés de Seguiment de la titulació:

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Proposta de Modificació	Aprovació UAB	
			Centre	CEG/CAA
a) Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", passant de 12 a 108 crèdits (suma de crèdits de les assignatures que la componen) i incorporació de la restricció de cursar un màxim de 36 crèdits d'aquesta matèria.	2014-15	11/07/2014	11/07/2014	23/07/2014
b) Regularització de l'optativitat a la taula de seqüenciació.				
c) Correcció redactat apartat 5.1 i de la codificació dels resultats d'aprenentatge.				
Incloure les assignatures optatives de tercer curs "Drets Humans" a la "Menció en Filosofia Aplicada" i "Filosofia de la Ment" a la "Menció en Filosofia Fonamental".		13/06/2013	11/07/2014	17/09/2014
Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", incorporant el Romanès. Com a conseqüència, la matèria "Llengua Moderna" passa de 108 a 120 crèdits.	2015-16	16/02/2015	24/03/2015	17/04/2015
Canvi de seqüenciació de les assignatures "Filosofia Medieval" i "Filosofia Moderna"	2016-17	14/04/2015	14/04/2015	-

Grau de Geografia i Ordenació del Territori

Codi RUCT: 2501002

Data de Verificació: 10/06/2009

Curs d'implantació del grau: 2009-2010

a) Modificacions realitzades a la titulació amb aprovació FAVORABLE de l'AQU

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Informe Final ANECA/AQU
Canvi de seqüenciació de cinc assignatures; i incorporació de la taula matèries/assignatures.	2010-11	09/12/2010
Canvi de seqüenciació de sis assignatures.	2011-12	15/07/2014
Canvi de seqüenciació de dues assignatures	2012-13	
Introducció del grau i de les mencions a l'aplicatiu RUCT; actualització de les places de nou ingrés per al curs 2012-13; incorporació de les competències bàsiques, i revisió de les transversals i específiques; modificació de noms de matèries transversals de facultat per homogeneïtzar; revisió de la seqüenciació d'assignatures; revisió de competències, resultats d'aprenentatge, continguts, activitats formatives, metodologies docents i sistemes d'avaluació d'algunes matèries; incorporació de la taula d'adaptació; i actualització de les vies d'accés i de les normatives i texts comuns de la UAB.	2014-15	

b) Modificacions que es sotmeten a avaluació en aquest procés d'Accreditació

Modificacions implantades com a resultat del procés de Seguiment de la titulació:

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Proposta de Modificació	Aprovació UAB	
			Centre	CEG/CAA
Incorporació de les assignatures "Dinàmiques Territorials i del Paisatge" i "Geografia del Canvi Global" a la "Menció en Planificació Territorial i Ambiental"; i "Geografia de la Ciutat Contemporània" i "Geografia i Gènere" a la "Menció en Estudis Urbans, Regionals i Culturals"	2014-15	16/06/2014	11/07/2014	17/09/2014
a) Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", passant de 12 a 108 crèdits (suma de crèdits de les assignatures que la componen) i incorporació de la restricció de cursar un màxim de 36 crèdits d'aquesta matèria. b) Regularització de l'optativitat a la taula de seqüenciació. c) Correcció redactat apartat 5.1 i de la codificació dels resultats d'aprenentatge.		11/07/2014	11/07/2014	23/07/2014
Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", incorporant el Romanès. Com a conseqüència, la matèria "Llengua Moderna" passa de 108 a 120 crèdits.	2015-16	16/02/2015	24/03/2015	17/04/2015

Grau d'Història

Codi RUCT: 2500501

Data de Verificació: 13/05/2009

Curs d'implantació del grau: 2009-2010

a) Modificacions realitzades a la titulació amb aprovació FAVORABLE de l'AQU

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Informe Final AQU
Canvi de seqüenciació d'algunes assignatures.	2012-13	15/07/2014
Introducció del grau i de les mencions a l'aplicatiu RUCT; actualització de les places de nou ingrés per al curs 2012-13; incorporació de les competències bàsiques, i revisió de les transversals i específiques; modificació de noms de matèries transversals de facultat i assignatures per homogeneïtzar; incorporació d'assignatures optatives de mencions a altres mencions; revisió de competències, resultats d'aprenentatge, continguts, activitats formatives, metodologies docents i sistemes d'avaluació d'algunes matèries; incorporació de la taula d'adaptació; i actualització de les vies d'accés i de les normatives i texts comuns de la UAB.	2014-15	

b) Modificacions que es sotmeten a avaluació en aquest procés d'Accreditació

Modificacions implantades com a resultat del procés de Seguiment de la titulació:

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Proposta de Modificació	Aprovació UAB	
			Centre	CEG/CAA
a) Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", passant de 12 a 108 crèdits (suma de crèdits de les assignatures que la componen) i incorporació de la restricció de cursar un màxim de 36 crèdits d'aquesta matèria. b) Correcció de la codificació dels resultats d'aprenentatge.	2014-15	11/07/2014	11/07/2014	23/07/2014
Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", incorporant el Romanès. Com a conseqüència, la matèria "Llengua Moderna" passa de 108 a 120 crèdits.	2015-16	16/02/2015	24/03/2015	17/04/2015

Grau d'Història de l'Art

Codi RUCT: 2500239

Data de Verificació: 01/04/2009

Curs d'implantació del grau: 2009-2010

a) Modificacions realitzades a la titulació amb aprovació FAVORABLE de l'AQU

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Informe Final AQU
Canvi de seqüenciació d'algunes assignatures.	2012-13	15/07/2014
Introducció del grau i de les mencions a l'aplicatiu RUCT; incorporació de les competències bàsiques, i revisió de les transversals i específiques; modificació de noms de matèries transversals de facultat i per homogeneïtzar, d'una matèria i	2014-15	

dues assignatures; revisió de la seqüenciació d'assignatures optatives; revisió de competències, resultats d'aprenentatge, continguts, activitats formatives, metodologies docents i sistemes d'avaluació d'algunes matèries; incorporació de la taula d'adaptació; i actualització de les vies d'accés i de les normatives i texts comuns de la UAB.		
---	--	--

b) Modificacions que es sotmeten a avaluació en aquest procés d'Accreditació

Modificacions implantades com a resultat del procés de Seguiment de la titulació:

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Proposta de Modificació	Aprovació UAB	
			Centre	CEG/CAA
a) Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", passant de 12 a 108 crèdits (suma de crèdits de les assignatures que la componen) i incorporació de la restricció de cursar un màxim de 36 crèdits d'aquesta matèria. b) Regularització de l'optativitat a la taula de seqüenciació. c) Correcció redactat apartat 5.1 i de la codificació dels resultats d'aprenentatge.	2014-15	11/07/2014	11/07/2014	23/07/2014
Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", incorporant el Romanès. Com a conseqüència, la matèria "Llengua Moderna" passa de 108 a 120 crèdits.	2015-16	16/02/2015	24/03/2015	17/04/2015
Canvi de seqüenciació de les assignatures obligatòries de tercer curs "Crítica d'Art" i "Art del Segle XVIII".	2016-17	14/04/2015	14/04/2015	-

Grau de Llengua i Literatura Catalanes

Codi RUCT: 2500247

Data de Verificació: 13/05/2009

Curs d'implantació del grau: 2009-2010

a) Modificacions realitzades a la titulació amb aprovació FAVORABLE de l'AQU

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Informe Final ANECA/AQU
Canvi de seqüenciació d'algunes assignatures; correcció d'errors de la denominació de matèries/assignatures per homogeneïtzar; en la codificació d'algunes competències de matèries; i incorporació de la taula matèries/assignatures.	2010-11	23/11/2010
Canvi de seqüenciació de l'assignatura "Sintaxi Catalana".	2012-13	15/07/2014
Introducció del grau i de les mencions a l'aplicatiu RUCT; actualització de les places de nou ingrés per al curs 2012-13; incorporació de les competències bàsiques, i revisió de les transversals i específiques; revisió de la seqüenciació d'assignatures optatives; incorporació d'assignatures optatives de mencions a altres mencions; revisió de competències, resultats d'aprenentatge, continguts, activitats formatives, metodologies docents i sistemes d'avaluació d'algunes matèries; incorporació de la taula d'adaptació; i actualització de les vies d'accés i de les normatives i texts comuns de la UAB.	2014-15	

b) Modificacions que es sotmeten a avaluació en aquest procés d'Accreditació

Modificacions implantades com a resultat del procés de Seguiment de la titulació:

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Proposta de Modificació	Aprovació UAB	
			Centre	CEG/CAA
a) Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", passant de 12 a 108 crèdits (suma de crèdits de les assignatures que la componen) i incorporació de la restricció de cursar un màxim de 36 crèdits d'aquesta matèria. b) Regularització de l'optativitat a la taula de seqüenciació. c) Correcció redactat apartat 5.1 i de la codificació dels resultats d'aprenentatge. d) Canvi de nom de la matèria "Llengua" per "Llengua catalana" i correcció d'errors en l'adscripció d'assignatures a la Menció en Llengua Catalana.	2014-15	11/07/2014	11/07/2014	23/07/2014
Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", incorporant el Romanès. Com a conseqüència, la matèria "Llengua Moderna" passa de 108 a 120 crèdits.	2015-16	16/02/2015	24/03/2015	17/04/2015

Grau de Llengua i Literatura Espanyoles

Codi RUCT: 2500248

Data de Verificació: 13/05/2009

Curs d'implantació del grau: 2009-2010

a) Modificacions realitzades a la titulació amb aprovació FAVORABLE de l'AQU

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Informe Final ANECA/AQU
Canvi de seqüenciació d'algunes assignatures; correcció d'errors en el percentatge en les fitxes de les matèries; i incorporació de la taula matèries/assignatures.	2010-11	23/11/2010
Canvi de seqüenciació de sis assignatures i desdoblament d'una assignatura en dos.	2012-13	15/07/2014
Introducció del grau i de les mencions a l'aplicatiu RUCT; actualització de les places de nou ingrés per al curs 2012-13; incorporació de les competències bàsiques, i revisió de les transversals i específiques; modificació de noms de matèries transversals de facultat per homogeneïtzar; revisió de la seqüenciació d'assignatures optatives; adscripció d'una assignatura optativa d'una menció a una altra; revisió de competències, resultats d'aprenentatge, continguts, activitats formatives, metodologies docents i sistemes d'avaluació d'algunes matèries; incorporació de la taula d'adaptació; i actualització de les vies d'accés i de les normatives i texts comuns de la UAB.	2014-15	

b) Modificacions que es sotmeten a avaluació en aquest procés d'Accreditació

Modificacions implantades com a resultat del procés de Seguiment de la titulació:

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Proposta de Modificació	Aprovació UAB	
			Centre	CEG/CAA

a) Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", passant de 12 a 108 crèdits (suma de crèdits de les assignatures que la componen) i incorporació de la restricció de cursar un màxim de 36 crèdits d'aquesta matèria. b) Regularització de l'optativitat a la taula de seqüenciació. c) Correcció redactat apartat 5.1 i de la codificació dels resultats d'aprenentatge.	2014-15	11/07/2014	11/07/2014	23/07/2014
Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", incorporant el Romanès. Com a conseqüència, la matèria "Llengua Moderna" passa de 108 a 120 crèdits.	2015-16	16/02/2015	24/03/2015	17/04/2015

Grau de Musicologia

Codi RUCT: 2500240

Data de Verificació: 01/04/2009

Curs d'implantació del grau: 2009-2010

a) Modificacions realitzades a la titulació amb aprovació FAVORABLE de l'AQU

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Informe Final AQU
Canvi de seqüenciació d'algunes assignatures.	2012-13	15/07/2014
Introducció del grau i de les mencions a l'aplicatiu RUCT; actualització de les places de nou ingrés per al curs 2012-13; incorporació de les competències bàsiques, i revisió de les transversals i específiques; modificació de noms de matèries i desdoblament d'una en dues per homogeneïtzar les transversals de facultat; revisió de la seqüenciació d'assignatures optatives; revisió de competències, resultats d'aprenentatge, continguts i activitats formatives d'algunes matèries; incorporació de la taula d'adaptació; i actualització de les vies d'accés i de les normatives i texts comuns de la UAB.	2014-15	

b) Modificacions que es sotmeten a avaluació en aquest procés d'Accreditació

Modificacions implantades com a resultat del procés de Seguiment de la titulació:

Descripció de la modificació	Curs d'Implantació	Proposta de Modificació	Aprovació UAB	
			Centre	CEG/CAA
Canvi de seqüenciació de les assignatures "Estètica de la Música II" i "Gestió Musical".	2014-15	10/12/2013	28/01/2014	-
a) Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", passant de 12 a 108 crèdits (suma de crèdits de les assignatures que la componen) i incorporació de la restricció de cursar un màxim de 36 crèdits d'aquesta matèria. b) Regularització de l'optativitat a la taula de seqüenciació. c) Correcció redactat apartat 5.1 i de la codificació dels resultats d'aprenentatge.		11/07/2014	11/07/2014	23/07/2014

<p>Modificació de la matèria optativa transversal de facultat "Llengua Moderna", incorporant el Romanès.</p> <p>Com a conseqüència, la matèria "Llengua Moderna" passa de 108 a 120 crèdits.</p>	2015-16	16/02/2015	24/03/2015	17/04/2015
--	---------	------------	------------	------------

Oferta/Demanda/Matrícula/Accés

Informació disponible al Sistema d'Indicadors de Qualitat (SIQ) (web de lliure accés) http://siq.uab.cat/siq_public/centre/101/ i al Datawarehouse (web accessible amb usuari i clau <http://dwh.uab.es/ieportal/>).

- ***Ràtio oferta/demanda i la seva evolució.***
- ***Matrícula en primera preferència.***
- ***Valoració de la idoneïtat de les vies d'accés i valoració de la nota d'accés per via d'accés.***

A partir de les dades disponibles al SIQ, s'observa que les titulacions de la Facultat de Filosofia i Lletres que s'acrediten, tenen un nombre d'estudiants de nou ingrés que majoritàriament tendeix a adequar-se a les places ofertades en les respectives memòries verificades. Tanmateix, hi ha comportaments diversos, així, si prenem com a referència les darreres dades (2015-2016) en un primer percentil se situarien aquelles que presenten una ocupació, en la majoria dels casos sostinguda, que se situa entre el 90% i el 110%: són Antropologia, Arqueologia, Musicologia, Llengua i Literatura Espanyoles i Estudis Anglesos; en un segon percentil entre el 70% i el 89% tindriem Història; en un tercer percentil entre el 50 i el 69% Filosofia, Geografia, Història de l'Art; en la forquilla entre el 25% i el 49% se situen els Estudis Clàssics i Llengua i Literatura Catalanes. En conseqüència, i per tal d'adequar millor l'oferta a la demanda, per al curs 2016-2017 la Facultat de Filosofia i Lletres ha proposat a la DGU, a través del vr. de Docència, Qualitat i Ocupabilitat, una reducció de l'oferta de places en aquells estudis que, de manera, sostinguda mostren un comportament que s'allunya dels nombres inicialment previstos.

La mitjana de nota d'accés dels nous estudiants en tots els estudis és superior a la nota de tall. Pel que fa a la mitjana d'edat dels nous matriculats, aquesta oscil·la entre els 19 i els 22 anys, amb una moda de 20 anys. El perfil de l'estudiantat de nou ingrés pel que fa al gènere és majoritàriament femení a excepció de Filosofia, Geografia i ordenació del Territori i Història, i és quasi paritari en les titulacions d'Arqueologia i Musicologia.

Grau d'Antropologia Social i Cultural

El nombre d'estudiants de nova entrada és adient segons el previst en la memòria (màxim de 80 places). El curs 2014/2015 es van omplir 77 places (la mitjana des del 2009 és de 79,7). El 2014, 62 estudiants van elegir aquest grau com a primera opció. Estimem que la distribució de les vies d'accés és pertinent: un 60% a través de les PAU; un 21 % de FP-CFG; i un 17% per canvi d'estudis. El perfil de l'alumnat és adequat ja que des del 2010 la nota mitjana dels nous estudiants està al voltant del 7,5. El perfil del nou estudiant és una persona de 20 anys de mitjana, amb una distribució per gènere aproximada d'un 76% de dones i un 24% d'homes, amb una nota de tall de 5 i una nota mitjana d'accés de 7,43 per al curs 2014/2015.

Les dades sobre preinscripció, matrícula i perfil dels estudiants es poden comprovar a: http://siq.uab.cat/siq_public/centre/101/titulacio/2500256/

Grau en Arqueologia

El nombre d'alumnes de nova entrada el curs 2014-15 és de 80 i s'adequa al previst en la memòria (màxim de 80 places). La mitjana de matriculats des del 2009 és de 81 matriculats. Hi ha hagut una lleu davallada el 2014 amb 74 matriculats, que es pot explicar per l'efecte innovador associat als estudis d'arqueologia que comença a normalitzar-se. Els alumnes de primera opció són molt majoritaris (el 2015 65 estudiants sol·licitaven aquests estudis en primera opció).

El perfil del nou estudiant és una persona de 20 anys de mitjana, procedent en un 74% de la via d'accés de les PAU, un 6% de FP-CFG, i un 15% d'un canvi de carrera. Des del 2010 la nota mitjana dels nous estudiants està al voltant del 7,8. Presenta una distribució per gènere força equilibrada: un 43 % de dones i un 57 % d'homes el 2014.

Les dades sobre preinscripció, matrícula i perfil dels estudiants es poden comprovar a: http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500241/.

Grau en Estudis Anglesos

El perfil d'ingrés dels estudiants és adequat i el nombre d'estudiants de nova entrada és adient, segons el previst en la memòria (màxim 80 places). La ràtio entre les places ofertades i els alumnes de nou ingrés ha estat sempre òptima amb una mitjana de matriculats des del 2009 del 99% d'ocupació. Hi ha un número important d'estudiants que sol·liciten aquests estudis en primera opció (el 2014, el 74%).

El perfil del nou estudiant és una persona de 19 anys de mitjana procedent en un 68% per la via d'accés de les PAU, seguida de canvi d'estudis amb un 25%. En canvi, hi ha pocs alumnes que vénen de FP o dels Cicles Formatius de Grau Superior (4%) o de les proves de majors de 25/45 anys (3%).

La distribució per gènere és d'un 87% de dones i un 13% d'homes. La nota de tall ha oscil·lat entre 5,28 el curs 2009 i el 6,96 al 2011. La nota mitjana dels alumnes de nou ingrés ha estat sempre 2 punts per sobre de la nota de tall. No hi ha diferències significatives entre les mitjanes de la nota d'accés de les diferents vies d'accés —els alumnes de FP/CFGS tenen una mitjana només superior a la nota de tall en 0.11 punts— i els majors de 25 anys, la nota dels quals és sempre més baixa.

Tot i que s'insisteix en les jornades de portes obertes als estudiants interessats en la titulació en la conveniència de tenir un nivell de llengua com a mínim de B2, al voltant del la mita dels alumnes de primer no té aquest nivell segons la prova de nivell que es du a terme a l'inici de curs (2013= 46%; 2014= 53%, 2015 = 42%. S'ofereix un curs propedèutic les dues primeres setmanes de setembre per a consolidar el nivell d'anglès ([Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.1](#)).

Les dades sobre preinscripció, matrícula i perfil dels estudiants es poden comprovar a: http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500245/.

Grau en Estudis Clàssics

El nombre d'estudiants de nova entrada és més baix que l'esperat, el curs 2014-15, 26 estudiants de nou ingrés d'una oferta de 40 estudiants (65%). La mitjana de nous estudiants des del 2009 és del 56,2%. Ara bé, els Estudis Clàssics són una disciplina que es caracteritza, històricament, per presentar uns números d'ingrés sostinguts —fins a un cert punt, irreductibles als vaivens de les modes, tendències o mutacions socials i culturals—. Cal destacar que, majoritàriament, els estudiants han escollit aquesta titulació en primera opció (l'any 2014 el 77% d'estudiants de nou accés van sol·licitar aquests estudis en primera opció) i que la seva nota mitjana d'accés és de 8,31 —molt superior al 5 de la nota de tall—.

El perfil del nou estudiant és una persona de 19 anys de mitjana, procedent en un 73% de la via d'accés per les PAU i un 27% per canvi de titulació. La distribució per gènere és d'un 74% dones i un 26% d'homes.

Les dades sobre preinscripció, matrícula i perfil dels estudiants es poden comprovar a: http://siq.uab.cat/siq_public/centre/101/titulacio/2500243/.

Grau en Filosofia

El nombre d'estudiants de nova entrada és més baixa que la desitjada. El curs 2014-15 es van matricular 56 nous estudiants (d'un número de places ofertades de 80). La mitjana des del 2009 és de 67,5, això és el 83,81%. El 2014, 36 estudiants van sol·licitar aquests estudis en primera opció. Majoritàriament els nous estudiants provenen de les PAU, un 75%, seguit pels que canvien de titulació, en un 16%. El perfil de l'alumnat és adequat ja que des del 2010 la nota mitjana dels nous estudiants està al voltant del 7,5. El perfil del nou estudiant és una persona de 20 anys de mitjana, amb una distribució per gènere aproximada d'un 33% de dones i un 67% d'homes, amb una nota de tall de 5 i una nota mitjana d'accés de 7,05 per al curs 2014/2015.

Les dades sobre preinscripció, matrícula i perfil dels estudiants es poden comprovar a: http://siq.uab.cat/siq_public/centre/101/titulacio/2500246/.

Grau en Geografia i Ordenació del Territori

El perfil d'ingrés dels estudiants és adequat. El nombre d'estudiants de nou accés ha anat baixant des d'un màxim de 128 estudiants l'any 2011 (106% sobre l'oferta) a un mínim de 49 l'any 2015 (40%), i és inferior al previst en la memòria del pla d'estudis (120 estudiants, 80 presencials i 40 en xarxa). Una de les raons que podrien explicar aquestes xifres és que l'ensenyament de Geografia a secundària i a batxillerat resulta en molts casos massa descriptiva i no s'adiu amb els continguts que es fan a la titulació, més analítics i professionalitzadors. En els darrers anys la titulació ha engegat una campanya de promoció dels estudis adreçat a l'actualització de continguts pel professorat de secundària i batxillerat (Equip Argó de Geografia). A [Annex 3.5/Annex 3.5.1/Grau Geografia i Ordenació del Territori](#) hi ha recollides diferents evidències de díptics, postals, logos, etc. utilitzats per a la promoció de la Geografia. Els estudiants que sol·liciten els estudis en primera opció s'han anat mantenint.

El perfil del nou estudiant és una persona de 22 anys de mitjana, procedent en un 67% de la via d'accés de les PAAU, un 6% de FP-CFG, un 20% d'un canvi de carrera; amb una distribució per gènere d'un 73,5% d'homes i un 26,5 % de dones i una nota mitjana d'accés de 6,81 per al curs 2015/2016, nota que ha anat pujant paulatinament cada curs.

Les dades sobre preinscripció, matrícula i perfil dels estudiants es poden comprovar a: http://siq.uab.cat/siq_public/centre/101/titulacio/2501002/.

Grau en Història

La matrícula del grau d'Història ha estat des de la seva implantació la més nombrosa de la Facultat. S'ha mantingut sempre per sobre dels 110 estudiants matriculats de nou ingrés (d'un total de 160 places ofertades). No ha romàs al marge de la disminució d'estudiants d'accés que afecta a la majoria de títols d'Humanitats del sistema universitari català, i en particular als estudis d'Història. De les 133 noves matriculacions del curs 13/14 s'ha arribat a 113 al curs 14/15, amb un ínfim increment posterior. La matrícula en primera preferència, referent d'un perfil d'estudiant motivat per l'oferta, s'ha incrementat durant tot el període de vigència del grau. Si en cursos de màxima afluència, les primeres opcions se situaven en la forquilla 62-64%, en els períodes 13/14 i 14/15 el nombre d'estudiants en primera opció ha representat el 87% i el 91% respectivament. Aquest fet reflecteix que l'índex d'ocupació anterior segurament acumulava estudiantat no directament motivat per a cursar els estudis d'Història. La mitjana d'edat de l'estudiant, 21 anys, evidencia una via d'accés majoritària a través de les PAAU (72%), però són destacables els canvis de carrera (17%), amb dades del 14/15. La qualitat de l'accés queda també reflectida en les notes mitjanes, en augment des del curs 10/11 i mantingudes sempre 2,2 punts i més per sobre de la nota de tall. La distribució per gènere és d'un 72% d'homes i un 28 % de dones.

Les dades sobre preinscripció, matrícula i perfil dels estudiants es poden comprovar a: http://siq.uab.cat/siq_public/centre/101/titulacio/2500501/

Grau en Història de l'Art

El nombre d'estudiants de nova entrada és més baix que el de l'oferta de places. El curs 2014-15 es van matricular 44 nous estudiants (d'un número de places ofertades de 110, és a dir, el 40%). Tanmateix, si analitzem la mitjana des del 2009 és de 96,5 (88%). El 2014, 35 estudiants van sol·licitar aquests estudis en primera opció. La davallada del nombre d'estudiants de nou ingrés observable als últims anys (109 al 2011 i al 2012, 74 al 2013, 44 al 2014) s'explica en el marc de la baixada general de la matrícula d'universitaris al llarg de la darrera conjuntura de crisi, que abans va afectar a altres graus d'aquesta Facultat i que la titulació d'Història de l'Art ha trigat més a notar. Aquest retard comportà que no es preveïés la modificació a la baixa del nombre de places ofertes en la Memòria de la titulació (110) i, en conseqüència, que des del curs 2015-2016 s'hagi ajustat l'oferta a 80. Tot i així, en la darrera matrícula s'observa un canvi de tendència a l'alça, amb 302 sol·licituds i 46 estudiants de nou ingrés al 2015 (290 sol·licituds i 44 matrícules al 2014).

L'estudiant de nova entrada té una mitjana d'edat de 21 anys procedent en un 66% de la via d'accés de les PAU, un 5% d'FP-DFG, un 18% d'un canvi de carrera i un 7% d'altres vies d'accés, amb una distribució per gènere aproximada d'un 85% de dones i un 15% d'homes.

Les dades sobre preinscripció, matrícula i perfil dels estudiants es poden comprovar a: http://siq.uab.cat/siq_public/centre/101/titulacio/2500239/

Grau en Llengua i Literatura Catalanes

El perfil d'ingrés dels estudiants és adequat, com mostra el fet que, si bé la nota de tall d'aquest grau és 5, la mitjana de la nota d'entrada dels estudiants de nou accés a aquests estudis el curs 2014-2015 és 8,73. En relació amb el nombre d'estudiants matriculats de nou ingrés, aquest tres darrers anys s'ha produït un descens considerable de les sol·licituds per a estudiar el grau de Llengua i Literatura Catalanes. L'any 2014 hi ha hagut 68 sol·licituds (per a les 60 places que s'ofereixen) i són 11 els estudiants que han sol·licitat aquest grau en primera opció i 11 nous matriculats. A la decreixença d'estudiants aquests darrers temps hi poden haver col·laborat diverses causes. N'és una d'important la diversificació de titulacions, és a dir, l'existència d'estudis universitaris que abans es feien des de la filologia i que ara compten com a graus independents – com ara traducció i interpretació, periodisme, logopèdia, arts escèniques, humanitats, etc.–, com també l'aparició dels graus combinats amb filologia catalana que ofereix la nostra Facultat i que, en general, han estat un encert (especialment els graus combinats d'anglès-català, català-espanyol). Un altre factor que incideix en la davallada dels estudiants de llengua i literatura catalanes és l'oferta múltiple d'aquests estudis en les universitats catalanes. Però podem assenyalar encara que hi ha contribuït decisivament la minsa presència de l'estudi de la literatura catalana en l'ensenyament secundari. L'estudi de la literatura a secundària feia créixer vocacions.

La mitjana d'edat dels nous estudiants és de 20 anys. Pel que fa a la distribució per sexes, el 79% són dones i el 21% homes. La distribució dels alumnes de nou ingrés per la via d'accés l'any 2014 és la següent: 45% PAAU, 9% FP-CFG, 36% canvi de carrera, 9% altres. Les dades sobre preinscripció, matrícula i perfil dels estudiants es poden comprovar a http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500247.

Grau en Llengua i Literatura Espanyoles

El nombre d'estudiants de nova entrada és més baix que el desitjat. El curs 2014-15 es van matricular 25 nous estudiants (d'un número de places ofertades de 60). La mitjana des del 2009 és de 46,3 El 2014, 24 estudiants van sol·licitar aquests estudis en primera opció. Aquesta davallada, molt excepcional a l'històric de la titulació,

s'ha corregit aquest any 2015 (amb 56 matriculats), implementant les activitats de promoció del grau (estàndard 5).

Els estudiants accedeixen amb el domini instrumental adequat de la llengua objecte d'estudi en la mesura que és una llengua cooficial de Catalunya, requisit previst en el perfil d'ingrés dels estudiants a la memòria del grau. No obstant això, el primer curs està pensat com un any de transició envers el domini de la llengua en una dimensió professional i d'investigació (Vegeu com a evidència el pla d'estudis de la titulació:<http://www.uab.cat/web/estudiar/llistat-de-graus/pla-d-estudis/estructura-del-pla-d-8217-estudis/llengua-i-literatura-espanyoles-1345467811493.html?param1=1229587015920>).

El perfil del nou estudiant és una persona de 20 anys de mitjana, procedent en un 68% de les PAAU, un 24% d'un canvi de carrera i un 8% de FP, amb una nota mitjana de 6,75 per al curs 2014/2015 (superior a la nota de tall de 5), amb una distribució de gènere aproximada del 73% de dones i del 27% d'homes. La nota d'accés ha estat històricament molt superior a la de tall (2013: 7,85, 2014: 6,75 i 2015: 7,95).

A més, aquest grau rep cada any un gran nombre d'estudiants Erasmus. El coordinador Erasmus vetlla per la incorporació d'aquests estudiants a assignatures del seu nivell i interès. La Comissió de docència valora les diferents propostes de convenis internacionals de grau que es reben cada any.

Les dades sobre preinscripció, matrícula i perfil dels estudiants es poden comprovar a: http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500248/.

Grau Musicologia

El perfil d'ingrés dels estudiants és notablement adequat; és remarcable el fet que molts d'aquests estudiants accedeixen a la titulació alhora que desenvolupen estudis musicals en centres especialitzats (preferentment, escoles municipals i conservatoris professionals de música). La mitjana de matriculats de nou accés des del 2009 és de 67 (106% sobre l'oferta de 60 places). El nombre d'estudiants que ha triat la titulació com a primera opció l'any 2014 ha estat de 66. La nota mitjana d'accés és del 7,44, superior al 5 de nota de tall (dades de 2014), una circumstància constant segons les dades històriques disponibles des del 2009.

Atesa la diversitat de nivell de coneixements musicals previs dels alumnes de nou ingrés (un cop suprimida l'anterior prova de nivell vigent per l'accés a l'extingida Llicenciatura d'Història i Ciències de la Música), el Pla d'Estudis de la titulació comprèn, des del seu inici, dues assignatures propedèutiques de "Llenguatge musical" a 1er curs, impartides per professors especialitzats adscrits a la Unitat de Didàctica de la Música del Departament de Didàctica de l'Expressió Musical, Plàstica i Corporal de la UAB. Aquestes assignatures es plantegen com a objectiu principal l'actualització i l'adaptació dels coneixements musicals previs de l'alumnat de nou accés –adquirits al llarg dels estudis de Secundària o en escoles municipals o professionals de música–, per tal d'assolir un nivell bàsic comú que li permeti un recorregut adient en les assignatures de caire històric, analític i estètic impartides des de 2n curs ([Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.3](#)).

Pel que fa al perfil de l'estudiant de nou accés (dades de 2014), presenta una edat mitjana de 21 anys, amb una distribució per gènere gairebé paritària (48% dones, 52% homes). Aquesta edat mitjana es deriva del percentatge d'alumnes de nou ingrés procedents de les PAAU (70%), dins del marc d'una dispersió equitativa del nombre total de nou ingressos entre d'altres vies d'accés (4% FP-CFG, 4% TU, 6% Proves per a alumnes amb més de 25%); destacaria, però, el percentatge (17%) que tria la titulació arran d'un canvi d'estudis, després d'haver cursat part de la seva formació superior en altres universitats i amb branques de coneixement de tarannà humanístic (Història, Filosofia, Filologia).

Les dades sobre preinscripció, matrícula i perfil dels estudiants es poden comprovar a: http://siq.uab.cat/siq_public/centre/101/titulacio/2500240/

Mecanismes de coordinació docent:

Tots els graus subjecte a acreditació disposen dels mecanismes de coordinació adequats per al bon funcionament de les titulacions. La Facultat, a través de la Comissió d'Ordenació Acadèmica (COA), presidida per les vicedeganes d'Ordenació i de Programació dels estudis de grau, informa, discuteix i aprova tot allò relacionat amb el desenvolupament i la coordinació de les diferents titulacions: criteris sobre modificacions de matrícula; propostes de modificacions de plans d'estudis; aprovació de la creació i les normatives que regulen les comissions de docència; discussió d'horaris; criteris d'elaboració dels plans docents; informe d'aprovació dels plans docents per ser elevat a la Junta Permanent; informació sobre normatives acadèmiques, etc. A l'[ANNEX 3/Annex 3.1/Annex 3.1.0.0](#) es poden consultar les actes d'algunes de les COAs que afecten el curs acadèmic 2014-15 i en les quals es visualitzen els mecanismes de coordinació docent que afecten tots els títols de la Facultat.

A continuació s'exposen les especificitats de cadascuna d'elles i s'aporten les evidències corresponents.

Grau d'Antropologia Social i Cultural

El coordinador de Grau té el suport d'una Comissió de Docència que desenvolupa diverses tasques: valoració del pla docent anual; mediació i resolució d'incidents; coordinació amb els representants d'estudiants per a la valoració del curs i introducció d'eventuals millores. Al gener es reuneix una subcomissió de professorat per assignar el repartiment de les Pràctiques Externes, d'acord amb el perfil de les places i dels alumnes. El coordinador de curs vetlla per evitar repeticions de materials docents i intervé, en cas necessari, per racionalitzar el calendari de lliuraments de treballs o proves. La comissió de docència vetllarà per potenciar les accions de coordinació del professorat a través de la coordinació. Durant el curs 2014-15 la Comissió de Docència va coordinar una comissió amb el professorat de les assignatures de la seqüència tècnico-metodològica per tal de presentar al Deganat i al Vicerectorat un nou model de tipologia docent que recollís de manera més adequada tant les tasques realitzades com la dedicació docent de les pràctiques.

Dins les tasques de coordinació, el grau preveu intensificar la coordinació amb els altres graus que ofereixen assignatures optatives al grau d'Antropologia, per tal d'incidir en l'abandonament d'alguna d'aquestes assignatures optatives.

A l'[Annex 3/Annex 3.1/Antropologia](#) podeu veure les Actes de les reunions de la Comissió de docència i l'Assistència a l'Assemblea d'Estudiants d'Antropologia, del curs 2014-15.

Grau en Arqueologia

La coordinació docent dins del Grau és molt necessària, atès que són dos els departaments que articulen aquesta titulació. Les tasques de coordinació se centren bàsicament en harmonitzar els continguts oferts en cada assignatura del grau, per tal que no es produeixin ni solapaments ni tampoc mancances en la formació, recollint especialment les demandes dels alumnes. La comissió de docència es reuneix com a mínim una vegada per semestre. A la comissió participen representants de totes les àrees de coneixement, dels estudiants, i també els dos coordinadors de les pràctiques externes, atesa l'elevada oferta de pràctiques que oferim i la seva complexitat. La coordinació preveu consolidar el funcionament de la Comissió de docència per resoldre disfuncions en la coordinació entre professors/es.

Dins les tasques de coordinació, el grau preveu intensificar la coordinació amb els altres graus que ofereixen assignatures obligatòries al grau d'Arqueologia, per tal d'incidir en l'abandonament d'alguna d'aquestes assignatures obligatòries.

S'adjunta el reglament de la Comissió de Docència del Grau i les dues actes de les dues reunions del curs 2014/2015 ([Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Arqueologia](#)).

Grau en Estudis Anglesos

La titulació disposa dels següents mecanismes de coordinació:

- Coordinador/a del grau
- Comissió docent

- Coordinador/a del TFG
- Comissió de llengua instrumental

Les funcions del coordinador/a del grau són les especificades en la memòria del Grau (<https://intranet-nova.uab.es/doc/MemoriaGrauEstudisAnglesos>) i en general actua com a enllaç, d'una banda, entre el Deganat i el Departament, i, de l'altra, entre l'alumnat i el professorat.

La comissió docent està formada pels coordinadors de curs (1r, 2n i 3r), el coordinador de TFG, el coordinador de grau i dos representats dels alumnes. Disposa d'un reglament (Annex 3) i es reuneix tres cops a l'any com a mínim (Annex 4).

El coordinador/a del TFG gestiona l'assignació de supervisors de TFG. Es reuneix 3 cops durant curs amb els alumnes i els dona les instruccions generals i els informa de la manera en què seran avaluats (rúbriques). També organitza les sessions de les presentacions orals per a la defensa del TFG.

La comissió de llengua instrumental està formada pel seu coordinador, els responsables de les assignatures de llengua instrumental, el coordinador de grau i el catedràtic de llengua. S'encarrega de coordinar els continguts d'aquestes assignatures, de manera que no hi hagi solapaments i el nivell de llengua exigint s'incrementi seqüencialment segons el curs. També assessora en el pla docent pel que fa al professorat que ha de fer aquestes matèries. ([Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Estudis Anglesos](#)). Aquesta comissió haurà de vetllar per millorar la disparitat del rendiment acadèmic entre les diferents assignatures i grups d'anglès instrumental.

La comissió de docència per solucionar el problema dels grups excessivament nombrosos en algunes assignatures que comparteixen grup amb les combinades.

Grau en Estudis Clàssics

La coordinació docent dins del Grau en d'Estudis Clàssics funciona adequadament. En no existir diferents grups d'una mateixa assignatura, atès el nombre d'estudiants, les tasques de coordinació docent se centren bàsicament en harmonitzar els continguts entre les assignatures d'un mateix curs i les assignatures entre cursos diferents, per evitar solapaments o llacunes en la formació. El fet que els pla d'estudis d'Estudis Clàssics contempli l'adquisició de competències en dues llengües clàssiques i les seves literatures (Llatí i Grec), que presenten múltiples concurrències metodològiques i de continguts, fa molt necessària aquesta coordinació. Així, una Comissió de Docència del Grau es reuneix regularment per anar analitzant i resolent els problemes que puguin aparèixer en aquest aspecte. Es fa atenció particular als comentaris dels alumnes, que prenen part activa en les reunions de la Comissió de Docència.

S'adjunten les actes de les reunions de la Comissió a [Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Estudis Clàssics](#).

Grau en Filosofia

La coordinació docent dins del Grau en Filosofia funciona adequadament. Atès que al grau només tenim una assignatura amb més d'un grup, les tasques de coordinació se centren bàsicament en harmonitzar els continguts oferts en cada assignatura del grau, per tal que no es produeixin ni solapaments ni tampoc mancances en la formació. Aquesta és una tasca que es realitza de manera contínua durant tot l'any, però que es concentra sobretot en el final de cada curs, quan es fa balanç del curs finalitzat i alhora s'elaboren les guies docents del proper. La Comissió de Docència del Grau es reuneix regularment per anar analitzant i solventant els problemes que puguin aparèixer, oferint especial atenció als comentaris dels alumnes. Des del 2015 hem començat a aixecar acta de les reunions.

Algunes de les tasques que més immediates que es planteja la coordinació són:

- Estandardització i unificació de les guies docents
- Revisar la distribució horària del pla docent per tal de millorar els horaris de l'estudiantat.
- Millorar la coordinació entre els professors i el coordinador dels TFG.

S'adjunta el reglament de la Comissió de Docència del Grau i les tres actes de les tres reunions de 2015 a [Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Filosofia](#).

La titulació disposa d'una Comissió de Docència amb el seu propi Reglament. Aquesta Comissió col·labora de forma específica en les tasques de coordinació i en la valoració del funcionament de la titulació. Es reuneix de manera periòdica per discutir sobre qüestions relacionades amb la situació i el seguiment de la titulació i ha anat comptant amb la presència d'estudiants. El reglament de la comissió de docència juntament amb les actes de diferents reunions realitzades, tant del grau en xarxa com del presencial s'adjunten com annex a, [Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Geografia](#).

Cal fer una menció especial a la modalitat xarxa. Geografia en xarxa s'estructura com una modalitat semipresencial que condueix a l'obtenció del grau de Geografia. El pla d'estudis és el mateix que per a l'obtenció del grau de geografia en la modalitat presencial. Canvien els mètodes d'ensenyament, avaluació i s'introdueixen algunes activitats específiques donades les particularitats que planteja l'ensenyament a distància.

La plataforma que s'utilitza per part de tot el professorat és moodle. Cada professor/a que imparteix una assignatura és responsable de penjar a l'assignatura de xarxa els continguts ("apunts") de l'assignatura, així com fer constar de forma clara les pautes de seguiment i avaluació. El fet d'haver apostat per una avaluació continua obliga a establir des de bon principi les pràctiques i treballs a realitzar i el calendari de lliurament. Tots els professors/es tenen l'obligació de connectar-se regularment a moodle ([Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Geografia/Xarxa](#)) per poder resoldre els problemes i dubtes que sorgeixen. Els horaris de connexió es comuniquen als estudiants. L'aprenentatge a distància permet un seguiment personalitzat per part del professorat del progrés i les dificultats que té cada alumne en el desenvolupament d'una matèria. De forma complementària s'articula un espai de comunicació ([Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Geografia/Xarxa](#)) que és comú per a tots els estudiants i que serveix com a plataforma per a l'enviament d'informació general sobre el desenvolupament del curs.

S'estableix una trobada presencial en l'aulari de la UAB per a cadascú dels semestres en què s'estructura el curs ([Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Geografia/Xarxa](#)). Aquestes trobades es realitzen en dissabtes per facilitar l'assistència a uns estudiants que en nombrosos casos treballen, tenen compromisos familiars o han de desplaçar-se de forma puntual a la UAB. Les trobades presencials tenen com objectiu establir un contacte directe entre estudiants i professors/es i s'utilitzen per resoldre principalment els problemes que sorgeixen en el seguiment de l'assignatura. De forma paral·lela en aquestes trobades es convoca una assemblea d'estudiants, oberta a tots els alumnes que vulguin participar, i a la qual assisteixen el coordinador/a de la geografia en xarxa i el responsable del departament encarregat de la relació amb els estudiants. L'objectiu d'aquesta assemblea és recollir els problemes (professorat, seguiment en les tutoritzacions, funcionament dels recursos didàctics: moodle, sortides de camp, etc.) que afecten a una assignatura o que són comuns a un conjunt d'assignatures.

Una part important de la docència en geografia passa pel coneixement del territori i per aquest motiu són d'especial importància les sortides de treball de camp ([Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Geografia/Xarxa](#)). En la modalitat de geografia en xarxa, a l'igual que en la modalitat presencial, es planifiquen una sèrie de sortides al llarg de l'any si bé s'adapten en la mesura del possible als problemes que pot tenir un alumnat que o bé té obligacions professionals i personals o bé segueix els cursos a distància i viu lluny de la UAB. Les sortides en geografia en xarxa es fan de forma preferent en dies festius, acostumen a ser més puntuals i ocupar menys dies que algunes sortides en la modalitat presencial. Així mateix, si alguns alumnes tenen problemes per assistir-hi el professorat dissenya pràctiques o sortides alternatives que compensen l'activitat que no s'hagi pogut realitzar.

Cada inici de curs es realitza una reunió en què assisteix el conjunt del professorat implicat en la docència de geografia en xarxa i els responsables de docència del departament (coordinador/a docent i coordinador/a docent geografia en xarxa) (evidència 4). L'objectiu és avaluar el tancament del curs passat i per part dels coordinadors docents serveix per donar una sèrie de pautes sobre aspectes docents i de programació que afecten al conjunt de les assignatures en xarxa. En aquesta reunió també es proposa i es debat la realització d'una sortida de camp comuna que inaugura el curs, i amb la qual es tracta d'aproximar als estudiants a l'estudi d'un cas o temàtica durant una jornada de treball de camp en què participa un conjunt de professors/es del departament.

A més a més, la titulació online compta amb un administratiu de suport als estudis, que facilita la comunicació entre professorat que imparteix docència en aquesta modalitat i ajuda a resoldre qualsevol problema tècnic que professorat i alumnat puguin tenir. Aquest administratiu participa activament en les reunions que cada

mes de juliol es fan amb tot el professorat dels estudis en xarxa per preparar el curs següent. A [ANNEX 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Geografia/Xarxa](#) es recullen dues actes d'aquestes reunions (*Acta reunió GEO XARXA (juliol 2014.pdf)* i *Acta reunió GEO XARXA (juliol 2016.pdf. Reunio xarxa_08_07_2013.doc, REUNIÓ XARXA_14_07_2015.doc)*).

A cadascun dels Consells del Departament de Geografia hi ha un punt de l'ordre del dia en què s'informa i es debat sobre els temes que afecten aquesta modalitat. D'aquesta manera, professorat, estudiants, PAS i becaris membres del Consell, resten informats i participen de la discussió. A l'[ANNEX 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Geografia/Xarxa](#) s'adjunta una mostra d'una acta del curs 2014-15 on es poden veure les informacions que es donen d'aquesta modalitat. (*ActaCdD_04-7-2014.pdf*)

Cada semestre aprofitant la trobada presencial que es fa dos dissabtes al curs, es dedica una hora per reunir tots els estudiants de la modalitat online per fer una valoració general del desenvolupament del semestre. Aquesta reunió serveix per identificar possibles disfuncions i conèixer el grau de satisfacció de l'estudiantat. A l'[ANNEX 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Geografia/Xarxa](#) s'aporten evidències d'aquestes reunions *Esborrany Acta Consell Alumnes_22_06_2015. Pdf, EsborranyActaCdAlumnes_27-6-2014.pdf* i *Esborrany Acta Consell Alumnes_28_10_2014def.pdf*

Una mostra de la coordinació i interacció entre les dues modalitats és l'acta del Consell de Departament de 04-7-14 on al punt 9, b) s'informa dels aspectes tractats al consell d'alumnes del 27-6 i els greuges que tenen.

La interacció entre les modalitats presencial i virtual també es posa de manifest en l'elaboració del Pla Docent, de manera que assignatures optatives que s'ofereixen en modalitat virtual també poden ser cursades per estudiants de la modalitat presencial.

Grau en Història

La coordinació del grau ha estat implicada en la promoció dels estudis de manera constant per millorar les matrícules efectives, amb la participació en diferents activitats (jornades de portes obertes, dia de la família, xerrades a centres d'educació secundària o a ajuntaments, etc.).

La titulació té una complexitat específica, perquè implica tres departaments i sis àrees de coneixement principals. En aquestes condicions, la coordinació del grau resulta bàsica. Ha assolit eficàcia gràcies a l'existència d'una Comissió de docència del grau (amb un reglament actualitzat el curs 14/15, que complementa les comissions que funcionen al si de les àrees i departaments. La comissió compta amb representats de tot el professorat i alumnat implicats. Per unificar criteris, des de la coordinació s'han endegat iniciatives de redacció de documents i procediments a manera de protocol per a l'elaboració de guies docents, el seguiment del Treball de fi de Grau (TFG), la defensa i avaluació del TFG o els criteris i procediment de concessió de qualificacions màximes de TFG. La coordinació també vetllarà per coordinar les diferents assignatures que segueixen una seqüència cronològica a fi i efecte d'evitar repeticions i/o omissions. De la mateixa forma, assumim estàndards per a la signatura de convenis de pràctiques externes de quart curs de grau i aprofitem els programes formatius del servei de Biblioteques per organitzar cursets específics a l'alumnat de la titulació (vegeu: http://www.bib.uab.cat/formacio/solicitud_curs.php). La coordinació vol potenciar la participació de l'alumnat de quart curs en les activitats dels grups de recerca.

El reglament, juntament amb les evidències dels diferents punts assenyalats en aquest apartat es poden trobar a [Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Història](#).

El grau d'Història té a més una altra complexitat que ve donada per l'oferta de torn de tarda. En aquest sentit, cal resoldre aspectes com ara els horaris, que cal adaptar-los a les necessitats reals dels estudiants que necessiten aquesta modalitat, o l'oferta mateix d'assignatures optatives, que caldria incrementar.

A més la coordinació

Grau en Història de l'Art

En el grau d'Història de l'Art s'han establert mecanismes adreçats a optimitzar la direcció, l'organització i la coordinació dels ensenyaments del grau, que són les tasques essencials del/la coordinador/a docent. L'òrgan principal de seguiment de les activitats docents de la titulació és la Comissió de Docència, presidida pel/la coordinador/a i constituïda per un membre de cada àrea del grau i representants d'estudiants i becaris.

Aquesta comissió es reuneix una mitjana de dues vegades al llarg del curs, coincidint amb l'organització del pla docent (novembre-desembre) i la valoració del curs acabat (juliol o setembre). Com preveu el seu reglament, se celebren les reunions extraordinàries que calen per resoldre circumstàncies concretes d'envergadura, com ara modificacions del Pla d'Estudis o proposta i organització d'accions per augmentar el nombre d'estudiants de nou ingrés. Altres assumptes més relacionats amb les tasques de coordinació habituals es resolen entre la coordinadora i els agents que hi estan implicats.

L'eina d'organització essencial dels ensenyaments del grau és el Pla Docent anual, que s'elabora sota les directrius del Deganat, la idiosincràsia de les àrees de docents que hi intervenen i el suport consultiu de la Direcció i la Secretaria del Departament. L'assignació d'assignatures i horaris d'aquestes, així com la tria d'optatives es consensua amb els professors i s'informa als representants d'estudiants. Les dades definitives de la docència del curs següent s'aproven per la Comissió Docent, el Consell de Departament i, finalment, per la Comissió d'Ordenació Acadèmica.

El/la coordinador/a docent duu a terme el seguiment i la coordinació de les activitats formatives al llarg del curs. Durant l'elaboració del Pla Docent i la supervisió de les Guies Docents de cada assignatura per al curs següent, la coordinació té cura de la qualitat i l'adequació dels sistemes d'avaluació que s'hi proposen, d'evitar el solapament de continguts i de garantir la viabilitat de la planificació dels horaris i tria d'optatives dels estudiants. També es vetlla per la qualitat i millora de l'ensenyament i formació de l'estudiant a través de l'Informe de Seguiment que la coordinació docent elabora cada final de curs. El/la coordinador/a també resol, al despatx i per correu electrònic, els dubtes dels estudiants sobre qualsevol aspecte del desenvolupament de la docència que els pugui afectar i els aconsella per optimitzar els seus interessos i habilitats. La coordinació disposa d'un espai docent al Campus Virtual d' "Activitats del Grau en Història de l'art", on s'informa als alumnes d'activitats determinades preparades des del Departament o de l'àmbit cultural català que són adequades per a la seva formació <https://cv.uab.cat/portada/index.html>; aquesta està reforçada per la pàgina de Facebook https://www.facebook.com/historiadelartuab/?ref=aymt_homepage_panel que permet una comunicació més activa i àgil amb els alumnes i també ajuda a copsar més de prop els seus interessos i inquietuds. Les dades recollides serveixen per adequar continguts docents i organitzar noves activitats formatives complementàries.

La Coordinació de Docència també s'ocupa del bon funcionament de les pràctiques externes i de la tutorització dels Treballs de Fi de Grau. Atès el nombre i diversitat dels museus i institucions amb les que s'han establert convenis de pràctiques externes, s'ha nomenat una coordinadora específica encarregada de garantir la comunicació de l'estudiant amb la seu on realitza les pràctiques, està al corrent de les tasques que hi realitza i verifica el compliment i la qualitat d'aquestes. La coordinació docent organitza el Treball de Fi de Grau, garantint l'assignació dels tutors de cada estudiant, gestionant l'espai docent de l'assignatura on es poden veure els diferents avisos i recomanacions que es van fer:

<https://cv.uab.cat/portada/index.html>, confegint-ne les directrius anuals, que com la Guia Docent de l'assignatura, serveixen de punt de partida i guia de bones pràctiques per a l'estudiant i establint-ne els tribunals i les dates de lectura dels treballs presentats.

El reglament, juntament amb les evidències dels diferents punts assenyalats en aquest apartat es poden trobar a [Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Història Art](#).

Grau en Llengua i Literatura Catalanes

Pel que fa als mecanismes de coordinació docent, el grau de Llengua i Literatura catalanes compta amb un coordinador que és l'encarregat de dirigir, organitzar i coordinar els estudis. També és la persona de referència per als alumnes: la persona a qui es poden dirigir per tot el que pertoca als seus estudis. A més, tal com consta al Reglament del Departament (<http://files.cat.uab.cat/filcat/index.php/documents-institucionals/>) existeix una Comissió de docència, formada per cinc professors i tres alumnes, que col·labora de forma específica en les tasques de coordinació i en la valoració del funcionament del grau. És important remarcar que s'ha aconseguit conscienciar els estudiants sobre la conveniència que hi participin activament.

Les funcions del coordinador del grau són elaborar el pla docent i vetllar per la seva qualitat. És qui assigna juntament amb el director les assignatures als professors d'acord amb la seva línia de recerca. S'ocupa també

de l'aplicació i seguiment de l'avaluació contínua, fa un seguiment de la càrrega de treball dels estudiants i està en contacte directe amb els professors encarregats d'organitzar les pràctiques externes i de controlar i adjudicar els Treballs de Fi de Grau. També és l'encarregat d'assessorar-los en l'elecció de les mencions o itineraris que ofereix el grau i en la tria de les assignatures optatives (<http://www.uab.cat/web/estudiar/llicitat-de-graus/pla-d-estudis/guies-docents/llengua-i-literatura-catalanes-1345467811508.html?param1=1229587013669>). A més, el coordinador del grau manté entrevistes amb el coordinador i els estudiants dels graus combinats que inclouen matèries de llengua i literatura catalanes.

Per tal d'assegurar una programació dels estudis de qualitat i una aplicació d'aquesta programació satisfactòria, les assignatures amb diversos grups compten amb un professor responsable de la Guia Docent encarregat de coordinar els temaris, les pràctiques i el sistema d'avaluació en els diferents grups de cada matèria (<http://www.uab.cat/guiesdocents/2015-16/g100228a2015-16iCAT.pdf>). Un bon exemple d'aquesta pràctica es pot veure en les guies docents dels Treballs de Fi de Grau (TFG) i de les Pràctiques Externes (<http://www.uab.cat/guiesdocents/2015-16/g100710a2015-16iCAT.pdf>). Les Pràctiques Externes són un punt fort del grau. Any rere any augmenta el nombre de convenis externs amb l'objectiu de diversificar l'oferta existent. Així, és possible oferir pràctiques professionalitzadores (Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, Consorci per a la Normalització de la Llengua Catalana, revista Avenç, Editorial EUMO, Servei de Biblioteques de la UAB, etc.) i pràctiques encarades a la recerca (Centre de Lingüística Teòrica, Grup de Recerca d'Arts Escèniques, Grup de Recerca de Literatura Contemporània de la UAB).

Grau en Llengua i Literatura Espanyoles

El coordinador de la titulació és l'encarregat de dirigir, organitzar i coordinar els estudis. Les funcions del coordinador de la titulació previstes a la memòria de grau són: elaborar el pla docent i vetllar per la seva qualitat. S'ocupa, a més, de l'aplicació i seguiment de l'avaluació contínua i de supervisar les Pràctiques Externes i dels Treballs de Fi de Grau amb el suport del coordinador de pràctiques i dels coordinadors i tutors del TFG <http://www.uab.cat/guiesdocents/2015-16/g100631a2015-16iCAT.pdf>.

El procés d'elaboració del Pla Docent suposa una de les activitats més importants del coordinador, que compta amb el suport de l'equip de direcció, les diferents àrees de coneixement del Departament, els professors, la Gestió Acadèmica i el Deganat. La distribució de matèries i especialitats del professorat es decisiva per al bon desenvolupament del grau. Al llarg dels cursos d'implantació del grau, el coordinador s'ha ocupat dels processos següents:

- Coordinar la càrrega de treball dels estudiants per tal d'aconseguir una distribució equilibrada al llarg del semestre i del curs acadèmic. Per tal d'assolir aquest objectiu, fixat a la memòria, el coordinador manté entrevistes amb els estudiants del grau, els delegats de curs i amb els professors i la Comissió de Docència, que compta amb un representat de cada àrea científica de la titulació. La Comissió de Docència col·labora de forma específica en les tasques de coordinació i en la valoració del funcionament de les titulacions del grau. Els estudiants compten amb dos representants en aquesta comissió, que incorpora un professor de cada àrea d'especialització del Departament de Filologia Espanyola. Es poden consultar les actes i el reglament de la comissió a <http://filescat.uab.cat/files/index.php/departamento/documentos/>.
- Assegurar la bona programació dels estudis i la seva aplicació. Per tal d'aconseguir-ho, les assignatures amb diversos grups compten amb un professor responsable de la Guia Docent, encarregat de coordinar la programació i el sistema d'avaluació en els diferents grups de cada matèria. Vegeu <http://www.uab.cat/web/estudiar/llicitat-de-graus/pla-d-estudis/guies-docents/llengua-i-literatura-espanyoles-1345467811508.html?param1=1229587015920>, <http://www.uab.cat/guiesdocents/2015-16/g100621a2015-16iCAT.pdf>
- Pel que fa a la programació dels estudis, la Coordinació del Grau amb col·laboració amb el Deganat, l'Equip de direcció i els coordinadors de menció, vetlla per una distribució equilibrada de les matèries en els dos semestres de cada curs. També vetlla perquè la programació d'optatives assegurï l'obtenció de les mencions a quart.
- Tutoritzar els estudiants de forma telemàtica (en el cas d'estudiants encara no matriculats i que sol·liciten informació a través de correus electrònics) com presencial (en les tutories que es duen a

terme al llarg de tot el curs) i en les diferents jornades d'acollida de nous estudiants. Assessorar els estudiants per a facilitar el pas a cursos superiors, tenint en compte els seus interessos i habilitats i les possibles càrregues d'assignatures pendents. Aquesta és una tasca en la qual el coordinador del grau s'implica particularment, tot oferint orientació especialitzada per a la tria d'optatives i mencions per al tercer i quart curs, així com per al procés d'assignació de tutors per al Treball de Fi de Grau i per a les Pràctiques Externes en col·laboració amb la coordinació de pràctiques i la coordinació de TFG. ([Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Li Lit Espanyoles](#))

Grau de Musicologia

Segons la memòria de la titulació, les funcions bàsiques del coordinador de titulació són: 1) la presidència de la Comissió de Docència de la titulació, 2) l'elaboració del seu Pla Docent i 3) el seguiment de la seva qualitat, així com: 4) assegurar el procés d'avaluació continuada i 5) garantir el correcte desenvolupament de les Pràctiques Externes i dels Treballs de Fi de Grau (TFG).

Atenent-nos a aquests cinc punts,

- 1) Constituïda per tots els membres de l'Àrea de Música amb docència en la titulació i per els representants delegats de cadascun dels cursos-grups, la Comissió de Docència (CD) es constitueix en l'òrgan principal de seguiment de les activitats docents de la titulació i, per tant, es reuneix una mitjana de tres o quatre vegades al llarg del curs, sense oblidar que –atesa la mida de l'Àrea–, molts altres problemes o circumstàncies quotidianes es resolen sense necessitat d'una convocatòria específica de la Comissió de Docència. D'altra banda, des del curs 2011/12 la persona encarregada de la coordinació de la titulació ha impartit assignatures en tots quatre cursos i gaudeix, arran d'això, d'un contacte directe, continuat i global amb l'alumnat de la titulació.
Per contribuir a la millora del funcionament de la Comissió de Docència, s'ha procedit a la revisió i reforma del seu Reglament, aprovat per CD de 19 de maig de 2015 [Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2 /Musicologia](#) i ratificat per la Comissió d'Ordenació Acadèmica de 25 de maig de 2015.
- 2) El Pla Docent anual es consensua entre tots els membres docents de l'Àrea, amb l'assessorament logístic de Direcció i Secretaria del Departament. Anualment es prepara un document d'horaris i assignació de professorat que s'aprova en la CD adient i es distribueix a l'alumnat, un cop aprovat també per la Comissió d'Ordenació Acadèmica, mitjançant la representació delegada de cada curs i reunions informatives específiques amb els grups de 2n i 3r cursos, per tal de respondre els nombrosos dubtes que planteja la tria d'optatives i les característiques específiques del Treball de Fi de Grau.
- 3) Al llarg del curs, la coordinació de titulació s'encarrega personalment de la resposta de qualsevol dubte relativa al desenvolupament i avaluació de les assignatures del Pla d'Estudis i de qüestions generals sobre el progrés de l'alumnat en la titulació, així com efectua una tasca de pre-tutorització de les persones interessades en l'ingrés en la titulació i dels alumnes implicats en intercanvis internacionals, tant de manera presencial com mitjançant l'intercanvi electrònic.
- 4) És també la coordinació la instància que, al moment d'elaboració anual de les Guies Docents vigents al llarg de cada curs, supervisa la qualitat, precisió i necessària flexibilitat metodològica dels procediments d'avaluació continuada que s'hi preveuen.
- 5) Atesa la complexitat i diversitat dels convenis establerts amb institucions i empreses, de naturalesa pública i privada (auditoris, arxius i biblioteques, segells discogràfics, editorials, empreses de gestió cultural, de tractament de so i de difusió audiovisual...), per al desenvolupament de Pràctiques Externes en l'assignatura homònima, s'hi disposa, des de l'inici de vigència de l'actual Pla d'Estudis, d'un/a Coordinador/a específica que garanteix una comunicació i supervisió constant del recorregut de l'alumnat en aquesta assignatura.
- 6) Finalment, l'assignatura "Treball de Fi de Grau" compta també amb un coordinador específic, coincident en aquest cas amb la persona encarregada de la coordinació general de la titulació, qui en garanteix el procés d'assignació de tutors, n'elabora la Guia Docent i n'estableix el calendari d'avaluació, alhora que assumeix la revisió de les qualificacions definitives.

El reglament, juntament amb les evidències dels diferents punts assenyalats en aquest apartat es poden trobar a, [Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Musicologia](#).

Pel que fa a la tutorització dels TFG, la importància de la selecció del professorat fa que la coordinació de cada titulació consideri diferents criteris segons les característiques del grau. Malgrat tot, hi ha alguns aspectes que totes les titulacions tenen en compte com són la representativitat de les diferents branques de coneixement i dels diversos grups de recerca, l'experiència investigadora del professorat i la seva capacitat formadora, així l'estudiantat pot enfocar el treball donant una orientació als seus propis interessos. A continuació es detallen els criteris específics que considera cada coordinació.

Grau d'Antropologia Social i Cultural

El Grau d'Antropologia Social i Cultural s'articula en torn a una seqüència d'assignatures tècnico-metodològiques pertanyent a la matèria "Mètodes, tècniques i instruments en antropologia". Aquesta seqüència tècnico-metodològica s'inicia a segon curs i conclou amb la presentació del Treball de Fi de Grau a quart. Aquest conjunt de 5 assignatures que caracteritzen el nostre grau està impartit pel professorat especialista, i majoritàriament estable, en treball de camp etnogràfic, mètodes i tècniques. Atesa la importància del TFG com a colofó de tota la feina feta durant la seqüència, el TFG està tutoritzat per un equip coordinat de professors, que es distribueix la direcció dels treballs d'acord amb un protocol de seguiment i tutorització. Es tracta de professorat amb una sòlida experiència en recerca i que coneix bé el funcionament de la seqüència, ja que molts d'ells també són o han estat professors de les assignatures que en formen part.

Grau en Arqueologia

La realització dels treballs de fi de grau la coordinen les persones titulars de la coordinació i la sots-coordinació del grau, procedents de cadascun dels dos departaments responsables de la seva docència. Durant les primeres setmanes del curs informen els i les estudiants del desenvolupament i requeriments de l'assignatura i els emplacen a definir una temàtica i proposar fins a tres possibles tutors/es d'entre els professors/es del grau. En aquesta tasca, els estudiants reben orientacions dels coordinadors de l'assignatura sobre els tutors idonis. L'assignació final de tutors/es es realitza un cop analitzades les propostes dels estudiants, procurant que hi hagi una coherència entre les temàtiques proposades i l'especialització dels diferents professors i una distribució equitativa entre el professorat de l'esforç de tutorització. D'aquesta manera s'ha establert un seguiment màxim de tres treballs finals de grau per professor que, de manera excepcional, pot arribar a ser superior. En algunes ocasions hi ha cotutors externs, principalment especialistes o investigadors de projectes de recerca en el marc dels quals es poden efectuar alguns d'aquests treballs.

Grau en Estudis Anglesos

El grau d'Estudis Anglesos realitza TFGs des del curs 2012-2013 i supervisa tots els estudiants d'Estudis Anglesos i 25% dels Estudiants de Graus Combinats amb Estudis Anglesos. El nombre de TFGs matriculats ha anat creixent i ha arribat a ser de més de 70 en els últims tres anys. Si bé els primers dos anys l'assignació dels supervisors es feia mitjançant tutories d'orientació per part de la Coordinadora de TFG i l'acord entre estudiant i supervisor, aquest sistema va resultar insostenible a partir del segon any, quan es va incrementar el nombre de TFGs i es va intuir el perill de desigualtats entre les oportunitats que alguns estudiants podien tenir a l'hora de triar supervisor. La Comissió de Docència i la Coordinadora de TFGs van proposar un sistema d'assignació objectiu però que alhora tingués en compte les preferències dels estudiants. Els estudiants s'ordenen segons la seva nota mitjana d'expedient de finals de tercer curs i s'estableixen unes tutories seguint aquest ordre on l'estudiant pot triar el supervisor que hi ha disponible en aquell moment segons els temes que més li interessin. Els estudiants que es troben d'intercanvi truquen per telèfon o es comuniquen via Skype amb la coordinadora per realitzar la tria durant la seva hora de tutoria. El professorat que supervisa TFGs són experts en Lingüística anglesa o Literatura i Cultura angleses i imparteixen assignatures optatives de quart curs. Els temes ofertats per al TFG estan vinculats a aquestes assignatures, de manera que els estudiants poden aplicar els coneixements que han adquirit i el supervisor pot avaluar les competències i els coneixements que s'evidencien als TFGs.

Grau en Estudis Clàssics

Pel que fa al treballs finals de grau, des del curs 2014-2015 s'ha designat un responsable per a la tasca de coordinació i orientació dels TFG. Amb la col·laboració d'aquest professor responsable, s'han assignat les direccions dels TFG als professors del Departament d'acord amb els criteris següents. D'una banda, s'han escollit professors que estiguin vinculats a projectes d'investigació en curs, tant si en són IP com si no. Encara

que no s'espera del TFG que els estudiants facin aportacions originals, s'entén que aquesta recerca acadèmica ha d'integrar-se en el marc d'una investigació de primera línia d'especialització. D'altra banda, s'han buscat professors que representin les diferents línies d'investigació que es duen a terme ara mateix en el Departament per tal que els estudiants puguin escollir dintre d'un ventall ampli de possibilitats. Finalment, el fet que el volum requerit de tutoritzacions no sigui excessiu, atès el nombre anual de graduats, permet que els estudiants matu proprio puguin proposar temes a determinats professors i professores d'acord amb les seves línies de recerca.

Grau en Filosofia

Per poder dirigir TFG al grau de Filosofia, els professors han de complir dos requisits fonamentals: en primer lloc, cal que realitzin recerca de manera regular, i en segon lloc, cal que tinguin les habilitats pedagògiques necessàries per saber introduir els alumnes en les bases de la recerca, ajudant-los a triar un tema interessant, trobar el marc teòric més adient, la metodologia adequada i la bibliografia necessària, i guiant-los en tots els processos successius que implica elaborar un TFG. .

De manera excepcional, la titulació també permet que els becaris que estan elaborant les seves tesis doctorals i s'han ocupat d' impartir alguna docència en el grau puguin dirigir algun TFG en el període final de la seva beca

En el departament de Filosofia de la UAB s'hi representades totes les grans àrees disciplinàries de la Filosofia i dins cadascuna d'elles s'hi troben també representades diverses perspectives sobre la tasca filosòfica en si mateixa. És per aquest motiu que l'alumnat té a la seva disposició una gran oferta temàtica. Al departament, els alumnes tenen la llibertat de triar tema i consultar al tutor que ells escullin si està d'acord en la tutela. Aquest procediment permet que tant els alumnes com els tutors se sentin còmodes en la direcció i que el professorat dirigeixi Treballs de Final de Grau que pertanyin a la seva especialització. Aquests criteris de selecció són vàlids també per a l'estudiantat de Geografia en xarxa.

Grau en Geografia i Ordenació del Territori

El 90 % del professorat que tutoritza els TFG és membre de grups de recerca consolidats del Departament. Per tant, té una bona trajectòria investigadora i pot oferir una àmplia varietat de temàtiques i metodologies de recerca. Totes les branques de coneixement de la geografia, així com les seves subdisciplines, queden representades en les trajectòries de recerca del professorat que tutoritza (geografia humana, geografia física, geografia regional, geografia social, geografia econòmica, etc.), així com les tècniques quantitatives i qualitatives que s'utilitzen en la recerca geogràfica.

Grau en Història

Tot el professorat que imparteix docència a la titulació d'Història pot dirigir Treballs de Fi de Grau, inclòs personal docent associat i emèrit. Després de dues sessions informatives i orientatives conduïdes per la coordinació (la primera, programada a l'alumnat de tercer curs al mes de maig previ a la matriculació de l'assignatura; la segona, impartida a l'alumnat ja matriculat de l'assignatura) es procedeix a una assignació de tutors a cada alumne. La tria de tutor i tema és lliure en primera instància per part de l'alumne. Les àrees de Prehistòria, Ciències i tècniques historiogràfiques, Història antiga i Història medieval no introdueixen cap mena de limitació respecte al nombre de TFG que poden dirigir els professors, mentre que les àrees d'Història moderna i Història contemporània van acordar un nombre màxim de treballs tutel·lats per docent (cinc i quatre, respectivament) a causa de l'elevat nombre d'estudiants interessats. El procés d'assignació és gestionat per la coordinació del grau, que organitza tutories individuals per a proporcionar informació sobre directors disponibles segons les opcions temàtiques manifestades per l'alumnat, publica un llistat provisional d'assignacions per a controlar el compliment de les limitacions de direcció.

Grau en Història de l'Art

Per a la selecció dels professors que dirigeixen el TFG del grau en Història de l'Art es tenen en compte tres criteris. En primer lloc, es vetlla perquè el professorat que tutoritza el TFG tingui una bona trajectòria investigadora perquè faciliti el contacte de l'estudiant amb els temes, enfocaments i materials de més novetat i fomenti el seu esperit analític, atès que moltes de les tasques professionals relacionades amb aquest grau en basen en la cerca, tractament i reflexió de fonts materials i documentals. També es potencia que l'equip

docent del TFG de cada curs representi bé les vies de coneixement essencials del grau: via històrica, patrimoni-museologia i teoria-crítica. Finalment, es procura que el professorat escollit fomenti la transversalitat temàtica i tingui bones capacitats per la tasca tutoritzadora.

Grau en Llengües i literatures Catalanes

Pel que fa als Treballs de Final de Grau, es proposa algú que s'ocupi de la coordinació de tots els treballs. És aquest coordinador qui parla amb els alumnes i, en les corresponents entrevistes amb ells, es decideix (entre l'alumne i el coordinador) quin pot ser el millor tutor per a cada un dels treballs. Just després, el coordinador contacta amb el tutor escollit per posar-lo al corrent de la tria i, si en rep el vistiplau, l'alumne s'hi adreça per tal de presentar-li la seva proposta i per iniciar la feina. Fins ara, aquest sistema no ha generat problemes ni incidències remarcables.

Grau en Llengües i literatures Espanyoles

Tots els professors del departament poden dirigir TFG, vinculats a les seves línies de recerca i als projectes als quals pertanyen. Els professors faciliten un llistat de temes, entre els quals poden escollir els estudiants, segons la distribució de desiderates que fan les coordinadores de TFG.

Grau Musicologia

El professorat assignat als primers cursos del Grau de Musicologia ha d'impartir les assignatures de "Llenguatge musical I", "Músiques i cultures", "Introducció a la musicologia" i "Llenguatge musical II". Part del professorat de les dues assignatures de "Llenguatge musical" desenvolupa la seva docència a la Facultat de Ciències de l'Educació, i estan vinculats al Departament de Didàctica de l'Expressió Musical, Plàstica i Corporal. Per tant, posseeixen una experiència més que suficient per a poder satisfer les necessitats docents dels estudiants que han de assolir un nivell adequat de Llenguatge Musical. Juntament a aquest professorat, a l'assignatura de Llenguatge musical I hi participa un docent de l'àrea de Musicologia, per a poder contrastar els nivells de llenguatge musical que són necessaris per assolir els objectius que demana el Grau en Musicologia, en el domini tècnic del llenguatge. Els dos professors que actualment presten docència en aquestes dos assignatures procedents de l'àmbit de Didàctica són, possiblement, dels més adients al Campus de la UAB. Un d'ells és el director del cor de la UAB, a més a més de posseir una àmplia i excel·lent trajectòria professional com a director coral i dinamitzador de projectes pedagògics. L'altre professor és des de 2014 l'actual director de l'Escolania de Montserrat, un dels centres de referència a nivell pedagògic i de fama internacional de primer ordre.

Les dues assignatures restants estan impartides per professorat expert en els contingut que estableix la Guia Docent. Del primer, "Músiques i cultures", s'encomana sempre a un docent expert en etnomusicologia, i que per tant posseeix un domini acreditat tant de les cultures i músiques del món com dels vincles antropològics que requereix l'assignatura. Alhora, és expert també en tecnologia musical i en la utilització d'eines TIC, de manera que es garanteix un perfil innovador i atractiu en la docència. La "introducció a la musicologia" pot ser desenvolupada per qualsevol del personal docent del Departament de l'àrea de Música. Tot i així, hem optat també per encomanar la seva docència a professorat expert en la utilització de les TIC, i que sobre tot pugui desenvolupar-se amb facilitat en el terreny de les eines audiovisuals. A l'actualitat, la professora que imparteix l'assignatura és especialista en música i cinema.

3.2. Estàndard 2: Pertinència de la informació pública

“La institució informa de manera adequada a tots els grups d'interès sobre les característiques del programa així com sobre els processos de gestió que en garanteixen la seva qualitat”.

3.2.1. La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques de la titulació, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.

La informació sobre tots els aspectes relacionats amb les titulacions impartides per la Facultat es realitza a través:

- **Espai general al web de la universitat:**

Institucionalment, la UAB ha dissenyat, dins la seva estratègia de comunicació, una fitxa de titulació (disseny/estructura/resultats) comuna per a tots els graus i màsters de la universitat, accessible des de l'apartat general del web. En aquest apartat, en què es fan públiques totes les dades relatives a les característiques de cadascuna de les titulacions que s'hi imparteixen, cada títol disposa d'una fitxa estandarditzada que inclou informacions bàsiques (presentació, perfil dels estudiants, sortides professionals, persona de contacte, horaris i calendari d'exàmens), dades sobre l'accés, el pla d'estudis (estructura del pla d'estudis, guies docents, competències i Treball de Fi de Grau), els programes de mobilitat en què el grau participa, els recursos informàtics per als estudis, el procés de matriculació i les xifres principals sobre el grau en un històric de sis anys (2009-2014). S'hi pot consultar l'evolució de la matrícula, així com l'evolució de tots els indicadors de rendiment acadèmic d'aquests estudis des de l'inici. En tots els casos, es proporciona una adreça electrònica i un telèfon de contacte amb el coordinador responsable dels estudis per si la persona interessada vol obtenir informació addicional. Tota aquesta informació és d'accés públic. ([enllaç](#) pels graus i [enllaç](#) pels màsters).

- **Espai general al web de la Facultat**

Cada Facultat disposa d'un espai propi al web de la universitat on incorpora la informació d'interès del centre i, per tant, també la relativa a les titulacions que ofereix. Ambdues informacions, en aquells aspectes de contingut comú, estant enllaçades i coordinades seguint una política de coherència d'informació ([enllaç](#)). La institució vetlla particularment perquè els futurs estudiants tinguin informació clara i suficient no només sobre els graus que s'ofereixen, sinó també sobre el procés de matriculació en l'apartat relatiu a cadascun dels estudis dins del web de la universitat.

Consultable en català, castellà i anglès, conté informació actualitzada sobre: el pla d'estudis; les guies docents; el calendari acadèmic; el professorat; el procés d'admissió i matriculació; les beques; les pràctiques i els programes de mobilitat. La pàgina inclou així mateix un accés públic al Sistema d'Indicadors de Qualitat (la titulació en xifres) que recull els indicadors d'accés/matrícula, perfil dels estudiants, professorat, resultats acadèmics, i la seva evolució. La gestió, actualització i manteniment del web de la UAB es fa de manera coordinada entre la coordinació del títol, la Facultat, l'Àrea de Comunicació i de Promoció, i l'Oficina de Qualitat Docent.

La Facultat de Filosofia i Lletres ha estat el primer centre de la UAB a adaptar la seva pàgina web al nou disseny general de pàgines web. A partir del mes de febrer de 2016, doncs, es compta amb una pàgina més 'amable' i en la qual la informació sobre tot allò que fa referència a l'ordenació acadèmica (avisos de terminis, aularis, calendari acadèmic, etc.) i als Plans d'Estudis és molt més a mà de l'usuari (<http://www.uab.cat/lletres/>). A través de la plana es fa difusió de les activitats acadèmiques, culturals i d'orientació professional que poden interessar als estudiants i professors de la Facultat. La plana incorpora també un apartat de recerca on es troba informació, entre d'altres, sobre les revistes publicades a la Facultat, els grups de recerca i les notícies més rellevants sobre la investigació relacionada amb les àrees de coneixement de la Facultat.

Aquest espai web de la Facultat de Lletres es revisa i s'actualitza per part del personal de la pròpia Facultat sota la tutela de l'Àrea de Comunicació i Promoció (ACP) de la UAB, per mantenir així el grau necessari d'homogeneïtat i consistència entre els webs dels diferents centres de la UAB. La documentació en format paper per a la promoció de la Facultat de Lletres es revisa durant els mesos de novembre i

desembre per l'Equip de Deganat i els coordinadors de les titulacions, seguint els procediments i criteris generals determinats per l'ACP de la UAB.

- **Informació corresponent als graus que s'acrediten:**

Tots els graus disposen d'informació pública referent als seus estudis i les seves activitats, tant docents com de recerca del Departament on estan adscrits. A més, la majoria disposen de mitjans de difusió a través de xarxes socials com Facebook i Twitter. També hi ha graus que disposen de Blogs.

Web institucional general amb fitxa de la titulació:

- [Grau d'Antropologia Social i Cultural](#)
- [Grau en Arqueologia](#)
- [Grau en Estudis Anglesos](#)
- [Grau en Estudis Clàssics](#)
- [Grau en Filosofia](#)
- [Grau en Geografia i Ordenació del Territori](#)
- [Grau en Geografia i Ordenació del Territori \(en xarxa\)](#)
- [Grau en Història](#)
- [Grau en Història de l'Art](#)
- [Grau en Llengua i Literatura Catalanes](#)
- [Grau en Llengua i Literatura Espanyoles](#)
- [Grau de Musicologia](#)

- **Apartats dels Departaments**

Les planes web dels Departaments contenen un enllaç destacat amb el web dels graus i dels màsters de la pàgina general de la UAB. En el moment en què surt publicada la informació del nou curs al web de la UAB, també s'anuncia al web de la majoria de Departaments. Els Departaments, en general, han prioritzat els darrers cursos l'actualització de les seves web fent un esforç econòmic a partir de l'ús dels recursos de funcionament propis i dels que els traspassa el Deganat de la Facultat.

Enllaç als Departaments:

- <http://www.uab.cat/antropologia/>
- <http://www.uab.cat/departament/filologia-anglesa-germanistica/>
- <http://www.uab.cat/departament/ciencies-antiguitat-edat-mitjana/>
- <http://www.uab.cat/departament/filosofia/>
- <http://www.uab.cat/departament/geografia/>
- <http://www.uab.cat/departament/historia-moderna-contemporania/>
- <http://webs2002.uab.es/filologiacatalana/>
- <http://files.cat.uab.cat/files/p/>
- <http://www.uab.cat/departament/art-musicologia/>

- **Blogs i Xarxes socials**

Eventualment, els títols proporcionen informació addicional i notícies d'interès per als estudiants de cada grau a través de blogs i xarxes participatives:

- Facultat
Facebook: <https://ca-es.facebook.com/lletres.autonoma>
Twitter: <https://twitter.com/lletresuab>

- Antropologia Social i Cultural
Facebook: <https://www.facebook.com/departament.dantropologiadelauab>
Twitter: <https://twitter.com/AntropologiaUAB>
- Arqueologia
Facebook: <https://www.facebook.com/estratjove.collectiudarqueologia?fref=ts>
- Estudis Anglesos:
El blog: <http://blogs.uab.cat/grauestudisanglesos/>
- Estudis Clàssics
El blog: <http://blogs.uab.cat/estudisclassics/>
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/207404162645635>
- Filodofia:
Facebook <https://ca-es.facebook.com/Filosofia-UAB-581717295188914/timeline/>
Twitter: <https://twitter.com/filosofiauab?lang=ca>
- Geografia i Ordenació del Territori
Facebook: <https://www.facebook.com/geografiauab/>
Instagram: <https://www.instagram.com/p/BDi7MmXNspz/>
- Llengua i Literatura Catalanes:
Facebook: <https://www.facebook.com/UABFilcat>
Twitter: <https://twitter.com/UABFilcat>
Canal de Youtube: <https://www.youtube.com/user/filologiacatalanaUAB/>
- Llengua i Literatura Espanyoles:
Facebook: <https://www.facebook.com/departamento.espanolauab>
Twitter: https://mobile.twitter.com/DFEspanyola?ref_src=twsrc%5Etfw

- **Altres**

- Antropologia Social i Cultural
Un cop iniciat el curs, s'incorpora als nous matriculats a una llista de distribució de correu electrònic dels estudiants del Grau, a través de la qual s'envia de forma molt fluïda i continuada la informació actualitzada del curs, terminis, reunions, incidències. La llista la gestiona el coordinador de Grau i a més hi envia informació de conferències i activitats dels grups de recerca del departament, així com d'activitats formatives i professionals distribuïdes des de l'Institut Català d'Antropologia i l'Associació Catalana de Professionals de l'Antropologia ([Annex 3/Annex 3.2/Annex 3.2.2](#)).
- Arqueologia
Finalment, cal dir que ja fora de l'espai UAB alguns professors i laboratoris tenen espais propis de difusió dels estudis, o de les activitats realitzades en els estudis. M'interessaria destacar especialment la pàgina de Facebook dels estudiants del grau UAB organitzats en el col·lectiu "Estrat jove", editors de la revista *Estrat Crític*, que rep una ajuda dels departaments implicats en el Grau, sempre actius a la titulació (<https://www.facebook.com/estratjove.collectiudarqueologia?fref=ts>)
També val la pena destacar que el Grau d'Arqueologia disposa des del curs 2014/2015 de diverses seus del Campus Arqueologia UAB, jaciments o espais arqueològics en els quals es duen a terme activitats de recerca i docència del grau, dels quals s'està elaborant una pàgina conjunta per part de la CORE Patrimoni (<http://www.uab.cat/web/investigar/itineraris/la-recerca/comunitats-de-recerca-estrategica-cores-/la-xarxa-core/x-1345468438334.html?param1=1345668252940> i <http://blogs.uab.cat/corep/>) actualment en curs de realització. Alguns espais del Campus UAB ja tenen però web pròpia, com per exemple:
  - La Roca dels Bous (La Noguera). <http://larocadelsbous.uab.cat/>
  - El Castellot de Bolvir/Espai Ceretània. <http://www.bolvir.cat/promocio-destacada/jaciment-arqueologic/>
  - La Draga de Banyoles. https://ca.wikipedia.org/wiki/La_Draga

En l'espai "Els secrets del Grau d'Arqueologia de la UAB" ([http://arqueologia.uab.cat/Els Secrets del Grau Arqueologia UAB.pdf](http://arqueologia.uab.cat/Els_Secrets_del_Grau_Arqueologia_UAB.pdf)), es pot consultar un document pdf elaborat per un antic becari de la titulació on, des del punt de vista d'un alumne, s'exposa les característiques del grau, amb un evident punt de vista pràctic i funcional (descripció d'assignatures, pràctiques, beques i col·laboracions, grups de recerca, etc...).

Amb l'objectiu millorar l'accés a les informacions de les diferents assignatures del grau a través de la pàgina web el grau facilitarà un accés directe a les informacions sobre cadascuna de les assignatures a la web.

- Filosofia

Un canal propi de youtube, amb vídeos de conferències i xerrades, i també alguns vídeos elaborats pel nostre alumnat. Alguns han rebut centenars de visites, i en alguns casos fins i tot milers: <https://www.youtube.com/user/FilosofiaUAB>

Una pàgina web amb materials didàctics i divulgatius de filosofia, que reuneix vídeos de conferències i classes del nostre professorat: <https://filosofiauab.wordpress.com/>

- Geografia i Ordenació del Territori

Al curs 2013-14 es va iniciar la publicació d'un Butlletí en xarxa per a difondre notícies sobre les activitats que fan els membres del departament (assistència a congressos, publicacions, premis, sortides de camp, entre moltes d'altres) per tal de fer difusió entre l'alumnat de la titulació, ex-alumnes i d'altres persones interessades en la Geografia. Actualment, se n'han publicat ja vuit edicions.

Butlletí de Geografia: <http://www.uab.cat/web/departament-de-geografia/butlletins-1345670238671.html>

- Història de l'Art

També ofereix informació de la recerca que es duu a terme al Departament, grups i projectes de recerca, tesis i treballs de recerca llegits i de l'edició de la revista de l'àrea d'història de l'art *Locus Amoenus* <http://www.raco.cat/index.php/Locus>. Així mateix es manté al dia la publicació dels actes i activitats acadèmics i de recerca que s'hi organitzen periòdicament <http://www.uab.cat/web/departament-d-art-i-de-musicologia-1242284215412.html> i conté enllaços directes als blogs de la UAB <http://blogs.uab.cat/bhart/> que faciliten informació sobre aquesta disciplina i accés a institucions útils per als nostres estudiants, com el Web of Science http://cataleg.uab.cat/record=b1625736~S1*cat, la Biblioteca Digital d'Història de l'Art Hispànic <http://www.bib.uab.cat/human/bdhah/> o el Fòrum de les Arts i del Patrimoni <http://forumdelesarts.com>.

- Llengua i Literatura Catalanes

Butlletí de difusió. Per subscripció a la pàgina: <http://files.cat.uab.cat/filcat/index.php/butllet-de-noticies/>

El butlletí s'envia amb una periodicitat més o menys bimensual a 392 subscriptors (estudiants, futurs estudiants, personal docent i investigador, personal d'administració i serveis). [Exemple de butlletí](#)

- **Dipòsit Digital**

Les informacions sobre guies docents i els programes específics de les assignatures també estan disponibles a consulta pública al Dipòsit digital de documents de la UAB: <http://ddd.uab.cat>

Al mateix web es pot accedir a les guies docents, a mostres d'exàmens de les assignatures, a treballs finals de Grau i altres materials editats per la UAB, els elaborats pels professors i les professores fruit de la seva activitat docent i aquells generats per les diferents activitats de formació que es duen a terme a la Universitat.

- **Campus Virtual**

D'altra banda, des del [Campus Virtual](#) es pot accedir a les Guies Docents de les assignatures i a les enquestes actives.

3.2.2. La institució garanteix un fàcil accés a la informació rellevant de la titulació a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment i, si escau, de l'acreditació de la titulació.

L'accés a la informació per part dels diferents grups d'interès (estudiants, PDI, PAS, futurs estudiants, institucions/empreses) es garanteix mitjançant els diferents apartats al web de la universitat, ja comentades en l'apartat anterior, i també a través de la participació dels representants dels diferents col·lectius a la Junta de Facultat del Centre i a les seves comissions delegades.

Respecte al procés de seguiment, els indicadors de les titulacions són accessibles a través del web general de la UAB (fitxa de titulació/la titulació en xifres). Els informes de seguiment es poden consultar via intranet mitjançant el [Gestor Documental](#) i des del curs acadèmic 2012/13 també estan disponibles al [web](#) de la universitat. Així mateix AQU disposa de tots els informes de seguiment de la UAB.

Pel que fa al procés d'acreditació, els autoinformes d'acreditació i els informes d'acreditació de titulacions són consultables al [web](#) de la universitat.

3.2.3. La institució publica el SGIQ en el que s'emmarca la titulació.

El SIGQ de la Facultat de Filosofia i Lletres es d'accés públic a través d'un enllaç immediat des de la [home page](#) de la Facultat i també des d'un [enllaç directe](#).

El SGIQ marc de la UAB, del qual alguns processos s'apliquen de forma subsidiària a la Facultat, es d'accés públic des de l'espai de "[Qualitat Docent](#)" del web de la UAB.

3.3. Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació

"La institució disposa d'un sistema de garantia interna de la qualitat formalment establert i implementat que assegura, de forma eficient, la qualitat i la millora contínua de la titulació".

Amb anterioritat a l'elaboració del present autoinforme d'acreditació, la Facultat de Filosofia i Lletres ha estat sotmesa a un procés d'acreditació, havent obtingut per l'estàndard 3 una valoració de "s'assoleix". El SGIQ del centre aplica a totes les titulacions que imparteix la Facultat.

3.3.1. El SGIQ implementat ha facilitat el procés de disseny i aprovació de les titulacions.

Al curs acadèmic 2015/16 la Facultat programa un conjunt de 23 titulacions de Grau i 24 (13 dels quals coordinats per la UAB) titulacions de Màster universitari, totes elles dissenyades, aprovades i verificades positivament seguint el procés estratègic "[PE3-Creació i disseny de noves titulacions](#)" del SGIQ marc de la UAB i la [Guia per a l'elaboració i la verificació de les propostes de titulacions universitàries de grau i de màster](#) d'AQU.

Aquest procés s'ha aplicat a les titulacions que són objecte d'avaluació en el present autoinforme d'acreditació i la implantació del procés es valora positivament ja que ha permès el disseny i l'aprovació de les titulacions sense cap anomalia, aconseguint la verificació favorable de les titulacions.

Cada memòria de les titulacions de grau que s'acrediten fou elaborada per sengles comissions nomenades "ad hoc" pel centre. L'aprovació de les memòries correspon a la Junta Permanent, òrgan delegat de la Junta de Facultat i, finalment, a la Comissió d'Afers Acadèmics de la Universitat (òrgan amb funcions delegades del Consell de Govern). La creació de cada titulació va ser aprovada, a més de les dues comissions comentades anteriorment, pel Consell de Govern i pel Consell Social de la Universitat. Al [WEB](#) de la UAB es poden consultar les memòries dels graus, i els documents de verificació així com de publicació al BOE.

Com a evidència, s'adjunta tota la documentació d'aprovació de la creació d'una de les titulacions del centre ([Annex 3.3/Annex 3.3.1](#)).

El Degà és el responsable del SGIQ del centre i compta amb el suport de l'Administradora de Centre. La valoració que fa la Facultat de Filosofia i Lletres del procés i disseny de les titulacions és favorable, ja que s'ha assolit l'objectiu de verificar favorablement totes les titulacions presentades. L'AQU facilita una guia amb instruccions clares per al disseny adequat de les titulacions, i l'OQD de la UAB s'encarrega de fer el seguiment i acompanyament del procés de redacció, així com de tots els procediments per aconseguir la verificació de totes les titulacions.

3.3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions, en especial els resultats d'aprenentatge i la satisfacció dels grups d'interès.

En la recollida d'informació dels resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions intervenen diversos processos del [SGIQ](#) de la Universitat/Centre.

PC7-Seguiment, avaluació i millora de les titulacions.

PS6-Satisfacció dels grups d'interès.

PS7-Inserció laboral dels titulats.

PS5-Gestió de queixes i suggeriments.

PS8-Informació pública i rendició de comptes.

Per a cada titulació, la Universitat recull de forma centralitzada en una fitxa en línia ("Titulació en xifres") tot un conjunt d'indicadors d'accés/matrícula, taxes (èxit, rendiment, abandonament, eficiència i graduació) i la seva evolució, rellevants per a la gestió, el seguiment i l'acreditació de les titulacions. Aquests indicadors són d'accés públic, per a cadascuna de les titulacions, a l'apartat general del web de la universitat (fitxa de la titulació > [la titulació en xifres](#)).

Mitjançant la base de dades [Datawarehouse](#), accessible via la intranet de la universitat, també es publiquen altres indicadors complementaris que són consultables pels equips de direcció dels centres i per les coordinacions de les titulacions.

L'anàlisi d'aquest conjunt d'indicadors ("Titulació en xifres" i Datawarehouse) i dels resultats de la satisfacció dels col·lectius (enquestes i reunions amb estudiants, PDI i PAS) aporten la informació necessària per a la gestió de les titulacions i per als processos de seguiment i acreditació.

Pel que fa a la recollida del grau de satisfacció dels grups d'interès, a part de la gestió de les queixes i suggeriments, a nivell institucional de la universitat es realitzen de forma periòdica les [enquestes](#) següents:

- [Avaluació de l'actuació docent del professorat de grau i de màster universitari.](#)

Instrument/procediment	Enquesta
------------------------	----------

Població (N total destinataris)	Qüestionaris potencials-Facultat-Graus i màsters 2n semestre 2015/16: 14.173 1r semestre 2015/16: 11.847 2n semestre 2014/15: 15.115 1r semestre 2014/15: 13.881 2n semestre 2013/14: 15.463 1r semestre 2013/14: 15.414
Mostra (Percentatge de participació)	Qüestionaris finalitzats-Facultat-Graus i màsters 2n sem. 2015/16: 9,0% 1r sem. 2015/16: 9,6% 2n semestre 2014/15: 9,9% 1r semestre 2014/15: 10,8% 2n semestre 2014/15: 11,5% 1r semestre 2014/15: 11,8%
Format del lliurament	Online (via web o app mòbil)
Periodicitat	Semestral

- [Assignatures/mòduls.](#)

Instrument/procediment	Enquesta
Població (N total destinataris)	Facultat de Filosofia i Lletres 1r sem. 2015/16: Qüestionaris potencials: 11.829 (graus) i 733 (màsters) 2n sem. 2015/16: Qüestionaris potencials: 17.435 (graus) i 816 (màsters)
Mostra (Percentatge de participació)	Facultat de Filosofia i Lletres 1r sem. 2015/16: Qüestionaris finalitzats: 24,70% (graus) i 15,42% (màsters) 2n sem. 2015/16: Qüestionaris finalitzats: 21,80% (graus) i 13,85% (màsters)
Format del lliurament	Online (via web)
Periodicitat	Semestral

- [Grau de satisfacció dels titulats de grau i de màster universitari](#) (en col·laboració amb AQU).
- [Inserció laboral dels titulats de grau, màster universitari i doctorat](#) (centralitzada per AQU).

L'ús d'enquestes ha esdevingut habitual en els darrers anys per a copsar l'estat d'opinió general sobre determinades qüestions. En una Facultat amb un nombre d'estudiants tan alt, l'enquesta esdevé el mitjà idoni per a rebre informació significativa sobre determinats aspectes fonamentals que ultrapassen l'àmbit d'un grup classe o d'un sol curs d'una titulació, sense perjudici que les entrevistes amb alguns estudiants, els correus rebuts o l'actuació dels delegats puguin afegir altres dades de caràcter qualitatiu. Des de que, a causa de la minva de pressupost, es van substituir les enquestes en format paper, realitzades per personal becari amb formació específica per a aquesta tasca, per enquestes *on line* s'ha constatat que la participació dels estudiants és majoritàriament baixa, el que fa que els resultats siguin sovint molt poc significatius. Malgrat la poca participació aquestes avaluacions permeten a cada professor conèixer la valoració que els estudiants fan de la seva activitat.

A més, en els dos darrers cursos els estudiants de primer curs de diverses titulacions de la Facultat han pogut respondre una enquesta sobre les activitats de promoció organitzades en què havien participat quan eren estudiants de secundària ([Annex 3.3/Annex 3.3.2/1 Modelenquesta](#)). Això ha permès conèixer millor l'impacte d'aquestes activitats i el seu abast geogràfic, així com les motivacions dels nostres estudiants en la tria dels estudis i de la universitat. S'han pogut així evidenciar les desigualtats en la distribució comarcal dels estudiants i destacar la importància de la Jornada de Portes Obertes que cada curs es fa al febrer com a

activitat de promoció més efectiva, així com revaloritzar el paper com a prescriptors dels nostres estudis dels actuals estudiants de titulació, fins i tot per sobre del rol dels professors de secundària. Les activitats de promoció de la Facultat han pogut ser millorades a partir de l'anàlisi d'aquests resultats.

De la mateixa manera, els estudiants del primer curs de diverses titulacions de la Facultat han participat en una extensa enquesta sobre les assignatures multiús anomenades "transversals", que permeten als estudiants de 1er d'una titulació tenir uns coneixements bàsics de nivell universitari propis d'altres titulacions de la Facultat. Aquesta enquesta ([Annex 3.3/Annex 3.3.2/2 Multiús](#)) sorgeix de la necessitat de fer una valoració del contingut i de la docència d'aquestes assignatures arran d'algunes queixes presentades verbalment pels delegats als coordinadors i al Deganat. Els seus resultats, que han estat explotats gràcies a la contractació per obra i servei d'una persona durant els mesos d'abril a juliol de 2016, permetran redefinir millor els continguts i els resultats d'aprenentatge d'aquestes assignatures i millorar la seva inserció en els plans d'estudis de cara a una eventual revisió de l'estructura dels títols. Els resultats mostren diferències entre les diferents titulacions. S'observa que com més s'allunyen els continguts de l'assignatura multiús de la titulació, hi ha menys acceptació. En el mateix annex hi ha l'explotació d'aquestes enquestes.

L'[Annex 3.3/Annex 3.3.2/5 Resultats Enquesta Egressats](#) mostra els resultats de les enquestes dels egressats per les titulacions de la Facultat. En totes les titulacions la valoració és bona, se situa per sobre de 3 d'una puntuació màxima de 5, i en el grau de Llengua i Literatura Catalanes se situa per sobre de 4.

A part d'aquestes enquestes, les titulacions de la Facultat fan servir altres vies per evidenciar el grau de satisfacció:

- Els delegats dels estudiants poden dirigir-se en qualsevol moment al coordinador de titulació per manifestar una queixa o suggeriment i per buscar una solució.
- Les comissions de docència, a través de la representació dels estudiants de la titulació són una font d'informació de possibles disfuncions en el desenvolupament de les titulacions i de propostes de millora.
- Algunes titulacions fan enquestes pròpies, com el grau d'Estudis Anglesos que a través de la Delegació d'Estudiants del Departament de Filologia Anglesa i de Germanística, anualment elabora una enquesta per tal tenir una idea de què pensen els estudiants de grau i de llicenciatura sobre algunes qüestions generals i algunes de més específiques ([Annex 3.3/Annex 3.3.2/3 Enquesta Anglès](#)). En aquesta enquesta també hi participen estudiants dels graus combinats amb anglès.
- El grau d'Antropologia Social i Cultural elabora una enquesta a estudiants de segon, tercer i quart sobre les assignatures cursades (es va realitzar el 2014-15, i caldria repetir-la, millorant la participació de l'alumnat amb enquestes presencials) i organitzar trobades amb els estudiants per obtenir comentaris més qualitatius. per tal de millorar l'avaluació general del Grau i conèixer més fidelment la perspectiva dels estudiants sobre el desenvolupament del pla d'estudis vol millorar la participació de l'alumnat en aquestes enquestes.

La Facultat, a través del SGIQ procés [PS5: Gestió de les queixes i suggeriments](#) especifica clarament el procediment a seguir en el tema de les queixes i suggeriments i el seu tractament. Actualment, les queixes arriben per correu electrònic i es resolen també per aquest mitjà de manera eficient. En l'annex ([Annex 3.3/Annex 3.3.2/4 Queixes](#)) hi ha un document sobre el procediment per atendre les queixes i una mostra de queixes i la seva resolució. També hi podeu trobar un document amb el número d'incidències que arriben per titulació.

3.3.3. El SGIQ implementat facilita el procés de seguiment i, si escau, el procés de modificacions de les titulacions i garanteix la millora contínua de la seva qualitat a partir de l'anàlisi de dades objectives.

El seguiment de les titulacions es duu a terme seguint el procés clau [PC7-Seguiment, avaluació i millora de les titulacions](#) i la [Guia per al seguiment de les titulacions oficials de grau i màster d'AQU](#). Les possibles modificacions derivades d'aquest procés, segueix el procés clau [PC8-Modificació i extinció de titulacions del SGIQ i els Processos per a la comunicació i/o avaluació de les modificacions introduïdes en els títols universitaris de grau i de màster d'AQU](#).

El procés de seguiment de les titulacions es va iniciar al curs acadèmic 2010/11. AQU disposa de tots els informes de seguiment, accessibles també a la universitat, via intranet mitjançant el [Gestor Documental](#). Des del curs acadèmic 2012/13 els informes de seguiment també són d'accés públic al [web](#) de la universitat.

Es valora positivament el procés de seguiment perquè ha possibilitat la detecció i implantació de millores que, en alguns casos, han suposat la modificació de la titulació, tal com s'ha recollit en l'estàndard 1.

Per a l'elaboració dels informes de seguiment, les coordinacions de les titulacions analitzen els indicadors, els resultats de satisfacció dels col·lectius i les reunions de coordinació docent. Per a la traçabilitat de les propostes de millora, cada informe recull les propostes de l'informe anterior i n'actualitza el seu estat (finalitzada, en procés, pendent o desestimada), i incorpora les noves possibles propostes detectades. L'apartat 4 d'aquest autoinforme d'acreditació (propostes de millora), incorpora les propostes de millora actualitzada del darrer informe de seguiment.

Tal i com s'especifica al procés [PC7: Seguiment, avaluació i millora de les titulacions](#), els responsables d'elaborar l'informe de seguiment del centre són els vicedegans de Programació d'Estudis de Grau i de Postgrau. A través de les propostes de millora que incorporen els informes de seguiment, és possible especificar els objectius a assolir en la proposta concreta, establir un nivell de prioritat i identificar l'òrgan o centre responsable que aquesta proposta es porti a terme.

Durant els anys de funcionament dels graus i màsters s'ha elaborat un informe de seguiment per a cadascuna de les titulacions i un informe de centre on se n'ha avaluat el seu desenvolupament. En aquests informes s'han identificat possibles disfuncions que han facilitat la proposta de millores.

Com a evidència dels processos de seguiment i de modificació s'adjunta l'acta d'aprovació del darrer Informe de Seguiment de Centre ([Annex 3.3/Annex 3.3.3/Acta ISC](#)), així com la documentació d'aprovació de la modificació d'algunes modificacions de les titulacions del centre ([Annex 3.3/Annex 3.3.3/Evidència Modificació](#))

3.3.4. El SGIQ implementat facilita el procés d'acreditació de les titulacions i assegura el seu desenvolupament satisfactori.

El procés d'acreditació es duu a terme seguint el procés estratègic [PE6-Acreditació de les titulacions](#) i la [Guia per a l'acreditació de les titulacions oficials de grau i de màsters d'AQU](#).

El procés de seguiment de titulacions que s'ha seguit en els últims anys ha facilitat la recollida d'informació, de valoracions i de millores necessàries per l'elaboració del present autoinforme d'acreditació.

L'elaboració de l'autoinforme està detallat a l'apartat 2 d'aquest document.

El procés d'acreditació de la Facultat de Filosofia i Lletres es va iniciar el primer semestre del curs 2014-2015 amb la proposta d'acreditació de tres màsters, que van rebre la visita del CAE el mes de juny de 2015; el Consejo de Universidades ha emès la seva resolució d'acreditació favorable el mes de febrer de 2016. El

procés ha continuat en el primer semestre del curs 2015-2016 amb l'acreditació de sis títols de grau i la resta de vuit títols de màster a l'espera de l'informe final del CAE. El procés finalitza amb la proposta d'acreditació dels títols del present autoinforme. La Facultat valora positivament la implantació d'aquest procés perquè ha permès l'anàlisi detallada dels indicadors i informacions disponibles de les titulacions, l'elaboració de tres autoinformes d'acreditació i l'acreditació favorable de les titulacions de les que s'ha emés l'informe final d'AQU i d'acreditació del MECD

3.3.5.El SGIQ implementat es revisa periòdicament per a analitzar la seva adequació i, si escau, es proposa un pla de millora per optimitzar-lo.

El procés estratègic [PE2-Definició, desplegament i seguiment](#) del SGIQ recull la sistemàtica de revisió i, si escau, l'actualització del SGIQ.

El SGIQ marc de la UAB ha iniciat el procés de revisió amb l'actualització de tots els processos del marc VSMA així com dels processos *PC2-Elaboració de les guies docents* i *PS9-Avaluació de l'activitat docent del professorat*. També s'ha actualitzat el Manual del SGIQ de la UAB. Les noves versions actualitzades dels processos es poden trobar al [web del SGIQ](#) la universitat.

L'adaptació a la Facultat del SGIQ marc de la UAB s'ha realitzat seguint l'esquema següent:

- Redacció del Manual del SGIQ de la Facultat
- Processos:
  - Processos transversals a la UAB: aquells processos que s'apliquen de forma subsidiària a la Facultat. La participació a nivell de centre es limita, tal com consta al Manual del SGIQ de la Facultat, a la possible detecció de necessitats.
  - Processos del marc VSMA: processos transversals a la UAB que s'apliquen de forma subsidiària a la Facultat on s'ha incorporat un annex a nivell de centre que descriu els òrgans que participen en aquests processos a nivell de centre i la seva composició:

Processos estratègics:	
PE3: Verificació de titulacions de grau i màster universitari	02/06/2016
PE6: Acreditació de titulacions de grau i màster univertari	02/06/2016
Processos claus:	
PC7: Seguiment, avaluació i millora de les titulacions	19/09/2015
PC8A: Modificació de titulacions de grau i màster universitari	19/09/2015

- Processos completament adaptats al centre: processos amb alt contingut de l'àmbit acadèmic i un alt grau de participació a nivell de centre. D'aquest conjunt de processos, es troben plenament adaptats i publicats els següents:

Processos estratègics:	
PE1: Definició de la política i objectius de qualitat	19/09/2015
PE2: Definició, desplegament i seguiment del SGIQ	19/09/2015
Processos claus:	
PC2: Programa docent de les assignatures. Guies docents	19/09/2015
PC3.a: Gestió de les pràctiques externes	19/09/2015
PC3.b: Gestió del Treballs de Fi d'Estudis	19/09/2015
PC4: Orientació a l'estudiant	19/09/2015
PC5: Avaluació de l'Estudiant	19/09/2015
PC6: Gestió de la mobilitat dels estudiants	19/09/2015
Processos de suport:	
PS3: Gestió de recursos materials i serveis	19/09/2015
PS5: Gestió de les queixes i suggeriments	19/09/2015

El [SGIQ](#) adaptat es troba en un enllaç d'accés immediat des de la *home page* de la Facultat <http://www.uab.cat/lletres/>. Donada la importància del SGIQ, la Facultat està fent esforços per tal de fer màxima difusió i visibilitzar aquests processos entre el professorat i l'alumnat. Per això, en la Junta Permanent del 2 de juny de 2016 ([Annex 3.3/Annex 3.3.5](#)) es va informar a directors de departaments i a coordinadors de la necessitat de fer arribar aquesta informació als membres dels consells de departament respectius.

Dins els processos estratègics en què es defineix la política de qualitat de la Facultat es pot afirmar que els objectius plantejats d'informar, formar i transformar s'estan duent a terme. L'Equip de deganat informa periòdicament del desenvolupament de les diferents activitats de la Facultat en la Junta de Facultat. Les Actes i els documents aprovats en les reunions dels òrgans de govern de la Facultat (Junta de Facultat, Junta Permanent, Comissió d'Ordenació Acadèmica i Comissió de Màster es poden consultar a la plana web de la Facultat: <http://www.uab.cat/web/coneix-la-facultat/organs-de-govern/documents-dels-organs-de-govern-1345689555756.html>). A més, s'han realitzat reunions amb els diferents caps de Departament tant en sessions conjuntes amb tots els directors ([Annex 3.3/Annex 3.3.5/PE1](#)) com també individualment per a mantenir un intercanvi d'opinions.

L'adaptació del SGIQ a la Facultat ha estat de gran utilitat per a la reflexió d'un seguit de processos que afecten la qualitat dels centres educatius i alhora ha permès obrir un debat a escala del govern del Deganat sobre la manera com s'organitza la informació de les titulacions i quins són els mecanismes de suport per a garantir un bon funcionament de les titulacions de la nostra Facultat. És important que amb aquesta tasca feta es proporcionin els mitjans per fer visible aquest conjunt de processos a la comunitat universitària. Des del Deganat, la Gestió Acadèmica i l'Administració de Centre s'està fent un esforç important per a la recollida de la informació que afecta els diferents processos i així ho demostren les evidències que aportem. Un dels aspectes que s'ha vist que requereix un esforç addicional és la recollida d'informació referent al grau de satisfacció de l'alumnat pel que fa als diferents aspectes de la seva vida acadèmica i és per això que hi ha poques evidències. Amb la voluntat d'obtenir el màxim d'informació sobre el grau de satisfacció de l'alumnat es contractarà uns mesos durant el 2016 a una persona que dissenyi enquestes específiques per a tal fi (vegeu [Annex 3.3/Annex 3.3.5](#) el perfil de la plaça).

Pel que fa als Processos Claus els diferents vicedegans tenen el compromís de fer el seguiment del procés sobre el qual tenen competència.

PC2: Programa docent de les assignatures. Guies docents: s'ha fet un esforç considerable per tenir disponibles les guies docents de les assignatures de tots els graus de la Facultat abans de la matrícula (s'accedeix a les guies de cadascun dels estudis a la web [tots els estudis de la Facultat](#), pestanya Pla d'estudis / Guies docents). La vicedegana d'Ordenació dels Estudis fa un seguiment exhaustiu de les incidències que sorgeixen a partir del moment en què s'obre l'aplicatiu (final de maig) i fins al dia del seu tancament. Aquest seguiment es fa tant individualment amb cadascun dels coordinadors com en el marc de les reunions de la COA de la Facultat (vegeu actes dels dies 26/05/2015 i 1/7/2015 a [Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC2](#)). Els coordinadors de les diferents titulacions vetllen per la coherència de les guies pel que fa als continguts, les competències i els resultats d'aprenentatge. Amb anterioritat a l'obertura de l'aplicatiu, es fan reunions amb els responsables de l'Oficina de Qualitat Docent per tal de millorar el procediment per omplir les guies, especialment en les assignatures compartides per més d'una titulació (p.e. assignatures transversals de primer, idiomes moderns, etc.), així com l'aspecte final de les guies.

L'Oficina de Qualitat Docent de la UAB elabora cada any informes valoratius del procés d'elaboració de les guies docents a partir d'una sèrie d'indicadors i, en funció dels resultats, fa propostes de millora. Aquests informes recullen tant informació quantitativa sobre el nombre de guies disponibles en relació al total d'assignatures ofertes de grau i de màster així com les valoracions de les coordinacions dels títols en relació a diversos aspectes del procés de confecció de les guies, com ara el funcionament de l'aplicatiu, l'organització del procés, els continguts de la guia, etc. No es disposa de dades percentuals per al bienni 2012-2014, però sí

per al curs 2015-2016, en què el percentatge de guies disponibles de grau a la facultat a data de tancament de l'aplicatiu fou del 94%, percentatge que coincideix amb la mitjana de la UAB. Es considera que és una xifra positiva, atès que el volum de guies docents de la facultat és el més elevat de tota la universitat. Pel que fa a les guies no disponibles en el moment del tancament, el vicedeganat d'ordenació acadèmica va treballar conjuntament amb l'OQD i les coordinacions dels títols per poder validar les guies docents pendents. En la majoria dels casos, les guies havien estat elaborades, però per qüestions estrictament tècniques no havien arribat a ser validades. A setembre de 2015, i després del seguiment realitzat, es va aconseguir que el 100% de les guies docents de la facultat fossin validades, la qual cosa es va considerar important de cara als canvis de matrícula que els estudiants poguessin sol·licitar amb posterioritat. Com a proposta de millora per al curs 2016-2017, s'avançarà el procés de monitorització de la validació de les guies per aconseguir un percentatge més elevat de guies disponibles a data de tancament de l'aplicatiu i, per tant, en el moment de la matrícula. Pel que fa als indicadors de satisfacció de les coordinacions dels títols, les dades de l'OQD no contenen informació desglossada per facultats. De tota manera, es tracta d'aspectes sobre els quals les facultats tenen poca incidència. El que sí que s'ha fet en termes d'aconseguir un grau de satisfacció més elevat del professorat i de les coordinacions és treballar amb l'OQD per tal de millorar l'aparença de les guies de les assignatures compartides per diversos títols, que són molt nombroses a la facultat, així com agilitar el procés de selecció de resultats d'aprenentatge. Aquestes accions s'han emprès a partir de les valoracions qualitatives del procés de confecció de guies realitzades en el marc de la Comissió d'Ordenació Acadèmica de la facultat i les millores estaran disponibles a partir del curs 2016-2017.

PC3.a: Gestió de les pràctiques externes

La vicedegana d'Ordenació dels Estudis de Grau juntament amb el responsable de la Gestió Acadèmica vetllen pel compliment de la normativa i segueixen el seu desenvolupament. Disposen del llistat de convenis signats amb els ens i empreses externs per a la realització de pràctiques curriculars, desglossat per titulacions de la Facultat ([Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC3a](#)). La Facultat de Lletres el curs 2014-15 gestionava un total de 326 convenis de pràctiques, d'aquests 272 (83,4%) són de graus i 54 (16,6%) de màsters. El número de convenis dels diferents graus que s'acrediten són els següents:

Antropologia Social i Cultural	17
Arqueologia	30
Estudis Anglesos	20
Estudis clàssics	8
Geografia i Ordenació del Territori	54
Història	12
Història de l'Art	38
Llengua i literatura catalanes	10
Llengua i literatura espanyoles	12
Musicologia	43

Els procediments i circuits administratius sobre els convenis de pràctiques externes es poden consultar a l'Àrea d'Afers Acadèmics http://webs2002.uab.es/afers_academics/reservat/info_ac/convenis/0002.htm. L'elaboració de la normativa que regula la realització de pràctiques externes curriculars és responsabilitat de l'Equip de Deganat de la FFL.

PC3.b: Gestió dels Treballs de Fi d'Estudis. El 2014 la COA de la Facultat va aprovar una Guia Docent marc per als TFG de les diferents titulacions de grau. Aquesta guia ha estat un bon instrument per avançar cap a l'objectiu de dotar els TFG de la Facultat de personalitat pròpia i distintiva. Tot i així, l'Equip de Deganat creu que cal encara unificar diferents aspectes de l'organització, naturalesa i avaluació dels TFGs de la Facultat, tot respectant les singularitats de cadascun dels estudis. És per això que s'inclou aquest punt entre les propostes de millora. Actualment, s'ha engegat un procés de buidatge de les guies dels TFG dels diferents graus i, amb la informació recollida i les aportacions dels diferents coordinadors, s'espera establir un protocol que garanteixi unitat d'acció en aquest àmbit. S'ha elaborat una fitxa per a la recollida d'aquesta informació

[\(Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC3b\)](#). Al mateix annex podeu veure les estadístiques referent als TFG que recull la Gestió Acadèmica de la Facultat (estudiants matriculats, estudiants aprovats, % matriculats/aprovats, nombre de tutors, etc.).

PC4: Orientació a l'estudiant. D'altra banda, la Facultat de Filosofia i Lletres organitza jornades d'acollida per als alumnes de nou accés en què es fa una sessió informativa general sobre la Facultat i una sessió específica amb el coordinador de cada titulació. A l' [Annex 3/Annex 3.2/Annex 3.2.1](#) es pot veure el programa de les jornades d'acollida que organitza la Facultat amb la implicació dels coordinadors de totes les titulacions. Aquest procés s'avalua amb més detall a l'estàndard 5 en què es tracta específicament el Pla d'Acció Tutorial (PAT). A l' [Annex 3.3\Annex 3.3.5\PC4](#) es poden veure les xifres sobre la participació en les diverses activitats de promoció de la Facultat.

PC5: Avaluació de l'Estudiant. Des del vicedeganat d'Ordenació d'Estudis i la Gestió Acadèmica del Centre es vetlla perquè l'alumnat tingui una avaluació amb garanties. D'aquesta manera es procura que la informació sobre les normatives d'avaluació arribi als coordinadors (podeu veure una mostra de com s'informa sobre la importància de deixar clara l'avaluació en les guies docents en una acta de la COA a [Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC5](#)). Alhora es vetlla perquè les diferents comissions de docència quedin ben representades per l'alumnat i els estudiants puguin expressar i fer arribar els suggeriments respecte el procés d'avaluació del professorat.

La Comissió d'Ordenació Acadèmica (en la reunió del 14 de març de 2016) han pres mesures per minimitzar l'obertura d'actes. S'ha acordat que el Deganat i els coordinadors facin especial insistència en la necessitat per part del professorat de ser molt curosos en el seguiment del procediment correcte (introducció de qualificacions a SIGMA; determinació del dia de revisió; consulta dels estudiants en l'acta provisional [no en papers penjats al tauler d'anuncis]; etc.). Quant a les revisions extraordinàries i vist que s'ha incrementat substancialment el nombre de peticions en les darreres convocatòries, en la mateixa COA del 14 de març es va acordar elaborar i discutir un protocol propi de facultat que concreti més aquells elements de la normativa general de la UAB que són imprecisos per tal d'agilitar les revisions i evitar reclamacions ulteriors per part de l'estudiantat (vegeu acta de la COA a l'[Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC5](#)).

PC6: Gestió de la mobilitat dels estudiants. Des del vicedeganat de Comunitat Universitària i Promoció d'Estudis s'ha fet un seguiment del circuit que ha de seguir l'alumnat per fer un intercanvi. La detecció d'alguns problemes de com es transmetia aquesta informació ha comportat un nou disseny del circuit, que esdevé molt més clar, i la seva revisió i publicació a la web de la Facultat aprofitant el nou disseny (<http://www.uab.cat/web/mobilitat-internacional-1345689551061.html>). La Facultat, a través del vicedeganat de Comunitat Universitària i Promoció d'Estudis, fa un seguiment de la mobilitat amb contactes periòdics amb la responsable del programa de mobilitat. A més, es duen a terme reunions periòdiques amb la Coordinadora del programa de mobilitat de la Facultat, el vicedeganat de Comunitat Universitària i Promoció d'Estudis i els Coordinadors del programa de mobilitat de cada Departament per tal d'avaluar i millorar el funcionament dels programes de mobilitat (vegeu l'acta de l'última reunió a l' [Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC6](#)).

A l' [Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC6](#) es pot veure el llistat dels països amb els quals existeixen programes de mobilitat i intercanvi i el llistat amb els estudiants *out* dels diferents programes d'intercanvis (Propi, SICUE, ERASMUS). En el mateix annex es pot veure un llistat amb els intercanvis IN.

S'ha detectat que en algun cas el procés de matriculació dels estudiants de mobilitat IN és poc operatiu. Per això es vol agilitzar aquest procés.

PC7: Seguiment, avaluació i millora de les titulacions. De la mateixa manera que es fa un acompanyament per a la recollida de la informació per a l'elaboració de l'autoinforme d'acreditació, els vicedegانات de programació d'estudis de grau i de postgrau, segueixen el procés d'elaboració dels autoinformes de

seguiment de cada titulació i elaboren el del centre. L'informe de seguiment del centre de l'any passat ens va permetre, per exemple, optar pel Grau Obert i no programar per al curs 2015/2016 cinc graus combinats que no presentaven dades adequades en les taxes de matriculació, abandonament, graduació... També ha pogut servir per detectar possibles millores a altres graus, per exemple, s'han aprovat en COA propostes de canvis de semestralització d'assignatures per coherència en els seus continguts (Vegeu acta d'una COA en que es van aprovar canvis de semestralització [Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC7](#))

PC8: Modificació de titulacions de graus i màsters universitaris. Des dels vicedegansats d'Ordenació dels Estudis i de Programació dels Estudis de Grau i de Postgrau s'informa dels terminis per a la presentació de les modificacions dels diferents títols i en alguns casos s'assessora sobre alguna modificació pertinent. Aquestes modificacions s'aproven en les COAs corresponents ([Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC8](#))

PS3: Gestió de recursos materials i servei.

- 1) Nombre i tipologia d'incidències rebudes relacionades amb els recursos materials i serveis (si no es poden comptabilitzar, almenys que hi hagi una breu explicació de com es recullen i quina és la tipologia: un o dos paràgrafs).

Les incidències relatives als espais i serveis comuns es reben a l'Administració de Centre o, més sovint, a l'Slipi, per correu electrònic o bé en finestreta. L'Slipi els registra en un formulari que els permet fer el seguiment de les actuacions dutes a terme. Les tipologies més freqüents són les següents: il·luminació (canvis de fluorescents), goteres, avaries en els serveis, panys de portes, persianes, endolls... Els curs 2014-15 se'n van comptabilitzar 260.

- 2) Nombre i tipologia d'incidències rebudes sobre manteniment dels espais i d'altres recursos docents

Les incidències relatives als espais i recursos docents es recullen als fulls d'incidències que hi ha a cada aula o bé per la notificació directa del professorat a l'Slipi, per correu electrònic o bé en finestreta. L'Slipi els registra en un formulari que els permet fer el seguiment de les actuacions dutes a terme. Les tipologies més freqüents són les següents: problemes de funcionament de l'equipament informàtic i audiovisual de l'aula, manca de material (guix, esborrador...), trencament de pupitres o altre mobiliari, avaries que afecten a les persianes... Els curs 2014-15 se'n van comptabilitzar 300.

- 3) Nombre de cessions d'espais i recursos materials de la Facultat per a activitats que li són alienes.

La Facultat de Filosofia i Lletres compta amb un espai únic al Campus, l'Auditori, amb una capacitat de 420 places. Això comporta que moltes unitats de la Universitat i també d'institucions externes ens en sol·licitin l'ús per a congressos i actes institucionals, juntament amb altres espais complementaris a la Facultat. Durant el curs 2014-15, es van celebrar 47 activitats externes: 7 actes de graduació de títols d'altres facultats de la UAB, 6 congressos acadèmics i 34 d'altre tipus (conferències, sessions de formació continuada, trobades convocades per entitats, etc.).

- 4) Nombre i tipologia d'incidències rebudes pel Servei de Biblioteques en relació a l'activitat de la Facultat de Filosofia i Lletres.

La Biblioteca d'Humanitats rep incidències, suggeriments i queixes a través de la **Seu electrònica UAB** <https://seuelectronica.uab.cat/consultes-suggeriments-i/o-queixes>, el correu electrònic (bib.humanitats@uab.cat), el suport paper, les xarxes socials i a través de comentaris en persona al personal. Pel que fa a les queixes, el curs 2014/15 va arribar-ne una a través de les xarxes socials i tres en persona. Les queixes es referien a l'excés de temperatura durant els canvis d'estació, a una atenció poc satisfactòria del personal, als horaris i als equipaments i informació del catàleg.

La Biblioteca d'Humanitats va recollir un total de 17 felicitacions escrites a través de correus electrònics (15) i de xarxes socials (2). N'hi ha de globals però destaquen especialment les referents al suport i la col·laboració amb els docents en el muntatge d'exposicions i en la difusió de fons especialitzats a través de bases de dades. També hi apareixen felicitacions per l'atenció personalitzada a investigadors i docents.

Els tres suggeriments rebuts a través de les xarxes socials demanaven una exposició sobre un escriptor determinat i una altra activitat de difusió cultural.

De l'enquesta general que el Servei de Biblioteques publica cada tres anys, també es disposa de l'anàlisi dels resultats referents a la Biblioteca d'Humanitats publicada a <http://ddd.uab.cat/record/70477?ln=ca>.

5) Nombre i incidències rebudes pel SID (Servei d'Informàtica Descentralitzat) de la Facultat de Filosofia i Lletres.

Les incidències es canalitzen via un aplicatiu que registra les peticions i les diferents accions que es realitzen en relació a cadascuna. Permet fer un escalat a altres àrees en cas necessari i queda registrat tot el que te a veure amb la incidència des de que s'obre fins que es soluciona. Aquest aplicatiu es diu Remedy. També ens permet detectar problemes que es repeteixen així com aprofitar solucions ja trobades. En concret, incidències que s'hagin escalat a personal del Sid durant el curs passat n'hi ha registrades al voltant de 250, cadascuna d'elles amb un nombre d'accions dutes a terme que varia entre una i més d'una dotzena depenen de la complexitat de cada cas. Aquí no comptem les urgències/emergències que per la seva naturalesa no entren per aquest canal.

3.4. Estàndard 4: Adequació del professorat al programa formatiu

El professorat que imparteix docència a les titulacions del centre és suficient i adequat, d'acord amb les característiques de les titulacions i el nombre d'estudiants.

3.4.1. El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

El professorat de la Facultat de Filosofia i Lletres involucrat en els títols que s'acrediten té la formació, capacitat i experiència docent suficient per impartir docència de qualitat a les seves titulacions. Els professors que imparteixen docència en els títols que s'acrediten són membres majoritàriament dels departaments de Filologia anglesa i de Germanística, Filologia catalana, Filologia espanyola, Filologia francesa i romànica, Ciències de l'antiguitat i de l'edat mitjana, Art i musicologia, Antropologia social i cultural, Filosofia, i Geografia, tots ells adscrits a la Facultat de Filosofia i Lletres.

Denominació	Enllaç
Grau d'Antropologia Social i Cultural	http://www.uab.cat/doc/horaris_grau_antropologia
Grau d'Arqueologia	http://www.uab.cat/doc/horaris_grau_arqueologia
Grau d'Estudis Anglesos	https://www.uab.cat/doc/horaris_grau_estudis_anglesos
Grau d'Estudis Clàssics	http://www.uab.cat/doc/horaris_grau_estudis_classics
Grau de Filosofia	http://www.uab.cat/doc/horaris_grau_filosofia
Grau de Geografia i d'Ordenació del Territori	http://www.uab.cat/doc/horaris_grau_geografia http://www.uab.cat/doc/horaris_grau_geografia_xarxa
Grau d'Història	http://www.uab.cat/doc/horaris_grau_historia
Grau d'Història de l'Art	http://www.uab.cat/doc/horaris_grau_historia_art
Grau de Llengua i Literatura Catalanes	http://www.uab.cat/doc/horaris_grau_llengua_literatures_catalanes
Grau de Llengua i Literatura Espanyoles	http://www.uab.cat/doc/horaris_grau_llengua_literatures_espanyoles
Grau de Musicologia	http://www.uab.cat/doc/horaris_grau_musicologia

El professorat de la Facultat de Filosofia i Lletres reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre. En el conjunt de la Facultat en els darrers cinc cursos el nombre de professorat equivalent a temps complet s'ha incrementat, passant de 126,8 el curs 09/10 a 295,0 durant el curs 12/13. Durant el curs 13/14 aquesta tendència s'inverteix, produint-se per primer cop un descens significatiu d'aquest nombre degut a les restriccions pressupostàries, que han tingut un efecte immediat en

la taxa de reposició dels ens públics. Malgrat aquesta tendència, el percentatge de places de professorat que requereixen el títol de doctor (Catedràtics, Titulars, Agregats, Lectors) pràcticament s'ha mantingut en el conjunt de la Facultat al voltant del 75%, també s'ha mantingut el volum de docència impartida per aquest col·lectiu de professorat (al voltant del 80%). La resta de la docència està impartida per Associats, Titulars d'Escola Universitària, Investigadors postdoctorals i Personal Investigador en Formació, molts d'ells també estan en possessió d'un títol de doctorat, encara que no es requereix per a la seva categoria laboral ([Annex 3.4/Annex 3.4.1/Estadístiques Professorat Lletres](#)).

Pel que fa als graus que s'acrediten en el curs acadèmic 2014-2015 el percentatge de professorat de categories laborals que requereixen el títol de Doctor (Catedràtics, Titulars, Agregats, Lectors) és prou alt. Un 67,9% pel grau d'Antropologia Social i Cultural (GASC), un 59,6% pel grau d'Arqueologia (GA), un 66,3% pel grau d'Estudis Anglesos (GEA), un 78,5% pel grau d'estudis Clàssics (GEC), un 58,4 pel Grau de Filosofia (GF), un 68,2% pel grau de Geografia i Ordenació del Territori, un 67% pel Grau d'Història (GH), un 65,5 pel Grau d'Història de l'Art (GHA), un 76,4% pel Grau de Llengua i Literatura Catalanes (GLLC) i un 77,4 pel grau de Llengua i Literatura Espanyoles (GLLE) i un 55,1% en el cas del grau de Musicologia (GM). Aquest professorat assumeix el percentatge més gran de docència, entre el 60 i el 70% en el cas dels graus de GEA, GH, GM; entre el 70 i el 80% en el GA, entre el 80 i el 90 en el cas de GASC, GEC, GF, GGOT, GHA i per sobre del 90% en GLLC i GLLE. Recordem, però, que aquestes dades fan referència a les tipologies de professorat que requereixen la titulació de doctor, és a dir les categories que la UAB engloba en la categoria de professorat permanent amb carreres consolidades. A més, cal destacar que entre les altres categories de professorat contractat (Associats, Becaris postdoctorals, Visitants) també hi ha un nombre elevat de professorat doctor. A la taula següent es resumeix la titulació de la resta del professorat participant en cadascun dels graus. Com es pot apreciar la majoria ha realitzat el doctorat o tenen un títol de màster.

	Associat Dr.	Becari Dr.	Associat (amb títol de màster)	Becari (amb títol de màster)	Associat llicenciat
GASC	5	1	4	2	
GA	5		3		1
GEA	7		6		3
GEC	1				2
GF	2		1		
GGOT	8		3		1
GH	11		2		1
GHA	6		1		2
GLLC		1			
GLLE	5	1			
GM	5		2		1

Pel que fa al professorat implicat en la docència de primer curs, la situació és molt heterogènia entre els diferents graus. En la majoria dels graus els percentatges de professorat doctor i de la docència que aquests imparteixen varia respecte al conjunt de la titulació, s'observa que en general les categories de professorat no permanent i associat assumeixen més docència de primer curs, només en els casos dels graus GA i GGOT els percentatges són similars. Aquest fet però no va en detriment de la qualitat de la docència, el professorat no permanent, com es pot veure en els seus CV ([Annex 3.4/Annex 3.4.1](#)) té experiència demostrada en recerca i docència.

Les assignatures de Formació Bàsica de primer curs són cabdals per facilitar una bona adaptació del nou alumnat als estudis, per tal de motivar-lo i implicar-lo en els graus. En general, per tots els graus els criteris seguits per tal d'assignar el professorat de primer curs són bàsicament els que fan referència a les seves habilitats didàctiques i comunicatives, amb força experiència en la docència universitària i que siguin especialistes en la matèria. Es detallen a continuació els criteris d'assignació de docència de primer d'alguns que se segueixen a alguns graus, per les seves necessitats específiques:

- **Grau d'Antropologia Social i Cultural**

El 57,7% de la docència és impartit per professorat permanent de gran qualitat i especialista en les matèries.

Atès el desdoblament d'aquestes assignatures de formació bàsica en el curs 2014-15, i en no disposar de personal estable suficient per cobrir-les, el 42,3% de les hores de docència ha estat impartit per professorat associat. La selecció d'aquest professorat passa per un procediment rigorós que segueix un protocol aprovat en Consell de Departament. Aquesta selecció es fa a partir d'un model de puntuació del CV del candidat i de la seva adequació a la plaça específica, que és valorada per una comissió de professors, en concurs públic realitzat durant el segon semestre del curs anterior ([Annex 3.4/Annex 3.4.1/CVs Antropologia](#)).

- **Grau en Arqueologia**

L'assignació del professorat que imparteix les matèries específiques del grau del primer curs és una decisió rellevant que es pren sota diversos criteris. En primer lloc, hi ha la idoneïtat del professor/a en relació als continguts docents de les diferents assignatures. En segon lloc, es consideren també les aptituds pedagògiques del professor/a, de manera que, en general, es tracta de docents que han obtingut resultats per sobre de la mitjana de la titulació en les enquestes d'avaluació dels alumnes. Finalment, s'ha buscat garantir la continuïtat del professorat que imparteix les diferents assignatures, entenent que aquesta facilita una garantia de qualitat en la docència. Cal afegir que, en algunes assignatures impartides per professors d'altres departaments, com per exemple "Introducció a la cartografia (100738)", el professor ha realitzat durant els darrers anys un important esforç de familiarització amb la disciplina arqueològica a fi de preparar programes específics adaptats als interessos dels i les estudiants del grau.

- **Grau en Estudis Anglesos**

En relació a l'assignació de la docència del primer curs, la tria es fa prenent en consideració sobretot la capacitat dels docents per facilitar als estudiants el pas del batxillerat a la universitat. En el cas d'Estudis Anglesos, aquest pas es complica pel fet que les assignatures s'imparteixen totalment en anglès, la qual cosa sovint representa un alt grau de dificultat per als estudiants. Per a les assignatures purament instrumentals, el professorat assignat comprèn, d'una banda, professorat consolidat amb àmplia experiència i, de l'altra, professorat contractat especialista en l'ensenyament de l'anglès com a llengua estrangera. Per a les assignatures de contingut, es tria professorat amb alta experiència docent capaç d'ensenyar alhora contingut i llengua anglesa, des de titulars a professorat jove amb una formació molt sòlida tant docent com investigadora. Els grups de cada assignatura estan estretament coordinats pels docents amb més experiència. Els equips docents es reuneixen regularment per decidir aspectes de contingut, avaluació i organització del curs. Així mateix, els coordinadors de cada assignatura es reuneixen amb el coordinador de primer curs i el coordinador del grau a l'inici de cada semestre.

- **Grau d'Estudis Clàssics**

Pel que fa a l'assignació de la docència del primer curs, la tria s'ha dut a terme tenint en compte l'especificitat del perfil d'estudiants i les exigències d'aquests estudis. La formació en llengües Clàssiques dels estudiants, que sovint no han cursat Grec o Llatí al batxillerat, és baixa i requereix una forta dedicació en els primers cursos. Tenint en compte que les assignatures de Formació Bàsica del Grau són de contingut altament propedèutic, s'ha procedit a aplicar dos criteris de selecció. En primer lloc, s'han assignat professors amb llarga experiència docent i que han fet recerca sobre l'adaptació dels mètodes d'ensenyament de llengües clàssiques als de les llengües modernes; val a dir que les àrees de Filologia Llatina i de Filologia Grega de la UAB han estat pioneres en l'actualització dels mètodes d'ensenyament de les llengües clàssiques des del primer moment de la seva existència a mitjan dels anys 70 del segle passat. En segon lloc s'han assignat professors vinculats a l'ensenyament secundari, que coneixen bé el nivell de formació i el perfil dels estudiants que ingressen a la facultat i poden tenir un paper actiu com a pont entre les dues institucions acadèmiques. ([Annex 3.4/Annex 3.4.1/CVs Estudis Clàssics](#))

- **Grau de Filosofia**

Per assignar el professorat de primer curs, es trien aquells professors amb major habilitat per introduir els alumnes acabats d'arribar a la universitat en la pràctica filosòfica. Es valora també aptituds com la capacitat per transmetre l'entusiasme per la filosofia, i la capacitat per saber respondre amb claredat els dubtes que acostumen a tenir els alumnes quan llegeixen els seus primers textos de filosofia. A més a més, es procura que el conjunt dels professors que imparteixen docència a primer estigui equilibrat pel que fa a l'edat, és a dir, que hi hagi tant professors joves com professors sèniors. També es té en compte la perspectiva de gènere, i es procura que hi hagi tant professors com professores. ([Annex 3.4/Annex 3.4.1/CVs Filosofia](#))

- **Grau de Geografia i Ordenació del Territori**

El 85% del professorat implicat en la docència del primer curs és personal permanent, mentre que la resta és personal associat. El professorat de primer curs té provades habilitats didàctiques i comunicatives, transmeten l'entusiasme per la geografia, i alguns d'ells participen periòdicament en cursos oferts per l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB, cursos que tenen com a objectiu aprendre nous recursos didàctics per aplicar-los a l'aula. Un d'aquests recursos té a veure amb l'aprenentatge a partir de l'experiència, com és el cas de les sortides de camp que s'ofereixen en algunes de les assignatures, i que a part de fomentar la cohesió del grup i un millor coneixement entre l'alumnat i el professorat, permeten un coneixement més directe d'allò que s'aprèn a l'aula. En totes les assignatures hi ha una molt bona coordinació entre el professorat de la modalitat presencial i en xarxa i en tres assignatures el professorat que imparteix l'assignatura en la modalitat presencial, ho fa també en la modalitat de xarxa.

- **Història**

En el cas del primer curs, la comissió de docència i els coordinadors de cadascuna de les cinc àrees de coneixement implicades al grau han mantingut la directriu de fer representativa al primer curs la diversitat de professorat implicat al grau, en quant a la seva trajectòria de docència i recerca. D'aquesta manera, els diferents grups són impartits per un ventall de professors que va des d'associats (sovint amb una activitat principal a l'ensenyament secundari) a catedràtics. La presència de professors associats permet comptar amb docents que coneixen la problemàtica i expectatives de l'alumnat de nova incorporació, mentre que el professorat laboral i permanent vinculat a temps complet a la Universitat aporta l'experiència de trajectòries a mig i llarg termini de treball formatiu i recerca consolidats. Cal tenir en compte que el sistema d'una guia docent única per als diferents professors dels tres grups de cada assignatura del grau permet també una interacció entre els docents en el moment de planificar continguts, bibliografia i metodologia. D'aquesta manera, l'alumne no rep classe d'un tipus professor concret sinó que s'acaba beneficiant d'aquesta interacció.

- **Grau d'Història de l'Art**

Per l'assignació del professorat a les assignatures del primer curs es tenen en compte la idoneïtat del currículum i l'especialitat de cada docent pels continguts de les matèries. També es valora la capacitat comunicativa vers als estudiants, per afavorir l'interès i el bon clima a classe. En aquest sentit, una de les professores que s'hi destinen (veure Annex 4) també dona classes a batxillerat, la qual cosa facilita el procés d'adaptació de l'estudiant al nivell i al ritme universitaris. Es te cura de mantenir un bon equilibri entre els professors contractats i els consolidats amb molta experiència, per compensar el tracte més directe que solen oferir els primers - generalment més joves, amb l'expertesa que imparteixen els darrers. ([Annex 3.4/Annex 3.4.1/CVs Història de l'Art](#))

- **Grau de Llengua i Literatura Catalanes**

La tria del professorat de primer curs és una de les prioritats a l'hora de preparar el pla docent anual. Es procura, en la mesura de les possibilitats que permeten els horaris i les múltiples exigències, que les assignatures siguin assignades a professorat que conegui bé la transició entre l'ensenyament secundari i l'universitari (tant per interès com per dedicació). En el pla d'estudis actual, el curs de primer té un punt d'allò que anomenàvem Orientació Universitària. Per tant, el professorat assignat serà el que conegui millor com adequar aquesta "orientació".

En cas d'assignatures amb més d'un grup, es té en compte també que el professorat sigui especialment apte a l'hora de coordinar-se.

- **Grau de Llengua i Literatura Espanyola**

A la docència del primer hi participen els docents de totes les categories acadèmiques administratives des dels catedràtics amb el nombre màxim de sexennis fins els professors més joves, amb sòlida formació que estan investigant i publicant. Es tracta d'una política departamental que

suposa una aposta per la col·laboració entre diferents generacions i la seva interacció amb els estudiants. ([Annex 3.4/Annex 3.4.1/CVs Ll Lit Espanyoles](#))

- **Grau de Musicologia**

Especial atenció s'ha posat a la tria del professorat de les assignatures de tarannà específicament musicològic de 1er curs: des de l'inici d'activitat del Grau, ambdós "Llenguatges musicals" es confiaren a professors pertanyents a la unitat departamental de "Didàctica de la Música" del Departament de Didàctica de l'Expressió Musical, Plàstica i Corporal (<http://www.uab.cat/web/el-departament/didactica-de-la-musica-1243492964913.html>) –assegurant, així doncs, l'adaptació dels procediments metodològics als requeriments propedèutics d'aquestes assignatures–, mentre que "Músiques i cultures", per la seva interrelació amb assignatures obligatòries ("Etnomusicologia") i optatives ("Etnomusicologia de l'àrea mediterrània"), correspon a la càrrega docent del mateix professor. Finalment, "Introducció a la Musicologia" ha estat sempre responsabilitat docent de l'actual coordinador del Grau, la qual cosa li ha permès mantenir un contacte inicial i perllongat amb el grup-curs de 1er i l'encaix adient dels continguts formatius i competències de l'assignatura amb el desenvolupament ulterior del currículum de la titulació. ([Annex 3.4/Annex 3.4.1/CVs Musicologia](#))

Pel que fa a la tutorització dels TFG, la importància de la selecció del professorat fa que la coordinació de cada titulació consideri diferents criteris segons les característiques del grau. Malgrat tot, hi ha alguns aspectes que totes les titulacions tenen en compte com són la representativitat de les diferents branques de coneixement i dels diversos grups de recerca, l'experiència investigadora del professorat i la seva capacitat formadora, així l'estudiantat pot enfocar el treball donant una orientació als seus propis interessos. A continuació es detallen els criteris específics que considera cada coordinació.

- **Grau d'Antropologia Social i Cultural**

El Grau d'Antropologia Social i Cultural s'articula en torn a una seqüència d'assignatures tècnico-metodològiques pertanyent a la matèria "Mètodes, tècniques i instruments en antropologia". Aquesta seqüència tècnico-metodològica s'inicia a segon curs i conclou amb la presentació del Treball de Fi de Grau a quart. Aquest conjunt de 5 assignatures que caracteritzen el nostre grau està impartit pel professorat especialista, i majoritàriament estable, en treball de camp etnogràfic, mètodes i tècniques. Atesa la importància del TFG com a colofó de tota la feina feta durant la seqüència, el TFG està tutoritzat per un equip coordinat de professors, que es distribueix la direcció dels treballs d'acord amb un protocol de seguiment i tutorització. Es tracta de professorat amb una sòlida experiència en recerca i que coneix bé el funcionament de la seqüència, ja que molts d'ells també són o han estat professors de les assignatures que en formen part.

- **Grau en Arqueologia**

La realització dels treballs de fi de grau la coordinen les persones titulars de la coordinació i la sots-coordinació del grau, procedents de cadascun dels dos departaments responsables de la seva docència. Durant les primeres setmanes del curs informen els i les estudiants del desenvolupament i requeriments de l'assignatura i els emplacen a definir una temàtica i proposar fins a tres possibles tutors/es d'entre els professors/es del grau. En aquesta tasca, els estudiants reben orientacions dels coordinadors de l'assignatura sobre els tutors idonis. L'assignació final de tutors/es es realitza un cop analitzades les propostes dels estudiants, procurant que hi hagi una coherència entre les temàtiques proposades i l'especialització dels diferents professors i una distribució equitativa entre el professorat de l'esforç de tutorització. D'aquesta manera s'ha establert un seguiment màxim de tres treballs finals de grau per professor que, de manera excepcional, pot arribar a ser superior. En algunes ocasions hi ha cotutors externs, principalment especialistes o investigadors de projectes de recerca en el marc dels quals es poden efectuar alguns d'aquests treballs.

- **Grau en Estudis Anglesos**

El grau d'Estudis Anglesos realitza TFGs des del curs 2012-2013 i supervisa tots els estudiants d'Estudis Anglesos i 25% dels Estudiants de Graus Combinats amb Estudis Anglesos. El nombre de TFGs matriculats ha anat creixent i ha arribat a ser de més de 70 en els últims tres anys. Si bé els primers dos anys l'assignació dels supervisors es feia mitjançant tutories d'orientació per part de la Coordinadora de TFG i l'acord entre estudiant i supervisor, aquest sistema va resultar insostenible a partir del segon any, quan es va incrementar el nombre de TFGs i es va intuir el perill de desigualtats entre les oportunitats que alguns estudiants podien tenir a l'hora de triar supervisor. La Comissió de Docència i la Coordinadora de TFGs van proposar un sistema d'assignació objectiu però que alhora tingués en compte les preferències dels estudiants. Els estudiants

s'ordenen segons la seva nota mitjana d'expedient de finals de tercer curs i s'estableixen unes tutories seguint aquest ordre on l'estudiant pot triar el supervisor que hi ha disponible en aquell moment segons els temes que més li interessin. Els estudiants que es troben d'intercanvi truquen per telèfon o es comuniquen via Skype amb la coordinadora per realitzar la tria durant la seva hora de tutoria. El professorat que supervisa TFGs són experts en Lingüística anglesa o Literatura i Cultura angleses i imparteixen assignatures optatives de quart curs. Els temes ofertats per al TFG estan vinculats a aquestes assignatures, de manera que els estudiants poden aplicar els coneixements que han adquirit i el supervisor pot avaluar les competències i els coneixements que s'evidencien als TFGs.

- **Grau en Estudis Clàssics**

Pel que fa al treball final de grau, des del curs 2014-2015 s'ha designat un responsable per a la tasca de coordinació i orientació dels TFG. Amb la col·laboració d'aquest professor responsable, s'han assignat les direccions dels TFG als professors del Departament d'acord amb els criteris següents. D'una banda, s'han escollit professors que estiguin vinculats a projectes d'investigació en curs, tant si en són IP com si no. Encara que no s'espera del TFG que els estudiants facin aportacions originals, s'entén que aquesta recerca acadèmica ha d'integrar-se en el marc d'una investigació de primera línia d'especialització. D'altra banda, s'han buscat professors que representin les diferents línies d'investigació que es duen a terme ara mateix en el Departament per tal que els estudiants puguin escollir dintre d'un ventall ampli de possibilitats. Finalment, el fet que el volum requerit de tutoritzacions no sigui excessiu, atès el nombre anual de graduats, permet que els estudiants *matu proprio* puguin proposar temes a determinats professors i professores d'acord amb les seves línies de recerca.

- **Grau en Filosofia**

Per poder dirigir TFG al grau de Filosofia, els professors han de complir dos requisits fonamentals: en primer lloc, cal que realitzin recerca de manera regular, i en segon lloc, cal que tinguin les habilitats pedagògiques necessàries per saber introduir els alumnes en les bases de la recerca, ajudant-los a triar un tema interessant, trobar el marc teòric més adient, la metodologia adequada i la bibliografia necessària, i guiant-los en tots els processos successius que implica elaborar un TFG. .

De manera excepcional, la titulació també permet que els becaris que estan elaborant les seves tesis doctorals i s'han ocupat d' impartir alguna docència en el grau puguin dirigir algun TFG en el període final de la seva beca

En el departament de Filosofia de la UAB s'hi representades totes les grans àrees disciplinàries de la Filosofia i dins cadascuna d'elles s'hi troben també representades diverses perspectives sobre la tasca filosòfica en si mateixa. És per aquest motiu que l'alumnat té a la seva disposició una gran oferta temàtica. Al departament, els alumnes tenen la llibertat de triar tema i consultar al tutor que ells escullin si està d'acord en la tutela. Aquest procediment permet que tant els alumnes com els tutors se sentin còmodes en la direcció i que el professorat dirigeixi Treballs de Final de Grau que pertanyin a la seva especialització.

- **Grau en Geografia i Ordenació del Territori**

El 90 % del professorat que tutoritza els TFG és membre de grups de recerca consolidats del Departament. Per tant, té una bona trajectòria investigadora i pot oferir una àmplia varietat de temàtiques i metodologies de recerca. Totes les branques de coneixement de la geografia, així com les seves subdisciplines, queden representades en les trajectòries de recerca del professorat que tutoritza (geografia humana, geografia física, geografia regional, geografia social, geografia econòmica, etc.), així com les tècniques quantitatives i qualitatives que s'utilitzen en la recerca geogràfica. Aquests criteris de selecció són vàlids també per a l'estudiantat de Geografia en xarxa.

- **Grau en Història**

Tot el professorat que imparteix docència a la titulació d'Història pot dirigir Treballs de Fi de Grau, inclòs personal docent associat i emèrit. Després de dues sessions informatives i orientatives conduïdes per la coordinació (la primera, programada a l'alumnat de tercer curs al mes de maig previ a la matriculació de l'assignatura; la segona, impartida a l'alumnat ja matriculat de l'assignatura) es procedeix a una assignació de tutors a cada alumne. La tria de tutor i tema és lliure en primera instància per part de l'alumne. Les àrees de Prehistòria, Ciències i tècniques historiogràfiques, Història antiga i Història medieval no introdueixen cap mena de limitació respecte al nombre de TFG que poden dirigir els professors, mentre que les àrees d'Història

moderna i Història contemporània van acordar un nombre màxim de treballs tutel·lats per docent (cinc i quatre, respectivament) a causa de l'elevat nombre d'estudiants interessats. El procés d'assignació és gestionat per la coordinació del grau, que organitza tutories individuals per a proporcionar informació sobre directors disponibles segons les opcions temàtiques manifestades per l'alumnat, publica un llistat provisional d'assignacions per a controlar el compliment de les limitacions de direcció.

- **Grau en Història de l'Art**

Per a la selecció dels professors que dirigeixen el TFG del grau en Història de l'Art es tenen en compte tres criteris. En primer lloc, es vetlla perquè el professorat que tutoritza el TFG tingui una bona trajectòria investigadora perquè faciliti el contacte de l'estudiant amb els temes, enfocaments i materials de més novetat i fomenti el seu esperit analític, atès que moltes de les tasques professionals relacionades amb aquest grau en basen en la cerca, tractament i reflexió de fonts materials i documentals. També es potencia que l'equip docent del TFG de cada curs representi bé les vies de coneixement essencials del grau: via històrica, patrimoni-museologia i teoria-crítica. Finalment, es procura que el professorat escollit fomenti la transversalitat temàtica i tingui bones capacitats per la tasca tutoritzadora.

- **Grau en Llengües i literatures Catalanes**

Pel que fa als Treballs de Final de Grau, es proposa algú que s'ocupi de la coordinació de tots els treballs. És aquest coordinador qui parla amb els alumnes i, en les corresponents entrevistes amb ells, es decideix (entre l'alumne i el coordinador) quin pot ser el millor tutor per a cada un dels treballs. Just després, el coordinador contacta amb el tutor escollit per posar-lo al corrent de la tria i, si en rep el vistiplau, l'alumne s'hi adreça per tal de presentar-li la seva proposta i per iniciar la feina. Fins ara, aquest sistema no ha generat problemes ni incidències remarcables.

- **Grau en Llengües i literatures Espanyoles**

Tots els professors del departament poden dirigir TFG, vinculats a les seves línies de recerca i als projectes als quals pertanyen. Els professors faciliten un llistat de temes, entre els quals poden escollir els estudiants, segons la distribució de desiderates que fan les coordinadores de TFG.

- **Grau Musicologia**

El professorat assignat als primers cursos del Grau de Musicologia ha d'impartir les assignatures de "Llenguatge musical I", "Músiques i cultures", "Introducció a la musicologia" i "Llenguatge musical II". Part del professorat de les dues assignatures de "Llenguatge musical" desenvolupa la seva docència a la Facultat de Ciències de l'Educació, i estan vinculats al Departament de Didàctica de l'Expressió Musical, Plàstica i Corporal. Per tant, posseeixen una experiència més que suficient per a poder satisfer les necessitats docents dels estudiants que han de assolir un nivell adequat de Llenguatge Musical. Juntament a aquest professorat, a l'assignatura de Llenguatge musical I hi participa un docent de l'àrea de Musicologia, per a poder contrastar els nivells de llenguatge musical que són necessaris per assolir els objectius que demana el Grau en Musicologia, en el domini tècnic del llenguatge. Els dos professors que actualment presten docència en aquestes dos assignatures procedents de l'àmbit de Didàctica són, possiblement, dels més adients al Campus de la UAB. Un d'ells és el director del cor de la UAB, a més a més de posseir una àmplia i excel·lent trajectòria professional com a director coral i dinamitzador de projectes pedagògics. L'altre professor és des de 2014 l'actual director de l'Escolania de Montserrat, un dels centres de referència a nivell pedagògic i de fama internacional de primer ordre.

Les dues assignatures restants estan impartides per professorat expert en els continguts que estableix la Guia Docent. Del primer, "Músiques i cultures", s'encomana sempre a un docent expert en etnomusicologia, i que per tant posseeix un domini acreditat tant de les cultures i músiques del món com dels vincles antropològics que requereix l'assignatura. Alhora, és expert també en tecnologia musical i en la utilització d'eines TIC, de manera que es garanteix un perfil innovador i atractiu en la docència. La "introducció a la musicologia" pot ser desenvolupada per qualsevol del personal docent del Departament de l'àrea de Música. Tot i així, hem optat també per encomanar la seva docència a professorat expert en la utilització de les TIC, i que sobre tot pugui desenvolupar-se amb facilitat en el terreny de les eines audiovisuals. A l'actualitat, la professora que imparteix l'assignatura és especialista en música i cinema.

Cal fer un esment especial a com s'organitza el professorat en la docència de l'única titulació de la UAB impartida íntegrament online. La docència en xarxa requereix unes habilitats pròpies d'aquest tipus de

modalitat: s'ha de tenir una molt bona organització, fer un seguiment continuat per a mantenir la motivació de l'estudiantat, disposar de tot el material per escrit, la qual cosa requereix una previsió de temps abans no comenci el curs, i mantenir-lo actualitzat. És per això que el professorat es tria tenint en compte aquestes habilitats. El professorat de xarxa també imparteix assignatures en la modalitat presencial. Aquest fet dóna un valor afegit a l'ensenyament en xarxa, perquè, per un costat, el professorat participa del dia a dia de la universitat presencial, i per l'altre l'alumnat pot trobar el professorat en el seu despatx, a diferència d'altres universitats que imparteixen tots els seus estudis de forma virtual.”

Respecte a l'experiència docent està plenament demostrada en el nombre de quinquennis de docència acumulats (Estats, Autònoms, Bàsics) ([Annex 3.4/Annex 3.4.1/Estadístiques Professorat Lletres](#)) tant pel personal funcionari com pel contractat, evidència de la seva qualitat docent. En un període de sis anys (del curs 2009/2010 al curs 2014/2015) pel conjunt de la Facultat s'ha vist reduït lleugerament el nombre de quinquennis atorgat al professorat funcionari, però paral·lelament ha augmentat de forma molt significativa el dels quinquennis que pot demanar el professorat contractat autònom (Agregats). Aquest fet evidencia el canvi en la configuració de la plantilla, en els darrers anys les poques places de professorat que han sortit són de caràcter laboral.

Les dades desglossades per graus, que es poden consultar a l'[Annex 3.4/Annex 3.4.1/Estadístiques Professorat Lletres](#), demostren que en un històric de sis anys (2009-2014) per a la majoria del grau el nombre de quinquennis ha anat en augment fins el curs 13/14, mentre que en el 14/15 s'observa una davallada. Aquesta situació és conseqüència de la jubilació d'un cert nombre de professorat de les categories de TU-CU i la gairebé nul·la taxa de reposició en els darrers anys. Com a conseqüència, s'ha produït un increment de les modalitats de contractació en categories no permanents (Associats, Contractats postdoctorals) que no poden sol·licitar el reconeixement de trams de docència, tot i comptar amb la titulació de doctorat. D'altra banda, hi ha hagut una reducció generalitzada del nombre de Lectors, la categoria contractual que obre les portes de la carrera acadèmica segons el model de currículum universitari d'AQU. Aquestes dades són conseqüència de la paralització de concursos de professorat permanent en els darrers cursos (com a conseqüència de l'aplicació de la taxa de reposició del 10% de la plantilla sobre places de jubilació), cosa que ha generat en pràcticament tots els departaments una disminució de la plantilla estable. El volum de professorat no permanent va representar durant el curs 2014/2015 el 48,4% pel conjunt de la FFILL i oscil·la entre el 44,4% i el 66,3% en els graus que s'acrediten. Cal destacar, per tant, el manteniment de la bona qualificació acadèmica malgrat l'impacte que ha tingut aquesta situació en les plantilles.

En relació amb l'experiència investigadora cal destacar l'evolució creixent del nombre total de sexennis de recerca del professorat del conjunt de la Facultat entre els cursos 2009/10 a 2013/14, que indica una millora global; no obstant, aquesta tendència ha tingut un punt d'inflexió en el darrer curs 2014/15 ([Annex 3.4/Annex 3.4.1/Estadístiques Professorat Lletres](#)). Aquest fet creiem està en relació amb la situació exposada en el cas dels quinquennis de docència. Malgrat tot, cal destacar que el GLLC, el GHA i el GEA han mantingut la tendència a l'alça.

Cal destacar la dedicació a la recerca del professorat que imparteix docència en els Graus, amb una trajectòria sòlida i internacional. Una part important del professorat involucrat en els títols que s'acrediten és investigador principal o membre dels equips de projectes de recerca obtinguts en convocatòries competitives estatals, autonòmiques i internacionals ([Annex 3.4/Annex 3.4.1/Estadístiques Professorat Lletres](#)). El professorat dels graus que s'acrediten forma part de 42 grups de recerca vigents reconeguts per AGAUR (Agència de gestió dels ajuts universitaris i recerca) (<http://www.uab.cat/web/investigat/sgr-de-la-facultat-de-filosofia-i-lletres-1345698963816.html>) adscrits a la facultat de Filosofia i Lletres, i participa en dos més d'altres institucions. La seva activitat investigadora es desenvolupa en el marc de 79 projectes vigents: 9 projectes internacionals finançats per convocatòries europees i 70 per convocatòries estatals. A l'[Annex 3.4/Annex 3.4.3](#) es poden consultar els projectes de recerca finançats pel Ministeri i europeus dels graus que s'acrediten.

La classificació de la UAB en diferents [rànquings](#), on sempre ocupa una de les tres primeres posicions entre les universitats d'Espanya, substancien l'experiència investigadora del professorat, amb el benentès que la

recerca és un dels ítems que es valora en la seva confecció. A mode d'exemple llistem a continuació alguns d'aquests rànquings:

- La UAB ocupa la [posició 12 mundial](#) d'universitats amb menys de 50 anys, la millor classificació de tot l'Estat, segons la cinquena edició del rànquing anual 150 Under 50 que publica *Times Higher Education*.
- Entre les 100 millors del rànquing QS WUR *by subject* hi figuren les titulacions d'Arqueologia (71a/4a d'Espanya), de Geografia (72a/1a de l'Espanya), d'Antropologia (75a/2a d'Espanya) i de Llengües Modernes (78a/2a d'Espanya). Val la pena notar que, en el cas de Geografia, la UAB ha mantingut la primera posició espanyola des de 2012 i que Antropologia ha escalat fins a la segona posició. Els estudis de Llengua i Literatura Anglesa (179a/4a d'Espanya) i Història (175a/4a d'Espanya) formen part del segon centenar (<http://www.topuniversities.com/subject-rankings/2016>).
- En el recent *Û-Ranking Universidades Españolas* (2016) la UAB apareix en segona posició, essent la primera en recerca i figurant en el primer tercil quan s'interrelaciona la recerca amb la docència i la innovació, sigui quin sigui el pes que es doni a cadascuna d'aquestes missions (<http://www.u-ranking.es/analisis.php>).
- Així mateix és la segona universitat espanyola en volum de publicacions segons el Leiden Ranking en els àmbits de les Ciències Humanes i Socials <http://www.leidenranking.com/ranking>
- La UAB és la primera espanyola i la 92 del món en estudis d'Humanitats segons el University Ranking by Academic Performance que té en compte les publicacions i col.laboracions internacionals http://www.urapcenter.org/2014/field_ranking.php.

4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

En termes generals, la Facultat de Filosofia i Lletres compta amb el professorat suficient i disposa de la dedicació adequada per a desenvolupar les seves funcions i atendre als estudiants.

Les ràtios alumne per professor en els graus són adequades ([Annex 3.4/Annex 3.4.1/Estadístiques Professorat Lletres](#)). En el conjunt de la facultat la ràtio del curs 14/15 ha pujat en relació als cursos anteriors, situant-se en 13. Aquesta tendència a l'alça es resultat de les polítiques implementades per millorar l'eficiència de la programació de la docència. En particular, en el curs 2014-2015 en la majoria dels graus que s'acrediten aquestes ràtios estan entre 13 i 15, excepte en el cas del GLLC (11) i GEC (12). Si tenim en compte els estudiants de primer any, la ràtio se situa entre 6 i 10. Creiem que és una bona ràtio per garantir un ensenyament de qualitat. Cal destacar que en el cas del grau de Musicologia s'ha aconseguit baixar la ràtio en els darrers anys, situant-se a nivells similars a la d'altres graus.

A la facultat, les assignatures obligatòries sense característiques de programació específiques tenen una distribució de 2/3 de teoria (TE) i 1/3 de pràctiques d'aula (PAUL). Això fa que la grandària dels grups no superi mai els 80 estudiants, llindar a partir del qual es considera que cal desdoblar el grup, la qual cosa permet gestionar adequadament el funcionament de les activitats a l'aula. Aquest llindar és més baix (60 alumnes) per a aquelles assignatures que tenen un component pràctic més alt (2/3 de PAUL i 1/3 de TE). Finalment, segons les característiques de cada grau, es programen assignatures amb tipologies docents específiques, com ara pràctiques de laboratori, seminaris especialitzats i pràctiques de camp, que contemplin desdoblaments a partir de 25 alumnes per grup. Aquesta situació es detecta sobretot en les assignatures experimentals dels graus d'Arqueologia i de Geografia i Ordenació del Territori. Aquestes accions contribueixen a millorar les pràctiques docents i són exemples d'aprofitament eficient dels recursos humans disponibles en cada moment.

En algunes titulacions com Estudis Anglesos i Arqueologia detecten un dèficit de personal. En el cas d'estudis Anglesos detecten un número insuficient de professorat i un elevat número d'associats. L'elevat número de contractes d'associats nous cada any en el grau d'Estudis Anglesos, fa necessari un procés d'adaptació del nou professorat al funcionament de la Facultat i la UAB. En el cas del grau d'Arqueologia un dèficit de personal de suport a laboratoris i pràctiques docents.

La dedicació docent del professorat s'adequa plenament al [Model de Dedicació Acadèmica](#) aprovat pel Consell de Govern de la UAB el 23 de gener del 2014. Aquest model preveu una dedicació bàsica/professor de 24 ECTS (200 h. presencials) que pot augmentar o disminuir en una forquilla de 16 (160 h. presencials) a 28 ECTS (240 h. presencials) en funció de la intensitat investigadora de cada professor. En el còmput de la dedicació docent a més de les hores presencials a l'aula, es compten les hores d'atenció, de tutorització i d'avaluació dels estudiants; aquestes resulten de multiplicar cada hora presencial per un factor que varia d'acord amb la dimensió del grup de docència.

4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per a millorar la qualitat de l'activitat docent del professorat.

La missió de l'àmbit de Formació i d'Innovació Docent de la Universitat Autònoma de Barcelona és desenvolupar la política de formació del PDI d'acord amb el Sistema de Garantia Interna de Qualitat, contribuint al procés d'innovació, avaluació i millora de la qualitat de l'ensenyament superior.

L'àmbit de Formació i d'Innovació Docent de la UAB porta a terme un ampli ventall d'actuacions en diferents aspectes i serveis per a la formació i l'assessorament del professorat universitari amb l'objectiu general de proporcionar al professorat els instruments, estratègies i recursos necessaris per al desenvolupament de la seva tasca docent. Com que aquests cursos s'ofereixen a professorat de diferents graus de tot el campus, el fet de reunir en una mateixa aula a professors d'especialitats molt diverses estimula l'intercanvi d'idees, i resulta inspirador per cercar maneres de millorar la docència.

El Pla de Formació de la UAB té com a objectiu contribuir a la millora de l'activitat acadèmica mitjançant un conjunt d'accions orientades a:

1. Reflexionar sobre la formació per competències i aprendre a dissenyar les assignatures utilitzant estratègies d'ensenyament-aprenentatge i sistemes d'avaluació que responguin a les exigències d'aquest model de formació.
2. Avaluat el paper de les metodologies actives en el nou marc de l'espai europeu i conèixer com seleccionar i posar en pràctica el ventall d'estratègies d'ensenyament-aprenentatge, d'acord amb els objectius de l'assignatura.
3. Aportar recursos per a la utilització de les TICs com a eines de suport a la docència.
4. Compartir entre el professorat les experiències sobre el procés d'adaptació de les titulacions a l'EEES per tal de generar sinergia i potenciar l'intercanvi i la difusió d'experiències de bones pràctiques.

L'oferta formativa s'organitza en quatre tipus d'activitats:

- **Cursos de Formació per a professorat novell (FDES):** aquest programa d'acreditació té com objectiu desenvolupar les competències docents bàsiques del professorat universitari. Es configura en base a cursos obligatoris i tallers optatius a triar segons l'oferta formativa.
- **Tallers:** dissenyats amb l'objectiu de presentar metodologies d'ensenyament-aprenentatge i oferir un suport a tots aquells participants interessats en implementar dita metodologia en la seva pràctica docent.
- **Jornades Temàtiques:** permeten donar a conèixer els temes més actuals d'innovació docent i es realitzen al llarg d'un mateix dia.
- **Cursos:** els cursos aporten eines pràctiques de suport a la funció docent relacionades amb la comunicació, les tecnologies de la informació, el desenvolupament de les competències personals, etc.

Amb l'objectiu de millorar constantment el Pla de Formació es realitza una avaluació de cada activitat formativa (seminaris, tallers, jornades) mitjançant una enquesta dirigida tant als participants com al professorat que realitza la formació. En aquestes enquestes s'avalua el nivell de satisfacció en relació als aspectes tècnics, metodològics i de contingut fent èmfasi en la utilitat d'allò que s'ha après per millorar la tasca docent.

En el següent [enllaç](#) es poden consultar les dades de participació i satisfacció del personal docent investigador, segons categoria professional, departament i modalitat formativa pel que fa a les activitats de formació docent organitzades durant l'any 2015. En el següent [enllaç](#) es poden consultar les activitats previstes per a l'any 2016.

A més, es van programar cursos de formació a mida a petició de la Facultat de Filosofia i Lletres i del Departament de Geografia en els quals van participar 111 persones. Destaquem el dedicat a l'ús de l'aplicatiu de les Guies Docents; fins el curs 2013-2014 la Facultat les havia publicat en format pdf, mentre la resta de centres de la universitat ja usaven l'aplicatiu esmentat.

El grau d'Antropologia Social i Cultural té la intenció de programar activitats formatives orientades a les eines bàsiques de la docència (Campus Virtual, Aula Moodle, etc.) i orientades a les noves tècniques d'anàlisi qualitativa de dades (nVIVO, Automap) o xarxes socials (Ucinet6-Netdraw), per tal d'assegurar la formació contínua del professorat en noves tècniques d'anàlisi qualitativa.

El grau de musicologia té la intenció d'organitzar seminaris d'actualització metodològica i d'aprofitament de recursos docents –especialment, els associats a les noves tecnologies– per a la plantilla docent de la titulació.

El Servei de Llengües ofereix també cursos dirigits al PDI per afavorir la seva activitat en un context d'internacionalització progressiva de la universitat, [UAB Idiomes Campus](#) ofereix diversos cursos, que s'emmarquen en les accions del Pla de Llengües de la UAB:

- English for Teaching Purposes
- Research Papers (Humanitats i Ciències Socials)
- Research Papers (Ciències de la Salut, Ciències Experimentals, Enginyeries)
- Presenting Research
- English Pronunciation for Teachers

En el marc dels Departaments també s'incentiva la formació docent del professorat:

- Per tal de donar suport a la millora de la qualitat de l'activitat docent del professorat del departament de **Geografia**, en els darrers anys s'han organitzat diversos cursos liderats des de la coordinació de la titulació amb la col·laboració de l'IDES i el Servei de Llengües de la UAB. L'assistència mitjana del professorat als cursos ha estat de 20 persones i la temàtica dels cursos ha estat la següent:

- "Estratègies d'avaluació continuada presencial i virtual" (3 de febrer de 2014, 3hores).
- "Moodle a la docència" (22 de novembre de 2013, 4 h. de durada; i 29 de setembre de 2014, 4 hores).
- "Claus per al disseny d'una docència motivadora" (2 de març de 2015, 4 hores).
- "Llengua catalana per a professorat de matèries no lingüístiques" (5 de febrer de 2016, 3 hores).

- Els professors de llengua i de lingüística dels departaments de **Filologia Catalana i de Filologia Espanyola** organitzen setmanalment un seminari de discussió d'un tema de recerca i de la seva adaptació a la docència en què participen també els becaris dels departaments i esporàdicament estudiants de màster i fins i tot de grau (*Seminari de Lingüística* del Centre de Lingüística Teòrica). A més, periòdicament s'organitzen també sessions de lectura i discussió d'articles especialitzats.

El departament de Filologia anglesa i de Germanística organitza anualment la jornada TELLC (Teaching English Language, Literature and Culture) en la qual els professors de les diferents àrees comparteixen les seves experiències docents (<http://ddd.uab.cat/record/132688?ln=ca>). Aquesta jornada, ha estat una iniciativa portada a terme després de detectar un desconeixement de les metodologies docents emprades per les diferents àrees de Departament.

3.5. Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

“La institució disposa de serveis d'orientació i recursos adequats i eficaços per a l'aprenentatge dels estudiants”

3.5.1. Els serveis d'orientació acadèmica suporten adequadament el procés d'aprenentatge i els d'orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral

Orientació acadèmica

[El Pla d'acció tutorial \(PAT\) de la Facultat de Filosofia i Lletres](#) posa a l'abast dels estudiants les eines i els recursos adients per optimitzar el procés d'ensenyament i aprenentatge, potenciar la seva autonomia i facilitar la maduració del seu projecte personal i professional. L'acció tutorial, desenvolupada a diversos nivells i per diversos agents, ajuda l'estudiant en la integració a l'educació superior o en la transició dels estudis de Grau a Màster i dels estudis al món professional, així com en l'aprofitament dels recursos propis i de la Universitat per a millorar el seu rendiment acadèmic, bo i respectant sempre l'autonomia personal de l'estudiant. Els mecanismes de definició, revisió i millora del PAT estan descrits al Procés P4 (Orientació a l'estudiant) del Manual de Processos del [Sistema de Garantia Interna de Qualitat](#).

Les accions tutorial de la UAB i de la Facultat de Filosofia i Lletres contemplan les diverses etapes de la vida acadèmica de l'estudiant:

Etapa de pregrau i premàster (*ante*)

-Sessions informatives prèvies a l'accés (activitats de promoció) sobre els estudis que s'imparteixen a la Facultat de Filosofia i Lletres, els requisits per accedir-hi, la durada i les sortides professionals. La majoria de les activitats es realitzen en coordinació amb l'Àrea de Promoció i Comunicació de la UAB: Jornada de Portes Obertes, Participació en el Saló de l'Ensenyament i en el Saló Futura de Màsters i Postgraus (Fira de Barcelona), visites de futurs estudiants, etc. En el cas dels màsters, que cerquen el seu alumnat en un àrea d'influència més àmplia, és fonamental la informació que es facilita a través del web de la Facultat i del material imprès, principalment tríptics, amplament difós. En cas de dubte, aquesta informació pot ser complementada a través de les consultes a lletres.respon@uab.cat. Als dos Salons anuals suara esmentats, organitzats pel Consell Interuniversitari de Catalunya, col·laboren tots els coordinadors dels diferents graus i màsters de la Facultat informant de les característiques més rellevants dels seus títols.

A més, les diferents titulacions de grau de la Facultat realitzen activitats adreçades als futurs estudiants, ja sigui a través de les àrees centrals de la mateixa Universitat, ja sigui a través de la Facultat o dels diferents Departaments, de cara a millorar l'orientació en la tria dels estudis. Les activitats s'orienten tant a promocionar els diferents títols –a través de les xarxes socials (Twitter, Facebook, LinkedIn), tríptics informatius o les pàgines web pròpies dels Departaments–, com a organitzar activitats de contacte amb els centres de secundària, el seu professorat i el seu alumnat. Aquestes activitats es fan amb el suport de l'ICE (cursos d'actualització amb professors d'ESO i de Batxillerat; grups de coordinació de matèries; olimpíades acadèmiques, etc.).

[L'Annex 3.5/Annex 3.5.1](#) inclou un document amb una taula amb un recull de les activitats de promoció de les diferents titulacions, així com algunes evidències de la diversitat d'aquestes activitats.

-Sessions d'orientació inicial als estudiants de Grau (Sessions de Rebuda per a la matriculació, Jornades d'Acollida, presentacions de les Coordinacions) i de Màster. En ambdós casos a l'estudiant se li presenten els serveis de la UAB: Servei de Llengües, Servei d'Activitat Física, Servei de Biblioteques, Servei d'Informàtica, Àrea de Participació d'Estudiants. Quant als estudis de Màster l'estudiant sol estar molt més informat sobre les característiques de la titulació abans de matricular-s'hi i ja compta amb experiència com a discent universitari. Les activitats de tutorització i orientació acadèmica, per tant, s'adapten a aquest caràcter diferencial i es planifiquen pensant sobretot en l'aprenentatge de la recerca, atès que els màsters de la Facultat de Filosofia i Lletres tenen una clara vocació investigadora, i en l'orientació professional. Els màsters també tenen les seves vies de transmissió d'informació (webs, díptics, sessions informatives, etc).

Els estudiants del darrer curs del Grau de la pròpia Facultat reben xerrades explicatives sobre els màsters. A les xerrades informatives segueixen sempre entrevistes presencials, o en alguns casos virtuals, amb la coordinació del Màster. Per als estudiants que necessitin sol·licitar un visat, permís de residència, etc. els màsters també compten amb el suport de [l'International Welcome Point \(IWP\)](#) de la UAB.

Etapa d'estudis universitaris (per)

-Sessions d'orientació contínua: Mitjançant la tutoria acadèmica impulsada per la UAB es pretén atendre i orientar l'estudiant en els aspectes vinculats amb els mòduls o les assignatures que està cursant i afavorir l'excel·lència acadèmica i la formació integral. Els diferents professionals implicats en les activitats cerquen solucions mitjançant tutories individualitzades per a problemes de situacions acadèmiques (i, eventualment, personals) concretes i intenten orientar l'estudiant en aspectes curriculars que li permetin millorar el seu rendiment acadèmic i prendre les decisions més encertades sobre el seu itinerari formatiu.

L'estudiant pot acollir-se a tutories del professorat de cada assignatura: presencials, en horari fixat prèviament o expressament concertats, o virtuals, a través del servei de missatges del "Campus Virtual" de la UAB o de la direcció electrònica que s'obté fàcilment a través del "Directori" del web de la UAB. De la mateixa manera, s'estableixen tutories voluntàries amb el coordinador de la seva titulació, amb el coordinador dels programes d'intercanvi i mobilitat d'estudiants i amb el Vicedegà d'Estudiants. Per a les consultes sobre els problemes administratius, els estudiants poden adreçar-se a la Gestió Acadèmica mitjançant correu electrònic o en l'ampli horari d'atenció presencial als estudiants: de 10.00h a 13.00h i de 16.00h a 19.00 h.

En casos concrets, en els quals la problemàtica que planteja un estudiant depassa les competències de l'equip docent de la Facultat, l'estudiant pot rebre orientació de diversos serveis especialitzats de la Universitat Autònoma de Barcelona: Unitat d'Assessorament Psicopedagògic, <http://serveis.uab.cat/ice-uap>, PIUNE (estudiants amb discapacitats funcionals, trastorns d'aprenentatge o malalties de llarga duració) <https://www.uab.cat/web/discapacitat/el-piune/presentacio-1283323561714.html>, Programa de Salut de la Fundació Autònoma Solidària <https://www.uab.cat/web/salut-1256191998707.html>, Observatori per a la Igualtat de la UAB <https://www.uab.cat/observatori-igualtat>

La Facultat compta amb un Pla d'acció tutorial (PAT) per als estudis de la Facultat, que és accessible al web de la Facultat: <http://www.uab.cat/doc/PAT>

Etapa postuniversitària (post)

La UAB té diversos serveis d'atenció als estudiants en la seva etapa immediatament prèvia a la titulació i a l'etapa d'egressats. Els primers se centren en l'orientació professional; els segons amb el manteniment de la relació amb el universitat i en el gaudi de serveis propis de la comunitat universitària.

Quant a l'orientació professional la universitat compta amb el programa UAB Emprèn creat per impulsar les actituds generadores d'idees i projectes de negoci de tots els membres de la comunitat universitària. El Programa comprèn accions formatives, d'assessorament i d'acompanyament, així com iniciatives per afavorir l'intercanvi d'experiències i conèixer de primera mà les vivències dels qui ja han assolit l'èxit amb la seva idea. L'experiència i el coneixement dels experts de la Universitat garanteixen una orientació de qualitat a mida en tots els aspectes relacionats amb cada projecte.

Igualment existeixen diversos serveis i ens que fomenten l'emprenedoria. Són:

Treball Campus: servei dedicat a facilitar la inserció professional d'estudiants i titulats de la Universitat al món laboral. Impulsa igualment el desenvolupament d'idees de negoci mitjançant l'acollida i l'assessorament dels emprenedors. Els estudiants de la Facultat poden beneficiar-se dels serveis d'orientació professional de la UAB a través de l'Oficina Treball - Campus que els facilita la inserció laboral mitjançant l'estada en pràctiques a empreses i el contacte amb empreses que fan ofertes de treball. També organitza jornades d'orientació professional i sessions per als estudiants que vulguin millorar les seves competències professionals.

Parc de Recerca UAB: eina de transferència de coneixements i de tecnologia de la Universitat per respondre a les necessitats del personal investigador; dóna suport als emprenedors interessats a crear una empresa basada en la recerca de qualsevol àmbit de coneixement (*start-up*; EBT és a dir empresa de base tecnològica; *spin-off*).

Centre d'Iniciatives Emprenedores Universitàries (EUTDH-UAB): centre creat a l'Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera de la UAB per fomentar l'esperit emprenedor i la innovació entre els membres de la comunitat universitària, i en particular de l'EUTDH.

TIC Laude: "Plataforma de joves emprenedors universitaris europeus" adreçada a tots els estudiants de qualsevol grau i exalumnes de la UAB; facilita formació gratuïta a tots els emprenedors del Campus que volen posar en marxa una idea creativa.

En aquest marc general, pel que fa a les accions de la Facultat de Filosofia i Lletres, els estudiants dels darrer curs de grau, els estudiants de màster i els graduats dels darrers anys ("*alumni*") són convocats:

- A jornades i sessions informatives específiques en col·laboració amb l'Oficina de Treball Campus, sobre la cerca de treball: redacció i presentació del currículum, preparació d'una entrevista de treball, possibilitats de treball a l'estranger...
- Eventualment, a jornades sobre sortides professionals específiques de cada titulació amb professionals externs, organitzades pels Departaments ([Annex 3.5/Annex 3.5.1/Promoció Graus](#)).
- A una xerrada de presentació de l'esmentat Programa UAB – Emprèn.

En alguns casos els estudiants de màster reben informació més especialitzada en sessions personalitzades sobre possibilitats d'obtenir beques predoctorals o sobre ajuts i possibilitats de col·laboració amb centres d'investigació nacionals o estrangers.

Finalment, val a dir que la UAB compta amb una Associació d'Alumni (<http://www.uab.cat/web/alumni-uab-1345677034994.html>) i una Associació d'Amics de la UAB (www.amicsuab.cat) que permeten continuar mantenint la relació institucional amb el universitat i el gaudi de serveis propis de la comunitat universitària.

Des d'alguns dels graus es considera que informació dels cursos postgrau, màsters i beques, per això cal una major publicitat entre els estudiants de 4rt.

Participació dels graduats de la Facultat de Filosofia i Lletres a les activitats d'orientació professional anys 2014-2015

Facultat/Centre	Número total d'assistents	Mitjana d'assistents per activitat	Número d'Activitats	Activitats d'orientació professional març de 2014 al març de 2015	Número d'activitats per temàtica

Facultat de Filosofia i Lletres	315	52,50	6	Comissió Europea	1
				CV 2.0	1
				CV 2.0 (Per a estudiants del Grau de Geografia i Ordenació del Territori)	1
				Orientació en la gestió de les pràctiques als estudiants del màster de psicocreativitat	1
				Sortides Professionals	1
				Taula Rodona d'Experiències Professionals en Geografia	1

Com a valoració general, considerem que el PAT (associat al Procés PC4 del SGIQ), és un instrument molt eficaç. Podem afirmar que la Facultat compleix sobradament i satisfactòria amb el seu objectiu, a través de les següents activitats:

- Informació dels Estudiants de pregrau a les Jornades de Portes Obertes, el Saló de l'Ensenyament i el Dia de la Família.
- Rebuda (Juliol) i acollida (setembre) del nou alumnat de grau.
- Tutorització de Treballs de Recerca de segon de batxillerat per part de professorat de la Facultat a través del Programa Argó.
- Grups d'Intercanvi d'Experiències Docents Entre el professorat de secundària i d'universitat.
- Sessions de tutorització acadèmica.

A l'annex ([Annex 3.5/Annex 3.5.1/PAT](#)) podeu veure informació relativa a la revisió del PAT i a l'annex [Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC4](#) algunes xifres sobre la participació a les diferents activitats programades per la universitat o la Facultat. En aquest mateix annex podeu veure un correu amb informació relativa al número d'inscrits al dia de la Família pels dies 30 d'abril i 7 de maig de 2016 on hi consta el planning de la visita.

Val a dir que les activitats d'orientació professional dirigides als estudiants ja graduats o de màster no disposen d'unes activitats tan concretes com les de grau. Malgrat els esforços realitzats a través dels serveis centrals de la UAB (Entre altres l'Oficina Treball Campus i l'Àrea de Promoció i Comunicació) i de les coordinacions dels títols, l'èxit d'aquestes accions és relativament escàs. En la línia de promocionar i visibilitzar la qualitat dels màsters que s'ofereixen a la Facultat enguany s'ha programat una setmana de dedicada a la recerca del 17 al 19 de maig. A l'[Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC4](#) podeu veure el programa d'aquesta setmana així com el correu enviat als directors dels Departaments sol·licitant col·laboració.

3.5.2. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació.

La Facultat de Filosofia i Lletres compta amb els recursos materials adequats per al nombre d'estudiants i les característiques de les titulacions que s'hi imparteixen. A continuació se n'ofereix una descripció resumida:

AULES, SEMINARIS I LABORATORIS PER A LA DOCÈNCIA I ALTRES ESPAIS I SERVEIS

Tipologia	Nombre i/o observacions
Aules de docència (*)	49 aules i 11 seminaris
Aules d'informàtica	5 aules: dotades amb un total de 120 equips, estan obertes de 8.30 a 21 h, preferentment per a docència presencial i per a ús lliure quan no n'hi ha de programada

Laboratoris docents	3 (Geografia i Arqueologia)
Biblioteca i sala de revistes (*)	Integrades al Servei de Biblioteques de la UAB
Sala d'estudis	1
Sala de juntes (**)	1 (capacitat: 60 persones)
Sala de graus (**)	1 (capacitat: 80 persones)
Auditori (**)	1 (capacitat: 420 persones i equipat amb canó de projecció, vídeo y DVD, projector de transparències i megafonia)
Laboratori de Tractament de la Parla	1
Sala d'Actes Frederic Udina	1 (capacitat: 56 persones)
Càmeres anecoiques o insonoritzades (Servei de Tractament de la Parla i del So)	2
Local d'estudiants	1
Xarxa Wifi	A tots els espais comuns de la facultat i en alguns departaments
Equipament especial	4 pianos (aules dels estudis de Musicologia)
Ordinadors per a la docència	50 fixos en aules, amb projectors, i 5 portàtils
Servei de reprografia (**)	1
Servei de restauració (**)	1

(*) *Aquest recurs és compartit amb les facultats de Psicologia, de Ciències de l'Educació i de Traducció i Interpretació.*

(**) *Aquests espais o serveis són compartits amb la Facultat de Psicologia.*

La Facultat, tot i la severa limitació pressupostària patida des de 2011 aplica un pla anual (apx. 15.000€) de renovació progressiva i contínua dels equips informàtics per a garantir un bon servei als seus usuaris. A partir del 2016 la Facultat de Lletres s'ha acollit a un pla de *renting* de la UAB, amb una durada de 5 anys, que ha permès la renovació de tots els ordinadors d'una aula d'informàtica d'ús lliure (16 ordinadors) i de tots els ordinadors que es troben a les taules del professor a totes les aules docents (50 ordinadors fixos).

Els ordinadors de les aules disposen d'un sistema de posada en marxa dual que permet escollir el sistema operatiu entre Windows XP SP3 y Linux Ubuntu, així com un sistema que garanteix que la màquina es trobi com a acabada d'instal·lar cada vegada que es reinicia.

El software instal·lat a la Facultat és el següent: Adobe Image Ready CS2, Adobe Photoshop CS2, Adobe Reader DC, ArcGIS 10.3, ArcVoyager Sp.Ed, ATLASTI 7.5, Audacity, AutoCAD 2010, Basilisk, Calib REV 5.0.1, CartaLinx 1.2, Clan, Clic 3.0, Crystal Reports, Deducer, Didapages 1.2, Dr. Abuse 6.10, Drae 21.1.0, Egonet, Engine, Finale 2012, Firefox, Galatea, Gephi, Global Mapper 11, gvSIG, HotPotatoes 6, IBM SPSS 23, Idrisi 32, Idrisi for Windows 2.010, Idrisi Taiga 16, Inference, Java 8, Jplot Formants, Kosmo Desktop 2.0, LINDO 6.1, Lindow 6.1, Macromedia Dreamweaver MX 2004, Mandeley Desktop, MapMaker, MapSource 6.0, MiraMon 8.0b, Modprog, MS Office Professional 2007, MS Windows 7, MS Windows Media Player 9, Nodel XL, Nooj, OpenModelSphere, OpenOffice 3.2, Past 1.7.8, PC-Axis 2007, PDF Creator, PostGIS 2.0, PostgreSQL 9.2, Praat 4.2.16, PrimoPDF, Prolog, PSPP, Python 2.5, QGIS Chugiak, QuantumGIS, Quicktime 7.4.5, R 2.15, Reason 8, RStudio, Scion Image 4.0.2 beta, SIL IPA93 Fonts, Sound Forge 8.0, Speak NSP, Speech Analyzer 2.4, Surfer 6.01, SWI-Prolog 5.0.10, Sylvius, Test 3.6, Traski, Triplot 4.0.2, Ucinet 6, Unitex, Visone 2.2.11, VLC, Wavesurfer 11, WeftQDA, WknoSys, Propellerhead Reason, Academics.

El Servei de Tractament de la Parla i del So (STPS) de la Facultat està format per dues sales de gravació anecoiques o insonoritzades, de 16 m² i de 9 m², amb aïllament acústic i pantalla d'ordinador per presentar estímuls visuals o text als subjectes de la gravació i una sala de treball o multimèdia, amb vuit ordinadors amb programari especialitzat i auriculars. Des de la sala de control el tècnic de suport monitoritza el procediment

de gravació i dona servei a la implementació de tests de percepció i feines d'anàlisi acústica de la parla. Actualment, tant els estudis filològics com els de musicologia fan ús d'aquest servei.

En els graus filològics, el STPS dona suport a les classes de les assignatures de Fonètica dels Departaments de Filologia anglesa, Filologia francesa, Filologia catalana i Filologia espanyola. D'altra banda, és un espai pel que han de passar els alumnes matriculats de l'assignatura de Treball Final de Grau (TFG) i que han triat desenvolupar un treball amb qualsevol tema relacionat amb la fonètica. Així, aquests alumnes realitzen tant estudis que tenen a veure amb la percepció com amb l'anàlisi acústic de la senyal d'àudio que graven en aquest servei.

Pel que fa al grau de Musicologia la importància de les audicions requereix espais adequats per aquesta finalitat. Entenem el concepte de les Audicions de Música en una doble vessant: la reproducció a les classes presencials i les audicions de música en viu que també es programen, ja dins d'un àmbit més excepcional. Per a realitzar audicions/reproduccions de música, totes les aules on es fa la docència estan equipades amb piano, i posseeixen aparells reproductors i amplificador (aules 601, 605, 606 i 607 de la Facultat de Filosofia i Lletres).

Un altre aspecte important és la possibilitat d'utilitzar dos espais de dimensions grans a la mateixa Universitat, per a audicions musicals en directe, i properes a les aules docents. Un dels espais és l'Auditori de la Facultat de Filosofia i Lletres, que des de fa uns anys disposa d'un teclat tipus Clavinova, i un espai adequat per a petits concerts. L'altre espai és el Teatre de la Plaça Cívica, gestionat des de Cultura en Viu. Compta amb un piano de cua, sonorització i mitjans d'amplificació, i un ampli espai que permet des de concerts corals, i concerts amb orquestra de mitjanes dimensions, al voltant d'uns 40 músics. Sobre els seus mitjans de reproducció s'ha d'esmentar l'equip projectador d'imatge i música, un aparell de darrera generació d'Alta Definició, so Dolby/surround, des del qual es poden reproduir des de pel·lícules amb els nous mitjans més moderns, fins a connexions via Internet per a retransmissions en directe de concerts i òperes, sempre en Alta Definició.

Des de musicologia, s'empra el STPS com a estudi d'enregistrament i com a laboratori d'anàlisi d'arxius sonors. En el primer cas es treballa en el grau en l'enregistrament multipista (enregistrar instruments per separat i mesclar-los / editar-los a posteriori). Es tracta d'activitats pràctiques que suposen aproximadament un 20% de la docència en assignatures com Informàtica Musical. També s'empra el servei per analitzar arxius sonors (tant grau com màster), i es duen a terme les activitats següents:

1. Anàlisi gràfica de paràmetres harmònics, tímbrics, rítmics... (en polifonies de tot tipus, enregistraments de quasi qualsevol estil, gènere o època).
2. Anàlisi / estudi de materials de diversos projectes de recerca que impliquen la digitalització d'arxius (actualment des del Grup de Recerca del Departament d'Art i Musicologia s'està digitalitzant la col·lecció de rotlles de pianola de la Biblioteca Nacional d'Espanya, malgrat que no podem fer servir segons quins materials per contracte, la possibilitat de fer certes anàlisis sobre alguns arxius resulta molt i molt interessant per als estudiants, sobretot per mòduls del màster que tenen una orientació vers la recerca).

A més, cada curs l'STPS organitza seminaris especialitzats en l'anàlisi acústica del so dirigits als usuaris (estudiants i professors) del Servei ([Annex 3.5/Annex 3.5.2](#)).

L'equipament de l'STPS és el següent: VGA vídeo extender; Adobe Audition Software; Altaveus Autoamplificats M_AUDIO BX6 Deluxe; Asus Ultra portàtils; Monitors Philips 22; Tarja so externa EDIROL UA 25EX; Micròfon condensador RODE antipop/aranya; Auricular AKG K-44; Peus Micròfon Ultimate; Taula de Mescles ALESIS Multimix 8 USB; Sistema Micro Inhambric Shure/micro diadema; Gravadora Digital Portàtil Edirol R-09 HR; Auriculars Senheiser HD-218; Auriculars Ergonòmics Senheiser MX 270; Micròfons Diadema Shure WH30TQG; Ordinadors PC Gravació; Ordinadors Multimèdia; Adobe Audition Software; Audacity Software; Micròfons senheiser; Platina Sony DAT; Gravadora CDs Pionner PDR 609; Platina Cassete Tascam 112; Altaveus B&W, Ransa, Petit Ransa, Kef; Magnetofon Tascam 32; Amplificador Elan.

Així mateix, es dona resposta a les necessitats d'equipaments específics que fan arribar els responsables de les titulacions, bé directament bé a través dels informes anuals de seguiment dels títols. Igualment, la Facultat

dóna prioritat al manteniment òptim i a la renovació, si escau, de l'equipament de les aules docents (ordinadors, canons, pantalles de projecció...).

Enguany es procedirà a la substitució de totes les persianes de les aules 200 i 300 que passaran d'un sistema manual a un sistema automàtic, per tal de facilitar el control de la il·luminació que permeti projectar amb una millor qualitat el material docent emprat pels professors.

També s'ha dut a terme la millora de l'espai de l'Auditori de la Facultat de Filosofia i Lletres i Psicologia, amb la substitució de les taules per unes de més lleugeres que permeten que l'escenari pugui tenir usos més polivalents i el muntatge de focus d'il·luminació led que milloren la gravació dels actes que s'hi duen a terme i contribueixen a l'estalvi energètic.

Una millora substancial dels espais ha estat la concentració dels espais destinats als laboratoris d'Arqueozoologia (abans dispersos i ubicats en part a l'edifici "M" de la Facultat de Medicina i a l'edifici "B13") en el mòdul prefabricat de 400 m² que es troba a la part est de la Facultat d'Economia i Empresa i que ha estat cedit per l'Institut Català de Paleontologia. Aquesta circumstància facilita la docència pràctica i la recerca de les assignatures dedicades a l'arqueologia.

Pel que fa al grau de Musicologia la importància de les audicions requereix espais adequats per aquesta finalitat. Entenem el concepte de les Audicions de Música en una doble vessant: la reproducció a les classes presencials i les audicions de música en viu que també es programen, ja dins d'un àmbit més excepcional. Per a realitzar audicions/reproduccions de música, totes les aules on es fa la docència estan equipades amb piano, i posseeixen aparells reproductors i amplificador (aules 601, 605, 606 i 607 de la Facultat de Filosofia i Lletres). Així mateix la Facultat compta amb l'espai del Servei de Tractament de la Parla i el So, que conté tres estudis completament insonoritzats per a realitzar gravacions en viu i les pràctiques d'Informàtica Musical.

Un altre aspecte important és la possibilitat d'utilitzar dos espais de dimensions grans a la mateixa Universitat, per a audicions musicals en directe, i properes a les aules docents. Un dels espais és l'Auditori de la Facultat de Filosofia i Lletres, que des de fa uns anys disposa d'un teclat tipus Clavinova, i un espai adequat per a petits concerts. L'altre espai és el Teatre de la Plaça Cívica, gestionat des de Cultura en Viu. Compta amb un piano de cua, sonorització i mitjans d'amplificació, i un ampli espai que permet des de concerts corals, i concerts amb orquestra de mitjanes dimensions, al voltant d'uns 40 músics. Sobre els seus mitjans de reproducció s'ha d'esmentar l'equip projector d'imatge i música, un aparell de darrera generació d'Alta Definició, so Dolby/surround, des del qual es poden reproduir des de pel·lícules amb els nous mitjans més moderns, fins a connexions via Internet per a retransmissions en directe de concerts i òperes, sempre en Alta Definició

El curs 2015-16, la Facultat ha adquirit una pantalla que s'ha ubicat al vestíbul de l'entrada principal de la Facultat. Es tracta d'una pantalla que informa sobre les activitats acadèmiques de la Facultat relacionades amb els graus, els màsters i els grups de recerca: conferències, sessions d'orientació professional, seminaris i congressos. A més, dóna informació sobre els calendaris d'inscripció i de matriculació a cursos i congressos.

La diversitat d'estudis de la Facultat i la multiplicitat d'assignatures que s'hi imparteixen fan que la gestió de l'ús de les aules sigui d'una gran complexitat. La professionalitat de la Gestió Acadèmica i l'existència d'un programa únic de sol·licitud d'espais a la universitat asseguren l'optimització en l'assignació d'aules docents en l'àmbit estricte del centre. Tot i així, de vegades cal usar espais docents d'altres Facultats properes per poder atendre la docència coincident de graus i màsters.

En la mesura del que és possible, la facultat vetlla perquè els canons de projecció garanteixin la projecció d'imatges amb qualitat per respondre a les necessitats de titulacions com ara Història de l'Art.

La Biblioteca d'Humanitats i la Cartoteca General

És la unitat del Servei de Biblioteques de la UAB destinada a donar suport a l'aprenentatge, la docència i la recerca realitzades a les facultats de Filosofia i Lletres, Psicologia, Ciències de l'Educació i Traducció i

Interpretació. El seu fons, especialitzat en les àrees temàtiques corresponents a les disciplines que s'imparteixen en aquests centres, inclou més de 440.000 llibres i uns 40.000 documents especials. Disposa d'una sala de revistes amb 6.400 títols i la col·lecció de 47.000 mapes de la Cartoteca General.

La carta de serveis, comuna a totes les biblioteques UAB, es troba en el web www.uab.cat/biblioteques. Ofereix accés i consulta als documents, espais de treball individual i en grup, ús d'equipament informàtic, atenció a les consultes, difusió d'informació, préstec, obtenció de documents, formació per a conèixer els serveis, els recursos i els espais, selecció i adquisició de documents, accés remot a la biblioteca digital i suport a la publicació en accés obert.

L'horari d'obertura habitual és de 8.30h a 21h, sense interrupció, de dilluns a divendres. El catàleg es pot consultar a l'adreça: <http://cataleg.uab.cat> i forma part del Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya: <http://ccuc.cbuc.cat>. Els dos edificis de la Biblioteca d'Humanitats ocupen 8.600 m² i posen a disposició dels usuaris un total de 1.086 punts de lectura i de treball.

La Facultat de Filosofia i Lletres, juntament amb la resta de facultats adscrites a la Biblioteca d'Humanitats, contribueix a incrementar el pressupost d'adquisició de la bibliografia bàsica de curs. El fons de recerca s'actualitza amb pressupost assignat als departaments i el propi dels projectes de recerca. No obstant, en els darrers anys les limitacions pressupostàries han incidit negativament en l'actualització del fons bibliogràfic, malgrat que per a l'any 2015 s'ha pogut comptar amb una partida addicional de 100.000 euros per a la compra de material bibliogràfic bàsic per a totes les Biblioteques del Campus de la UAB.

La Biblioteca d'Humanitats rep també nombrosos i valuosos donatius de col·leccions especialitzades i es fa càrrec dels arxius personals d'alguns escriptors, editors, crítics i acadèmics, com ara el fons Pere Arbonès, Pere Calders o José Agustín Goytisolo. Val la pena destacar l'aportació recent del fons bibliogràfic del traspasat Jordi Castellanos i Vila, de Francisco Rico —que, entre altres volums, ha fet donatiu d'exemplar del *Quijote* de gran valor bibliogràfic³— i un fons cartogràfic donat per l'historiador Martí Gelabertó (juny 2015)⁴. Cal destacar la donació del fons Romero-Fiol integrat per llibres especialitzats en òpera, musical americà, els ballets russos, i música sobre tot dels segles XIX-XX⁵. És també molt rellevant la donació del fons de Rafael Tasis, que comprèn copiosa documentació amb material de premsa, projectes polítics i literaris, cartes amb corresponents i obres inacabades i indèdites⁶. Finalment destacar l'aportació del fons del traspasat geògraf Enric Lluch.

En l'apartat de digitalització de fons bibliogràfics, cal destacar la col·laboració de la Biblioteca d'Humanitats amb la Societat del Gran Teatre del Liceu per a fer accessible als estudiants, investigadors i públic en general el seu Arxiu Històric (<http://www.bib.uab.cat/human/arxiusocietatliceu/publiques/indexcat.php>).

La Facultat de Filosofia i Lletres considera la Biblioteca d'Humanitats com el seu "laboratori", en la mesura que és l'indret on els estudiants experimenten amb les eines més pròpies del treball humanístic i participa activament en la millora del seu funcionament. Actualment, la Secretària de la Facultat de Filosofia i Lletres és la Presidenta de la Comissió d'Usuaris que es reuneix anualment per tal de fer un seguiment i proposta de les millores proposades per estudiants, pel personal acadèmic, personal especialitzat en la gestió de biblioteques (Vegeu l'acta de la reunió de la Comissió d'Usuaris de 4 de març de 2016 - [Annex 3.5/Annex 3.5.2](#)).

---

³ Vegeu l'exposició virtual sobre el *Quijotes* donats pel professor Francisco Rico a <http://pagines.uab.cat/quijotes/> i un exemple del ressò a la premsa a <http://www.elperiodico.com/es/noticias/ocio-y-cultura/uab-exhibe-ejemplares-del-quijote-donados-por-academico-francisco-rico-4657573>.

⁴ Vegeu una descripció d'aquest fons cartogràfic a: <http://www.uab.cat/web/noticies/detall-noticia/fons-marti-gelaberto-1110445205231.html?noticiaid=1345688665700>.

⁵ Vegeu una descripció del fons de llibres musicals a: <http://www.uab.cat/web/noticies/detall-noticia/col-leccio-manuel-romero-fiol-1110445205231.html?noticiaid=1345681535378>.

⁶ El Departament de Filologia Catalana ha col·laborat en la classificació necessària per a la catalogació del fons de Rafael Tasis (<http://grupsderecerca.uab.cat/getcc/content/fons-rafael-tasis>).

El Campus virtual

El [Campus Virtual](#) de la UAB és una plataforma informàtica d'ús docent, que proporciona un entorn Virtual d'Aprenentatge per donar suport als estudis presencials i vehicular els estudis no presencials. És un projecte que apropa les TIC a professorat i alumnat. El sistema permet: emprar productes multimèdia o programari específic de forma interactiva; apertura de nous canals de comunicació les 24 hores del dia augmentant la interacció entre els elements que configuren el procés de ensenyament- aprenentatge; aprofitament del temps més personalitzat.

3.6. Estàndard 6. Qualitat dels resultats dels programes formatius

“Les activitats de formació i avaluació són coherents amb el perfil de formació de la titulació. Els resultats d'aquests processos són adequats tant pel que fa als assoliments acadèmics, que es corresponen al nivell del MECES de la titulació, com per als indicadors acadèmics i laborals”

3.6.1. Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

Grau d'Antropologia Social i Cultural

Al llarg del grau es despleguen diverses metodologies docents, adequades al tipus de matèria impartida i als resultats d'aprenentatge que es pretenen assolir. Les matèries de formació bàsica (matèries 1, 2, 3, 4, 5) de primer i les assignatures d'idioma modern (matèria 17) segueixen les següents metodologies: classes magistrals; seminaris; elaboració i presentació de treballs; tutories; estudi i treball personal. Aquestes assignatures introdueixen l'alumnat en disciplines afins a l'antropologia i en l'adquisició de competències bàsiques d'expressió escrita o d'idioma modern (optativa de tercer curs). Les seves metodologies treballen l'assoliment de resultats d'aprenentatge de les competències bàsiques (B1, B2, B3, B4, B5) i competències generals (G1, G2). Un altre bloc de matèries de formació bàsica en antropologia, nuclears i optatives de tipus teòric (matèries 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14) emprà les següents metodologies docents: classes magistrals; seminaris; elaboració i presentació de treballs; tutories; estudi i treball personal; pràctiques de treballs de camp i sortides de grup programades (matèria 8). Aquestes metodologies docents s'adeqüen a l'assoliment dels resultats d'aprenentatge de competències bàsiques i generals i d'una sèrie competències específiques en antropologia vinculades al camp de la comparació i la diversitat cultural, la història de la disciplina, la intervenció i els fonaments teòrics principals (E1, E2, E3, E6, E7, E8). La matèria nuclear de tipus pràctic i instrumental (matèria 11) adopta les següents metodologies: classes magistrals; seminaris; elaboració i presentació de treballs; tutories; estudi i treball personal. En les cinc assignatures d'aquesta matèria es fa un treball especial de tutorització i de pràctiques, per tal d'assolir els resultats d'aprenentatge de competències bàsiques i generals i d'una sèrie competències específiques en antropologia vinculades als mètodes i tècniques per a l'estudi antropològic i la realització del treball etnogràfic (E2, E3, E4, E8). Les matèries de menció (matèries 15, 16) segueixen les següents metodologies docents: classes magistrals; seminaris; elaboració i presentació de treballs; estudi i treball personal. Els seminaris especialitzats hi ocupen un lloc central, per conduir a una primera especialització en àmbits de teoria avançada i d'intervenció social, per tal d'assolir els resultats d'aprenentatge de competències bàsiques i generals i d'una sèrie competències específiques per a la formació teòrica avançada en antropologia (E5, E9) i per a la orientació a la pràctica professional (E5, E7, E10, E11). En les Pràctiques Externes (matèria 19) s'apliquen unes metodologies docents específiques: entrevistes sistemàtiques amb els tutors; registre d'activitats; informes i valoració. Les pràctiques externes en entitats constitueixen un camí per a la professionalització en antropologia, i en elles es treballen competències bàsiques i generals, i les específiques en antropologia (E7, E10), sota la supervisió de tutors de les entitats i del departament. Finalment, el Treball de Fi de Grau (matèria 20) es basa en la

metodologia de les tutories. Aquest treball és la culminació de la seqüència d'assignatures tècnico-metodològiques (matèria 11), iniciades a segon curs. L'equip de tutors treballa l'assoliment de competències bàsiques i generals, i les competències específiques en antropologia (E2, E5, E8).

En la mostra d'assignatures del Grau d'Antropologia Social i Cultural hem seleccionat una representació dels primers tres cursos, ja que a quart curs no hi ha cap assignatura obligatòria, a excepció del TFG. En la selecció hem inclòs assignatures de diferents matèries bàsiques en la formació antropològica: 1) Primer curs. Matèria de conceptes i camps bàsics en antropologia: 101277_Textos i audiovisuals etnogràfics (6 ECTS, semestral). 2) Segon curs. Matèria de mètodes, tècniques i instruments de recerca: 101263_Pràctiques de camp en Antropologia social i cultural I (12 ECTS, semestral). 3) Segon curs. Matèria d'història de l'antropologia: 101276_Història de l'antropologia (12 ECTS, anual). 4) Tercer curs. Matèria de coneixement etnogràfic: 101243_Antropologia dels pobles d'Espanya (6 ECTS, semestral). 5) Quart curs. 101280_Treball de fi de grau. Hem fet especial atenció en seleccionar una assignatura d'una matèria central del nostre grau com és la matèria de mètodes, tècniques i instruments de recerca. Aquesta es compon d'una seqüència de cinc assignatures, i és un tret diferencial del nostre grau, per diverses raons: assegura un aprenentatge teòric i pràctic del treball etnogràfic; amb una tutorització rigorosa; i una planificació del treball de l'alumne en tres cursos, que comença a segon curs amb l'assignatura seleccionada per a la mostra (Pràctiques de camp en antropologia social i cultural I) i culmina amb la presentació del mateix TFG, ja que en aquest s'exposen els resultats del treball de camp iniciat a segon curs (veure evidències: 101263_Pràctiques de camp en antropologia social i cultural I: Document sobre la seqüència metodològico-tècnica).

101277 TEXTOS I AUDIOVISUALS ETNOGRÀFICS [primer curs]

Es tracta d'una assignatura que constitueix part de la matèria *Conceptes i camps bàsics de l'antropologia*, de primer curs, i que desenvolupa la formació bàsica per a cursar els estudis d'Antropologia Social i Cultural. En aquesta assignatura es treballa l'anàlisi de conceptes i camps clàssics de l'Antropologia a través de textos etnogràfics i fonts audiovisuals, tot situant les categories descriptives i teòriques en el context històric de la disciplina i mostrant de manera crítica els recursos estilístics dels documents etnogràfics. Amb tot plegat, es pretén que l'alumne/a pugui assolir les competències necessàries per a: (a) reconèixer la variabilitat cultural i prevenir la formulació de judicis etnocèntrics, (b) gestionar les fonts d'informació etnogràfica clàssiques i actuals de cara a l'obtenció de dades, i (c) explicar i exposar els resultats de l'anàlisi del corpus etnogràfic seleccionat. Concretament, l'assignatura facilita als i les estudiants les següents competències:

- Aprehendre la diversitat cultural a través de l'etnografia i avaluar críticament els materials etnogràfics com a coneixement de contextos locals i com a proposta de models teòrics.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Utilitzar el corpus etnogràfic i teòric de la disciplina amb capacitat d'anàlisi crítica i de síntesi.

Aquestes competències es treballen mitjançant un seguit d'activitats formatives al llarg del quadrimestre: analitzar teòricament exemples etnogràfics de diversitat cultural en els àmbits del parentiu, l'economia, la política i la religió; aplicar el coneixement de la variabilitat cultural i de la gènesi d'aquesta per evitar les projeccions etnocèntriques; identificar la variabilitat sociocultural a través de textos etnogràfics i fonts audiovisuals; identificar les teories relatives a les accepcions del concepte de cultura; interpretar la diversitat cultural a través de l'etnografia; participar en debats sobre fets històrics i actuals respectant les opinions dels altres participants; prendre consciència de la diversitat cultural a través de l'etnografia; utilitzar el corpus etnogràfic en la crítica cultural. Algunes d'aquestes activitats són eminentment dirigides (exposicions del docent o anàlisi de documents etnogràfics textuais, audiovisuals i d'arxiu), d'altres són supervisades (tutories individuals presencials i virtuals, i tutories orientades al seguiment del treball) i d'altres són autònomes (cerca

d'informació etnogràfica en arxius i repositoris, estudi personal i preparació de treballs, o lectures i visionats seleccionats). La metodologia docent pivota al voltant de tres grans eixos:

- Classes magistrals amb suport de les noves tecnologies de la informació i la comunicació (NTIC).
- Presentació i directrius per a la cerca autònoma de documentació en arxius i bases de dades etnogràfiques. Visionat i discussió de documentals etnogràfics.
- Elaboració de recensions i treballs bibliogràfics (individuals o en grup) a partir d'una guia per a la seva elaboració. Realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GASC/101277 Textos i audiovisuals etnogràfics/101277_Guia_docent](#)).

101263 PRÀCTIQUES DE CAMP EN ANTROPOLOGIA SOCIAL I CULTURAL I [segon curs]

Aquesta assignatura és la primera d'un itinerari de cinc (Pràctiques de Camp en Antropologia Social i Cultural I, Epistemologia i Mètodes d'Investigació en Antropologia Social i Cultural, Tècniques d'Investigació en Antropologia Social i Cultural, Pràctiques de Camp en Antropologia Social i Cultural II i Recursos Instrumentals per a la Recerca en Antropologia) que es desenvolupa al llarg de dos anys d'estudis –segon i tercer curs de Grau– i tracta de desenvolupar una seqüència que reproduïx les fases d'un procés d'investigació etnogràfica. En aquesta primera assignatura de l'itinerari es treballa la familiarització amb un context etnogràfic que faci possible el descobriment i la formulació de problemes socials. De fet pretén que l'alumne/a pugui assolir les competències necessàries per a: a) obtenir, mitjançant la pràctica d'un treball de camp de caràcter prospectiu, un coneixement directe dels avantatges, potencialitats, limitacions i riscos que suposa el treball de camp clàssic en l'etnografia; b) aprendre la seva tècnica bàsica –l'observació participant–, dur a terme el registre i l'anàlisi d'un diari de camp; i c) conèixer un grup humà i arribar a formular problemes de recerca i hipòtesis temptatives. L'assignatura facilita diverses competències:

- Aplicar els codis ètics vigents al treball de camp etnogràfic.
- Aplicar una perspectiva holística al problema d'estudi i analitzar les institucions humanes dins de configuracions culturals més àmplies.
- Avaluar críticament els materials etnogràfics com a proposta de models teòrics.
- Establir relacions etnològiques de confiança amb els subjectes, que estimulin la producció i la fiabilitat de les dades.
- Obtindre i registrar dades etnogràfiques aplicant les diferents tècniques de recollida i anàlisi, utilitzant en especial procediments qualitius i la pràctica de l'observació participant.
- Operacionalitzar els conceptes teòrics i posar a prova les explicacions dels fenòmens socioculturals.
- Seleccionar les tècniques adequades per a cada disseny de recerca.

Algunes d'aquestes activitats són eminentment dirigides (sessions col·lectives), d'altres són supervisades (tutories individuals orientades al seguiment del treball) i d'altres són autònomes (lectura i ressenyes dels articles del dossier, observació participant de camp, registre, sistematització i anàlisi del diari de camp i redacció del treball final). La metodologia docent pivota al voltant de dos grans eixos:

- Set sessions col·lectives, d'una hora i mitja de duració, on es donen les pautes comunes de treball durant el procés d'entrada al terreny.
- Treball tutoritzat individualment pel professor/a. Aquest seguiment individual permet tractar aspectes ja presentats col·lectivament, que no han quedat prou clars en aplicar-los al context concret de la pràctica de cada estudiant. Aquestes tutories ajuden a conèixer les capacitats de l'alumne i dificultats en la relació

etnològica, les característiques de la seva percepció, a aprendre continguts concrets i específics relacionats amb el tipus de situacions i població amb les que està treballant i proporcionen el context en què es poden aclarir dubtes, inseguretats, problemes i d'altres qüestions relacionades amb la pràctica.

Aquesta metodologia està pensada per a ajudar l'estudiant en l'assoliment de les competències de l'assignatura i segueix estratègies formatives complementàries: observació participant; elaboració del diari de camp; organització de la informació i sistematització de les dades; identificació de temes d'interès teòric; plantejament de qüestions d'investigació; proposta d'hipòtesis temptatives.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GASC/101263 Pràctiques de camp en antropologia social i cultural I/101263_Guia_docent](#)).

101276 HISTÒRIA DE L'ANTROPOLOGIA [segon curs]

Es tracta d'una assignatura obligatòria anual de segon curs, i forma part del conjunt d'assignatures nuclears que cursen els/les estudiants. Aquesta assignatura traça el desenvolupament històric de l'Antropologia des de la seva consolidació com a disciplina acadèmica a la segona meitat del segle XIX fins als principals desenvolupaments teòrics posteriors a la Segona Guerra Mundial, fins a la crisi de la disciplina als anys 70. El seu objectiu formatiu primordial és donar coherència històrica a les lectures que es fan a la resta d'assignatures del grau. En finalitzar el curs l'alumnat hauria de ser capaç de donar raó de: les característiques generals, teòriques i metodològiques de les diferents escoles o corrents que s'han succeït en la història de l'antropologia; les tesis i desenvolupaments principals de cadascun/a dels/les autors/es considerats/des; els principals aspectes dels contextos sociopolítics que han condicionat el curs del desenvolupament de la disciplina durant les dècades examinades. Aquesta assignatura facilita als i les estudiants diverses competències específiques, como ara demostrar que es coneix i es comprèn la història de la teoria antropològica i la gènesi dels seus conceptes bàsics; i utilitzar el corpus etnogràfic i teòric de la disciplina amb capacitat d'anàlisi crítica i de síntesi. Aquestes competències es treballen mitjançant un seguit d'activitats formatives al llarg del curs:

- Classes teòriques: Classes magistrals amb suport TIC en les quals les docents presentem els contextos sociopolítics, les característiques generals de les orientacions teòriques i les contribucions etnogràfiques i teòrico-metodològiques dels principals autors d'aquests corrents.
- Classes pràctiques: 1) classes de discussió de textos de lectura obligatòria; 2) classes de visionat i discussió de documentals sobre alguns autors.
- Tutories: A més de les tutories relacionades amb els dos treballs en grup, es fa una atenció personalitzada a l'estudiant al despatx o a l'aula.
- Cerca de documentació, lectura de textos, redacció de treballs: Definició de paraules clau i estratègies de cerca i bases de dades bibliogràfiques; lectura comprensiva de textos, recensions i assaigs bibliogràfics en grup i a partir d'una guia per a la seva realització.
- Estudi: Realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums.

Amb les classes teòriques tractem de garantir l'adquisició dels resultats d'aprenentatge que impliquen un coneixement de les característiques generals, teòriques i metodològiques de les diferents escoles o corrents que s'han succeït en la història de l'antropologia i dels conceptes bàsics de la història de la ciència en general i de la teoria antropològica en particular. A les classes pràctiques és on garantim l'adquisició dels resultats d'aprenentatge que impliquen la capacitat de valoració crítica i la d'ús de conceptes bàsics per part de l'estudiant.

La metodologia docent emprada s'adequa al tipus d'assignatura i al moment formatiu dels/de les estudiants que la cursen. Es tracta d'estudiants que només han cursat 30 ECTS de matèries d'Antropologia a primer curs,

i per això es prioritza una introducció teòrica a la història de la disciplina a partir de classes magistrals. A més d'aquestes, es dediquen unes sessions per a la discussió, sempre prèvia lectura d'un text o visionat d'un document audiovisual. Les sessions de discussió de documentals es fan just abans de començar a presentar l'autor a classe. En canvi, les sessions de discussió de textos sempre es fan en finalitzar un bloc temàtic, un cop s'han tractat a classe el context sociopolític, l'orientació teòrica i l'autor corresponent.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent. ([Annex 3.6/GASC/101276 Història de l'Antropologia/101276_Guia_docent 101243 ANTROPOLOGIA DELS POBLES D'ESPANYA \[tercer curs\]](#))

Es tracta d'una assignatura obligatòria de tercer curs, forma part del conjunt d'assignatures nuclears i pertany a la matèria de coneixement etnogràfic. L'objectiu general del curs és proporcionar a l'alumnat un coneixement fonamental (teòric, etnogràfic i crític) dels autors, obres i temes més rellevants en l'estudi etnològic de l'àrea de l'Estat Espanyol com a escenari i objecte etnogràfic. Així mateix es pretén desenvolupar una mirada crítica sobre la realitat espanyola i sobre l'antropologia que s'hi ha desenvolupat, les seves relacions i la seva problemàtica. El curs també es planteja com un espai per proporcionar les competències, eines i espais de desenvolupament autònom dels estudiants perquè puguin trobar la informació per millorar o aprofundir el seu coneixement de l'etnologia espanyola. També treballa en l'adquisició de competències i habilitats necessàries per a exercir com a antropòlegs/es professionals un cop graduats/des en l'àmbit laboral espanyol. Concretament, aquesta assignatura facilita als i les estudiants les següents competències:

- Aprehendre la diversitat cultural a través de l'etnografia i avaluar críticament els materials etnogràfics com a coneixement de contextos locals i com a proposta de models teòrics.
- Utilitzar el corpus etnogràfic i teòric de la disciplina amb capacitat d'anàlisi crítica i de síntesi.
- Produir materials relacionats amb la diversitat cultural susceptibles de tenir un impacte crític en les concepcions de sentit comú.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Aquestes competències es treballen mitjançant un seguit d'activitats formatives repartides en: Activitats dirigides (30%); activitats supervisades (20%); activitats autònomes (45%); i activitats d'avaluació (5%). Les activitats dirigides (classes teòriques i exercicis pràctics realitzats a l'aula, seminaris de debat de textos i discussió sobre materials audiovisuals), tenen per objectiu ajudar a l'estudiant a conèixer els autors i les seves propostes, desenvolupar la seva capacitat de raonament crític i d'expressió pública de les seves idees i a comprendre millor els conceptes teòrics treballats. A més, es potencia que l'estudiant sàpiga identificar els diferents desenvolupaments teòrics de l'antropologia espanyola en cada moment històric. Pel que fa a les activitats supervisades (sortides a museus, participació en fòrum de debat virtuals, tutories individuals i en grup, per acompanyar-los en la realització dels treballs que estan elaborant sobre els temes que han escollit segons els seus interessos), estan dissenyades perquè l'estudiant aprengui a interpretar dades per produir una reflexió informada sobre qualsevol tema relacionat amb la cultura i l'etnografia espanyola, així com potenciar la seva autonomia en el disseny, planificació i realització dels treballs. Finalment, a les activitats estrictament autònomes (estudi personal, lectura individual i pràctica de l'ús de recursos bibliogràfics i digitals), es treballa molt que l'estudiant sigui capaç de pensar i produir treballs de recerca en diferents

formats: ressenyes, pòsters i redacció de projectes de recerca. Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent. ([Annex 3.6/GASC/101243 Antropologia dels pobles d'Espanya/101243_Guia_docent](#)).

101280 TREBALL DE FI DE GRAU [quart curs]

Es tracta d'una assignatura obligatòria de quart curs, concebuda com la culminació de la seqüència d'assignatures metodològico-tècniques de segon i tercer curs, que constitueixen un model d'investigació etnogràfica en Antropologia. Amb tot plegat es pretén que l'alumne/a pugui assolir les competències necessàries per a: a) donar continuïtat de la seqüència formativa en la investigació antropològica iniciada quatre semestres abans i cursada consecutivament sense interrupcions; b) aprofundir i ampliar l'estat teòric del tema tractat, on inclourà el disseny metodològico-tècnic seguit al llarg del treball anterior, així com el desenvolupament de l'anàlisi dels resultats de la recerca i les conclusions finals. El TFG es desenvolupa al llarg del primer semestre del 4t curs per a facilitar el repartiment de la càrrega docent dels alumnes que cursin l'assignatura de Pràctiques Externes el segon semestre, evitant la simultaneïtat amb el TFG. Les principals competències que es treballen en les activitats formatives al llarg del quadrimestre són:

- Analitzar críticament les dades procedents de les recerques i els informes antropològics.
- Aplicar el coneixement de la variabilitat cultural i de la gènesi d'aquesta per evitar les projeccions etnocèntriques.
- Aplicar els codis ètics vigents al treball de camp etnogràfic.
- Avaluar la metodologia i les tècniques utilitzades en els diferents passos de la seqüència metodològico-tècnica.
- Conèixer i avaluar els debats metodològics de l'antropologia social i cultural.
- Contextualitzar la recerca feta en relació amb l'estat de la teoria antropològica corresponent.
- Diferenciar entre els conceptes teòrics de l'antropologia i els conceptes indígenes.
- Elaborar un treball individual en el qual s'expliciti el pla de treball i la temporalització de les activitats.
- Exposar en forma narrativa els resultats del treball, d'acord amb els canons crítics de la disciplina i tenint en compte els diferents públics a qui van dirigits.
- Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuals en els textos formals i científics.
- Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats.
- Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
- Resoldre problemes de manera autònoma.

Algunes d'aquestes activitats són supervisades (tutories individuals presencials i virtuals, i tutories específicament orientades al seguiment tutoritzat del treball) i d'altres són autònomes (cerca de bibliografia en biblioteques i repositoris, estudi personal i preparació del treball). La metodologia docent gira al voltant de dos grans eixos:

- Desenvolupament tutoritzat individualment dels processos de preparació de la informació obtinguda per a l'anàlisi, del procés d'anàlisi i de redacció del TFG.
- Sistematització de la informació, anàlisi de les dades etnogràfiques i redacció del TFG.

Tots ells estan pensats per a ajudar l'estudiant en l'assoliment de les competències de l'assignatura i segueixen estratègies formatives complementàries: tutories individuals; sistematització de la informació, anàlisi de les dades etnogràfiques i redacció del TFG; cerca bibliogràfica; desenvolupament tutoritzat

individualment dels processos de preparació de la informació per a l'anàlisi, del procés d'anàlisi i de la redacció del TFG.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent. ([Annex 3.6/GASC/101280_TFG/101280_Guia_docent](#)).

Grau en Arqueologia

En el transcurs del grau d'arqueologia s'implementen diverses metodologies docents d'acord al perfil de l'assignatura, als seus objectius en termes de transmissió de coneixements i de les competències assignades. Les matèries de formació bàsica transversals (1, 2, 3, 4, 5) i les optatives de llengua moderna (matèria 14) cerquen la introducció dels i les estudiants en disciplines afins i complementàries de l'arqueologia i en l'adquisició de competències bàsiques d'expressió escrita o d'idioma modern (optativa de tercer/quart curs). La metodologia docent en aquests casos pivota principalment entorn les classes magistrals, seminaris i l'estudi i treball personal. Un altre bloc són les assignatures vinculades al coneixement arqueològic des diferents períodes històrics: matèria de formació bàsica 6, la matèries obligatòries 7 i 9 i les matèries optatives 15, 16, 17, 18. En elles les classes magistrals a l'aula segueixen condensant una part important de la docència però s'hi incorporen diverses activitats de pràctiques d'aula i externes. Aquestes darreres consisteixen en la visita i anàlisi de jaciments arqueològics, museus i centres d'interpretació, etc.

En el desenvolupament del grau ocupen un espai molt rellevant les assignatures agrupades en la matèria 8, de Mètodes i tècniques de camp i de laboratori, de caràcter obligatori i que suposa 36 crèdits. Cerquen fonamentalment competències específiques E02 i E05. La seva docència, a banda de classes magistrals, contempla pràctiques de laboratori i de camp, elaboració i presentació de treballs i estudi personal. En un altre nivell, el treball de fi de grau (matèria 11) comporta una docència clarament diferenciada amb un rol molt més autònom i actiu de l'estudiant, centrat en l'estudi personal, l'elaboració del treball de fi de grau, la realització de tutories i seguiment i les consultes documentals i bibliogràfiques. La seva realització es vincula a les competències específiques E02 i E03. Finalment, a les Pràctiques Externes (matèria 19) s'apliquen unes metodologies docents específiques: entrevistes sistemàtiques amb els tutors; registre d'activitats; informes i valoració. Les pràctiques externes en entitats constitueixen un camí per a la professionalització en antropologia, i en elles es treballen competències bàsiques i generals, i les específiques en antropologia (E7, E10), sota la supervisió de tutors de les entitats i del departament.

En la mostra d'assignatures del Grau hem seleccionat una representació dels primers tres cursos, ja que a quart curs, a excepció del TFG, no hi ha cap assignatura obligatòria. La selecció d'assignatures s'ha fet en funció de diferents criteris. El primer, ha sigut que consisteixen en continguts bàsics de la formació en arqueologia. El segon, que hi hagi una representació equilibrada de les principals àrees de coneixement que participen en el grau d'arqueologia. I, finalment, en tercer lloc s'ha buscat combinar la presència d'assignatures vinculades a continguts històrics substantius, a propostes d'aplicació de la disciplina i, finalment, de caràcter metodològic. Les assignatures seleccionades per a l'avaluació són: 1) Primer curs. Matèria bàsica Història, 100719 *Prehistòria* (6 ECTS, semestral); 2) Segon curs. Matèria Societats Prehistòriques, Antigues i Medievals prehistòrica, 100739 *El Mediterrani a la Prehistòria* (6 ECTS, semestral); 3) Tercer curs. Matèria coneixement dels materials arqueològics, 100716 *Anàlisi i Estudi dels Materials Arqueològics* (6 ECTS, semestral); 4) Tercer curs. Matèria Espai, paisatge i territori, 100331 *Arqueologia Agrària de l'Edat Mitjana* (6 ECTS, semestral); 5) Quart curs 100723 *Treball de Fi de Grau*. Hem fet especial atenció de seleccionar assignatures que tinguin, en diversos graus, activitats complementàries a les classes teòriques i seminaris d'aula, com ara treball de laboratori i pràctiques externes a l'aula. En aquest sentit destaca l'assignatura *Anàlisi i Estudi dels Materials Arqueològics* que, junt amb d'altres com 2500241 Bioarqueologia o 100717 Anàlisis dels artefactes) reflecteixen el treball de laboratori i amb artefactes procedents d'excavacions arqueològiques que atorguen al grau un grau d'experimentalitat singular.

100719 PREHISTÒRIA [Primer curs]

L'assignatura *Prehistòria* forma part de la matèria història del Grau d'Arqueologia. La seva programació a primer respon a la voluntat d'oferir una introducció als principals processos d'evolució humana, biològica i social, des dels inicis de l'hominització fins a l'adopció de les pràctiques agrícoles i ramaderes durant el Neolític. En el segon semestre del primer curs, l'assignatura *Arqueologia prehistòrica* (100740) li dona continuïtat històrica fins a l'anàlisi de les societats estatals prehistòriques. La formació obtinguda en cursar l'assignatura proporciona una base de coneixement imprescindible pels cursos posteriors del grau a dos nivells. En un primer, perquè proporciona un marc empíric de referència per a situar els principals processos de la prehistòria, tant a nivell cronològic com geogràfic. En un segon, perquè introdueix les claus per a analitzar els processos evolutius i socials que afecten el desenvolupament de la Humanitat.

L'assignatura facilita les diverses competències, organitzades amb coherència amb les de l'assignatura d'*Arqueologia prehistòrica*:

- Capacitat d'anàlisi i contextualització dels processos històrics.
- Familiarització amb els principals moments de l'evolució i del procés d'hominització, tant biològics com socials.
- Reconeixement de la diversitat del poblament humà de les diferents zones geogràfiques durant la prehistòria i familiarització amb la pluralitat i multicausalitat dels processos històrics.
- Un primer contacte amb l'empíria arqueològica, principalment jaciments però també materials mobles.
- Un millorament de la capacitat de llegir i assimilar textos en llengua estrangera (bàsicament anglès) i una primera familiarització amb bibliografia internacional.
- Capacitat de compilació d'informació bibliogràfica, d'interpretar-la a la llum de l'evolució dels registres empírics i de formular treballs de síntesi i d'anàlisi sobre diferents temes, així com emetre judicis de valor al respecte.

Les activitats formatives es treballen tot tenint en compte l'assoliment d'aquestes competències de la manera següent:

- a) Sessions teòriques a l'aula, on el professor/professora introdueixen els continguts tant teòrics com substantius dels diferents blocs en els que s'organitza el temari.
- b) Activitats pràctiques a l'aula i visites a laboratoris de grups de recerca en arqueologia, per a obtenir un primer contacte amb l'anàlisi de materials arqueològics i les seves especificitats.
- c) Activitats pràctiques fora de la universitat, consistents en visites a jaciments arqueològics, museus i centres de recerca. En aquesta ocasió les visites han sigut al jaciment i centre interpretatiu de L'Abric Romani i al museu i jaciment Mines de Gavà.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GA/100719 Prehistòria/100719_Guia_docent](#)).

100739 EL MEDITERRANI A LA PREHISTÒRIA [Segon curs]

El objetivo de la asignatura es que el alumnado adquiera conocimientos básicos sobre las principales dinámicas sociales que se produjeron en la cuenca mediterránea y regiones próximas a lo largo de la Prehistoria reciente. Además, mediante la exposición de los principales cambios sociales, económicos y políticos acontecidos entre el V y el II milenio ANE, se introduce una serie de conceptos básicos de la investigación histórica y sociológica y se facilita su aplicación práctica:

- Riqueza y plusvalía/excedente
- Crecimiento y productividad
- Poder y autoridad

- Clase social y estatus (adquirido y adscrito)
- Estado y propiedad privada
- Centro y periferia
- Ideología y violencia

Con ello se pretende que se lleguen a desarrollar competencias para construir y articular una argumentación lógica no basada en premisas ideológicas, sino capaz de dar cuenta de los vínculos entre materialidad arqueológica y explicación histórica. En este sentido, no se pretende ofrecer un tratamiento empírico exhaustivo de todo el rango temporal en todas las regiones, sino destacar aquellos casos arqueológicos que más contribuyen a ejercitar el análisis arqueológico de las formaciones socioeconómicas.

La asignatura se enfoca como complementaria de la asignatura “Arqueología Prehistórica” (100740), impartida en primer curso. Mientras que esta última se centra en la “Revolución neolítica” y la domesticación de plantas y animales, ahora analizaremos sobre todo los procesos sociales que acompañaron al desarrollo de la metalurgia y a la denominada “revolución de los productos derivados” planteada inicialmente por A. Sherratt. Igualmente, se profundiza en el estudio de la formación de los primeros Estados del Mediterráneo y sus periferias. La investigación reciente ha puesto de manifiesto el papel decisivo de las sociedades del arco circumpónico, desde el Cáucaso hasta los Balcanes, en el desarrollo de tecnologías cruciales como la metalurgia, la rueda y los medios de transporte, etc. Estas sociedades “periféricas” en relación con los grandes centros urbanos de Mesopotamia y Egipto, desarrollaron mecanismos de explotación y medios de violencia diferentes, pero no menos eficaces que los de los Estados “prístinos”. Reconocer la especificidad de estructuras sociales como las identificadas en Varna, Maikop, Arslantepe, Remedello, o El Argar posibilita un debate sobre los orígenes de la desigualdad social y sexual que marcarán la trayectoria de Eurasia durante los próximos milenios. Como contrapunto para mostrar la indeterminación y no linealidad del devenir histórico, procuraremos introducir algún tema de la Prehistoria reciente y el primer urbanismo del África subsahariana, aspectos que no se tocarán en otras asignaturas del grado.

Con su programa centrado en la resolución de temáticas arqueológicas y sociológicas específicas, la asignatura se propone contribuir sobre todo al desarrollo de las siguientes competencias:

- Conocimiento de los principales procesos de cambio social entre el V y el II milenio ANE;
- Familiarización con conceptos de análisis económico, sociológico y político y su aplicación a contextos de la Prehistoria reciente;
- Cuestionamiento crítico de las premisas y los planteamientos teóricos que han condicionado y sesgado los relatos tradicionales sobre el origen de la desigualdad social y sexual;
- Formulación de hipótesis y propuesta de estrategias de contrastación arqueológica;
- Capacidad para comprender y discutir problemáticas históricas a partir de publicaciones científicas;
- Capacidad para comparar diferentes formaciones sociales y reconocer sus estructuras sociales, económicas y políticas distintivas.

A pesar de tratarse de una asignatura con más de 70 alumnos a lo largo del curso se intenta combinar diferentes tipos de actividades formativas:

- a) exposición y explicación de las problemáticas arqueológicas y teóricas previstas en el temario;
- b) discusión en clase y confrontación de modelos explicativos que afectan a cuestiones fundamentales para el periodo histórico tratado;
- c) elaboración de trabajos individuales sobre temáticas específicas que han surgido en clase a lo largo del curso;
- d) trabajo de grupo sobre una problemática concreta;
- e) salida de campo relacionada con el principal trabajo de curso;
- f) elaboración de una tabla cronológica con una síntesis de todos los temas y regiones tratados.

El esfuerzo realizado en todas estas actividades recibe una valoración y conforma la nota final. El principio que rige el método de evaluación no es el “examen” del estudiante, sino el aprendizaje a lo largo del curso.

Todos los trabajos previos al examen final se discuten en clase. A continuación se suele ofrecer la opción de volver a entregarlos corregidos o de realizar un ensayo similar sobre otro tema. De esta forma se garantiza que los conceptos y las problemáticas tratados no sólo se hayan entendido, sino que se puedan someter a una metodología de análisis específica. Este sistema de aprendizaje a partir del análisis y la corrección de errores suele permitir al estudiante alcanzar una buena nota final si aprovecha las oportunidades de discusión y mejora de los trabajos.

En este método tiene una gran relevancia el “trabajo de curso”, que se suele elaborar en grupo. Generalmente, cada año se introduce un tema nuevo con el fin de ofrecer la posibilidad de abordar un tema sin referentes previos.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GA/100739 El Mediterrani a la prehistòria/100739_Guia_docent](#)).

100716 ANÀLISI I ESTUDI DELS MATERIALS ARQUEOLÒGICS [Tercer curs]

L'assignatura “Anàlisi i Estudi dels Materials Arqueològics” forma part del grup d'assignatures del Grau d'Arqueologia dedicades al coneixement dels materials arqueològics, com Anàlisi dels Artefactes (100717), Epigrafia i Numismàtica (100382) o la mateixa Bioarqueologia (100714), assignatures que tenen com a principal objectiu l'estudi, conservació i catalogació dels materials procedents dels treballs arqueològics. Aquesta en concret està dedicada a la formació de l'alumne en la ceramologia: la catalogació, conservació i estudi històric de les produccions ceràmiques provinents del període antic, medieval i modern, document fonamental per a l'estudi de qualsevol cultura material del passat.

Objectius. Partint de l'objectiu inicial general, la formació bàsica dels estudiants en la ceramologia (i tenint en compte que al primer semestre del tercer curs s'ha impartit a Anàlisi dels Artefactes la ceramologia per al període prehistòric) aquesta assignatura pretén que l'estudiant assoleixi un bon nivell en la classificació de la ceràmica (amb produccions que van del s. IV a.C. al període modern), i que aquests coneixement tinguin una aplicació pràctica en la pràctica professional de l'arqueòleg, tant en treballs de laboratori com de camp.

Competències. L'assoliment de les competències en la classificació crono-tipològica de les diverses produccions ceràmiques, tant des de la perspectiva teòrica com eminentment pràctica, permet a l'alumne desenvolupar la resta d'instruments propis del camp de l'arqueologia. Cal ser també competent en les tècniques i els recursos instrumentals propis de l'anàlisi de laboratori arqueològic, i utilitzar les eines informàtiques bàsiques que hi estan vinculades (dibuix assistit per ordinador, bases de dades, etc.).

Metodologia de Treball.

El curs es divideix en dues parts iguals, una dedicada a la ceramologia de produccions d'època antiga i una altra dedicada a la ceramologia de produccions d'època medieval i moderna, cadascuna de les dues parts amb un professor diferent, especialista en els materials d'aquell període.

La Metodologia de treball pretén assolir l'assoliment de les competències esmentades mitjançant una formació teòrica realitzada a l'aula, partint d'uns materials docents ja previament a disposició de l'alumne (campus virtual), que es complementen amb les explicacions i materials bibliogràfics i ceràmics aportats pel professor. Aquesta part teòrica es complementa amb pràctiques de laboratori, on els alumnes entren en contacte directe en grups reduïts amb els materials de referència tant del laboratori d'arqueologia clàssica com d'arqueologia medieval. També la part pràctica inclou una visita al magatzem de materials del MUHBA, on els alumnes poden treballar amb materials provinents d'excavacions de la ciutat de Barcelona, i acostar-se així d'una manera més directa al treball professional.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GA/100716 Anàlisi i Estudi dels Materials Arqueològics/100716_Guia_docent](#)).

100331 ARQUEOLOGIA AGRÀRIA DE L'EDAT MITJANA [Tercer curs].

L'assignatura "Arqueologia agrària de l'Edat Mitjana" forma part del grup d'assignatures obligatòries del Grau d'Arqueologia dedicades a la matèria "Espai, paisatge i territori", que té com a principal objectiu l'estudi de les formes del paisatge prehistòric i històric, i que inclou altres assignatures com Paisatge i Territori (100736), Bioarqueologia (100714), o Arqueologia de l'Arquitectura i de l'Urbanisme (100737). Aquesta assignatura està dedicada a la formació de l'alumne en les tècniques, metodologies de treball i estudi històric del món rural, concentrant-se especialment en el període medieval. Tenint en compte que la pràctica totalitat de les societats pre-industrials tenien una base econòmica agrària, l'assignatura té gran importància en el Pla d'Estudis, doncs s'hi analitzen una sèrie de formes productives i d'organització territorial extensibles a molts altres períodes històrics.

Objectius. Partint de l'objectiu inicial general, l'estudi de les formes del paisatge (i tenint en compte que al primer semestre del tercer curs a l'assignatura de Paisatge i Territori s'han vist les formes dels paisatges de la Prehistòria i del Món Antic), aquesta assignatura es centra en conèixer les pràctiques agràries medievals a partir dels estudis arqueològics, estudiar les tècniques arqueològiques específiques per analitzar aquestes pràctiques, i valorar i contextualitzar històricament els seus resultats.

Competències. Podem dividir les competències en dos grans blocs:

- 1- Competències provinents del camp de l'arqueologia, on destaca la utilització adequada de les tècniques, mètodes i instruments d'anàlisi en arqueologia. Aquestes competències des desenvolupen amb un caràcter eminentment pràctic, desenvolupat en el treball de camp: fer i dirigir activitats d'excavació i prospecció, i ser capaç de proposar propostes innovadores de recerca en arqueologia agrària.
- 2- Competències provinents del camp de la història, com la capacitat de reunir i utilitzar dades i arguments provinents d'altres ciències socials, emetre judicis fonamentats a partir de la seva feina, i resoldre problemàtiques històriques específiques.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GA/100331 Arqueologia Agrària de l'Edat Mitjana/100331_Guia_docent](#)).

100723 TREBALL DE FI DE GRAU [quart curs]

És l'única assignatura obligatòria del quart curs i es concep com la culminació de l'aprenentatge del grau. L'alumne, per mitjà de la realització d'un treball extens, demostra els coneixements adquirits al llarg dels seus estudis, així com també que disposa d'un nivell satisfactori d'aptituds, habilitats i destreses de cara a fer front a les demandes professionals de l'arqueologia. En el treball es contemplen dos eixos principals a satisfer. El primer és un coneixement satisfactori de les dinàmiques històriques i de canvi que regeixen la Humanitat des de la prehistòria fins a l'actualitat i que disposa de la capacitat suficient per adequar aquest coneixement global a l'anàlisi d'una problemàtica específica. En segon lloc, ha de justificar la seva habilitat de tractar una problemàtica específica, tant a nivell de formular hipòtesis i conduir metodològicament la seva resolució, com de tractament de les dades per a fer-ho possible. En aquest sentit, en gran mesura els treballs finals de grau acostumen a tractar empíries específiques amb una introducció de l'alumne a tècniques analítiques específiques de l'arqueologia. En una freqüència superior al 30% dels casos, els treballs es duen a terme en el marc de la participació dels alumnes en equips de recerca i en tasques de laboratori i gabinet, fet que facilita una familiarització amb aspectes de la recerca més professional dins de la disciplina.

Entre les principals competències de l'assignatura destaquen, de manera sintetitzada: 1) el desenvolupar i conduir un raonament científic, que arrenca amb el plantejament d'una problemàtica i finalitza amb la formulació i discussió d'unes conclusions al respecte, 2) l'anàlisi d'un conjunt de dades o informacions

relacionades amb la problemàtica d'estudi, a fi de generar informacions rellevants i 3) l'explicació del procediment seguit i els resultats obtinguts, així com la seva explotació en relació a problemàtiques històriques més àmplies.

L'assignatura consisteix en la realització d'un treball d'iniciació a la recerca individual, d'una extensió compresa entre 42.000 i 63.000 caràcters (entre unes 20 i 30 pàgines). El treball ha de ser original i tenir a veure amb les temàtiques tractades en el grau d'arqueologia, tant de caire històric substantiu com metodològic. La seva realització busca que l'estudiant desenvolupi la seva capacitat de recerca, tot ordenant uns coneixements, adquirint noves dades, duent a la pràctica la seva capacitat de síntesi i exposició, tant per escrit com posteriorment de manera oral. El coordinador/a i sotscoordinador/a del grau garanteixen el correcte desenvolupament de l'assignatura, i la distribució dels i les estudiants entre diferents tutors, així com la realització de diverses activitats de seguiment. No obstant això, el conjunt del professorat de la titulació s'implica en l'assignatura assumint les tutories d'entre 3 i 5 treballs, en funció dels criteris de la Comissió de docència i de les demandes dels propis estudiants.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GA/100723 TFG/ 100723_Guia_docent](#)).

Grau en Estudis Anglesos

El títol de Grau en Estudis Anglesos té com a objectiu proporcionar a l'estudiant un ampli coneixement de la llengua, la literatura i la cultura angleses. Les activitats formatives encaminades a treballar les competències i resultats d'aprenentatge que s'indiquen en cada una dels guies docents de les assignatures (<http://www.uab.cat/web/estudiar/llicitat-de-graus/pla-d-estudis/guies-docents/x-1345467811508.html?param1=1229499856479>) són bàsicament de tres tipus:

- Activitats dirigides (classes magistrals i classes pràctiques, en les quals es debaten textos, es discuteixen exercicis, es fan pràctiques de pronúncia, etc). De mitjana ocupen un 30% de les hores que l'alumne ha de dedicar a l'assignatura.
- Activitats supervisades (tutories personalitzades, resolució de dubtes, pràctiques orals, participació en debats virtuals, etc). 15%
- Activitats autònomes (estudi, lectura de textos, preparació i escriptura de treballs, ús de recursos bibliogràfics, etc). 50%
- Activitats d'avaluació. 5%.

En el document 'Skills Map' (<http://blogs.uab.cat/grauestudisanglesos/files/2014/07/SKILLS-MAP-BA-ENGLISH-STUDIES.pdf>) es detallen per assignatura totes les competències que els alumnes hauran d'assolir en els tres primers cursos del grau. És un document de referència tant per als alumnes com per als professors.

A cadascuna de les guies docents es detalla com cada activitat formativa treballa unes competències i resultats específics.

Les assignatures seleccionades són representatives dels diferents cursos i de les grans àrees del currículum:

Nom assignatura	Curs	Àrea
Usos Bàsics de la Llengua Anglesa	1r	Llengua Anglesa
Història i Cultura de les Illes Britàniques	1r	Història i Cultura
Literatura Victoriana	2n	Literatura Anglesa

103409 USOS BÀSICS DE LA LLENGUA ANGLESA [primer curs]

L'assignatura *Usos Bàsics de la Llengua Anglesa* es considera fonamental per als estudis en idioma anglès que els estudiants completaran durant el seu grau, ja que està destinada a proporcionar les habilitats instrumentals per estudiar contingut més avançat i especialitzat. Aquest objectiu es reflecteix en la llista de competències i resultats d'aprenentatge que apareixen a la Guia Docent.

Més específicament, com indica la llista de competències, el curs no només reconeix la necessitat dels estudiants per desenvolupar les habilitats lingüístiques de lectura, escriptura, escoltar i parlar en general, sinó que també requereix que es desenvolupin aquestes habilitats en relació a contingut acadèmic, científic, social i ètic, i que els estudiants siguin capaços d'emetre judicis crítics sobre temes dins d'aquestes àrees. Les classes consisteixen en una combinació de les activitats formals d'instrucció (per exemple, en la gramàtica avançada, vocabulari i expressions idiomàtiques), així com àmplies oportunitats per posar aquest coneixement recentment adquirit en la pràctica (vegeu els Resultats d'Aprenentatge a la Guia Docent), tant en forma escrita com a parlada. Això s'aconsegueix mitjançant l'assignació de títols d'assaig que encoratgen els estudiants a reciclar i utilitzar material de la unitat actual al llibre de text, i proporcionant activitats de parla que provoquen la discussió del tema que s'està estudiant actualment. Reconeixent la poca oportunitat que tenen els estudiants d'anglès en contextos EFL per a practicar l'anglès fora de l'aula, les sessions de pràctiques orals han estat organitzades per a desenvolupar l'habilitat de parlar fins un nivell C1 (RA 3, 7, 8, 12 de la Guia Docent).

Una gran quantitat d'estudi independent és necessària per aprovar l'assignatura (vegeu Competències i RA 1, 6, 9 a la Guia Docent) i això s'aconsegueix mitjançant la selecció d'alguns dels continguts dels exàmens dels materials de referència que no es va treballar a classe. També s'espera que els estudiants treballin de forma independent en una presentació oral, el que requereix la identificació i síntesi de material en anglès de fonts externes (RA 4, 5, 6, 9 de la Guia Docent).

La guia docent es pot consultar a ([Annex 3.6/GEA/103409 Usos Bàsics de la Llengua Anglesa/103409_Guia_docent](#)).

100217 HISTÒRIA I CULTURA DE LES ILLES BRITÀNIQUES [primer curs]

L'assignatura *Història i Cultura de les Illes Britàniques*, tal i com indica el seu nom, ofereix una introducció als temes fonamentals de la història i cultures de les illes britàniques, amb l'objectiu d'apropar els estudiants a uns coneixements essencials per als seus estudis de filologia anglesa. La formació obtinguda és imprescindible per cursar la resta d'assignatures relacionades amb la literatura anglesa al llarg del grau en tant que el seu objectiu principal és donar una formació bàsica a l'estudiant perquè pugui contextualitzar i gestionar les altres matèries relacionades del grau.

L'assignatura promou les següents competències:

- Demostrar que es comprèn una àmplia varietat de textos en llengua anglesa, en qualsevol mitjà (oral, imprès, audiovisual), i reconèixer-hi sentits implícits.
- Identificar els principals corrents literaris, culturals i històrics en llengua anglesa.
- Produir textos en llengua anglesa clars, ben estructurats i detallats, sobre temes complexos, mostrant un ús correcte dels mecanismes d'organització, articulació i cohesió del text.
- Tenir la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole històrica o cultural.
- Reconstruir i organitzar la informació i els arguments procedents de fonts diverses en llengua anglesa i presentar-los de manera coherent i resumida.

- Treballar de manera autònoma i responsable en un entorn professional o investigador en llengua anglesa per aconseguir els objectius planificats prèviament.
- Utilitzar les noves tecnologies per captar i organitzar informació en anglès i aplicar-la a la formació pròpia continuada i a la resolució de problemes en l'activitat professional i/o investigadora.

La metodologia docent es basa en:

- Activitats dirigides (30%)
- Activitats supervisades (15%)
- Activitats autònomes (50%)
- Activitats d'avaluació (5%,)

La guia docent es pot consultar a ([Annex 3.6/GEA/100217 Historia i Cultura de les Illes Britàniques /100217_Guia_docent](#)).

100246 LITERATURA VICTORIANA [segon curs]

L'assignatura *Literatura Victoriana* té un objectiu doble. D'una banda, ofereix una introducció als principals gèneres literaris publicats a la Gran Bretanya en el període 1837-1901 (regnat de la Reina Victòria), mitjançant la seva lectura, l'anàlisi, el debat i la interpretació. De l'altra, és una assignatura fonamental pel desenvolupament de les habilitats acadèmiques dels estudiants en tant que els prepara per escriure un treball acadèmic bàsic amb fonts secundàries, presentant una argumentació basada en una pregunta de recerca i una tesi pròpies. La metodologia que usem, doncs, es basa en un treball intensiu sobre els textos a classe que integra la crítica literària professional mitjançant l'ús freqüent de les fonts secundàries.

Per tal d'ajudar els estudiants a adquirir les habilitats acadèmiques que calen per fer el treball acadèmic hem redactat una sèrie de Guies sobre com llegir articles acadèmics, com funcionen els *abstracts* o resums, com presentar una proposta de treball i com redactar un treball acadèmic seguint les convencions professionals reals. Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GEA/100246 Literatura Victoriana/100217_Guia_docent](#)).

Les activitats formatives de l'assignatura tenen un fort component autònom, basat en l'estudi personal i, sobre tot, la lectura de textos individuals. Aquestes activitats treballen competències específiques del Grau, com ara la E05, que permet identificar els principals corrents literaris, culturals i històrics en llengua anglesa. Les activitats dirigides donen tanmateix molta importància a la interacció amb el docent mitjançant la lectura i debat dels textos a l'aula, de igual importància que les classes magistrals. Aquestes activitats treballen les competències E02, demostrar que es compren una àmplia varietat de textos en llengua anglesa, i reconèixer-hi sentits implícits; i E07 demostrar que es comprèn la relació entre factors, processos o fenòmens de la lingüística, la literatura, la història i la cultura, i explicar-la. La principal activitat supervisada, la redacció de comentaris crítics no es pot fer sense una pràctica crítica intensiva a l'aula. Aquesta activitat adreça, sobre tot, les competències E03, produir textos en llengua anglesa clars, ben estructurats i detallats, sobre temes complexos; E09 distingir i contrastar els diferents models teòrics i metodològics aplicats a l'estudi de la literatura anglesa.

100224 LENGUA COMPARADA [tercer curs]

La assignatura *Lengua Comparada* se cursa en el tercer curso del grado de Estudios Ingleses. El objetivo de esta asignatura es acercar al alumno al análisis tipológico y contrastivo de las lenguas a nivel morfológico, sintagmático y oracional. Las lenguas que se compararán en esta asignatura son el inglés, el catalán y el castellano. Al completar la asignatura el alumno será capaz de: a) definir los principales componentes del análisis tipológico y contrastivo, b) reconocer las principales diferencias de los procesos morfológicos, las características de los sintagmas nominales y verbales; c) el orden de palabras prototípico en las lenguas inglesa, castellana y catalana, y d) Formular diferencias entre las tres lenguas, diferentes de las vistas en clase. Las competencias que se trabajan en esta asignatura son las siguientes: 1) Describir sincrónicamente las

unidades, las construcciones y los fenómenos gramaticales principales de la lengua inglesa, 2) Desarrollar un pensamiento y razonamiento crítico. Saber comunicarlos de manera efectiva tanto en las propias lenguas como en inglés, 3) Ser capaz de reunir e interpretar los datos relevantes de un área de estudio para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas destacados de índole social, científica y ética, y 4) utilizar las nuevas tecnologías para captar y organizar información en inglés y en otras lenguas para resolver problemas en la actividad investigadora y profesional.

La metodología docente se basa en actividades dirigidas llevadas a cabo en el aula y que incluye clases teóricas y actividades de índole práctica. Este tipo de actividades representan un 33% de la totalidad de las horas de dedicación previstas. Otro tipo de actividades realizadas son las supervisadas, como la preparación de una presentación oral de un tema elegido por el alumno y la redacción de un trabajo final (33%). Las actividades de estudio y preparación autónomas representan un 17% de las horas establecidas y, finalmente, las actividades de evaluación que suponen otro 17% del total.

La guia docent es pot consultar a ([Annex 3.6/GEA/100224 Llengua Comparada/100246_Guia_docent](#)).

100251 TRABAJO DE FIN DE GRADO [quart curs]

La asignatura *Trabajo de Fin de Grado (TFG)* se realiza durante el segundo semestre de 4º curso (excepcionalmente y solo para los repetidores, los No evaluables y los que terminan la carrera a finales del primer semestre, se puede realizar, bajo el permiso de la Comisión de Docencia, durante el primer semestre). El TFG consiste en la elaboración de un trabajo académico y su posterior presentación oral en cualquier área dentro del campo de los Estudios Ingleses (Lingüística inglesa, Lingüística aplicada, Literatura inglesa o Norteamericana y Cultura y Civilización del mundo Anglo-sajón) que permita una evaluación global y sintética de las competencias específicas y transversales asociadas al título. Se espera que el estudiante haga búsqueda bibliográfica del tema escogido, plantee un marco teórico y desarrolle investigación experimental o teórica dentro del campo. No se espera que el TFG haga aportaciones originales pero son bienvenidas. La extensión del TFG ha de ser de entre 3000 y 8000 palabras aunque el máximo puede variar según el tipo y formato de trabajo y debe contener un mínimo de 7 fuentes secundarias.

Se deberá hacer un replanteamiento de la tutorización de los TFG debido al elevado número de matriculados. Ello hace necesario valorar el método de tutorización utilizado este curso.

La guia docent es pot consultar a ([Annex 3.6/GEA/100251 TFG/100251_Guia_docent](#)).

Grau en Estudis Clàssics

El títol de Grau d'Estudis Clàssics té com a objectiu proporcionar als estudiants un coneixement ampli i profund de les llengües i literatures grega i llatina en el seu context històric-cultural i en la seva evolució diacrònica.

Els objectius formatius bàsics que hom busca són que l'estudiant adquireixi una sòlida base científica i metodològica per escometre l'estudi del Grec i del Llatí i de les seves manifestacions literàries i culturals. Per mitjà de classes teòrico-pràctiques, traduccions, exercicis, treballs, etc., l'estudiant aprèn a utilitzar la metodologia específica de la interpretació i l'exegesi de textos, de la historiografia literària, de la lingüística grega i llatina (en els aspectes sincrònics i diacrònics).

Les assignatures que han estat seleccionades representen diferents graus de formació i diverses maneres d'aproximació a l'objecte d'estudi:

i) 100407 Gramàtica grega [Primer curs]. Aquesta assignatura forma part de la matèria *Llengua Clàssica* del primer curs del Grau d'Estudis Clàssics i es planteja com una assignatura de formació bàsica. L'objectiu és oferir als estudiants una iniciació a l'estudi del grec clàssic (s. V aC). De les dues sessions setmanals a l'aula, en una d'elles es treballa amb el grup sencer, mentre que a l'altra es divideixen els estudiants per nivells,

segons que siguin principiants o no principiants. L'hora d'aula amb el grup sencer es dedica a la descripció de la gramàtica (teoria), i l'hora d'aula amb grups separats a la lectura i a la traducció de textos seleccionats segons el nivell dels estudiants.

ii) 100395 Poesia Èpica Llatina [Segon curs]. Forma part de la matèria "Llengua i literatura clàssiques" i es pretén una lectura filològica del text de Virgili. És un exemple del grau d'especificitat que l'estudiant va adquirint al llarg del segon curs. L'assignatura té un component eminentment pràctic i les activitats formatives consisteixen en la resolució d'exercicis, el principal dels quals és la correcció diària a l'aula de la traducció.

iii) 100428 Lingüística Indoeuropea [Segon curs]. Aquesta és l'única assignatura obligatòria de la Matèria "Lingüística Indoeuropea" El propòsit es fornir l'estudiant de coneixements fonamentals sobre la història i cultura dels principals pobles indoeuropeus i alhora oferir-li una introducció a la fonologia i morfologia del grec i del llatí des d'un punt de vista comparatiu. La metodologia docent de l'assignatura consisteix a alternar la exposició de cadascuna de les unitats teòriques amb la realització d'una sèrie d'exercicis pràctics que ajudin els estudiants a familiaritzar-se amb els fonaments de la gramàtica comparada.

iv) 100397 Lírica Llatina [tercer curs]. Aquesta assignatura està inclosa dins la matèria *Llengua i Literatura Clàssiques*. En certa manera suposa la continuïtat de l'assignatura *Poesia Èpica Llatina* i és una mostra de l'evolució en el grau de dificultat de les assignatures de traducció i anàlisi lingüística i literària. Atès que és una assignatura de caràcter molt pràctic, l'estudiant s'ha de responsabilitzar de fer un treball diari i continuat i ha de demostrar que és capaç de planificar el treball temporal.

v) 100401 Treball de fi de grau [Quart curs]. Aquesta assignatura (de 6 crèdits) té, com a objectiu formatiu únic, la realització d'un treball de recerca, de síntesi o aplicat, al voltant d'alguna de les matèries del grau. L'estudiant ha de demostrar que ha adquirit —i és capaç d'integrar-les globalment— les competències generals i específiques a través de l'estudi de les assignatures dels quatre cursos de la carrera.

100407 GRAMÀTICA GREGA [Primer curs]

Aquesta assignatura forma part de la matèria *Llengua Clàssica* del primer curs del Grau d'Estudis Clàssics i es planteja com una assignatura de formació bàsica. L'objectiu és oferir als estudiants una iniciació a l'estudi del grec clàssic (s. V a.C.) a partir de tres eixos de treball bàsics:

1. la descripció de la gramàtica de la llengua grega clàssica en dialecte àtic;
2. la memorització d'un vocabulari bàsic d'uns 300 mots d'ús molt freqüent, i
3. la pràctica en la lectura i la traducció de textos originals.

El temari comença des de l'alfabet de manera que no es requereixen coneixements previs, ara bé els estudiants accedeixen a la universitat amb nivells diferents de coneixement de la llengua grega depenent del batxillerat que hagin cursat, fet que obliga l'equip docent a gestionar aquesta diversitat. Per aquest motiu l'assignatura s'organitza de la manera següent: de les dues sessions setmanals a l'aula, en una d'elles es treballa amb el grup sencer, mentre que a l'altra es divideixen els estudiants per nivells, segons que siguin principiants o no principiants. L'hora d'aula amb el grup sencer es dedica a la descripció de la gramàtica (teoria), i l'hora d'aula amb grups separats a la lectura i a la traducció de textos seleccionats segons el nivell dels estudiants. L'aprenentatge del vocabulari s'entén com un objectiu comú i es fa en totes dues sessions de forma transversal a partir d'un lèxic bàsic distribuït a principi de curs. Pel que fa als materials docents, cadascun dels professors prepara un dossier de curs en què s'inclouen descripcions teòriques (grup-classe) i exercicis pràctics (grup-pràcticum), triats en funció del nivell del grup amb què es treballa.

L'experiència del desdoblament de grups, que va començar fa dos anys, ha estat molt positiva i ha permès de donar una millor resposta a les necessitats d'aprenentatge de l'estudiantat matriculat en aquesta assignatura, tot incidint particularment en aquells resultats d'aprenentatge relatius a la comprensió i interpretació de textos, que són:

- Aplicar l'anàlisi morfosintàctica a la lectura de textos grecs de dificultat progressiva.
- Explicar oralment i per escrit les característiques d'un text grec de dificultat progressiva

- Llegir i traduir correctament textos clàssics en grec de dificultat progressiva.

Amb tot, cal reconèixer que l'homogeneïtzació de nivells entre els dos grups és molt difícil, atès que als principiants se'ls demana una intensitat de treball molt alta per assolir uns coneixements equiparables als dels veterans. Això preocupa l'equip docent, sobretot en la mesura que pot fer augmentar l'abandonament dels estudis, i ens fa pensar que tal vegada caldria seguir buscant maneres de consolidar entre els estudiants una bona base gramatical, una qüestió que considerem clau per a l'aprofitament amb èxit de les assignatures de grec del grau.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a ([Annex 3.6/GEC/100407_Gramàtica Grega/100407_Guia_docent](#)).

100395 POESIA ÈPICA LLATINA [Segon curs]

L'assignatura *Poesia Èpica Llatina* forma part de la matèria "Llengua i literatura clàssiques", que ofereix una lectura filològica del text de Virgili, introduint a l'estudiant en la mètrica i l'estilística pròpia del gènere. Tots els continguts teòrics que s'hi exposen orbiten al voltant del text, de manera que s'incideix en els contextos històric i cultural de l'època d'August i les singularitats del gènere en comparació amb l'èpica grega, que l'estudiant estàndard cursa simultàniament. L'assignatura té un component eminentment **pràctic**, tot i que la seva estructura és de 4,5 ECTS de TE i 1,5 ECTS de PAUL, i té com a objectiu principal la comprensió de *L'Eneida* de Virgili. L'assignatura coadjuva a adquirir diverses competències de caràcter general, que es concreten en els següents resultats d'aprenentatge (RA) [n'assenyalem els més significatius]:

- [R1] **Adquisició de tècniques ràpides de comprensió basades en la semàntica (arrels, formacions derivades i compostes) que permeten augmentar dia a dia el volum de text traduït fins a arribar als apx. 25 versos diaris.** Es parteix de la base que els estudiants coneixen, com a mínim, dues llengües romàniques i que, per tant, la lectura atenta del text ja els proporciona pistes suficients sobre el seu significat general. Aquesta evidència els ha de fer menys dependents de l'ús del diccionari i més confiats en les capacitats que tenen de comprendre el significat de qualsevol text en llatí.
- [R2] **Aplicació de la morfosintaxi a la comprensió del text.** El coneixement de la morfosintaxi no ha de ser un objectiu *per se*, sinó en funció de la comprensió del text, quan aquest no és transparent. Parlem, doncs, d'una morfosintaxi aplicada i no pas d'una morfosintaxi teòrica.
- [R3] **Contextualització historioliterària del gènere èpic a Roma.** L'estudiant haurà de saber explicar la seva gènesi i la seva evolució i alhora identificar-ne les característiques pròpies (lingüístiques, estilístiques, mètriques).
- [R4] **Elaboració d'un comentari lingüístic, mètric i de *realia*** d'un text èpic llatí. La comprensió d'un text va més enllà de la seva simple traducció; aparentment un podria traduir 'bé' i no haver entès del tot el text; és per això que cal donar elements de context als estudiants per tal que puguin fer un comentari que en demostrï la comprensió absoluta.
- [R5] **Reconeixement d'alguns elements essencials de *L'Eneida*** (personatges, temes i tòpics) **en la tradició cultural europea posterior**, especialment en la literatura, la pintura, l'escultura i les arts decoratives.
- [R6] **Capacitat d'admiració** per una obra clàssica d'arquitectura gairebé perfecta i la més influent en la cultura europea fins al segle XIX.
- [R7] **Organització i redacció de textos** de manera **clara, correcta i adequada**. En la mesura que els estudiants d'aquest títol són estudiants de filologia, es té una cura escrupolosa amb la correcció dels textos que generen.
- [R8] **Traducció adequada al registre propi del gènere èpic**, així com a les característiques de les llengües a les quals es tradueix (català i castellà). Cal que l'estudiant s'habitui a comparar traduccions diverses i a aplicar una sèrie de principis que les fan més o menys adequades (ordre dels mots, ús d'arcaïsmes lingüístics, replicació de les figures d'estil de l'original, etc.).

Les activitats formatives estan distribuïdes en activitats que requereixen treball del professor 75h (50%) i activitats autònomes sense presència del professor 75h (50%). Les primeres es desglossen en activitats presencials dirigides 45h (30%), activitats supervisades 15h (10%) i activitats d'avaluació 15h (10%).

La tasca autònoma de l'estudiant se centra sobretot en el treball diari de traducció de textos i aplicació dels continguts morfosintàctics, de manera que el professor ha calculat que a cada hora de docència presencial seva (45h) li correspon de mitjana una hora de treball de l'estudiant, és a dir un 30% del total.

Les activitats formatives estan dissenyades en funció dels resultats d'aprenentatge que es volen aconseguir. Per una banda, hi ha la resolució d'exercicis, el principal dels quals és la **correcció diària a l'aula de la traducció** que ha preparat prèviament l'estudiant, que serveix al professor per copsar la progressió en l'assoliment dels continguts morfosintàctics (RA 1, 2, 7 i 8); paral·lelament i periòdica, l'estudiant ha de **solucionar (a casa o in situ sense previ avís) algunes qüestions de comprensió sobre un text no vist i/o sobre mètrica i estilística** (RA 1, 4) que són corregits personalment i en grup. Per una altra banda, **el professor focalitza el comentari dels textos en l'assoliment de la perfecció formal** de *L'Eneida*, insistint en l'"arquitectura" de l'obra, de cadascun dels llibres i de cadascun dels versos (RA 6), així com en la repercussió que ha tingut en la posteritat i anima els estudiants a llegir, a més de les lectures obligatòries, les aconsellades a la bibliografia (RA 5). La correcció a classe dels textos traduïts es basa sempre en el **sistema socràtic** de pregunta / resposta per justificar cadascuna de les opcions per les quals s'ha decantat l'estudiant i obrir-ne de noves; res no es deixa a l'atzar, per evitar que l'ús per part de l'estudiant de traduccions ja editades dificulti l'assoliment dels RA. Les activitats autònomes de l'estudiant se centren en el treball diari de traducció, en la resolució dels exercicis esmentats i en la lectura de *L'Eneida* en traducció, que és motiu de dues proves de control de lectura.

L'aprehensió amb què els estudiants s'enfronten a qualsevol text llatí, des de la por incompreensible a no saber-ne copsar el significat, ha estat un handicap que el professor s'esforça a minorar **dedicant més temps als exercicis de comprensió lectora**, aplicant les **tècniques que s'usen en l'aprenentatge de les llengües modernes i minorant també la funció de la morfosintaxi**. La seva llarga experiència en el disseny de mètodes d'aprenentatge del llatí per a principiants fa que el professor aconseguixi trencar inèrcies seculars arrelades en l'ensenyament del llatí.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent a ([Annex 3.6/GEC/100395 Poesia Èpica Llatina/100395_Guia_docent](#)).

100428 LINGÜÍSTICA INDOEUROPEA [Segon curs]

Aquesta és l'única assignatura obligatòria de la Matèria "Lingüística Indoeuropea" (Nuclear) dins del *Grau en Estudis Clàssics* i permet d'accedir a les dues assignatures de la Matèria "Lingüística Indoeuropea" (Optativa) de tercer i quart curs d'aquest Grau. El seu propòsit es proporcionar l'estudiant de coneixements fonamentals sobre la història i cultura dels principals pobles indoeuropeus i alhora oferir-li una introducció a la fonologia i morfonologia del grec i del llatí des d'un punt de vista comparatiu. No es requereix una formació anterior específica per cursar-la més enllà d'un coneixement bàsic-mitjà del grec i del llatí; tanmateix, es recomana als estudiants repassar els seus coneixements previs tant de fonologia com de geografia i història d'Europa i Àsia.

L'assignatura els facilita diverses competències, que es concreten en els resultats que donem a continuació:

- (i) explicar (oralment i per escrit) fenòmens fonètics relacionats amb l'evolució de l'indoeuropeu al grec i al llatí i viceversa, utilitzant el vocabulari tècnic i específic de la indoeuropeística.
- (ii) identificar l'arrel indoeuropea hipotètica de paraules gregues i llatines.
- (iii) relacionar fets lingüístics de les llengües indoeuropees, de les llengües clàssiques i de les llengües romàniques.
- (iv) situar els diferents pobles i llengües indoeuropees espacialment i cronològicament.
- (v) conèixer les relacions de parentiu entre les diferents llengües indoeuropees.

(vi) resoldre exercicis de fonologia comparada sobre l'evolució de termes indoeuropeus a llengües derivades i viceversa.

(vii) conèixer la bibliografia instrumental necessària (manuals avançats, edicions de textos, diccionaris etimològics tant de l'indoeuropeu com de les principals llengües de la família) per a continuar l'estudi de la lingüística indoeuropea més enllà dels límits de l'assignatura.

La metodologia docent de l'assignatura consisteix en alternar la exposició de cadascuna de les unitats teòriques amb la realització d'una sèrie d'exercicis pràctics que ajudin els estudiants a familiaritzar-se amb els fonaments de la gramàtica comparada. La matèria està dividida en dos blocs: [1] *Llengües i pobles indoeuropeus* i [2] *Introducció a la lingüística Indoeuropea*. Això permet de planificar la docència dels continguts en classes alternes i tractar així de manera simultània cada setmana la matèria relativa a pobles i cultures indoeuropeus (p.ex. dilluns) i l'estrictament lingüística, base dels exercicis a realitzar (p.ex. dimecres). Les activitats formatives inclouen activitats dirigides (34%), supervisades (16%) i autònomes (50%). Les activitats dirigides consisteixen en l'exposició dels continguts de l'assignatura per part del professor, la presentació oral d'exercicis per part dels estudiants i la realització de dos exercicis puntuables i dos exàmens parcials (51 h.); les supervisades, en l'assessorament per a la preparació d'un breu treball de documentació bibliogràfica i tutories en grups reduïts (24 h.); i les autònomes, en l'estudi dels apunts i manuals recomanats, la preparació del treball abans esmentat i la realització d'exercicis a casa (75 h.).

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent a ([Annex 3.6/GEC/100428_Lingüística Indoeuropea/100428_Guia_docent](#)).

100397 LÍRICA LLATINA [TERCER CURS]

L'assignatura *Lírica Llatina*, obligatòria de tercer curs del Grau d'Estudis Clàssics, i programada el segon semestre, està inclosa dins la matèria *Llengua i Literatura Clàssiques*. En certa manera suposa la continuïtat de l'assignatura *Poesia Èpica Llatina*, també obligatòria de tercer curs, i programada el primer semestre.

En aquesta assignatura es fa traducció i comentari d'una selecció de poemes d'Horaci. L'estudiant, atès que és una assignatura de caràcter molt pràctic, s'ha de responsabilitzar, si la vol superar amb èxit, de fer un treball diari i continuat a casa seva. Altrament no hi ha cap garantia d'èxit. I d'això n'estan informats des del primer dia. L'estudiant ha de demostrar que és capaç de planificar el treball temporal [CompetènciaCTF2-Resultat d'aprenentatge (RA)2]. La traducció feta a casa és examinada en les intervencions a classe. També ha de demostrar que sap organitzar-se el temps i els recursos propis per al treball [Competència CT7-RA7].

Les primeres classes serveixen com a introducció per entendre l'evolució del gènere líric des de Grècia fins a Roma. Serveixen també per explicar la figura i l'obra d'Horaci i altres lírics a partir del context històric que ha determinat la producció dels seus textos. També es fa esment de la recepció del text en la posteritat i la tradició en altres literatures (sobretot, els tòpics), atès que a l'assignatura hi ha matriculats estudiants de graus combinats per als quals aquest aspecte és de gran interès. Aquestes classes permeten que l'estudiant pugui identificar millor el fet literari i la seva transmissió [Competència CE1-RA1].

Al cap de quatre sessions de caire més teòric ja passem a la tasca de traducció i comentari dels textos proposats. Les classes presencials serveixen per anar enfortint les tècniques que els ajuden a comprendre més ràpidament el text, a resoldre els dubtes més significatius que planteja la traducció i a fer-ne el comentari gramatical, metrícoestilístic i de *realia*. Inicialment ens fixem com a objectiu arribar a traduir de 15 a 20 versos en una hora i mitja, de manera que ells saben que han d'aconseguir la velocitat suficient perquè serà aquesta la quantitat de versos a traduir en els exercicis avaluatius (pensats per a una hora i mitja). L'estudiant ha d'aprendre a analitzar i comprendre els textos llatins, aplicant el mètode filològic [Competència CE4-RA4] i també a aplicar els coneixements gramaticals (adquirits en cursos anteriors i, sobretot, a Gramàtica Llatina de primer curs) a l'anàlisi i comprensió dels textos llatins [Competència CE1-RA1].

Aquestes competències es traduiran en resultats d'aprenentatge que seran avaluats en les diferents activitats d'aprenentatge (vegeu Estàndard 6.2).

Els resultats d'aprenentatge de les competències CT7 (RA7) i CTF2 (RA2) es valoren en les intervencions que es fan diàriament a les classes. S'avaluen indirectament en totes les activitats avaluatives, atès que uns resultats satisfactoris demostren a bastament que les tenen assolides.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent a ([Annex 3.6/GEC/100397 Lírica Llatina/100397_Guia_docent](#)).

100401 TREBALL DE FI DE GRAU [QUART CURS]

L'assignatura té per objectiu formatiu únic la realització d'un treball de recerca, de síntesi o aplicat, referit a qualsevol de les matèries del grau. El temari i el format s'aprova per la Comissió de Docència de la titulació. Al començament del curs es farà públic el llistat de temes dels treballs i tutors assignats i aprovats. A mode d'orientació, el treball escrit pot tenir una extensió entre 3.000 i 9.000 paraules, inclosos bibliografia i annexos. L'estudiant pot proposar formats innovadors per exposar el treball, però hauran de ser prèviament aprovats per la Comissió de Docència.

En principi, es demana fer un treball acadèmic o de recerca amb fonts primàries i/o secundàries. En qualsevol cas, el TFG ha de ser original i inèdit, de manera que qualsevol plagi, total o parcial, en el suport que sigui, serà penalitzat automàticament amb un suspens.

En concret, el TFG consisteix en:

- Elaboració i presentació d'un tema que permeti una avaluació global i sintètica de les competències específiques i transversals associades al títol.
- Recerca de bibliografia: selecció i anàlisi crítica de la literatura específica del tema escollit.
- Plantejament del marc teòric.
- Defensa oral del treball davant de dos professors, un dels quals serà el tutor del treball.

La Comissió de Docència, prèvia consulta de les àrees de la titulació, farà una proposta de temes per l'elaboració del treball fi de grau. L'estudiant pot proposar un altre tema, sempre que compti amb i vistiplau del seu tutor i l'aprovi la Comissió de Docència

El text del TGF, juntament amb la seva presentació oral, permetran avaluar de forma global i sintètica el domini de l'estudiant de les competències específiques i transversals del títol de Grau.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent a ([Annex 3.6/GEC/100401 TFG/100401_Guia_docent](#)).

Grau en Filosofia

Les activitats de formació del Grau en Filosofia estan dissenyades per treballar les competències pròpies de la titulació.

Per aconseguir que els alumnes assoleixen aquestes competències, a les assignatures que conformen el grau s'utilitzen una sèrie d'activitats de formació amb diferents metodologies. Una d'elles és la classe teòrica, on el professor transmet als alumnes nocions bàsiques sobre teories filosòfiques, ajudant-los a comprendre els seus fonaments i els principals conceptes que les articulen. Aquestes són sessions molt necessàries, donada la dificultat i l'alt grau d'abstracció de la majoria de les teories filosòfiques. L'enfocament d'aquestes sessions teòriques varia segons les assignatures. En les assignatures d'història de la filosofia, el professor explica les teories filosòfiques centrant-se en el context històric del qual sorgeixen i en la seva relació amb altres disciplines, com les ciències i les arts, i ofereix una perspectiva històrica de com unes teories filosòfiques es deriven d'unes altres. En canvi, en les assignatures dedicades a una branca específica de la filosofia, el professor se centra en exposar de manera sistemàtica els principals problemes filosòfics d'aquella branca, i

en explicar les diferents teories que intenten solucionar aquells problemes i el debat entre elles. En ambdós casos, el professor exposa el significat de conceptes complexos, ensenya a analitzar arguments, etc. Unes i altres assignatures es complementen.

A més de les sessions teòriques, les assignatures també inclouen sessions pràctiques, que anomenem "sessions de seminari". En aquestes sessions, els professors ensenyen a llegir textos filosòfics, comentant-los i discutint-los amb els alumnes. Diverses activitats de formació al llarg del grau estan dissenyades perquè els alumnes aprenguin a llegir textos de diferents èpoques i branques, a analitzar-los, a sintetitzar-los, relacionar-los amb d'altres, discutir-los, etc. Aquestes sessions són fonamentals, no sols per aprofundir en el coneixement de la filosofia, sinó també per desenvolupar l'esperit crític dels alumnes, la seva capacitat per dialogar amb els autors, i estimular la seva creativitat.

Altres activitats formatives són les exposicions realitzades pels alumnes a l'aula, que són profitoses per desenvolupar les habilitats d'expressió oral. I es complementen amb els exercicis escrits, que poden ser de diversos tipus: respondre qüestionaris, ressenyar o comentar lectures, elaborar un treball sobre un tema... en aquestes activitats, els alumnes aprenen a escriure textos filosòfics, a usar els conceptes de manera adient, a argumentar de forma coherent, a exposar les idees de manera ordenada i clara, a indicar la bibliografia emprada, a usar les notes a peu de manera correcta, etc.

El professorat que imparteix el Grau en Filosofia reflexiona regularment sobre les metodologies emprades i mira d'anar-les perfeccionant any rere any. El feedback que rebem dels alumnes a la Comissió de Docència del Grau en Filosofia ens ajuda a comprovar quines metodologies els resulten més profitoses i estimulants, i quines en canvi no acaben de funcionar prou bé. De la mateixa manera, procurem adaptar les metodologies al nombre d'alumnes presents a l'aula.

Com a mostra hem seleccionat quatre assignatures obligatòries del grau, a més del Treball de Fi de Grau. Aquestes assignatures seleccionades són representatives dels diferents cursos del grau i de les diferents àrees de la filosofia:

- *Història de la Ciència*, primer curs, àrea Història de la Ciència
- *Filosofia Pràctica*, primer curs, àrea Ètica
- *Filosofia Medieval*, segon curs, àrea Filosofia
- *Filosofia del Llenguatge*, tercer curs, àrea Lògica i Filosofia de la Ciència
- *Treball de Fi de Grau*, quart curs

100305 HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA [primer curs]

Aquesta assignatura obligatòria del grau de Filosofia permet a l'alumne conèixer els problemes i debats més rellevants de la història de la ciència, la tecnologia i la medicina. L'assignatura està construïda sobre la historiografia recent, perquè hem constatat que no només és més motivadora que una historiografia idealista indiferent als entorns materials i socials de les pràctiques científiques, sinó que a més evidencia els vincles de la disciplina Història de la ciència amb altres disciplines de les ciències humanes i socials.

Una consideració essencial a l'hora de descriure l'assignatura és que hem deixat molt conscientment de banda la distinció crònica i tòpica entre ciències i humanitats. A través de la lectura i l'anàlisi de textos i imatges, tant clàssics com contemporanis, l'alumne s'enfronta a qüestions que no admeten una caracterització simple en termes de "ciències" o "lletres". Per posar només un exemple, no és possible comprendre el sistema del món newtonià a partir exclusivament de la matemàtica de les òrbites planetàries, però tampoc no és possible comprendre'l a partir exclusivament de la descripció qualitativa dels Principis matemàtics de la filosofia natural. La física i les matemàtiques són tan essencials com la filosofia o la història a l'hora de donar sentit a l'obra de Newton, o la d'Einstein, la qual cosa equipara els estudiants de ciències amb els de filosofia a l'hora d'estudiar la història de la ciència. La idea de donar confiança i seguretat a l'alumnat de Filosofia davant la ciència, ha estat fonamental en el disseny de l'assignatura.

Des d'aquesta perspectiva, l'objectiu genèric de l'assignatura és que l'estudiant de Filosofia elabori una visió pròpia de la història de la ciència des de l'Antiguitat fins al moment actual, i que ho faci utilitzant les eines que coneix o està adquirint, les pròpies de les ciències humanes i socials. Per assolir aquest objectiu, l'assignatura proposa un recorregut per moments i temes claus de l'evolució històrica de la ciència, tot mirant de connectar diferents àmbits del coneixement i dels sabers.

Concebem la ciència com una pràctica social capaç d'actuar sobre el món i transformar-lo, una pràctica que reflecteix les particularitats de les diferents societats, sistemes polítics i cultures en què s'insereix.

A la guia docent ([Annex 3.6/GF/100305 Història de la Ciència/100305 _Guia_docent](#)) es detalla l'estructura de l'assignatura. A la 1a part s'estudia el naixement de la ciència i el seu desenvolupament fins a la Il·lustració; la 2a part està dedicada a les relacions socials i culturals de la ciència i la tecnologia en els dos darrers segles. En tots dos casos es tracta de comprendre la tecnociència contemporània com un fenomen global que té profundes arrels històriques.

L'assignatura té l'objectiu addicional de millorar la capacitat expressiva de l'alumne a l'hora d'argumentar els seus punts de vista, tant oralment com per escrit.

Per assolir aquests objectius s'ha dissenyat una metodologia que integra l'organització de les sessions presencials, el treball de l'alumne i el sistema d'avaluació. Com indica la Guia docent, cada sessió està dedicada a un tema, i per a cada tema hi ha uns textos de referència, disponibles al Campus virtual, que l'estudiant ha de llegir i que complementen la presentació del tema a l'aula. Al Campus virtual hi ha també qüestions per orientar la lectura dels textos, les presentacions de cada sessió, i enllaços o lectures addicionals. Cada sessió comença amb una discussió del tema de la sessió anterior, després que els alumnes hagin treballat el material inclòs al Campus virtual. Si l'alumne ha redactat un dels exercicis requerits pel sistema d'avaluació, és el moment de plantejar les qüestions o els dubtes que pugui haver generat el seu treball sobre el tema. Aquest exercici participatiu ocupa aproximadament una tercera part de la sessió (30 minuts). A continuació presento el tema següent, que sempre té relació amb el tema anterior. Això assegura la continuïtat del temari i dóna més agilitat i varietat a les sessions. L'entrega immediata dels exercicis escrits, així com la seva correcció immediata, és molt exigent per a alumnes i professor, però té l'avantatge que manté la tensió i el ritme i fa que les discussions siguin més vives, perquè els alumnes tenen molt presents la presentació a classe i els textos que han llegit.

Aquesta metodologia s'adiu amb les competències que ha d'adquirir o assolir l'estudiant. En particular, afavoreix el desenvolupament del pensament i el raonament crítics i l'autonomia en l'aprenentatge, perquè l'alumne ha de triar els temes dels exercicis escrits i les qüestions a tractar.

D'altra banda, la incorporació de resultats recents de la recerca posa en contacte l'alumne amb coneixements procedents de l'avantguarda de la disciplina, tal i com requereix una altra de les competències. Això no és en absolut contradictori amb el caràcter introductor de l'assignatura, al contrari: la recerca recent és sovint més suggerent i rellevant per als problemes i les preocupacions actuals, i els alumnes així ho perceben. Finalment, l'assignatura aborda la qüestió del respecte a la diversitat d'idees, persones i situacions en clau històrica, tot mostrant a l'alumne de quina manera s'ha construït aquesta pluralitat i diversitat al llarg del temps.

El plantejament de l'assignatura s'ha mostrat eficaç i ha estat ben valorat pels alumnes. La preparació i actualització dels continguts demana un esforç sostingut que no acostuma a ser reconegut, però que els alumnes reconeixen de seguida, la qual cosa fa que el seu rendiment millori. Si hagués de millorar alguna cosa, incorporaria més fragments breus de textos clàssics de la ciència i reduiria al màxim el termini entre la presentació d'un exercici i la seva correcció. Un aspecte que condiciona molt la dinàmica a l'aula és la dimensió del grup, perquè la metodologia que hem dissenyat funciona millor amb grups de fins a 25-30 alumnes que amb grups més grans; però això no vol dir que no sigui aplicable, amb limitacions, a grups de 50-60 alumnes, com els que tenim.

100291 FILOSOFIA PRÀCTICA [primer curs]

L'objectiu principal de l'assignatura "Filosofia pràctica" és introduir els estudiants en les preguntes bàsiques de la filosofia política i de l'ètica. El curs s'estructura en torn de la lectura i anàlisi de textos fonamentals de la tradició filosòfica, des de Plató fins John Stuart Mill, passant per Maquiavel i els contractualistes. La lectura i anàlisi d'aquests textos permet de familiaritzar als estudiants del primer curs del Grau de filosofia amb els textos propis de la disciplina filosòfica.

Els resultats d'aprenentatge consistents en argumentar sobre problemes filosòfics en contextos històrics diversos i en saber distingir allò específic de la filosofia pràctica (en general els resultats d'aprenentatge 1, 2, 4, 13, 14, 15) s'assoleixen sobretot en les proves escrites. Tanmateix, aquestes proves es consideren un pas ulterior al treball realitzat a l'aula. La docència no està estructurada només a partir de classes magistrals sinó que els diversos temes tractats al llarg del curs es tracten en forma de debat. Atès que les lectures estan pautades, els estudiants saben quins són els temes que es tracten en cada cas i saben quines són les pàgines que es discutiran en la sessió següent. Aquest primer apropament crític i argumentatiu als assumptes filosòficament rellevants ha de ser posteriorment refinat en els lliuraments per escrit i en els exàmens presencials.

Es pot consultar la guia docent a [Annex 3.6/GF/100291 Filosofia Pràctica/100291_Guia_docent](#).

100309 FILOSOFIA MEDIEVAL [segon curs]

Filosofia medieval és una assignatura obligatòria de sis crèdits que els estudiants del grau de Filosofia cursen a segon curs. Els alumnes matriculats foren 47 (curs 2014-2015). Els objectius generals d'aquesta assignatura són bàsicament tres: a) Adquirir un coneixement global i panoràmic de la filosofia medieval; b) Ser capaç de llegir i entendre textos significatius dels autors medievals; c) Reflexionar críticament sobre aquests continguts. Les competències principals treballades són: a) Capacitat d'anàlisi i síntesi; b) Reflexió crítica; c) Expressió oral i escrita. Aquests objectius i aquestes competències es treballen, d'una banda, sintetitzant la informació general i panoràmica de cada tema, i de l'altra, llegint textos, analitzant-los i comentant-los críticament.

El professor va redactar per a aquesta assignatura el manual *Introducció a la Filosofia Medieval*, publicat pel Servei de Publicacions de la UAB (2012), amb exposicions generals, textos per a comentar i bibliografia d'ampliació i reforç. A més del llibre, al Campus virtual els alumnes disposen d'altre material complementari.

Es pot consultar la guia docent a [Annex 3.6/GF/100309 Filosofia Medieval/100309_Guia_docent](#).

100313 FILOSOFIA DEL LENGUATGE [tercer curs]

Los objetivos específicos de la asignatura (en 2014-15, como en los tres cursos anteriores) eran

- 1) introducir al alumno a una serie de conceptos y teorías de la filosofía actual, y
- 2) mostrar en cierta medida su repercusión en otras áreas de la filosofía.

Las competencias al desarrollo de las cuales se pretende contribuir con esta asignatura son las siguientes:

A) Analizar y sintetizar los argumentos centrales de los textos fundamentales de la filosofía, en sus diversas disciplinas (en este caso, especialmente, en la filosofía del lenguaje).

B) El desarrollo por parte de los estudiantes de esas habilidades, de modo que puedan emprender con un elevado grado de autonomía estudios posteriores.

C) Reconocer e interpretar temas y problemas de la filosofía en sus diversas disciplinas (en este caso, de nuevo, especialmente en la filosofía del lenguaje, pero no sólo en ella: véase el segundo de los objetivos reseñados arriba).

La metodología docente comprende clases teóricas, clases prácticas y trabajo del alumno. Las clases prácticas consisten en comentarios de textos relevantes de autores clave en la moderna filosofía del lenguaje. Estos

comentarios los realiza el profesor con la contribución de preguntas de los alumnos, y los textos pueden ir cambiando en cierta medida de año en año. En el curso 2014-15 se distribuyeron en clase 15 "handouts" con textos para comentar de autores como Locke, Frege, Russell, Wittgenstein, Quine, Kripke, Davidson, Gadamer, Searle y Habermas. El trabajo autónomo del alumno consiste en lecturas seleccionadas de libros de texto específicamente dirigidas a cada uno de los temas y subtemas del programa del curso. Los alumnos disponen también, como material adicional recomendado, de dossiers sobre los diversos autores y temas elaborados en un proyecto docente conjunto (financiado por la Generalitat de Cataluña en una convocatoria competitiva del año 2007) en el que participaron profesores de la materia de la Universidad de Barcelona, la Universidad Autónoma de Barcelona y la Universidad de Girona (yo mismo participé en ese proyecto).

Las clases teóricas y prácticas se combinan a lo largo del curso, y respecto a las lecturas que se proponen a los alumnos se les insiste en que las realicen al mismo tiempo que se exponen en clase los respectivos temas y subtemas, y planteen sus dudas y preguntas en ocasión de esa exposición (algo que, naturalmente, también pueden hacer en las horas de visita). La combinación de clases teóricas y prácticas, la selección de lecturas y la oportunidad de consultas son, a mi entender, un buen enfoque para la consecución de los objetivos y el desarrollo de las competencias mencionadas.

La Guía Docente de la asignatura del curso 2014-15 no varió respecto de los tres anteriores. Sin embargo, después de este curso se concluyó que la asignatura podría mejorar en unificación temática y también en el grado de conexión con otras áreas de la filosofía, lo que condujo a un replanteamiento la Guía Docente en el que se ha dado en el presente curso mayor relevancia a la conexión con la filosofía de la mente y especialmente con la ontología.

Es pot consultar la guia docent a [Annex 3.6/GF/100313 Filosofia del Llenguatge /100313_Guia_docent.](#)

100323 TREBALL DE FI DE GRAU [quart curs]

L'objectiu del Treball de Fi de Grau (TFG) és mostrar les competències adquirides durant la formació en el grau. Donat el seu caràcter integrador, ha de contribuir a completar el desenvolupament de totes les competències establertes a la titulació.

A continuació s'exposa com el TFG en el grau de Filosofia ha estat articulats amb la finalitat que es compleixin les competències explicitades més avall:

1) En primer lloc la titulació va decidir que fos un treball de recerca individual. Aquesta sembla la manera més adequada de valorar que cadascuna de les competències s'ha assolit. De manera especial 4, 6 i 12 adquireixen tot el sentit en ésser desenvolupades individualment.

2) El treball de recerca ha de vincular-se a alguns dels continguts treballats durant el Grau. Per a fer-ho, l'estudiant ha d'acordar el contingut i la metodologia del seu treball amb un tutor/a docent del Departament de Filosofia. La titulació va acordar aquesta delimitació en els treballs perquè especialment en el nostre grau hi ha una gran diversitat de temàtiques i l'alumna/e ha de ser conscient que un treball que pugui ser considerat d'inici de recerca requereix de la tutorització per part de professorat proper al tema.

La figura del tutor/a és molt important en aquest grau perquè com s'especifica en la "Breu Guia del TFG" l'alumna/e ha d'entrevistar-se diverses vegades amb qui el tutoritza i entregar diverses versions del treball. Qui el tutoritza té la funció de vetllar per l'assoliment de les totes les competències. Per tant, durant diversos mesos es treballa conjuntament per tal de detectar les possibles mancances. Donat que el nombre de competències és elevat i en alguns casos encara s'ha de treballar amb l'alumna/e per a què n'assoleixi alguna de manera adequada per a la recerca, la coordinadora es reuneix amb l'alumnat a finals del tercer per tal d'informar sobre la funció del TFG i, aconsellar que, a ser possible, es contacti amb possibles tutors i es comenci a treballar durant l'estiu anterior al 4rt curs. S'ha observat que els estudiants que opten per avançar la tria de tema compleixen amb escriure les dates previstes i consignades a la "Breu Guia del TFG" i gaudeixen més de la seva recerca.

3) L'extensió del treball es recomana que sigui d'entre 7000 i 10000 paraules. La raó d'aquesta limitació respon a què sembla respectar el mínim per tal de desenvolupar competències de recerca com 2, 6, 7, 10 i respecta un màxim per tal de mostrar competències en 1 i 5.

4) Finalment, el treball es defensa en una sessió pública davant d'un tribunal avaluador, format per tres professors/es del departament. El comitè avaluador està format pel tutor/a del treball i dos professors/es més. Aquesta defensa oral permet avaluar de manera destacada l'assoliment de les competències 2, 5 i 12. Els membres del tribunal que acompanyen al tutor/a s'encarreguen d'avaluar principalment aquestes competències. La nota final del treball es consensua entre els tres membres del tribunal que es reuneix i pren en consideració la valoració del tutor/a respecte al seguiment que ha pogut anar fent del treball amb l'alumna/e.

Es pot consultar la guia docent a [Annex 3.6/GF/100323_TFG/100323_Guia_docent](#).

Grau en Geografia i Ordenació del Territori

L'elaboració de les guies docents permet visibilitzar totes les activitats formatives/metodològiques i competències/resultats d'aprenentatge pel que fa a l'organització i desenvolupament de l'activitat docent. Les guies docents mostren la diversitat d'activitats d'avaluació que assegurin l'avaluació dels resultats d'aprenentatge previstos. La fortalesa radica en la diversitat d'aquest sistema d'avaluació continuada.

Les assignatures obligatòries de la titulació escollides són: Geografia Física (primer curs), Demografia (segon curs), Ordenació del Territori (tercer curs) i Geografia d'Europa (quart curs). S'han escollit aquestes assignatures perquè pertanyen a diferents cursos i a diferents matèries.

101590 GEOGRAFIA FÍSICA [primer curs]

Aquesta assignatura té per objectiu general assegurar una introducció a l'estudi dels diferents elements que componen el medi físic i dels processos i interaccions que es produeixen entre ells. S'estudia el planeta Terra com a integrant del sistema solar i com a globus terraquí i dins del planeta, l'atmosfera, la hidrosfera, la litosfera i la biosfera.

La importància d'aquesta assignatura rau en el fet que serveix d'introducció a tot un seguit de continguts de l'àmbit de la geografia física que són represos en diverses assignatures de cursos superiors, per a les quals aquesta serveix de fonament i de punt de partida.

Pel que fa a les competències adjudicades a l'assignatura, els respectius resultats d'aprenentatge i les activitats formatives utilitzades per a garantir-ne l'assoliment, a continuació se'n fa una relació:

La **competència B02** [que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi] es materialitza en el **resultat d'aprenentatge RA1** [analitzar les principals dinàmiques del món actual des d'un vessant geogràfic], que s'assoleix mitjançant **classes magistrals a l'aula**, les quals es complementen mitjançant **13 presentacions en powerpoint** d'elaboració pròpia (una per cada unitat docent) que s'expliquen a l'aula i que es troben a disposició de l'alumnat amb el text explicatiu de cada dispositiva per revisualitzar-les tants cops com es vulgui.

La **competència B03** [que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica] es materialitza en el **resultat d'aprenentatge RA6** [obtenir, tractar i analitzar dades geogràfiques], que s'assoleix mitjançant l'**elaboració d'exercicis pràctics autònoms**, consistents en una **col·lecció de 51 exercicis pràctics** d'elaboració pròpia que són d'obligada resolució i que tenen com a objectiu la comprensió dels conceptes i el desenvolupament d'habilitats relacionades amb els continguts de l'assignatura.

La **competència G02** [respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions] per emetre judicis que incloquin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica] es materialitza en el **resultat d'aprenentatge RA7** [participar en debats geogràfics respectant les opinions dels altres participants]. La **competència CE01** [dominar el coneixement teòric necessari per plantejar problemes geogràfics de manera integrada i combinar un enfocament generalista amb una anàlisi especialitzada] es materialitza en els **resultats d'aprenentatge RA8** [plantejar problemes sobre la diversitat física, econòmica, social i cultural dels territoris aplicant coneixements de geografia regional] i **RA9** [sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina]. Aquests 3 resultats d'aprenentatge s'assoleixen mitjançant una **sortida de camp** de 5 dies de duració, en la qual l'alumnat s'organitza en equips de 3 persones i, prèviament a la sortida, cadascun prepara un tema (12 en total) relacionat amb el territori que es visita i que després s'exposa al conjunt del grup. Després de la presentació oral s'obre un debat on es vetlla perquè participi i opini el major nombre possible de persones.

Les **competències CE11** [aplicar mètodes i tècniques de treball de camp per adquirir un coneixement directe del territori] i **CE13** [desenvolupar les habilitats específiques relacionades amb el coneixement de les tècniques de treball, en especial les relacionades amb la obtenció, l'anàlisi, el tractament i l'expressió cartogràfica d'informació geogràfica, així com les que fan referència al treball de camp] es materialitzen en els **resultats d'aprenentatge RA2** [contrastar i comparar dades geogràfiques rellevants], **RA3** [copsar les relacions físiques i humanes a partir del coneixement directe del territori], **RA4** [desenvolupar les habilitats pròpies del treball de camp, observar i elaborar els informes corresponents] i **RA5** [interpretar i elaborar documents cartogràfics d'informació geogràfica], els quals s'assoleixen mitjançant, per un costat, les **sortides de camp**, la de cinc dies esmentada en el paràgraf anterior i dues més de mitja jornada que es dediquen a l'obtenció de dades directes sobre el terreny) i mitjançant **l'elaboració d'exercicis pràctics autònoms** esmentats anteriorment.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6 /GGOT/101590 Geografia física/101590_Guia_docent](#)).

101582 DEMOGRAFIA [segon curs]

L'assignatura Demografia és una assignatura obligatòria que forma part de la formació bàsica dels estudiants del grau de Geografia i Ordenació del Territori. Al mateix temps, és una assignatura optativa del grau d'Antropologia Social i Cultural. El grup classe està format per estudiants d'ambdues titulacions.

Essent una assignatura programada al segon curs, la formació obtinguda s'emmarca en el punt central d'un eix fonamental del grau de Geografia i Ordenació del Territori constituït per les assignatures que estudien i relacionen els components socials i humans de l'espai geogràfic. Pel que fa al grau d'Antropologia Social i Cultural, l'assignatura forma part d'un bloc relativament petit d'assignatures optatives de tercer i quart que relacionen els continguts fonamentals del grau amb disciplines i tècniques afins d'altres camps socials i humanístics. L'objectiu principal de l'assignatura és introduir l'alumnat en els trets bàsics de l'estudi de les poblacions humanes, tant pel que fa a la metodologia de l'anàlisi demogràfica com pel que fa al coneixement dels fenòmens demogràfics més generals (mortalitat, fecunditat, migracions) i llur impacte sobre el creixement de la població i les estructures demogràfiques de poblacions reals.

Les activitats formatives es treballen tot tenint en compte l'assoliment d'aquests objectius generals de la manera següent:

Les activitats conjuntes dirigides, que constitueixen les hores de classe a l'aula, es divideixen, aproximadament al 50%, en presentacions magistrals, que inclou l'ús normal de TIC (consulta de documentació a Internet, presentacions en Power-Point) i debats a l'aula. L'altre 50% de les activitats conjuntes dirigides es realitzen en forma de taller de pràctiques en aula d'informàtica, per tal d'aprendre a calcular i interpretar els principals indicadors demogràfics en un ambient més relaxat i gens jerarquitzat que facilita la interrelació professor – alumne, així com transversal entre els alumnes. Cada sessió pràctica genera una tasca que l'alumne ha de finalitzar autònomament assessorat pel professor. Completen les activitats

autònomes les lectures obligatòries proposades, que reforcen els elements interpretatius dels continguts més pràctics. Per tal de fer a mans els materials emprats a les presentacions i les sessions pràctiques, així com per fer els lliuraments dels treballs pràctics i rebre'n la correcció i avaluació es fa un ús regular del Campus Virtual.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6 /GGOT/101582 Demografia/101582_Guia_Docent](#)).

101621 ORDENACIÓ DEL TERRITORI [tercer curs]

L'assignatura Ordenació del Territori ofereix una introducció als conceptes teòrics i a l'evolució pràctica de l'ordenació i gestió del territori, tant en termes generals com en la seva concreció a Catalunya i Espanya. Dóna a conèixer el coneixement dels principals conceptes, instruments, mètodes, legislació i figures normatives en matèria de planejament urbanístic, així com, a les figures de planejament territorial (general i sectorial) així com els principals instruments per a l'impuls i gestió de polítiques territorials i urbanes en matèria de sòl, habitatge, paisatge i rehabilitació urbana.

Per a l'assoliment de les competències especificades a la guia docent l'assignatura compta amb una varietat d'activitats formatives:

- Exposicions del professorat. 18 lliçons teòriques, dividides en tres apartats: Història del planejament territorial; Instruments, mètodes i normativa per al planejament urbanístic; Instruments, mètodes i normativa per al planejament territorial. Aquestes lliçons són presencials en el cas d'aquesta modalitat i en forma de vídeo en format Polimedia en el cas de la modalitat virtual (20 vídeos en total de 40-50 minuts: vegeu-ne una mostra a http://polimedia.uab.cat/#Inici_0_49
- Lectures. Dues (presencial) o tres (en xarxa) lectures obligatòries corresponents, respectivament, a cada una de les tres parts del curs.
- Elaboració d'un breu assaig. En el cas de la modalitat presencial els alumnes elaboren així mateix un breu assaig sobre un dels temes tractats en el curs.
- Pràctiques a classe. Consten d'un total de 8 sessions, que tenen per objectiu realitzar, amb finalitats didàctiques un projecte d'intervenció en un sector o àrea urbana.
- Treball de camp. Dues sortides guiades i altres tantes autònomes (segons les necessitats) al sector o àrea urbana sobre el que es realitza la diagnosi i el projecte de intervenció.
- Elaboració d'un informe i de dues làmines/pòster que constitueixen la memòria i el resum del projecte elaborat per cada grup d'estudiants.
- Presentació pública. Dues sessions plenàries de presentacions en les que cada un dels grups d'estudiants explica el seu projecte i les seves propostes per al sector estudiat, a través d'una presentació ppt i de les làmines més amunt indicades.
- Blog docent. Els estudiants disposen així mateix d'un blog docent amb materials complementaris per a la seva formació: <http://oriolnello.blogspot.com.es/>

Les activitats formatives es treballen tot tenint en compte l'assoliment de les competències assenyalades de la manera següent:

Les activitats dirigides com, per exemple, l'exposició del professorat i les pràctiques a l'aula tenen per objectiu ajudar a l'alumnat a comprendre la profunditat dels canvis territorials, l'increment del nombre i la virulència dels conflictes espacials, els reptes ambientals i la problemàtica econòmica i social fan particularment rellevant la utilització de l'Ordenació del territori. Pel que fa a les activitats supervisades, és a dir, les pràctiques a l'aula i les tutories en grup i individuals estan dissenyades perquè l'alumnat aprengui a interpretar dades per tal de poder fer una reflexió informada i avançar propostes sobre temes relacionats amb l'ordenació del territori. Finalment, pel que fa a les activitats estrictament autònomes, incloent-hi l'estudi personal, la lectura individual i la pràctica de l'ús de recursos bibliogràfics i el treball en grup, es

treballa molt perquè l'alumnat sigui capaç de definir i diferenciar els principals conceptes, instruments, mètodes, legislació i figures normatives en matèria de planejament urbanístic.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GGOT/101621 Ordenació del Territori/101621_Guia_Docent](#)).

101608 GEOGRAFIA D'EUROPA [quart curs]

Aquesta és una assignatura obligatòria del tercer curs del Grau de Geografia i ordenació del territori, forma part dels crèdits nuclears del Grau i està inclosa a la matèria Geografia Regional. L'assignatura té com a objectiu adquirir i aprofundir el coneixement del territori i les societats del continent europeu i les seves interrelacions. L'assignatura contribueix, a més, a la formació d'un perfil professional coneixedor de la diversitat i complexitat europea, fomentant i facilitant la mobilitat acadèmica i laboral en entorns multiculturals.

Les activitats formatives dirigides, com ara les classes teòriques i els seminaris de debat, proporcionen el coneixement necessari per defensar arguments, desenvolupar raonaments crítics i permeten assolir una comunicació oral efectiva i respectuosa amb la diversitat.

Les activitats supervisades inclouen la realització d'exercicis, l'examen i les tutories individuals i col·lectives. A través d'aquestes activitats l'alumnat aprèn a aplicar els coneixements adquirits, defensant arguments i resolent problemes propis d'aquesta àrea d'estudi. Les tutories permeten reflexionar conjuntament sobre els errors comesos i les qüestions que es poden millorar per obtenir resultats més satisfactoris.

Finalment, l'activitat autònoma està protagonitzada per la lectura i l'estudi personal, la preparació dels seminaris de debat, l'elaboració de les pràctiques i l'elaboració de la ressenya. Aquestes activitats contribueixen al desenvolupament d'un pensament crític i a la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants, a dominar el coneixement teòric i a aplicar-lo per resoldre problemes i fer propostes.

La metodologia docent és una combinació equilibrada d'explicacions orals per part del professorat, la lectura de llibres i articles, les pràctiques realitzades dins i fora de l'aula, els seminaris de debat a partir de les lectures proposades, les presentacions i les intervencions orals de l'alumnat i les tutories.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GGOT/101608 Geografia d'Europa/101608_Guia_Docent](#)).

101620 TREBALL FINAL DE GRAU [Quart curs]

En el cas concret de la titulació de Geografia aquesta és una assignatura, com a la resta del pla d'estudis de grau, de 6 ECTS i el seu objectiu és la realització per part de l'alumne d'un treball –teòric o aplicat- que demostrï la capacitat d'integració de coneixements adquirits al llarg del seu curs de formació. Pel que fa a l'organització del TFG aquest s'estructura en base a l'assignació de temes i tutors a estudiants de forma individualitzada com a resultat d'un procés que inclou aquestes etapes: 1ª) Sol·licitud de temes al professorat. 2ª) Exposició pública i comunicació de preferències pels estudiants. 3ª) Assignació final en base a criteris que combinen la preferència de l'alumne, la nota mitjana del seu expedient i una càrrega màxima de treballs per professor.

Per tal d'assolir aquestes competències hi ha organitzades unes activitats formatives: dirigides (7%), supervisades (3%) i autònomes (90%) . Aquesta assignatura, pel seu propi format, no té programades activitats regulars de docència. Les activitats dirigides programades sota el títol d' "Introducció al TFG" inclouen les següents tres grans activitats: a) La presentació a l'inici de curs als alumnes matriculats de l'assignatura a càrrec del Coordinador de la mateixa. b) La publicació de la programació de la mateixa amb especial atenció al cronograma previst per a tot el procés d'elaboració i avaluació del TFG. D'aquesta manera l'alumne pot diferenciar les tres grans etapes implicades: la inicial, que inclou la elecció del tema i primer contacte amb el seu supervisor; la de documentació i primeres anàlisis i la de redacció fina i lliurament. c) Proveir a l'alumne de recursos per a la confecció i posterior presentació del TFG. Recursos sobre aspectes

formals de la presentació del document escrit. Això suposa la publicació d'una guia de presentació del TFG, amb orientacions sobre els aspectes formals a tenir en compte en la redacció del treball (TFG Guia de presentació).

Pel que fa a les activitats supervisades, són orientades a organitzar al tutor o tutora la seva tasca de forma que tot i que orienti el treball permeti a l' alumne organitzar i executar autònomament les seves activitats. La supervisió consisteix en una sèrie de tutories individuals amb cada estudiant. La programació de les mateixes s'ha fet tot distingint tres etapes: a) Elaboració del guió o projecte de treball b) Seguiment: En la qual el tutor o tutora avalua tres grans aspectes de l'activitat de l' alumne: compliment de les tasques, capacitat de treball autònom i competències d'aprenentatge, mitjançant dos informes de seguiment (TFG Informes de Seguiment). c) Avaluació final: cada tutor o tutora i els membres dels tribunals d'avaluació qualifiquen el TFG (TFG Informes de Seguiment). Pel que fa a les activitats autònomes, es considera que l' alumne ha d'organitzar la seva activitat al voltant de dues grans tasques: recerca documental i/o de dades i l'anàlisi de resultats i redacció del treball, de forma orientativa es considera que la primera suposaria un 37% del seu temps i la segona un 53%. Finalment, és necessari subratllar el paper de l'avaluació mitjançant l'exposició pública del TFG davant d'un tribunal de tres membres, un dels quals és el tutor.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GGOT/101620_TFG/101620_Guia_Docent](#)).

Grau en Història

Els estudis del grau d'Història de la Facultat de Filosofia i Lletres segueixen l'estructura comuna del programa formatiu de la Universitat Autònoma de Barcelona. En línies generals, aquest model intenta facilitar un coneixement transversal entre titulacions afins en el primer any de la carrera, i concentra l'optativitat en un quart curs de formació fonamentalment complementària, que inclou també el treball de final de grau. Al llarg dels cursos intermedis, es programen assignatures en un ordre cronològic, des de la prehistòria fins a l'època contemporània. Els crèdits bàsics i nuclears proporcionen una comprensió adequada del passat a partir d'aquesta base diacrònica i centrada en els grans camps temàtics de la història universal, europea, espanyola i catalana. Les assignatures escollides són una mostra adequada de l'estructura formativa i l'itinerari cronològic del grau d'Història: «Introducció a la història antiga» (primer curs), «L'època del gòtic (segles XII-XV)» (segon curs), «L'època del barroc» (tercer curs), «Història contemporània universal II. L'època de l'imperialisme» (tercer curs) i «Treball de fi de grau» (quart curs). Totes són assignatures obligatòries, cadascuna de 6 crèdits ECTS.

Com a primer criteri de valoració que cal esmentar, totes les assignatures del grau d'Història disposen d'una guia docent actualitzada cada any. Un cop elaborada es facilita a l'alumnat a través la fitxa web de la titulació del web de la UAB. Més enllà de ser una eina normativa adequada als processos de convergència educativa europea, les guies docents són bàsiques en el disseny d'una seqüència pedagògica d'ensenyament-aprenentatge. És a partir de la guia docent de cada assignatura que s'han elaborat els apartats següents. Com que cada professor fa una adaptació de la guia docent comuna, a l'annex informàtic de la memòria s'hi trobaran els materials específics de cada assignatura. Una altra consideració prèvia és que totes les assignatures estan integrades en l'entorn del campus virtual de la UAB. L'alumnat hi troba, a més de la guia docent, la informació relativa a l'assignatura més funcional, com ara horaris de classes, tutories, aula, programació i temari, a més de materials de cadascun dels temes: guions, cartografies, documents, bibliografia, enllaços web i altra mena de materials didàctics relacionats amb els diversos temes.

Per evitar reiteracions innecessàries ens interessa presentar una síntesi de les activitats formatives comunes al grau d'Història i reflectides en les assignatures considerades com a mostra.

Dins de les activitats dirigides per professorat podem incloure les classes magistrals i les pràctiques realitzades a l'aula. Els resultats d'aprenentatge principals de les classes magistrals són: la descripció de les estructures

socials, econòmiques, polítiques i culturals dels diferents períodes històrics; la lectura i interpretació de literatura historiogràfica i de documents, amb el resum i contextualització de la informació; la resolució dels problemes metodològics que planteja el maneig o el processament de les informacions de les fonts; la lectura i interpretació de textos primaris i secundaris, alhora que procedir a la seva identificació en relació a èpoques i personalitats històriques; el desenvolupament de la capacitat d'anàlisi i síntesi; l'organització i planificació de la recerca d'informació històrica, bibliogràfica i webgràfica; finalment, relacionar els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics. A nivell de les pràctiques dirigides per professor, els resultats d'aprenentatge més destacats són: l'escriptura de textos acadèmics, amb l'ús de vocabulari propi de l'assignatura; la identificació i discriminació de les idees principals i secundàries, expressant-les amb correcció lingüística; la lectura i interpretació de textos primaris i secundaris; l'organització i planificació de la recerca d'informació; la participació en els debats de treball i de seminari respectant les aportacions de la resta de participants; el domini del lèxic específic de la història; la resolució dels problemes metodològics plantejats de l'ús de les fonts historiogràfiques.

Dins de les activitats supervisades, cal considerar les tutories d'orientació per a l'elaboració de treballs (orals i escrits), amb la lectura comprensiva de textos i interpretacions de cartografia, gràfiques, taules i tota mena de materials. Els resultats d'aprenentatge vinculats serien la identificació de les jerarquies de idees principals i secundàries, expressant-les amb correcció; la lectura i interpretació de textos primaris i secundaris, en relació als contextos històrics; l'organització i planificació de la recerca informativa a tots nivells; el coneixement i l'accés a les bases de dades amb informació sobre les matèries objecte d'estudi.

L'estudi personal i la realització de recensions, treballs o comentaris analítics estaria dins de l'àmbit d'activitats formatives autònomes. En el cas de l'estudi personal, els resultats d'aprenentatge cercats són: la identificació i la discriminació de les idees principals i secundàries, expressant-les de manera adequada; la lectura i interpretació dels textos primaris i secundaris; l'organització i la planificació de la recerca d'informació; i el coneixement i ús de bases de dades i repertoris informatius sobre les matèries objecte d'estudi. La realització de recensions, treballs o comentaris intenta conduir l'alumne a resultats d'aprenentatge molt semblants, amb la particularitat d'incidir en les habilitats de domini del lèxic i el desenvolupament de la capacitat d'anàlisi i síntesi històrica.

100334 INTRODUCCIÓ A LA HISTÒRIA ANTIGA [primer curs]

L'assignatura «Introducció a la història antiga» és considerada de Formació Bàsica en el grau d'Història. El seu objectiu és l'estudi social, polític i cultural de les grans civilitzacions del Pròxim Orient i d'Europa durant l'Antiguitat. S'estudia com es van generar i van fer-se efectius els poders polítics des del seu origen al Pròxim Orient fins a la cristallització del model de la ciutat-estat (segle VIII aC) i el sorgiment dels imperis antics, en especial el romà, que va assolir la unió política de la Mediterrània.

L'objectiu principal de l'assignatura és conèixer i comprendre les societats antigues, abordant les seves característiques principals. Per aconseguir-ho, hom considera important que l'alumnat es familiaritzi amb les fonts directes disponibles, que es posaran en relació amb les interpretacions historiogràfiques. Cal tenir en compte que no es pot considerar la Història Antiga com una «matèria tancada», sobretot en aquesta primera immersió de l'alumnat del grau. Ans el contrari, es tracta d'una assignatura que evoluciona i canvia, com van variant les teories interpretatives d'alguns fenòmens històrics o les tècniques i metodologies arqueològiques i filològiques. S'explicita el repte de què encara resta molt de camp per recórrer i molts elements a discutir en la disciplina.

El programa pretén ser exhaustiu i comença amb una presentació historiogràfica i bibliogràfica sobre la Història Antiga. Els tres camps temàtics són el Pròxim Orient de la protohistòria fins al I mil·lenni (des de la revolució urbana a Mesopotàmia als imperis d'aspiració universal d'assiris, neobabilònics i perses), tot considerant l'evolució a llarg termini de la civilització egípcia. El segon àmbit temàtic analitza el món grec, des dels seus orígens minoics i micènics fins a l'època d'Alexandre Magne i els regnes hel·lenístics. Completa el temari l'anàlisi del món romà, des dels orígens de la ciutat fins a la crisi del segle III dC.

Una matèria que presenta cronologies tan àmplies i espais geogràfics tan diversos implica per part del docent el treball constant de competències transversals que permetin una comparació entre estructures socials, polítiques, econòmiques i culturals molt variades. Convé destacar-ne la contextualització dels processos imperials, considerant-los des d'una perspectiva crítica que posi en evidència les seves fortaleses i els seus elements de crisi i desintegració. El volum ingent de dades cronològiques i factuais manejades no implica tanmateix una prioritització d'un enfocament memorístic. Les classes teòriques impartides pel professor i les pràctiques d'aula només suposen unes 50 hores d'activitats dirigides, i es potencia l'estudi dels materials del curs, així com els comentaris de text i de mapes. Les tutories i els treballs en grup completen les activitats formatives de l'assignatura.

L'assignatura facilita les següents competències de manera prioritària: la capacitat reflexiva i crítica sobre els temes, testimonis historiogràfics i documentals, amb la intenció de dotar l'alumnat de criteri personal en el moment de comprendre els llargs processos històrics que caracteritzen l'Antiguitat. La base assolida permetrà en els cursos posteriors l'aplicació d'habilitats d'aprenentatge autònomes mitjançant la síntesi històrica. El treball individual i en equip aconsegueix posar en pràctica les habilitats d'organització i planificació de la cerca d'informació històrica, a més de l'exposició argumentada d'interpretacions.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives es pot consultar a la guia docent ([Annex 3.6/GH/100334 Introducció a la Història Antiga/100334 _Guia_Docent](#)).

100360 L'ÈPOCA DEL GÒTIC (SEGLES XII-XV)]segon curs]

L'accés a aquesta assignatura requereix haver cursat prèviament «Introducció a l'època medieval» en el grau d'Història, a fi i efecte d'haver assolit els coneixements mínims sobre els grans processos de l'edat mitjana a l'espai i el temps. Sobre aquesta base s'aprofundirà en els continguts del temari corresponent al segle XII al XV. L'objectiu principal de l'assignatura és estudiar el passat de les societats europees entre els segles esmentats. S'analitzen les grans conquestes feudals en relació amb la consolidació de les monarquies europees, les convulsions que van afectar la societat coetània, afectada per intenses crisis de subsistència, epidèmies i conflictes bèl·lics i la fixació dels fonaments del món modern. Reben una atenció específica l'expansió de la cristiandat llatina, el desenvolupament comercial i financeres, les causes de l'anomenada «crisi» del segle XV, les transformacions sorgides d'aquesta situació, així com les relacions i la interacció entre tots aquests processos i el desenvolupament de les formes de pensament i d'expressió que connectaran amb les societats d'època moderna a través del Renaixement. Tot i que el referent central de l'assignatura serà la història d'Europa, s'hi expliquen els vincles entre els processos europeus i els que van tenir lloc al Pròxim Orient i el nord d'Àfrica.

Els objectius formatius globals busquen aconseguir que en finalitzar el curs, l'estudiant:

- Hagi adquirit una visió global i integrada de l'edat mitjana europea entre els segles XI i XV.
- Tingui una perspectiva clara, cronològica i geogràfica, de les transformacions operades en la societat europea al llarg de l'etapa.
- Pugui manejar de forma adequada els conceptes bàsics per a la comprensió de les societats baixmedievales a partir de la documentació escrita i de la historiografia.
- Conegui, a grans trets, els principals debats historiogràfics relacionats amb la baixa edat mitjana europea.
- Sigui capaç d'analitzar, processar i interpretar qualsevol mena de material addicional (textos, taules, gràfics i mapes) en relació als continguts del temari i situar-lo en el marc cronològic i geogràfic corresponent.

Concretament, l'assignatura facilita als estudiants les següents competències: en primer lloc les específiques d'anàlisi i síntesi (sobre la capacitat de relació i síntesi dels processos històrics del període; coneixement, interpretació i contextualització dels principals esdeveniments; aplicació dels coneixements adquirits a l'estudi i interpretació de materials històrics; capacitat de reunir i interpretar dades rellevants; aplicació i

transferència dels coneixements propis de la matèria); en segon lloc, les transversals relatives a la comunicació escrita (elaboració d'una redacció clara, correcta i ordenada d'acord amb els continguts), la comunicació oral (presentació i exposició dels coneixements adquirits de manera clara i ordenada), treball en equip (respecte de la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions; discussió ordenada i transmissió d'informació, idees i solucions al grup de treball; capacitat de debatre sobre qualsevol tema proposat com a treball; disposició, habilitat o entesa per treballar en grup) i, finalment, l'aprenentatge autònom (foment de l'esforç personal, planificació de les tasques de lectures i preparació dels exercicis o la iniciativa per accedir de manera individual a la bibliografia i la documentació).

De les competències, se'n deriven resultats d'aprenentatge, en un total de fins a 22 ítems, que queden exposats en l'annex de la memòria.

Aquestes competències es treballen mitjançant un seguit d'activitats formatives al llarg del quadrimestre. En primer lloc, les classes magistrals teòriques dirigides pel professor. Hom pretén que l'alumne faci un seguiment continuat de les classes al llarg del curs, i simultàniament prepari els temes de manera autònoma a partir dels continguts rebuts i de la recerca bibliogràfica. Hom considera que l'assistència a les classes és necessària si es vol tenir un domini del plantejament dels temes sobre els esdeveniments i processos històrics del període.

En segon lloc, estan programades pràctiques a l'aula, que consisteixen en sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor. Consisteixen en la realització d'exercicis que permeten l'adquisició de tècniques i procediments d'anàlisi i crítica de textos, mapes, taules i gràfiques.

En tercer lloc, l'assignatura compta amb els suport informàtic del campus virtual de la Universitat Autònoma de Barcelona.

En quart lloc, durant les sessions es projecta material textual i gràfic amb Power Points que presenten els diversos materials i permeten fer-ne els corresponents comentaris.

La projecció de pel·lícules relacionades amb l'assignatura, fora de l'horari lectiu, però comentades a l'aula per complementar i il·lustrar continguts de l'assignatura; l'assistència a conferències i les sortides a museus, completen les activitats formatives.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives es pot consultar a la guia docent ([Annex 3.6/GH/100360 l'Època del gòtic/100360_Guia_Docent](#)).

100364 L'ÈPOCA DEL BARROC [tercer curs]

L'assignatura de tercer curs, referida cronològicament, al segle XVII, requereix haver cursat abans l'assignatura «L'època de la Reforma», que estudia el segle XVI. L'objectiu és presentar un recorregut generalista sobre els principals esdeveniments i processos de canvi i continuïtat que es van succeir al llarg del segle XVII, amb diversos enfocaments temàtics: societat, política, economia, cultura, ideologies o perspectiva de gènere). L'assignatura segueix amb el criteri d'introduir en la teoria i la metodologia de la història moderna presents a les matèries «L'època de la Reforma» (segle XVI) i «L'època del Barroc» (segle XVIII).

Aquestes pretensions queden recollides en els sis apartats d'un temari molt concís en la seva exposició, però exhaustiu en la seva concepció. Ens referim als temes que treballen sobre l'economia i la societat del segle XVII europeu (tema 1); l'estudi de les civilitzacions ultramarines coetànies i de l'expansionisme marítim i militar europeu (tema 2); la consideració de les doctrines i pràctiques polítiques del moment, presentades a partir de l'anomenat ascens de l'absolutisme (tema 3); l'estudi de la «crisi» del segle XVII a partir dels conflictes socials i els fenòmens revolucionaris, en especial, els esdevinguts a Anglaterra (tema 4); la guerra dels Trenta Anys (1618-1648) entesa com a conflicte a escala europea, amb uns antecedents i unes repercussions de llarga durada (tema 5); i els aspectes científics, religiosos i culturals vinculats al concepte de la «crisi de la consciència europea».

La metodologia docent s'adapta a l'estructura habitual basada en l'assistència a classes teòriques dirigides pel professorat, la participació en sessions de seminaris o pràctiques supervisades, la lectura comprensiva de textos, la realització de recensions, treballs i comentaris analítics, la preparació de presentacions orals i l'estudi personal.

En relació a les competències, la guia docent és força completa en objectius per tal que l'alumne assoleixi un coneixement global de les trajectòries diverses que conformen el segle XVII europeu i internacional. Més enllà d'un enfocament factual i de dates, es proposa l'avaluació crítica de les fonts històriques del període i el balanç de les interpretacions historiogràfiques, a voltes molt controvertides. El domini de conceptes bàsics diacrònics i temàtics resulta fonamental i possibilita que els estudiants guanyin autonomia en l'aplicació dels coneixements propis. El desenvolupament d'uns criteris propis i l'exposició d'arguments raonats es consolida mitjançant l'ús intensiu de bibliografia en llengües distintes al català i l'espanyol.

A partir d'aquestes competències treballades en el marc de l'assignatura, els resultats d'aprenentatge van sorgint de manera pautada. L'activitat formativa basada en l'elaboració de recensions i el comentari de textos facilita l'aprenentatge autònom de l'estudiant. L'exposició argumentada oral i escrita, en ocasions a partir de bibliografia en llengües estrangeres, amb vocabulari i metodologia historiogràfica redunda en un nivell formatiu de qualificació alta. La capacitat d'anàlisi i síntesi permet l'alumnat identificar i analitzar les tensions econòmiques, socials i polítiques que fonamenten un segle decisiu en la transició cap les estructures històriques de la contemporaneïtat. Els materials docents aportats pel professorat de l'assignatura garanteixen adequadament l'assoliment dels objectius establerts.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives es pot consultar a la guia docent ([Annex 3.6/GH/100364 l'Època del Barroc/100364_Guia_Docent](#)).

100346 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL II. L'ÈPOCA DE L'IMPERIALISME [tercer curs]

L'assignatura «Història contemporània universal II. L'època de l'imperialisme» forma part de la matèria d'història universal contemporània. Va precedida d'una «Història contemporània universal I. L'època del liberalisme» i seguida d'«Història contemporània universal III. L'època dels blocs».

Segons el pla d'estudis del grau d'Història, la matèria d'història contemporània té com a objectiu formar els estudiants aportant-los els recursos i instruments necessaris perquè puguin adquirir un coneixement sòlid dels canvis polítics, institucionals, econòmics, socials i culturals en el món, així com dels factors que els expliquen, tot tenint present les diferents interpretacions historiogràfiques i els debats que generen.

L'època de l'imperialisme, dins dels objectius fixats per la matèria d'història contemporània universal, analitza, entre d'altres, les següents qüestions: Els estats liberals i l'expansió imperialista, la crisi cultural del canvi de segle, la Gran Guerra, la revolució russa, l'establiment de règims liberal-democràtics a l'època d'entreguerres -i la seva crisi-, les relacions internacionals en el període d'entreguerres, l'emergència del feixisme, la Gran Depressió, la crisi política, diplomàtica i militar dels anys trenta i la Segona Guerra Mundial. S'analitzaran, fonamentalment, les dinàmiques europees, però sense deixar de banda diversos àmbits extraeuropeus, entre altres, els Estats Units, la Xina i el Japó, etc.

Les competències i els resultats d'aprenentatge queden recollits en la guia docent de l'assignatura. Es valoraran els coneixements assolits, el domini dels conceptes i el vocabulari propis de la disciplina i de la matèria estudiada, la maduresa, l'estructura i la correcció formal del textos redactats als exàmens i treballs; en el cas de presentacions orals: la fluïdesa del discurs, la seva adequació al tema presentat, l'estructura de la presentació, els materials utilitzat, la correcta utilització del temps, etc.

S'assoleixen a través d'una metodologia docent que implica:

- Activitats dirigides consistiran en classes teòriques i en seminaris i pràctiques d'aula; depenent de la grandària del grup s'organitzaran activitats que estimulin la participació dels alumnes mitjançant el treball i comentari de materials diversos i els debats sobre lectures.

- Les activitats supervisades permetran els/les alumnes comentar amb el professor, individualment i/o en grups reduïts, tot tipus de qüestions teòriques, metodològiques, d'organització del treball, etc. relacionades amb l'assignatura.
- Les activitats autònomes consistiran fonamentalment en la lectura de textos historiogràfics i el treball sobre materials diversos, la cerca d'informació bibliogràfica i altres materials, l'organització de la informació recollida, l'estudi dels continguts de la altres materials, l'organització de la informació recollida, l'estudi dels continguts de la matèria i el debat amb els companys sobre el contingut del treball en equip que s'ha de fer com a part de l'avaluació de l'assignatura.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives es pot consultar a la guia docent ([Annex 3.6/GH/100346 Història Contemporània Universal II. L'època de l'Imperialisme/100346_Guia_Docent](#)).

100391 TREBALL DE FI DE GRAU D'HISTÒRIA [quart curs]

L'objectiu principal, segons la memòria del grau d'Història, és la realització d'un treball de recerca, de síntesi bibliogràfica o documental, referit a qualsevulla de les matèries del grau o a llur interrelació. Un professor tutoritzarà el treball i orientarà l'alumne durant el procés d'elaboració.

L'alumnat tindrà la possibilitat d'escollir alguna de les temàtiques que s'hagin treballat en el Grau d'Història. En principi, tot el professorat de la Titulació estarà implicat en l'assignatura. No hi haurà un únic professor per dirigir els treballs, sinó que els estudiants podran triar el seu tutor d'entre tots els professors disponibles en la Titulació, en funció de la línia substantiva o especialitat del treball. El coordinador del Grau garantirà a cada estudiant matriculat un tutor-avaluador. Qualsevol canvi en la temàtica o el tutor/a assignat hauran de ser autoritzats, dins dels límits establerts, pel Coordinador del Grau. Cada professor supervisarà un màxim d'estudiants en funció dels criteris que estableixi cada unitat o àrea de coneixement dins del Grau.

Els treballs han de tenir un caràcter original i es realitzaran de manera individual. L'alumne haurà de demostrar que ha assolit les competències i els resultats de l'aprenentatge bàsics adquirits durant la seva formació acadèmica al Grau d'Història.

Una presentació sumària dels continguts de l'assignatura permetrà copsar la relació entre competències i resultats d'aprenentatge i el treball autònom i dirigit de l'alumne:

- L'elaboració i presentació d'un tema que permeti una avaluació global i sintètica de les competències bàsiques i generals associades al grau d'Història.
- La recerca de bibliografia, la selecció i anàlisi crítica de la literatura específica del tema escollit.
- El plantejament del marc teòric, hipòtesis i conclusions.
- La presentació escrita i oral del treball.

Tot i que l'assignatura «Treball de fi de grau d'Història» té una programació semestral en el quart curs de la titulació, l'assignació de tutors i l'establiment de temes d'estudi es realitza durant els primers mesos del curs acadèmic, amb la qual cosa s'assoleix un grau elevat d'aprofitament de la matèria per part de l'alumnat. Hi ha un cronograma de l'assignatura disponible a la guia docent:

- Setembre: Durant la primera quinzena de classes del primer semestre, l'alumnat serà convocat a una sessió explicativa per part del Coordinador/a de la Titulació sobre la naturalesa del treball a realitzar i els mecanismes d'assignació del tutor. L'alumne començarà la recerca d'un tema i d'un tutor d'entre el professorat de la titulació.
- Octubre: Com a data màxima de 15 d'octubre, l'alumne haurà de lliurar al coordinador/a de la titulació, mitjançant les secretaries de cadascun dels tres departaments que integren el Grau, la seva petició d'assignació de projecte de fi de Grau, amb proposta genèrica de tema i concreta de tutor.
- Novembre: Durant la primera setmana del mes de novembre, el coordinador/a del Grau proposaran la llista provisional d'assignació de tutors i treballs. Es donarà un termini de deu dies per qualsevol

reclamació o modificació. A mitjan de mes, es publicarà la llista definitiva d'assignació de tutors i treballs per part del coordinador del Grau.

- Març: Entrega, durant la primera setmana de març, de la fitxa per duplicat (exemplar pel tutor i pel coordinador/a del Grau) amb el títol provisional del projecte, l'estructura del treball i una breu descripció dels seus objectius). Aquesta fitxa es considera un primer ítem avaluable del treball de fi de Grau.
- Maig: Lliurament al tutor per escrit i en format electrònic del treball.
- Juny/Juliol: Exposició pública davant d'un tribunal del treball i avaluació del treball (dates a determinar).

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives es pot consultar a la guia docent ([Annex 3.6/GH/1100391 TFG/1100391_Guia_Docent](#)).

Grau en Història de l'Art

Per tal de mostrar que les activitats formatives en el grau estan dissenyades de forma coherent per a assolir els resultats d'aprenentatge previstos, hem triat 4 assignatures obligatòries representatives de les tres branques de coneixements essencials que constitueixen el títol. La primera és **100541 Iconografia**, impartida a primer curs i base dels aprenentatges de la interpretació i lectura de la imatge artística. Segueixen **100562 Art a l'Europa dels segles IV al X** i **100545 Art Renaixentista S. XVI**, dues obligatòries de 2on i 3er curs dedicades als continguts d'emmarcament i interpretació històrics del patrimoni artístic, àmbit de coneixements que conté un major nombre d'assignatures. **100540 La història de l'art: objecte i pensament** és una obligatòria de 2on representativa de la branca teòric estètica del grau. Acabem l'anàlisi amb l'assignatura **100535** dedicada al **Treball de Fi de Grau**, que posa a prova l'assoliment de les competències essencials del grau per part de l'estudiant.

100541 ICONOGRAFIA [Primer curs]

Iconografia és una assignatura obligatòria, de 6 crèdits ECTS, que forma part de la formació bàsica dels estudiants del grau d'Història de l'Art i que s'inclou dins de la matèria *Art* (30 crèdits ECTS). Els continguts de l'assignatura s'han plantejat a l'entorn de dos punts bàsics: D'una banda, reconèixer la importància que la iconografia té com a disciplina instrumental de la història de l'art per tal de fer una adequada lectura de les imatges i, de l'altra, entendre que la iconografia esdevé l'eina complementària per a poder assimilar les fórmules d'expressió i el significat de les obres d'art estudiades a d'altres assignatures. En conseqüència, la formació obtinguda a través d'aquesta assignatura és imprescindible per cursar les assignatures centrades en el discurs històric de l'art.

Respecte als objectius, es pretén que l'estudiant estigui capacitat per a reconèixer els cicles iconogràfics més habituals de l'art, pugui aplicar els continguts teòrics de l'assignatura a la pràctica de l'anàlisi de la imatge, sigui capaç d'identificar i reconèixer les principals escoles historiogràfiques i les tendències en iconografia, conegui els recursos bibliogràfics propis de la disciplina, domini els principals repertoris iconogràfics, plantegi la diversitat i la problemàtica de les imatges en les diferents cultures i, finalment, domini una terminologia historicoartística adequada.

Aconseguits els objectius fixats, l'estudiant estarà facultat per tenir les competències corresponents en tots els àmbits esmentats. A la pràctica, serà l'aplicació del mètode iconogràfic com a competència fonamental per tal de – una vegada finalitzats els estudis – esdevenir professor (tots els nivells), guia, crític d'art o conservador de museus. Així mateix, a través d'aquesta assignatura, els estudiants tindran una aptitud per desenvolupar aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un cert grau d'autonomia i, a més, realitzar de forma satisfactòria exàmens escrits i exposicions orals a classe.

La metodologia docent es basa en activitats dirigides (classes magistrals participatives, 30 %), activitats supervisades (seminaris, 15 %), activitats autònomes (estudi, lectures i visites a museus, 50 %) i activitats d'avaluació (5 %).

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives es pot consultar a la guia docent ([Annex 3.6/GHA/100541 Iconografia/100541_Guia_Docent](#)).

100562 ART A EUROPA DELS SEGLES IV AL X [Segon curs]

Aquesta assignatura forma part de la matèria *Història general de l'art medieval*, composta per aquesta i tres assignatures més. S'imparteix a segon curs i les altres tres a tercer, de manera que, a banda del seu contingut específic, es planteja com una introducció a l'art de l'Edat Mitjana, per la qual cosa es posa especial èmfasi en aspectes que afecten i caracteritzen l'art de tot el període i la seva metodologia d'estudi. Amb tot, és clar que bona part de les fórmules (arquitectòniques, iconogràfiques) que caracteritzaran el que convencionalment designem com a art medieval, s'originen en el món antic, motiu pel qual l'assignatura arrenca en aquell moment, extrem que s'argumenta àmpliament i serveix per a plantejar i valorar críticament una sèrie de qüestions metodològiques i historiogràfiques.

Tenint en compte tot això, es dediquen les primeres classes a tractar en termes generals alguns d'aquests aspectes fonamentals (per exemple, el diàleg entre el món medieval i la tradició antiga; la configuració d'una topografia sacra o el culte a les relíquies com a motors artístics...) i es prossegueix amb un temari que, si bé s'ha organitzat seguint un ordre cronològic, utilitza cadascun dels períodes tractats per a aprofundir en els mencionats aspectes generals, concretant-los en les diverses obres que es van tractant. Es posa èmfasi igualment en la desarticulació de diversos tòpics que afecten especialment (i no només fora del món acadèmic) el món medieval i, sobretot, els seus segles inicials.

El que es pretén és que els estudiants es familiaritzin amb determinades especificitats (conceptuals i metodològiques) i que siguin capaços de reconèixer, valorar i analitzar correctament les obres des d'una perspectiva àmplia, tenint presents aspectes de comitència, funció i recepció.

Paral·lelament es tenen com a objectius importants l'adquisició i domini de recursos necessaris per a abordar en termes científics i professionals futurs les obres i/o els fenòmens artístics. Per això es posa especial èmfasi en l'assimilació progressiva d'un lèxic específic; en la familiarització amb la bibliografia (es proporciona un ampli llistat bibliogràfic a través del Campus Virtual) i en l'ús de determinats recursos electrònics (la majoria relacionats amb museus, arxius i biblioteques).

A part de l'exposat a classe, es recomanen bibliografia i recursos i s'indiquen tres o quatre lectures breus de lectura obligatòria (tot sempre especificat, a més de a l'aula, a través del Campus Virtual)

Tant els objectius com les competències i la metodologia s'exposen amb més detall a la *Guia Docent* de l'assignatura, on també s'especifica el contingut particular de l'assignatura i es proposa el temari per a desenvolupar-la. ([Annex 3.6/GHA/100562 Art A Europa Dels Segles IV al X /100562_Guia_Docent](#)).

100540 LA HISTÒRIA DE L'ART: OBJECTE I FONAMENT [Segon curs]

“La història de l'art: objecte i fonaments” és una assignatura cabdal dins de l'actual Pla d'Estudis del Grau d'Història de l'art perquè, tal com el seu nom indica, la matèria d'aquesta assignatura és la pròpia disciplina, i per tant, es tracta d'una assignatura propedèutica que té per objectiu familiaritzar a l'estudiant amb la “ciència i/o l'art” de la història de l'art, és a dir, amb les estratègies o mètodes d'estudi de la història de l'art, les categories o conceptes fonamentals, els camps d'estudi i l'evolució, així com els principals debats, les problemàtiques i horitzons actuals de la disciplina. El programa es divideix en dos blocs temàtics. En el primer s'introdueixen una sèrie de qüestions generals referides a la naturalesa i abast de la història de l'art i a l'ofici de l'historiador. El segon bloc es divideix al seu torn en dues parts. A la primera es fa un recorregut a través de la història cultural de la disciplina; d'aquesta manera, analitzant la gènesi de les diverses metodologies i el desenvolupament de la terminologia de la disciplina, l'estudiant pren consciència dels perquès, les

característiques i l'abast de les diverses metodologies, i també, enriqueix la seva comprensió del vocabulari de la història de l'art. La segona part es deté a analitzar les històries de l'art dels nostres dies: les noves vies d'estudi, els canvis d'enfocament, i les propostes i debats actuals de la disciplina. La finalitat de tot plegat consisteix a dotar a l'estudiant d'un aparell crític i conceptual bàsic imprescindible per comprendre les qüestions de mètode inherents al treball de l'historiador de l'art, tant en la seva vessant de lector o estudiós com en la de narrador o escriptor. Aquest aparell conceptual anirà creixent i consolidant-se a mida que l'estudiant cursi la resta d'assignatures del Grau.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives es pot consultar a la guia docent ([Annex 3.6/GHA/100540 La Història de L'art: Objecte i Fonament/100540_Guia_Docent](#)).

100545 ART RENAIXENTISTA (SEGLE XVI) [Tercer curs]

En l'actual Pla d'estudis, l'assignatura "Art renaixentista (segle XVI)" s'integra en la matèria Història de l'art modern (segles XVI-XVIII). És de caràcter obligatori, de sis crèdits, i s'imparteix a tercer curs del Grau en Història de l'Art. S'aconsella cursar-la després de l'assignatura "Art renaixentista (segle XV a Itàlia)", que es programa a segon curs, ja que n'és la continuació diacrònica, i amb la qual comparteix objectius, competències i resultats d'aprenentatge. Per aquesta raó, les competències i continguts s'han dissenyat de manera homogènia, a fi que l'alumnat assoleixi un coneixement global i coherent del fenomen artístic renaixentista, sobretot de l'episodi italià, deixant per a les assignatures optatives de quart curs de carrera altres temes específics de la mateixa matèria, la qual cosa permet tancar un cicle i alhora obrir futures vies d'estudi i/o de recerca (posem per cas, "Art del Renaixement a Espanya"). Les principals competències específiques de l'assignatura que ara ens ocupa són demostrar el coneixement de la imatge artística del Renaixement italià del Cinc-cents, analitzar amb esperit crític l'obra d'art del període estudiat en les seves diferents facetes (valors formals, significat iconogràfic, tècniques i procediments artístics, processos d'elaboració i mecanismes de recepció) i interpretar l'objecte artístic en el context en el qual es va gestar i a la vegada relacionar-lo amb altres formes d'expressió cultural, tant coetànies com d'altres èpoques. Tant el programa de l'assignatura com la dinàmica docent i els procediments d'avaluació estan relacionats amb els objectius de garantir uns correctes resultats d'aprenentatge, que són diversos: més teòrics (com ara assolir un coneixement de la matèria adequat al nivell que cursa l'alumnat, saber identificar les imatges del Cinc-cents italià en el seu context cultural i distingir-ne els valors formals, iconogràfics i simbòlics, explicar els mecanismes d'elaboració i recepció dels objectes artístics, demostrar capacitat d'anàlisi crítica del fenomen artístic renaixentista en totes les seves vessants) i més pràctics o transversals (elaborar treballs individuals i en equip, exposar de manera eficaç els coneixements per escrit i oralment, aplicar les noves tecnologies al sistema d'aprenentatge). Les activitats formatives estan predeterminades pel Pla d'estudis vigent: Activitat autònoma (estudi personal, consultes bibliogràfiques i elaboració de treballs de curs), 50-55 %; Activitat dirigida (classes teòriques, sessions pràctiques a l'aula, exposició de treballs), 30-35 %; Activitat supervisada (tutories), 10 %; Activitat d'avaluació (proves escrites i orals), 5 %. Tots aquests aspectes, així com el programa de l'assignatura i el sistema d'avaluació, apareixen detallats en la Guia docent. ([Annex 3.6 /GHA/100545 Art Renaixentista \(Segle XVI\)/100545 _Guia_Docent](#)).

1000535 TREBALL DE FI DE GRAU [quart curs]

L'assignatura té per objectiu formatiu únic la realització d'un treball de recerca, de síntesi o aplicat, referit a qualsevol de les matèries del grau o a llur interrelació. En principi, es demana fer un treball acadèmic o de recerca amb fonts primàries i/o secundàries, però es poden acceptar altres formats equivalents en càrrega de treball. No s'espera del TFG que faci aportacions originals, però són ben vingudes. En qualsevol cas, el TFG ha de ser original i inèdit, de manera que qualsevol plagí, total o parcial, en el suport que sigui, serà penalitzat automàticament amb un suspens.

En concret, el TFG consisteix en: a) l'elaboració i presentació d'un tema que permeti avaluar el nivell d'assoliment de les competències específiques i transversals associades al grau; b) la recerca de bibliografia, selecció i anàlisi crítica de la bibliografia específica del tema escollit; c) el plantejament del marc teòric; e) l'adequació de les convencions formals en la presentació escrita d'un treball acadèmic; d) la defensa oral del treball.

Una explicació més detallada de les pautes, temes i directrius de l'assignatura, de les activitats formatives i d'avaluació del TFG es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GHA/100535 TFG/100535_Guia_Docent](#)).

El text del TGF, juntament amb la seva presentació oral, permetran avaluar de forma global i sintètica el domini de l'estudiant de les competències específiques i transversals del títol de Grau. Per poder agilitzar el procés d'assignació de tutors i treballs, els estudiants han de fer la tria de l'àrea temàtica (veure l'apartat Continguts. Blocs i Àrees Temàtiques de la Guia docent i del tutor durant les primeres setmanes del curs. Els tutors estudien les propostes i estableixen una entrevista amb cada estudiant per poder concretar la distribució definitiva de les tutoritzacions (veure l'apartat de "Metodologia" a la guia de l'estudiant de la guia docent. El coordinador del TFG informa els estudiants i els professors del calendari d'activitats i organitza les defenses orals durant el període indicat. ([Annex 3.6/GHA/100535 TFG](#))).

Grau en Llengua i Literatura Catalanes

Per tal de fer patent que les activitats de formació són adients als resultats d'aprenentatge establerts pel MECES per a la titulació, s'ha seleccionat una mostra significativa entre les assignatures de caràcter obligatori. Es tracta de cinc assignatures, una de primer curs, dues de segon curs, una de tercer curs i, com a assignatura obligatòria de quart curs, el *Treball de Fi de Grau*. També s'ha procurat que n'hi hagués dues de corresponents a matèries de literatura catalana i dues de llengua catalana, que són les àrees bàsiques en què es formen els estudiants del grau. Les assignatures de literatura són *Literatura catalana del segle XX I*, de primer curs, i *Literatura catalana medieval II* de segon curs. Pel que fa a les matèries de llengua, s'han seleccionat *Fonologia catalana*, de segon curs, i *Morfologia catalana*, de tercer curs. El *Treball de Fi de Grau*, que ha de ser presentat i defensat oralment al final del quart curs, suposa per a l'estudiant la consolidació de les competències adquirides al llarg de la titulació.

Per a cadascuna de les assignatures de la mostra seleccionada del *Grau de Llengua i literatura catalanes* s'aporten com a Annexos les evidències següents:

1) Guia Docent del curs 2014/2015, disponible també al Dipòsit Digital de Documents de la UAB, on s'especifiquen:

- a) els prerequisits;
- b) els objectius;
- c) les competències;
- d) els resultats d'aprenentatge;
- e) els continguts;
- f) la metodologia;
- g) un quadre detallat amb el recull de les activitats formatives de cada assignatura on s'especifica el seu caràcter (activitats dirigides, supervisades i autònomes), el seu pes en hores i crèdits ECTS, i els resultats d'aprenentatge que es pretén treballar;
- h) un quadre detallat amb el recull de les activitats d'avaluació amb el percentatge que suposa cada prova en l'avaluació, la dedicació en hores i en ECTS, i els resultats d'aprenentatge que es vol que assoleixin els estudiants.

2) Descripció detallada dels objectius, metodologia i activitats de formació i d'avaluació.

3) Mostra significativa de les proves d'avaluació amb evidències anònimes de les diferents notes (Suspès, Aprovat, Notable, Excel·lent i MH).

4) Qualificacions de les assignatures.

100679 LITERATURA CATALANA DEL SEGLE XX (I) [Primer curs]

És una assignatura obligatòria en la qual els estudiants aprenen per primera vegada, com a universitaris que són, a analitzar la literatura d'una manera ja no estrictament escolar. Aquesta és una preparació metodològica que els ha de ser útil per a totes les assignatures de literatura de la resta del grau. L'objectiu formatiu de l'assignatura és que l'estudiant sàpiga contextualitzar els grans moviments i corrents de la literatura catalana del segle XX en relació amb les tradicions literàries universals. Així mateix, l'estudiant ha de conèixer-ne els autors i les obres més rellevants i ha de familiaritzar-se amb la bibliografia fonamental del període i amb les estratègies de lectura que li permetin elaborar un discurs crític.

Les competències que han d'assolir els estudiants són les que consten a la guia docent de l'assignatura pel que fa al grau de llengua i literatura catalanes:

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu, especialment a partir d'activitats dirigides a partir de l'exposició del professor.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua. Tant a través d'activitats supervisades d'exposició oral a classe, com d'activitats autònomes centrades en l'anàlisi de textos crítics amb el guiatge del professor
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana. Especialment en activitats autònomes basades en la cerca bibliogràfica, però també en activitats supervisades mitjançant tutories a l'hora d'elaborar els exercicis.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives. Les activitats per a assolir la competència són tant dirigides (amb els exemples que el professor proporciona) com autònomes i àdhuc lleugerament supervisades (en el cas d'elaboració de textos crítics amb guiatge tutoritzat).
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat. Sempre mitjançant activitats supervisades d'exposició oral a classe seguint un guió elaborat de manera tutoritzada.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi. En aquest cas, sens dubte, el model més eficient és el del professor a l'aula i en el tracte directe amb els estudiants (tant a l'aula com a fora), la qual cosa s'inscriu ineludiblement i ineluctable en les activitats dirigides.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole

social, científica o ètica. Les activitats per a una competència d'aquest tipus són tant supervisades (la preparació d'exposicions i comentaris crítics) com autònomes (l'elaboració de textos crítics escrits).

- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions. No hi ha cap activitat de les que puguin fer-se que no estigui relacionada d'alguna manera amb aquesta competència, que és inherent tant a la idea de civilitat com a la d'estudi.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Pel que fa a la metodologia l'assignatura es distribueix en sessions teòriques i seminaris de lectura. Les sessions teòriques amb tots els alumnes tenen un caràcter panoràmic i contextualitzador i van acompanyades del comentari de textos teoricocrítics. Les sessions dedicades a la lectura se centren en l'anàlisi de sis obres de lectura obligatòria (que varien cada any) i d'altres textos complementaris. Els estudiants disposen d'una llista de llibres i d'una referència bibliogràfica associada a cada un d'ells, que és de lectura obligatòria.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives es pot consultar a la guia docent ([Annex 3.6/GLLC/100679 Literatura Catalana Del Segle XX \(I\)/100679_Guia_Docent](#)).

100675 LITERATURA CATALANA MEDIEVAL II [Segon curs]

Aquesta assignatura completa els coneixements que els estudiants han adquirit en l'assignatura Literatura Catalana Medieval I (centrada en els segles XIII-XIV) i els introdueix en el període més ric de la literatura catalana de l'Edat Mitjana, el segle XV; els aproxima, doncs, a autors i obres clàssics com *Lo somni* de Bernat Metge (lectura obligatòria), el *Curial e Güelfa* (lectura obligatòria), el *Tirant lo Blanc* de Joanot Martorell, Joan Roís de Corella, *l'Espill* de Jaume Roig i Ausiàs March (vegeu el temari a la guia docent i Annex 1). Hi ha diversos factors que en fan una assignatura essencial en la formació de futurs titulats en Llengua i Literatura Catalanes: (1) com ja s'ha dit, els autors a llegir i estudiar són grans clàssics de la literatura catalana, i, doncs, són un punt de referència cultural inexcusable per a un graduat (assignatures ulteriors permeten aprofundir-hi: Novel·la i prosa catalanes del segle XV i Poesia catalana medieval); (2) la major modernitat de la llengua en relació amb els textos estudiats a Literatura Catalana Medieval I permet adquirir una perspectiva històrica sobre l'evolució lingüística del català i els factors culturals i literaris que la determinen; (3) la diversitat dels referents culturals que hi operen (literatura llatina clàssica i humanística, francesa i italiana) obre als estudiants a un punt de vista europeu i multilingüe.

L'assoliment de les competències es fonamenta en l'alternança de (i) classes teòriques i (ii) la lectura i l'anàlisi de textos. (i) Les exposicions teòriques asseguren la capacitat de situar els textos en la història i de valorar-ne les relacions en termes de creació de tradició, tendències i evolució literària. (ii) Amb la lectura de *Lo somni* i *Curial e Güelfa* en edicions anotades (vegeu-ne les referències a la guia docent), l'estudiant aprèn a manejar instruments filològics (anotació, glossaris) i desenrotlla la seva capacitat d'interpretació i l'anàlisi crítica d'obres complexes amb varietat de temes, tractaments literaris i models. (iib) La resta de temes del programa es treballa a partir de la lectura i l'anàlisi a classe d'una antologia de textos i altres materials accessible des de l'espai de Literatura Catalana Medieval del Campus Virtual (els estudiants poden descarregar els textos, crear el seu propi arxiu i imprimir-los). La concentració en textos breus (poesies, episodis de novel·la, narracions exemplars, fragments de sermons, etc.) permet exercir la comprensió lingüística literal de textos antics i redactar-ne versions al català modern, l'anàlisi detinguda dels continguts, la identificació dels motius i els components de la tradició medieval i clàssica, i la capacitat d'establir relacions entre textos per tal de treure'n conclusions d'història literària. Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives per assolir les competències assenyalades i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GLLC/100675 Literatura Catalana Medieval II/100675_Guia_Docent](#)).

100700 FONOLOGIA CATALANA [Segon curs]

L'objectiu principal d'aquesta assignatura, que pren com a base els coneixements adquirits a les assignatures de primer *Introducció a la lingüística i Llengua catalana*, és que en acabar el curs l'estudiant pugui identificar els principals processos fonològics del català en mots i seqüències més llargues i en pugui reconstruir la representació fonològica i justificar-la. Per assolir aquest objectiu l'estudiant ha d'adquirir també les principals propietats fonètiques, morfològiques i lèxiques (competència ECA08), perquè totes aquestes interaccionen amb la fonologia, característica que afegeix complexitat a la matèria. Els diversos conceptes es van introduint gradualment i, quan és pertinent, en paral·lel; es parteix de casos molt simples i, a mesura que avança el curs, es van introduint casos i conceptes més complexos i sovint més abstractes. L'estudiant ha de poder acabar aplicant els conceptes adquirits a casos nous i ha de ser capaç de justificar per què es postula un determinat procés fonològic i no l'oposat, per exemple (competències G01, B05 i (B02, que es relacionen especialment amb el resultat d'aprenentatge RA184). Els resultats d'aprenentatge s'assoleixen, sobretot, mitjançant l'elaboració, i discussió a l'aula, dels exercicis d'un dossier, pensats curosament per reforçar els diversos conceptes que es van introduint, però també, en menor grau, per plantejar problemes amb solució oberta i fomentar l'esperit crític. Aquestes activitats de formació es combinen amb sessions breus de transcripció fonètica, que sempre es fa a partir de llengua oral, i permeten reforçar i interioritzar el coneixement de les propietats articulatòries dels sons del català (resultat d'aprenentatge ECA08.03). Al Campus Virtual, a més de la guia docent, el dossier d'exercicis i notificacions variades, s'hi fan accessibles documents i enllaços addicionals de suport, com una guia comentada de les lectures que cal fer durant el curs i altre material pertinent, que faciliten el treball autònom (resultat d'aprenentatge RA197). Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives per assolir les competències assenyalades i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GLLC/100700 Fonologia Catalana/100700_Guia_Docent](#)).

100697 MORFOLOGIA CATALANA [Tercer curs]

En aquesta assignatura, els coneixements adquirits per l'alumne a *Llengua Catalana* de primer curs i *Fonologia i Lexicologia i Semàntica* a segon curs, s'apliquen a l'anàlisi aprofundida dels elements que constitueixen els mots de la llengua. L'assignatura es centra, doncs, en la segmentació morfològica, la identificació de morfemes i tipus de morfemes, la distinció entre processos gramaticals i coneixement lèxic, la representació i arxiu mental del lèxic de la llengua, la producció de mots nous, etc. L'objectiu de l'assignatura és aconseguir que l'estudiant sàpiga identificar l'estructura morfològica de tots els tipus de mots de la llengua catalana, conèixer els processos morfològics relacionats, sobretot, amb la fonologia i dominar la metodologia d'anàlisi que s'utilitza per descriure'ls. Des del punt de vista metodològic, l'enfocament del curs fa que l'estudiant adquireixi habilitats per aplicar els conceptes adquirits a casos nous, així com per analitzar la morfologia d'altres llengües, principalment les romàniques.

Les activitats dirigides segueixen la metodologia de l'aprenentatge basat en la combinació de presentació i discussió de la matèria a partir de problemes o processos concrets. A les sessions teòriques s'ofereix una descripció detallada dels processos morfològics de la llengua catalana. En les sessions de pràctiques es pretén desenvolupar la capacitat d'anàlisi d'exemples i problemes concrets per tal de reforçar els coneixements teòrics. L'estudiant, tal com s'especifica a la Guia Docent, ha de ser capaç a finals del curs d'aplicar els conceptes adquirits a casos nous i ha de ser capaç de justificar l'anàlisi proposada. Amb tot, l'explicació teòrica sempre es fa sobre exemples concrets i s'interpel·la l'alumne sobre exemples diferents. Els resultats d'aprenentatge s'assoleixen mitjançant la discussió a l'aula d'aquests problemes i també través dels exercicis d'un dossier de pràctiques del curs que es troba en el Campus Virtual dissenyat per desenvolupar la capacitat d'anàlisi científica de l'estudiant i fomentar el seu esperit crític (no es tracta de tenir opinions diferents, sinó saber fonamentar les opinions pròpies). Al Campus Virtual també hi ha altres documents i informacions que poden facilitar el treball autònom de l'alumne. Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives per assolir les competències assenyalades i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GLLC/100697 Morfologia Catalana/100697_Guia_Docent](#)).

100691 TREBALL DE FI DE GRAU [Quart curs]

L'objectiu formatiu del *Treball Final de Grau* (TFG) és l'elaboració d'un treball d'investigació, de síntesi o aplicat, que tingui una relació amb les matèries de llengua o de literatura del grau o a la interrelació entre llengua i literatura. En concret, el TFG consisteix en l'elaboració i presentació oral d'un treball original i inèdit que permet avaluar el nivell d'assoliment de les competències específiques i transversals associades al grau. Pel que fa a l'estructura i al contingut, el TFG ha de disposar, almenys, de plantejament d'un marc teòric, d'un estat de la qüestió bibliogràfica, d'una caracterització de l'objecte d'estudi, de criteris de selecció i d'estudi dels materials analitzats, de l'anàlisi de les dades, de l'anàlisi crítica d'altres investigacions específiques, dels resultats de la investigació i d'unes conclusions en què es posin en evidència els resultats obtinguts.

Cada estudiant haurà de triar un tema que tindrà com a marc les assignatures obligatòries i optatives del pla d'estudis del grau. Aquestes temàtiques s'ajusten sovint a les línies dels grups i dels projectes de recerca en què participa el professorat que imparteix les matèries del grau i que, eventualment, dirigeix els TFG. Es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GLLC/100691 TFG/100691_Guia_Docent](#)).

Grau en Llengua i Literatura Espanyoles

El títol de Grau en Llengua i Literatura Espanyoles té com a objectiu proporcionar als estudiants un coneixement ampli de la Llengua Espanyola i la Literatura Hispànica.

Els objectius formatius bàsics busquen que l'estudiant adquireixi una sòlida base científica i metodològica en l'àmbit de la Llengua Espanyola i la Literatura Hispànica. Mitjançant classes teòrico-pràctiques, exercicis, treballs, etc., l'estudiant aprèn a utilitzar la metodologia específica del comentari de textos, de la historiografia literària, de la lingüística diacrònica i sincrònica, etc.

Les assignatures escollides representen diferents nivells d'aproximació a l'objecte d'estudi:

- 100604: Introducció a la llengua espanyola (primer curs): la seva finalitat és que l'alumne adquireixi una visió general dels diferents enfocaments i nivells d'anàlisi des dels quals s'estudia la llengua espanyola
- 100583: Sintaxi de l'espanyol: l'oració simple (segon curs): constitueix un exemple del grau d'especificitat que va adquirint, progressivament, el grau en el segon curs.
- 100593 (Literatura espanyola del Realisme i del Modernisme – segon curs) i 100629 (Literatura Hispanoamericana: del Modernisme a l'època contemporània – tercer curs): ambdues matèries són exemples de l'estudi historiogràfic en la Literatura Hispànica i dels seus vincles i diferències.
- 100631: Treball de fi de grau (quart curs): Els 6 crèdits d'aquesta assignatura tenen, com a objectiu formatiu únic, la realització d'un treball de recerca, de síntesis o aplicat, referit a qualsevol de les matèries del grau en el qual l'estudiant ha de demostrar que ha adquirit i és capaç d'integrar globalment les competències generals i específiques a través de l'estudi de les diferents assignatures dels quatre cursos de la carrera

100604 INTRODUCCIÓ A LA LLENGUA ESPANYOLA [Primer curs]

Introducció a la llengua espanyola és una assignatura que forma part dels 60 crèdits de formació bàsica del primer curs dels graus combinats. L'objectiu de l'assignatura és que l'estudiant adquireixi una visió general dels diferents enfocaments que pot rebre l'estudi de la llengua espanyola, així com dels seus diferents nivells d'anàlisi. Amb això s'aconsegueix obtenir i desenvolupar una sèrie de competències perquè l'estudiant sigui capaç, d'una banda, d'identificar el component de la gramàtica al qual pertanyen els fenòmens lingüístics bàsics de l'anàlisi de la llengua espanyola, així com analitzar els principals fenòmens de variació lingüística de l'espanyol; d'altra banda, d'aplicar els coneixements teòrics a la pràctica, treballar de forma autònoma, realitzar presentacions orals i escrites, fer treballs individualment i saber treballar en grup.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GLLE/100604 Introducció a la Llengua Espanyola/100604_Guia_Docent](#)).

100583 SINTAXI DE L'ESPANYOL: L'ORACIÓ SIMPLE [Segon curs]

L'objectiu principal de l'assignatura és que els estudiants adquireixin les eines científiques per descriure i analitzar les unitats sintàctiques fins al nivell de l'oració. Per assolir l'objectiu, han de ser capaços d'adquirir les següents competències: (a) identificar, descriure i analitzar les construccions sintàctiques de l'espanyol; (b) utilitzar les eines de l'anàlisi sintàctica; (c) adquirir les tècniques de l'argumentació sintàctica, i (d) de conèixer i utilitzar les fonts bibliogràfiques bàsiques de la sintaxi de l'espanyol. La metodologia del curs parteix de la competència lingüística dels estudiants i apel·la a la seva capacitat de reflexió perquè (e) siguin capaços de plantejar-se preguntes científiques sobre les dades lingüístiques i per (f) facilitar que els coneixements adquirits millorin la seva producció oral i escrita.

Les activitats formatives adreçades a l'assoliment dels diferents objectius estan seqüenciades. En primer lloc, es fan exercicis d'anàlisi de les diferents construccions estudiades, des del nivell del sintagma fins a les diferents classes d'oració: se n'identifica l'estructura, els constituents i les funcions i es dedueixen els principis sintàctics que regeixen la seva formació. Aquests exercicis són inicialment inductius (anàlisi de construccions proveïdes pel professor), però, un cop l'estudiant domina les tècniques de l'anàlisi, s'introdueixen exercicis i problemes de caràcter deductiu (l'estudiant ha de trobar construccions que compleixin certes característiques formals). Aquest conjunt d'activitats es relacionen amb les competències (a) i (b).

En segon lloc, a partir de la cinquena setmana del curs, s'introdueixen exercicis d'argumentació on l'estudiant ha de raonar l'elecció entre opcions diferents d'anàlisi, ja siguin plantejades pel professor o bé hagin estat motiu de polèmica en la bibliografia especialitzada. Aquesta activitat va adreçada a l'assoliment de les competències (c) i (e). En relació a (d), al llarg del curs es fan dues lectures de treballs clàssics que s'exposen i comenten críticament a l'aula i cada tema del programa té associada una bibliografia amb una referència de lectura obligatòria. Per comprovar que l'assoliment d'(f) és factible, al començament del curs els estudiants elaboren un text escrit de longitud mitjana (un foli) sobre un tema lliure. L'objectiu és detectar possibles dificultats en l'elaboració de materials escrits. En el cas que l'estudiant mostri mancances en aquest àmbit, se li fa un seguiment específic tutoritzat amb activitats addicionals d'elaboració de textos sintàctics complexos.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GLLE/100583 Sintaxi de l'Espanyol: l'Oració Simple/100583_Guia_Docent](#)).

100593 LITERATURA ESPANYOLA DEL REALISME I DEL MODERNISME [Segon curs]

L'objectiu d'aquesta assignatura és adquirir un coneixement dels moviments literaris del Realisme-Naturalisme i del Modernisme espanyols i de les seves obres principals, i que l'estudiant aprengui a distingir entre els textos sorgits de diferents plantejaments estètics. Per tal d'assolir aquests objectius, el curs inclou el comentari i l'anàlisi d'una novel·la del Realisme-Naturalisme espanyol (*La Regenta* de Leopoldo Alas), una antologia de poesia modernista, i un text dramatitzat (*Romance de Lobos* de Ramón María del Valle-Inclán). Es treballen, per tant, a classe tres obres literàries representatives del tres gèneres més importants. L'anàlisi inclou l'estudi de l'obra en el seu context literari, polític i social. Els resultats d'aprenentatge i les competències adquirides inclouen la capacitat d'analitzar les principals característiques dels gèneres estudiats mitjançant l'estudi de les obres i la relació de diferents aspectes de cada moviment amb diverses obres.

L'assignatura consta d'una sèrie d'activitats dirigides, com comentaris de textos literaris i de crítica literària a la classe on es combina l'explicació teòrica amb l'aplicació a les obres literàries i la discussió dels textos. A les classes el professor ofereix un panorama històric i literari com a introducció a cadascuna de les obres analitzades acompanyats de textos de l'època que reforcen els coneixements històrics i crítics. A més s'analitza a classe capítols de la novel·la, es comenten poemes modernistes i escenes concretes de les obres analitzades oferint a l'estudiant les pautes que ha de seguir per dominar la tècnica i els mètodes del comentari literari. Aquestes activitats dirigides es combinen amb tutories programades pel professor que es dediquen a l'elaboració de comentaris de text concrets o bé la resolució de problemes. Dins de les activitats formatives s'inclou també la presentació de treballs breus relacionats bé amb un comentari de text, bé amb l'anàlisi d'un aspecte concret d'una obra literària, bé amb la relació de diferents textos del mateix moviment literari.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent Guia docent: ([Annex 3.6/GLLE/100593 Literatura Espanyola del Realisme i del Modernisme /100593_Guia_Docent](#)).

100629 LITERATURA HISPANOAMERICANA: DEL MODERNISME A L'ÈPOCA CONTEMPORÀNIA [Tercer curs]

L'objectiu d'aquesta assignatura és adquirir un coneixement dels moviments literaris del segle XX a Amèrica Llatina i de les seves obres principals, que l'estudiant aprengui a distingir entre els textos sorgits de diferents plantejaments històrics i estètics i a diferenciar el metallenguatge i l'especificitat historiogràfica dels estudis literaris al continent americà. Per tal d'assolir aquests objectius, el curs inclou el comentari i l'anàlisi de novel·les i poesia. Es treballen, per tant, a classe, obres literàries representatives del Modernisme, del regionalisme, de les avantguardes, del boom i del gènere fantàstic. L'anàlisi inclou l'estudi de l'obra en el seu context literari, polític i social. Els resultats d'aprenentatge i les competències adquirides inclouen la capacitat d'analitzar les principals característiques dels gèneres estudiats mitjançant l'estudi de les obres i la relació de diferents aspectes de cada moviment amb diverses obres i de les seves diferències als països del continent i respecte de la literatura espanyola.

L'assignatura consta d'una sèrie d'activitats dirigides, com comentaris de textos literaris i de crítica literària a la classe on es combina l'explicació teòrica amb l'aplicació a les obres literàries i la discussió dels textos. A les classes el professor ofereix un panorama històric i literari com a introducció a cadascuna de les obres analitzades acompanyat de textos de l'època que reforcen els coneixements històrics i crítics. A més s'analitzen a classe capítols de les novel·les escollides, contes etc. Per representar cada moviment, es comenten poemes modernistes, avantguardistes etc. Aquestes activitats dirigides es combinen amb tutories programades pel professor que es dediquen principalment a l'assessorament en l'elaboració de petits treballs de recerca que completen aspectes específics de l'assignatura. Es tracta d'una matèria historicista i panoràmica que sempre es tracta en diàleg amb les matèries de literatura espanyola.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent. ([Annex 3.6/GLLE/100629 Literatura Hispanoamericana: del Modernisme a l'Època Contemporània/100629_Guia_Docent](#)).

100631 TREBALL DE FI DE GRAU [Quart curs]

L'assignatura té per objectiu formatiu únic la realització d'un treball de recerca, de síntesi o aplicat, referit a qualsevol de les matèries del grau. En principi, es demana fer un treball acadèmic o de recerca amb fonts primàries i/o secundàries, però es poden acceptar altres formats equivalents en càrrega de treball. No s'espera del TFG que faci aportacions originals, però són benvingudes. En qualsevol cas, el TFG ha de ser original i inèdit, de manera que qualsevol plagi, total o parcial, en el suport que sigui, serà penalitzat automàticament amb un suspens.

En concret, el TFG consisteix en:

- L'elaboració i presentació d'un tema que permeti avaluar el nivell d'assoliment de les competències específiques i transversals associades al grau.
- Recerca de bibliografia: selecció i anàlisi crítica de la bibliografia específica del tema escollit.
- Plantejament del marc teòric.
- Defensa oral del treball.

El text del TGF, juntament amb la seva presentació oral, permetran avaluar de forma global i sintètica el domini de l'estudiant de les competències específiques i transversals del títol de Grau. A la guia docent es poden consultar les línies orientatives en las que es pot realitzar el treball i els tutors. La assignació de tutors s'explica al punt 6.2.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent. ([Annex 3.6/GLLE/100631_TFG/100631_Guia_Docent](#)).

Grau Musicologia

La titulació de Musicologia respon a la voluntat d'oferir l'alumnat una formació sobre les característiques fonamentals del fet musical (producció, difusió i recepció), el seu desenvolupament històric i la seva situació actual; per això, equilibra al llarg del pla docent la programació d'assignatures que reflecteixen aquest caràcter plural i apunten cap a la possibilitat d'especialització en les dues mencions aprovades, "Musicologia històrica" i "Gestió musical i patrimoni".

Aquesta diversitat interna es fa palesa també en la coexistència d'activitats de formació adaptades als continguts de cada matèria i assignatura: tot i que els continguts de caire històric, analític i estètic inviten al manteniment d'activitats dirigides amb una més gran proporció, s'hi fan servir audicions, comentari de textos i descripcions analítiques que doten d'una dimensió pràctica l'explicació de conceptes i eines teòriques. Alhora, es potencia el treball en grups petits –sota la forma de seminaris en classe i d'elaboració de treballs col·lectius– amb una doble funció: contribuir a l'assoliment de competències d'expressió oral i escrita en la presentació acadèmica de resultats de recerca i fomentar la pràctica del treball d'equip, tant des d'un punta de vista científic com professionalitzador.

El ventall d'activitats dirigides i supervisades que constitueixen part de les activitats formatives de cada assignatura es completa, per descomptat, amb la tutorització individual o grupal de l'alumnat i amb el seguiment del seu treball autònom d'estudi, cerca d'informació i preparació de les eines d'avaluació corresponents. Per a una visió de conjunt de la planificació metodològica de les assignatures de la titulació, vegeu l'apartat de guies docents de la web: <http://www.uab.cat/web/estudiar/llicitat-de-graus/pla-d-estudis/guies-docents/musicologia-1345467811508.html?param1=1223967775545>.

A tall de mostra representativa, es proposa el comentari de quatre assignatures de l'actual pla d'estudis –a més del "Treball de Fi de Grau", conclusió del recorregut formatiu i, per tant, resum de les competències treballades i resultats d'aprenentatge assolits per l'alumnat al llarg de la titulació– que en reflecteixen els objectius acadèmics dels estudis, tan per la distribució temporal (una assignatura de formació bàsica de primer curs –"Músiques i cultures"–, dues assignatures obligatòries de segon curs –"Músiques urbanes i populars", "Gestió musical"– i una altra d'obligatòria de tercer curs –"Història de l'Òpera"–) com per respondre a la diversitat de continguts formatius de la titulació (històrics, etnomusicològics i actuals, relatius a la gestió i programació musical).

100657 MÚSIQUES I CULTURES [Primer curs]

"Músiques i Cultures" és una assignatura d'orientació etnomusicològica on l'objectiu primordial és fer conèixer als estudiants la vinculació de determinades músiques amb el context cultural on es manifesten.

L'estudiant es troba davant d'unes músiques que provenen d'entorns culturals llunyans, on sovint, les lògiques d'estructuració sonora i els diversos entorns on es produeix cada música, són notablement diferents a la pròpia.

A banda de l'estudi de les músiques en les seves societats, l'assignatura presenta també un breu panorama sobre la història de la disciplina i treballa amb algunes de les seves principals eines metodològiques. D'aquesta manera, per mitjà de sessions expositives però també del debat a l'entorn de textos especialitzats, l'assignatura pretén dotar als estudiants d'eines teòriques i dialèctiques que els permetin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

El resultat formatiu permet percebre les grans àrees culturals / musicals i conèixer els elements bàsics de l'aproximació culturalista a l'estudi de la música.

La metodologia docent es basa en: Activitats dirigides (77%). Activitats supervisades (1%). Activitats autònomes (20%). Activitats d'avaluació (2%). Cal remarcar que l'alt percentatge d'activitats dirigides de l'assignatura es deu, d'una banda, al caràcter propedèutic de l'assignatura, que requereix una presència més rellevant del docent per enfrontar continguts del tot nous per a l'immensa majoria de l'alumnat, i, d'altra, que s'hi inclouen (fins a un 74% del subpercentatge) el treball en comú i els seminaris de discussió de la lectura obligatòria de tres textos d'iniciació a l'etnomusicologia. ([Annex 3.6/GM/100657 Músiques i Cultures/100657_Guia_Docent](#)).

100632 MÚSIQUES URBANES I POPULARS [Segon curs]

Aquesta assignatura és l'única de tot el currículum orientada a l'estudi de les músiques populars urbanes, omnipresents en la vida quotidiana i principal puntal de la música com a activitat comunicativa en la societat contemporània. A més de confrontar l'alumnat amb les pràctiques musicals del present, l'assignatura obre un espai per a la reflexió crítica sobre l'estètica i la interpretació d'aquestes pràctiques populars, així com sobre els judicis de valor i les estructures comercials que les sustenten.

Els continguts i activitats proposades per al seguiment de l'assignatura s'orienten a aconseguir que l'estudiant estableixi una relació argumentada entre les músiques populars urbanes i llurs contextos socials, històrics i culturals. Tant a l'aula com en el treball autònom de l'estudiant, es proposen activitats que l'orienten en la recerca de les principals eines teòriques i analítiques desenvolupades recentment en l'àmbit interdisciplinari dels Estudis de Música Popular (Popular Music Studies). Així mateix, es vol que l'estudiant desenvolupi un pensament crític sobre la Musicologia i els Estudis de Música Popular que contribueixin, a llarg termini, a millorar el camp d'estudis.

Per assolir els objectius de l'assignatura, aquesta s'ha dissenyat en format de seminari i amb una metodologia d'aprenentatge que implica activament l'estudiant. Els continguts del curs s'adquireixen principalment mitjançant la lectura i la discussió a l'aula dels textos seleccionats, així com de l'anàlisi i el debat sobre els materials audiovisuals proposats. Es treballa a partir de casos d'estudi concrets i pràctics, dels quals se'n fan derivar els aspectes teòrics i els conceptes clau de l'assignatura.

Al llarg de les activitats dirigides, es comparteix treball col·lectiu sobre diversos materials audiovisuals (videoclips, fragments de pel·lícules, etc.) o escrits (premsa, textos curts, etc.). Els materials poden ser proposats per la professora o els estudiants, i sempre es relacionen amb el tema del programa del curs que s'està estudiant. Les activitats de treball s'estructuren primer en petits grups que, dins l'aula, s'organitzen autònomament per reflexionar i discutir sobre els materials proposats. Seguidament, el treball en grups es posa en comú amb la resta d'estudiants i el docent, per tal de debatre col·lectivament i extreure'n conclusions útils per al tema d'estudi.

A més de les activitats treballades a l'aula, els estudiants pacten amb el docent un tema de treball relacionat amb els continguts del curs, sobre el que hauran d'aprofundir en una recerca autònoma. El treball de recerca es realitza en petits grups (de 3 a 5 estudiants) per tal de facilitar el debat, l'intercanvi d'opinions i

d'estratègies de treballs entre els i les alumnes. Una vegada finalitzada la recerca i, amb un calendari prèviament pactat, s'exposa davant de tot el grup de classe, presentant-ne els principals resultats i proposant un tema de discussió derivat de l'exposició a la resta de companys. El docent supervisa la recerca en tutories fora de l'horari d'impartició de l'assignatura i modera la presentació a classe, dirigint i orientant el debat entre els estudiants.

La metodologia docent es basa en: Activitats dirigides (27%). Activitats supervisades (7%). Activitats autònomes (48%). Activitats d'avaluació (18%), entre les quals es compta la presentació i discussió dels treballs col·lectius de recerca.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GM/100632 Músiques Urbanes i Populars/100657_Guia_Docent](#)).

100651 GESTIÓ MUSICAL [Segon curs]

L'assignatura se situa dins del pla d'estudi com a presentació dels continguts formatius de la menció de "Gestió musical i Patrimoni", amb vistes a formar professionals capaços d'organitzar esdeveniments musicals, desenvolupar activitats de gestió en empreses de producció musical i contribuir a la difusió del patrimoni musical entre el gran públic. Pretén, per tant, donar l'alumnat un primer contacte amb la realitat de la indústria cultural, el seu marc legal i també els seus precedents històrics.

Per a l'assoliment de les competències específiques de l'assignatura, es planteja que, alhora que es procedeix amb l'explicació dirigida del corpus teòric que s'hi associa, bona part de l'activitat docent es centri en la preparació i discussió de treballs en petits grups, reflectint la pràctica habitual de preparació de projectes de gestió i programació musicals i amb l'objectiu de millorar les competències de síntesi, organització i comunicació oral de l'alumnat. Es tracta, però, en alguns casos de competències de tarannà essencialment transversal i estretament relacionades amb altres assignatures –"Gestió cultural" i les tres optatives de "Gestió musical (II, III i V)" de 3r/4rt cursos–, per la qual cosa encara ha d'aprofundir-se en la planificació conjunta de continguts i activitats formatives (vegeu Taula de millores).

La metodologia docent es basa en: Activitats dirigides (28%). Activitats supervisades (27%). Activitats autònomes (14%). Activitats d'avaluació (31%), entre les quals es compta la presentació oral de breus treballs de recerca grupals.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GM/100651 Gestió Musical/100651_Guia_Docent](#)).

100655 HISTÒRIA DE L'ÒPERA [Tercer curs]

Aquesta assignatura està adreçada a un dels gèneres musicals més importants, no només pel seu pes des de la seva perspectiva històrica, sinó sobre tot a partir del seu paper actual, el consum i la nova producció musical.

Els objectius de la matèria estan pensats per a expressar l'òpera com un fenomen complex. S'hi estudien els diferents tipus de llenguatges que intervenen, més enllà dels estrictament musicals. Es tracten els elements literaris, els recursos i els canvis experimentats des de les tècniques de representació teatral, i les seves implicacions amb les arts plàstiques.

Dins de la visió complexa del món de l'òpera, cal ser conscients de les variades funcions socials que en tot moment ha vehiculat l'espectacle operístic. Per damunt d'ells es filtren els canvis en els sistemes de producció d'espectacles, en el tractament de la veu humana, i el trànsit dels models literaris dominants entre els llenguatges musical, plàstic i teatral.

La metodologia docent es basa en: Activitats dirigides (28%). Activitats supervisades (8%). Activitats autònomes (60%). Activitats d'avaluació (4%).

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GM/100655 Història de l'Òpera/100655_Guia_Docent](#)).

100648 TREBALL DE FI DE GRAU [quart curs]

La pròpia diversitat de perfil intern que s'esmentava a l'inici d'aquest estàndard determina, per al Treball de Fi de Grau de la titulació, un canvi notable de plantejament respecte de la resta d'assignatures obligatòries: s'afavoreix de manera decidida la llibertat de tria de l'alumne del tema concret de recerca segons els seus interessos i dins d'un marc molt general d'àrees temàtiques derivades dels continguts formatius del tronc de formació bàsica i obligatòria de la titulació, alhora que es pretén un procés de tutorització acordat des d'un bon principi amb cadascun dels tutors, en el qual s'estableixen la pertinència i enfocament metodològic del tema del treball, la perspectiva amb què n'han d'enfrontar-se les fonts d'estudi (ja siguin bibliogràfiques, d'arxiu, treball de camp) i el format definitiu del treball (escrit o audiovisual).

La metodologia docent es basa en: Activitats supervisades (27%), activitats autònomes (67%) i activitats d'avaluació (6%). Tret d'una sessió inicial informativa amb el coordinador de l'assignatura –tant a l'inici de cada curs (setembre) com a de presentació per als alumnes amb intenció de matricular-s'hi de manera immediata (juny)–, la naturalesa de l'assignatura fa recaure el pes del seu recorregut formatiu sobre les activitats supervisades (*plannings* de tutorització individualitzats de cadascun dels tutors) i sobre l'activitat autònoma de l'alumne, deixant un marge molt flexible d'interrelació personal per al qual, tot i així, s'ofereix una orientació específica de distribució temporal i d'assoliment de competències parcials.

Una explicació més detallada dels continguts de l'assignatura i de les activitats formatives i d'avaluació es pot consultar a la Guia Docent ([Annex 3.6/GM/100648 TFG/100648_Guia_Docent](#)).

3.6.2. El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.

Grau d'Antropologia Social i Cultural

El sistema d'avaluació segueix en el seu conjunt el format d'avaluació contínua. Cada matèria desplega formes d'avaluació específiques i adequades als resultats d'aprenentatge que es pretenen assolir. Les matèries de formació bàsica (matèries 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7), nuclears teòriques i optatives en antropologia (matèries 8, 9, 10, 12, 13, 14) utilitzen el següents sistemes d'avaluació: presentacions i participació activa a classe; lliurament d'exercicis i treballs; proves teòriques i escrites. Aquestes proves són les més adequades per l'assoliment dels resultats d'aprenentatge de caire més teòrico-interpretatiu (E1, E2, E3, E6, E7, E8). En la matèria nuclear de tipus pràctic i instrumental (matèria 11) es combinen diverses formes d'avaluació, amb presentacions i participació activa a classe, i lliurament de treballs tutoritzats, destinats a assolir els resultats d'aprenentatge específics de la recerca etnogràfica (E2, E3, E4, E8). A les matèries de menció (matèries 15, 16) s'empren com a sistemes d'avaluació, les presentacions i la participació activa a classe, i el lliurament de treballs, com a forma més pertinent per controlar l'assoliment d'una formació teòrica avançada en antropologia (E5, E9) i per a la orientació a la pràctica professional (E5, E7, E10, E11). El sistema d'avaluació de les Pràctiques Externes (matèria 19) se centra en el seguiment i avaluació continuada pel tutor de l'UAB, els informes i la valoració intermitja, l'informe del tutor de l'entitat, i l'informe final per supervisar l'assoliment dels resultats d'aprenentatge de les competències específiques (E7, E10). Finalment, el sistema d'avaluació del Treball de Fi de Grau (matèria 20) es basa en dues proves, la presentació oral del TFG (30%) i el seguiment i lliurament escrit del TFG (70%). Aquestes dues formes d'avaluació permeten controlar l'assoliment de les competències específiques en antropologia (E2, E5, E8).

Segons les dades que figuren al Sistema d'Indicadors de Qualitat (SIQ), podem analitzar els resultats acadèmics de les assignatures seleccionades:

101277_Textos i audiovisuals etnogràfics [primer curs]: Presenta un índex molt positiu de rendiment (91%) i d'èxit (97%), i un percentatge de no presentats (7%) dins la mitjana del grau. El grup majoritari de notes es troba en la franja del notable (55%), amb un percentatge similar d'excel·lents i aprovats (17%, 13%), un mínim de suspensos (3%), i l'assoliment màxim de matrícules d'honor.

101263_Pràctiques de camp en Antropologia social i cultural I [segon curs]: Aquesta assignatura presenta un bon índex de rendiment (83%) i un excel·lent grau d'èxit (98%); el percentatge de no presentats (16%) és superior a la mitjana del grau (9%), per unes raons bàsiques. L'assignatura pertany a la matèria de mètodes, tècniques i instruments de recerca en antropologia (3 de les 5 assignatures tenen un 16% de no presentats). Les causes són molt probablement l'alt nivell de compromís i exigència de seguiment que es demana a l'alumnat en aquestes assignatures, ja que contenen crèdits de pràctiques que impliquen activitats d'observació fora del calendari acadèmic. El grup majoritari de notes és de notable (44%), amb un percentatge parell d'excel·lents i aprovats (19%, 15%), un 5% de MH i un mínim de suspensos (1%), ja que l'assignatura presenta un alt nivell de seguiment i tutorització.

101276_Història de l'antropologia [segon curs]: L'assignatura assoleix un 75% d'índex de rendiment i un 85% d'èxit. L'abandonament (12%) és una mica més alt que la mitjana del grau. La principal franja de resultats es troba en l'aprobat (41%), seguit del notable (30%) i el suspens (14%), amb un 4% de MH.

101243_Antropologia dels pobles d'Espanya [tercer curs]: Aquesta assignatura presenta un 81% de rendiment i un 84% d'èxit, i el nivell de no presentats és dels més baixos del grau (3%). El principal gruix de notes es troba entre el notable (44%) i l'aprobat (34%), amb un 15% de suspensos i un 3% de MH.

101280_Treball de Fi de Grau [quart curs]: La taxa de rendiment és molt positiva (90%) i la d'èxit és completament satisfactòria (100%), com un bon indicador del seguiment i la tutorització. L'índex d'abandonament (10%) està gairebé en la mitjana del grau. La mitjana de notes se situa en el notable (62%), amb un bon nivell d'excel·lents (23%), cap suspens i 3% de MH.

Valoració general dels resultats acadèmics per assignatures i matèries: Revisades les dades de totes les assignatures i les matèries, trobem que els resultats acadèmics són força homogenis i satisfactoris. La mitjana de qualificacions indica que la meitat de l'alumnat obté un nivell de notable, i els dos quarts restants es reparteixen entre aprovats, per una banda, i excel·lents/MH i suspensos, per l'altra. El nivell de no presentats oscil·la entre un 2% i un 16%, i està en una mitjana del 9%. També s'observa una xifra de no presentats lleugerament més alta entre les assignatures de Formació Bàsica de primer curs que no són impartides pel nostre departament (3 de les 5 assignatures estan en el 16% de no presentats).

En el grup d'assignatures amb més no presentats figuren també les assignatures de la matèria de mètodes, tècniques i instruments de recerca en antropologia (3 de les 5 assignatures amb un 16% de no presentats). Les causes són molt probablement l'alt nivell de compromís i exigència de seguiment que es demana a l'alumnat en aquestes assignatures de caire més pràctic. Cal remarcar que les assignatures optatives presenten unes dades més positives pel que fa als No presentats, que oscil·len entre el 0 i el 7%. Les taxes del TFG són també correctes (un 10% de No presentats), i volem remarcar el bon funcionament del sistema del nostre departament, que consisteix en distribuir els estudiants entre un equip específic de professorat que es coordina per tutoritzar aquests treballs. Les Pràctiques Externes també presenten un excel·lent grau d'assoliment, amb un èxit del 100% en els cursos 2013/14 i 2014/15.

101277 TEXTOS I AUDIOVISUALS ETNOGRÀFICS [primer curs]

L'assignatura s'avalua a partir del grau d'assoliment de les competències mitjançant cadascuna de les proves d'avaluació programades. A tal efecte, les activitats avaluable s'agrupen en torn a 3 mòduls:

- Mòdul 1: Lliurament d'un treball, individual o en grup a partir del guió que s'explica a classe i es troba al Campus Virtual. Ponderació: 40 %.

- Mòdul 2: Exercici, en grup, articulat sobre l'extracció d'informació etnogràfica dels Ehraf World Cultures (arxius etnogràfics online) i exposició oral sobre un tema d'actualitat escollit de entre una llista proporcionada pel professor. Ponderació: 40% (30% treball + 10% d'assistència a totes les presentacions dels altres grups).
- Mòdul 3: Lliurament, en les dates fixades, de fitxes de lectura de les referències seleccionades com a bibliografia obligatòria del curs (dossier), treballades individualment per l'estudiant amb discussió a l'aula. Ponderació: 20%

Amb aquesta forma d'avaluació s'incideix de forma complementària en les diverses competències de l'assignatura tot combinant la valoració crítica de materials etnogràfics variats, en formats diferents i que tracten la diversitat cultural des de distints contextos etnogràfics i orientacions teòriques. Es pretén que l'estudiant arribi a formular judicis crítics, suficientment fonamentats teòricament i etnogràfica, a partir de fonts i dades provinents d'un corpus disciplinar heterogeni i que cerca explícitament la connexió dels grans àmbits de l'antropologia social i cultural amb casos reals extrets del nostre entorn quotidià (mitjans de documentació, per exemple). A més, l'assistència obligatòria a les presentacions orals de cada grup –i la participació en la discussió posterior a cada una d'elles–, busca també que els estudiants aprenguin a debatre, consensuar, argumentar i discutir respectuosament tant sobre enfocaments teòrics com sobre les decisions metodològiques que cal adoptar per a estructurar i executar la tasca investigadora. A la Guia Docent de l'assignatura s'especifiquen els criteris per a considerar no presentat cada mòdul (així com el conjunt de l'assignatura) i què cal fer per a poder reavaluar, si escau, la mateixa. Per últim, cal fer referència a la previsió de retroacció amb l'alumnat. En aquest sentit, estan operatius canals de *feedback* tant al llarg del quadrimestre com al final de l'assignatura. En el primer cas, aquesta retroacció es pot fer a través de les tutories, la missatgeria Campus Virtual o el correu institucional del professor i en el decurs de les pròpies classes. En el segon cas, s'activa mitjançant dues enquestes: la que administra periòdicament la UAB i una altra que el docent ha dissenyat específicament per tal de recollir l'opinió i valoració de l'estudiant sobre aspectes específics del curs, de cara a reajustar l'assignatura el curs següent.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GASC/101277 Textos i audiovisuals etnogràfics/](#)

101263 PRÀCTIQUES DE CAMP EN ANTROPOLOGIA SOCIAL I CULTURAL I [segon curs]

L'assignatura s'avalua de manera continuada i amb la supervisió del professorat, a partir del grau d'assoliment de les competències mitjançant cadascuna de les proves d'avaluació programades. A tal efecte, les activitats avaluables s'agrupen en torn a 2 mòduls:

- Mòdul de treballs: a) lectura i ressenyes corresponents (10%); b) el procés del treball i el resultat final (80%). Ponderació: 90%.
- Mòdul de participació: Assistència i participació a les sessions col·lectives. Ponderació: 10%.

Els estudiants han d'haver resolt totes les tasques de camp previstes per al desenvolupament de l'assignatura, per tenir dret a presentar el treball final i ser avaluats. Serà, per tant, no presentat aquell/a estudiant que no hagi seguit el procés tutoritzat de les pràctiques d'observació i seguiment del diari de camp. Les exigències mínimes per a l'avaluació de l'assignatura són:

- Llegir el dossier de lectures obligatòries i fer-ne un exercici escrit a lliurar a la primera meitat del semestre.
- Els estudiants han de fer un mínim de 30h. d'observació en un mínim de 10 sessions, de forma periòdica i regular.
- Assistir obligatòriament a totes les classes-tutoria individuals pactades i proposades pel professor o professora.

- Assistir obligatòriament a totes les classes-tutoria col·lectives.
- Enregistrar cada observació al diari de camp.
- Sistematitzar les dades obtingudes (índex de persones, llistat i índex de temes, proposta de fitxes de recerca, formulació de plantejaments hipotètics.
- Redacció del treball final d'acord amb el guió de continguts consensuats.

Aquesta forma d'avaluació incideix en les diverses competències de l'assignatura, aprenent a distingir el nivell de contextualització i de fiabilitat de les dades en el treball de camp en antropologia i iniciant-se al coneixement i la reflexió entorn dels mètodes en antropologia. Es pretén que l'estudiant assoleixi, mitjançant la pràctica i la tutoria individualitzada, un coneixement directe del treball de camp clàssic en etnografia per tal de mantenir-ne les fites, conèixer-ne la seva tècnica bàsica –l'observació participant–, i estar en situació d'abordar el debat dels mètodes i les tècniques per a la contrastació. A més, la realització del treball final (que segueix un guió complet: veure evidències) permet a l'estudiant reflexionar sobre l'assoliment dels seus propis objectius etnogràfics. Per últim, cal fer referència als canals de *feedback* que rep l'estudiant al llarg del quadrimestre: a través de les classes i de les tutories, i del correu institucional. També el treball final incorpora un apartat de suggeriments amb la intenció de recollir la opinió i la valoració de l'estudiant sobre la pràctica realitzada i altres aspectes del curs.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GASC/101263 Pràctiques de camp en antropologia social i cultural I](#))

101276 HISTÒRIA DE L'ANTROPOLOGIA [segon curs]

El sistema d'avaluació està recollit a la guia docent de l'assignatura. En primer lloc cal tenir en compte que es tracta d'una assignatura anual. Les proves amb les quals avaluem l'assoliment de les competències són de 3 tipus:

- Proves escrites (54% de la nota). Es fan tres exàmens parcials, un per trimestre, sobre el temari treballat a classe. Per tal de fer la mitjana amb la resta de notes del curs, és necessari obtenir un 4.5 com a qualificació mínima en cadascun dels exàmens parcials.
- Lliurament de dos treballs realitzats en grup (30% de la nota). Es realitzen dos treballs en grup, amb un pes del 15% cadascun a la nota final de l'assignatura. El primer treball és sobre algun dels temes del bloc temàtic I (els antecedents de l'antropologia) i el segon sobre el bloc temàtic VII (escoles antropològiques després de la segona Guerra Mundial).
- Lliurament de comentaris i discussió dels textos de lectura obligatòria (16% de la nota). Es fa una lectura obligatòria de 8 textos al llarg de l'any que s'avaluen a través d'un exercici individual per a cada text i la seva discussió a classe; per tant, s'avalua tant l'exercici lliurat com la participació en la discussió.

Hem dissenyat el sistema d'avaluació amb l'objectiu de poder calibrar adequadament el grau d'assoliment dels resultats d'aprenentatge:

- Les proves escrites exigeixen un esforç memorístic, d'apropiació dels coneixements que hem tractat a les classes teòriques i pràctiques. Els resultats d'aprenentatge que valorem específicament amb aquestes proves són sobretot l'establiment d'una connexió històrica entre el coneixement etnogràfic i el desenvolupament teòric, el reconeixement i la interpretació de les principals orientacions teòriques al llarg de la història de la disciplina des del segle XIX fins a l'actualitat, així como l'ús correcte dels conceptes bàsics de la teoria antropològica.
- Amb la realització de treballs en grup ens concentrem en els blocs temàtics d'inici (antecedents de l'Antropologia) i final (les orientacions teòriques de després de la Segona Guerra Mundial) del temari. A més de valorar l'assoliment de les competències relacionades amb la recerca autònoma i el treball en grup, els resultats d'aprenentatge que avaluem de forma singular per aquesta via són l'explicació

d'aspectes de la història de la ciència utilitzant la terminologia pròpia de la disciplina, l'avaluació crítica de materials etnogràfics com a proposta de models teòrics, la identificació de les teories sobre l'espècie humana, la interpretació de les principals orientacions teòriques de l'antropologia des del segle XIX, l'ús adequat dels conceptes bàsics, així com l'expressió correcta d'aquestes idees.

- Amb els comentaris i discussió de textos el que pretenem és que l'estudiant faci l'esforç de mobilitzar els coneixements adquirits i que s'acostumi a reflexionar críticament i exposar les seves idees en un context dialèctic. Els resultats d'aprenentatge involucrats específicament en aquest cas són l'avaluació crítica de materials etnogràfics com a proposta de models teòrics, l'ús de conceptes bàsics de la teoria antropològica i la integració de manera holística dels desenvolupaments dels camps clàssics de l'antropologia, així com l'expressió correcta d'aquestes idees.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GASC/101276 Història de l'Antropologia](#)).

101243 ANTROPOLOGIA DELS POBLES D'ESPANYA [tercer curs]

El sistema d'avaluació d'aquesta assignatura consisteix en una avaluació contínua i progressiva a través de 4 tipus d'exercicis diferents:

- Treball en grup (40% de la nota final) amb tres parts diferenciades:
  - a. Mapejat de l'antropologia espanyola (10%)
  - b. Ressenya d'una etnografia (15%)
  - c. Pòster de l'etnografia ressenyada (15%)
- Treball individual (30% de la nota final) on es realitza una proposta de recerca antropològica sobre un tema a investigar vinculat amb el territori espanyol.
- Participació en activitats (10% de la nota final): discussions de les lectures obligatòries, visionats, exercicis en grup i activitats individuals realitzats dins l'aula, debats virtuals i visites o sortides programades.
- Examen del temari (20% de la nota final): es realitza una breu prova escrita de conceptes basada en el contingut treballat a classe a través del temari, les lectures i les activitats realitzades.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GASC/101243 Antropologia dels pobles d'Espanya](#)).

101280 TREBALL DE FI DE GRAU [quart curs]

L'assignatura s'avalua en dues fases que cal superar:

1. Fase de realització del TFG escrit.

- El treball escrit ha de tenir una extensió mínima de 6.000 paraules i un màxim de 10.000 –20/30 pàgines aprox., d'unes 300 paraules per pàgina– (incloses les notes a peu i la bibliografia), més els annexos, si calgués.
- El treball escrit s'ha de entregar el mes de desembre.
- La nota del tutor al treball escrit correspon a un 70% del TFG.

2. Fase de defensa oral i pública.

- La defensa oral té una extensió màxima de 20 minuts.
- La defensa oral es realitzarà a començaments de gener.
- La nota de la defensa oral correspon a un 30%.

Amb aquesta forma d'avaluació s'incideix de forma complementària en les diverses competències de l'assignatura a través de:

- L'elaboració i presentació d'un tema que permeti una avaluació global i sintètica de les competències específiques i transversals associades al títol.
- La recerca de bibliografia: selecció i anàlisi crítica de la literatura específica del tema escollit i plantejament d'un marc teòric.
- El disseny metodològic-tècnic recollit del treball fet a la seqüència.
- El desenvolupament de l'anàlisi dels resultats de la recerca i les conclusions finals.
- La continuïtat del projecte (incloent factibilitat, limitacions i aplicabilitat).
- La defensa oral del treball davant de dos docents, cap dels quals haurà tutoritzat el treball, i oberta a la participació dels estudiants de 3r i 4t curs.

A la Guia Docent de l'assignatura s'especifiquen els criteris per a considerar un treball presentat i per tant avaluable, si l'estudiant ja ha lliurat l'esquema inicial o l'informe parcial. Si no es fa cap lliurament es considerarà no presentat. El treball de fi de grau no té reavaluació.

Per últim, cal fer referència a la previsió de retroacció amb l'alumnat. En aquest sentit, estan operatius canals de *feedback* tant al llarg del quadrimestre com al final de l'assignatura. En el primer cas, es pot fer a través de les tutories, la missatgeria Campus Virtual o el correu institucional dels professors. En el segon cas, s'activa mitjançant un apartat específic del TFG dedicat a la valoració d'aquesta assignatura i de la seqüència d'assignatures metodològic-tècniques que conclou amb aquesta assignatura, dissenyat específicament per tal de recollir l'opinió i valoració de l'estudiant sobre aspectes específics de l'assignatura i de la seqüència.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències, així com el llistat de qualificacions de tots els TFG. ([Annex 3.6/GASC/101280 TFG](#)).

Grau en Arqueologia

En el conjunt del grau el sistema d'avaluació segueix el format d'avaluació contínua. D'aquesta manera, cada matèria desplega les formes d'avaluació adequades als seus continguts i a l'aprenentatge cercat, i es detallen a les respectives guies docents. Les matèries de formació bàsica, tant transversals (matèries 1, 2, 3, 4, 5) com específiques del grau (6) s'avaluen a partir de presentacions i participació activa a classe; lliurament d'exercicis i treballs; proves teòriques i escrites. Aquestes proves escrites i orals, junt amb treballs orientats, són els exercicis més rellevants en l'avaluació de les matèries obligatòries de caire teòric (7) i històric substantiu (9). En canvi, en la matèria obligatòria metodològica i pràctica (8), que té un important pes específic amb 36 crèdits ECTS, es prioritza l'avaluació mitjançant pràctiques supervisades i petits treballs que, no obstant en algunes assignatures es complementen amb treballs més extensos. Aquest sistema d'avaluació regeix també les assignatures de la matèria de recursos instrumentals (12, optativa). En definitiva, aquest sistema d'avaluació en base a treballs tutoritzats de manera més directa pretén facilitar l'aprenentatge i l'adquisició de les competències associades a aquestes matèries. A les matèries optatives de caire històric i agrupades per períodes temporals (i que permeten seguir els diferents itineraris previstos al grau), les matèries 15, 16, 17 i 18, utilitzen sistemes d'avaluació que combinen les presentacions a classe i la participació activa dels estudiants, junt amb el lliurement d'exercicis i treballs i, en alguns casos, proves escrites. La matèria 20, Espai, paisatge i territori, i que contempla assignatures obligatòries i una d'optativa, combina una avaluació en base petits treballs i pràctiques tutoritzades que, en algunes assignatures, complementen una prova escrita amb un fort pes en la nota final. El sistema d'avaluació de les Pràctiques Externes (matèria 19) se centra en el seguiment i avaluació continuada pel tutor de l'UAB, els informes i la valoració intermitja, l'informe del tutor de l'entitat, i l'informe final per supervisar l'assoliment dels resultats d'aprenentatge de

les competències específiques. Finalment, el sistema d'avaluació del Treball de Fi de Grau (matèria 20) es basa en dues proves, la presentació oral del TFG (30%) i el seguiment i lliurament escrit del TFG (70%). Aquestes dues formes d'avaluació permeten controlar l'assoliment de les competències específiques en arqueologia.

Segons les dades que figuren al Sistema d'Indicadors de Qualitat (SIQ), podem analitzar els resultats acadèmics de les assignatures seleccionades:

100719 Prehistòria [Primer curs curs]. Aquesta assignatura presenta un percentatge de rendiment satisfactori (78%) i d'èxit (85%) tenint present que introdueix molt conceptes nous als estudiants de primer curs (i en el primer semestre). El percentatge de no presentats és baix (8,5 %), lleugerament inferior a la mitjana del grau. La franja de notes majoritària són els aprovats (45%) seguida dels notables (23%). Els suspesos no arriben al 13,5% i hi ha un assoliment considerable de matrícules d'honor (3 sobre 82 matriculats).

100739 El Mediterrani a la Prehistòria [Segon curs]. En aquesta assignatura la taxa de rendiment i d'èxit son molt elevades, del 87% i 98%, respectivament, notòriament superiors a les de la mitjana de la titulació. El contrapunt el dona un percentatge de no presentats de l'11,6%, una mica superior al global del grau. Entre les qualificacions, destaca un predomini dels notables (52%) per sobre els aprovats (20%). Hi ha una quantitat considerable d'excel·lents (11,6%) i de matrícules d'honor (2,9%) mentre que únicament un alumne va suspendre l'avaluació final.

100716 . Anàlisi i Estudi dels Materials Arqueològics [Tercer curs]. Les taxes de rendiment i èxit a l'assignatura són molt elevades, del 94% i 99%, per sobre la mitjana del grau. El percentatge de no presentats és molt baix, de poc més del 4%. Quasi un 53% de les qualificacions finals obtingudes són un notable, mentre els aprovats ronden el 31%. A la banda alta de les notes, hi ha un 4% d'excel·lents i un assoliment màxim de matrícules d'honor (5,7%). Tant sols un alumne no va aprovar l'assignatura.

100331. Arqueologia agrària de l'Edat Mitjana [Tercer curs]. Aquesta assignatura té un índex de rendiment (91%) superior al de la mitjana del grau, així com també d'èxit (96%). Igualment la xifra d'alumnes no presentats no arriba al 5,5% dels matriculats. Entre les qualificacions, predominen els aprovats (54%) seguida dels notables (30%). Es van obtenir el màxim de matrícules d'honor i un altre alumne va assolir un excel·lent. Únicament 4 estudiants van suspendre la qualificació final.

100723 Treball de Fi de Grau [quart curs]. En el treball final del grau hi ha una taxa de no presentats lleugerament (12%) superior al del conjunt del grau, fet que s'explica en certa mesura per la complexitat de la tasca exigida i el rigor en la seva avaluació. En contrapartida, els indicadors de rendiment (88%) i especialment d'èxit (100%) són superiors als mitjans de la titulació. Les qualificacions obtingudes són elevades, amb un 46% de notables i un 30% d'excel·lents. Els aprovats tot just arriben al 6,5% metre les matrícules d'honor són d'un 5,2%.

Valoració general dels resultats acadèmics per assignatures i matèries: L'anàlisi de les dades de les diferents assignatures del Grau d'Arqueologia mostren uns resultats acadèmics en general notablement satisfactoris i poc dispersos i heterogenis. Aquest és un fet remarcable si es té present que és un grau amb assignatures obligatòries impartides per diversos departaments (si bé majoritàriament dos) i, específicament, per nombroses àrees de coneixement. La mitjana d'alumnes no presentats a les avaluacions és del 9,6% i ha tendit a baixar des de l'inici del grau l'any 2009 (on va arribar a superar el 15%). Com a contrapartida, la mitjana de les taxes de rendiment i d'èxit ha tendit a augmentar en el mateix període fins a situar-se en un 84% i 93% respectivament. A nivell global, destaca que pràcticament el 37% de les qualificacions del grau, comptant els alumnes no presentats, són de notable, mentre poc menys del 34% d'aprovat. Sumats els primers als excel·lents (10% del total) i les matrícules d'honor (3,7%) obtenim que més del 50% de les notes finals de les assignatures se situen per sobre del 7.

Les dades de les diferents assignatures tendeixen també a situar-se força properes a aquests valors. La major diversitat prové d'assignatures optatives. Un dels factors que explica aquesta diversitat és la baixa matriculació en algunes d'aquestes assignatures, fet que comporta que els universos mostrals puguin ser altament variables. Cal recordar que el grau possibilita cursar 5 mencions / itineraris específics fet que comporta una elevada quantitat d'aquestes assignatures, que sovint s'imparteixen en altres titulacions. Dins de les assignatures obligatòries els valors són més homogenis. Les majors taxes de no presentats es donen en dues assignatures impartides des d'altres titulacions. En un dels casos ja s'han produït reunions per a cercar remei a aquesta situació. Són destacables també els resultats de l'avaluació del treball Final de Grau, que ve a ser l'assignatura que completa els estudis i que ocupa un espai molt rellevant en l'activitat dels estudiants de quart curs i dels seus tutors. En primer lloc cal remarcar que un total de 76 estudiants s'hi van matricular. Si es compara amb els 82 que van cursar les assignatures de primer específiques del grau (per exemple Prehistòria), obtenim una taxa de permanència en el grau del 91%. D'altra banda, les qualificacions del treball final de grau se situen entre les més elevades de les diferents assignatures del grau, fet que indica la qualitat dels treballs i, sobretot, el compromís d'alumnes i tutors amb la seva realització.

100719 PREHISTÒRIA [Primer curs curs].

El sistema d'avaluació queda recollit a la Guia docent de l'assignatura del curs 2014/2015. S'organitza en tres mòduls:

- Les activitats dirigides s'avaluaran mitjançant el mòdul de proves escrites. Concretament, consisteixen en dos treballs. Un primer, de grup, consisteix en l'anàlisi del procés d'evolució física dels primers primats, responent un qüestionari mitjançant l'observació a l'aula de pràctiques de laboratori, d'un seguit de reproduccions de cranis d'hominoideus pliocènics i pleistocènics. L'anàlisi es complementa amb els continguts transmesos a l'aula (i la bibliografia de suport consultada) del primer bloc de l'assignatura. El segon ha consistit en una anàlisi individual del procés de neolitització (veure l'evidència 3) a partir d'un text a comentar seguint les indicacions fixades pel professor. Cadascuna d'elles ha consistit en un 25% del total de la nota.
- Les activitats supervisades s'avaluaran mitjançant el mòdul de presentacions i debats a l'aula. La seva avaluació serveix per arrodonir les notes finals i definir, arribat el cas, l'atorgació de distincions com les matrícules d'honor. Ponderació: 10%.
- Les activitats autònomes s'avaluaran mitjançant el mòdul de treballs. Els treballs s'han planificat a partir tant dels continguts de l'aula com de dues sortides / pràctiques fora d'aula, concretament al jaciment de l'Abric Romaní i al de les Mines de Gavà (veure les evidències 1 i 2). Ponderació: un 20% cada treball.

Com a requisit per a l'avaluació hi ha l'assistència a un mínim del 75% de les classes, així com a les activitats externes. Aquestes es planifiquen i s'informen a l'inici de l'assignatura, amb el coneixement del coordinador del grau. De cara a la realització de la mitja, es requereix la presentació de la totalitat dels mòduls i l'obtenció en cadascuna de les proves d'una qualificació igual o superior a 4.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències ([Annex 3.6/GA/100719 Prehistòria](#)).

100739 EL MEDITERRANI A LA PREHISTÒRIA [Segon curs].

L'avaluació de l'assignatura, s'efectua en dos grans blocs. El primer és la participació activa a les classes teòriques i seminaris que conformen l'activitat a l'aula. El segon contempla un seguit de proves que, en el seu conjunt computen el 90% de la nota. Integren:

- La discussió a classe i confrontació de models explicatius que afecten qüestions fonamentals per al període històric tractat
- L'elaboració de treballs individuals sobre temàtiques específiques que han sorgit a classe al llarg del curs

- Un treball de grup sobre un problemàtica concreta
- Una sortida de camp relacionada amb el principal treball de curs
- L'elaboració d'una taula cronològica amb una síntesi de tots els temes i regions tractats.

L'esforç realitzat en totes aquestes activitats rep una valoració i conforma la nota final. El principi que regeix el mètode d'avaluació no és el "examen" de l'estudiant, sinó l'aprenentatge al llarg del curs. Tots els treballs previs a l'examen final es discuteixen a classe. A continuació se sol oferir l'opció de tornar a lliurar-los corregits o de realitzar un assaig similar sobre un altre tema. D'aquesta manera es garanteix que els conceptes i les problemàtiques tractats no només s'hagin entès, sinó que es puguin sotmetre a una metodologia d'anàlisi específica. Aquest sistema d'aprenentatge a partir de l'anàlisi i la correcció d'errors sol permetre a l'estudiant assolir una bona nota final si aprofita les oportunitats de discussió i millora dels treballs.

En aquest mètode té una gran rellevància el "treball de curs", que se sol elaborar en grup. Generalment, cada any s'introdueix un tema nou per tal d'oferir la possibilitat d'abordar un tema sense referents previs. A continuació es presenten les unitats didàctiques elaborades durant els últims tres anys com a temàtica central a elaborar per l'estudiant.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències ([Annex 3.6/GA/100739 El Mediterrani a la prehistòria](#)).

100716 ANÀLISI I ESTUDI DELS MATERIALS ARQUEOLÒGICS [Tercer curs].

L'assignatura es divideix en dues parts atenent l'especificitat dels materials arqueològics analitzats. L'avaluació de cadascuna d'elles es realitza a partir de les intervencions realitzades de manera continuada tant a les classes teòriques com pràctiques, i que permeten a l'alumne enfrontar-se al llarg del curs a dues proves escrites, una referent a l'estudi dels materials d'època antiga, i una altra referent als materials d'època medieval i moderna. Cadascuna d'elles equival al 45% de la nota. El sistema emprat permet avaluar força correctament el grau d'assoliment de les competències previstes a partir de les dues proves, ja que aquestes responen al mateix model d'intervencions realitzades al llarg de les classes teòriques i pràctiques. Així, la prova escrita teòrica permet constatar si els alumnes han assolit un bon estat de la qüestió sobre els diversos tipus de ceràmiques estudiats, i si han utilitzat correctament les eines d'anàlisi i estudi de materials que s'han anat treballant durant el curs.

L'avaluació es complementa finalment amb un ressenya escrita d'una publicació bibliogràfica que cal analitzar amb esperit crític (ponderació: 10%).

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències ([Annex 3.6/GA/100716 Anàlisi i Estudi dels Materials Arqueològics](#)).

100331 ARQUEOLOGIA AGRÀRIA DE L'EDAT MITJANA [Tercer curs].

La Metodologia de treball pretén l'assoliment de les competències esmentades mitjançant una formació inicial teòrica, que es combina amb una part molt important d'activitat pràctica, tant a partir de pràctiques d'aula com de les pràctiques de camp dirigides, fonamentals en aquesta assignatura.

Les classes teòriques s'imparteixen a la primera meitat del semestre, i es combinen amb una pràctica d'aula obligatòria per setmana al llarg de tot el semestre. Aquestes pràctiques d'aula es centren en casos d'estudi específics, que mostren problemàtiques i resultats diversos i complementaris. Pel que fa a les pràctiques de camp, es desenvolupen en un o dos jornades, i suposa la realització de 3 activitats diferents: la participació en una excavació d'una terrassa de conreu, l'estudi d'un parcel·lari agrícola de la zona i finalment l'estudi d'una estructura de poblament rural, com és un mas.

L'avaluació d'aquestes activitats es realitza mitjançant la realització d'una prova escrita en acabar les classes teòriques (50% de la nota), la presentació i valoració crítica d'un cas pràctic específic d'estudi d'una estructura agrària (per exemple molins hidràulics, centres de producció d'oli o vi, magatzems de gra, etc..) (40%) i

finalment la realització d'un informe individual de les tasques i resultats obtinguts a les pràctiques de camp (10%).

En aquest sentit, cal destacar que es pot avaluar força correctament el grau d'assoliment de les competències previstes a partir dels tres tipus diferents d'exercicis realitzats. Així, la prova escrita teòrica permet constatar si els alumnes han assolit un bon estat de la qüestió sobre els diversos models de pràctiques agràries medievals estudiats, les seves metodologies d'estudi, així com contextualitzar-los històrica i historiogràficament. També permet valorar que els alumnes tinguin la capacitat de reunir i interpretar les dades rellevants que se'ls presenten a la prova.

La presentació i valoració crítica d'un cas pràctic permet analitzar i aplicar els principals mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi en arqueologia, i també generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional, a l'haver de valorar aquest tipus de treballs específics.

Finalment, l'informe dels treballs de camp permet valorar si s'han sabut fer i dirigir treballs propis de l'arqueologia de camp, i respondre així a aquestes necessitats professionals.

Com a proposta de millora de l'assignatura, el curs 2014/2015 es va veure que la part del treball de camp suposava un notable esforç per part dels alumnes, i permetia molt bé avaluar les capacitats de treball de camp i d'anàlisi de problemàtiques pràctiques dels alumnes, si bé a nivell de nota només suposava un 10% de la nota final. En aquest curs 2015/2016 s'ha decidit incrementar aquest percentatge a un 20%, rebaixant el percentatge de la prova escrita teòrica a un 40%.

El curs 2013-14 es va detectar un número d'alumnes per grup en les pràctiques de camp molt reduït, amb la qual cosa es vol ampliar la capacitat de pràctiques de camp.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències ([Annex 3.6/GA/100331 Arqueologia Agrària de l'Edat Mitjana](#)).

100723 TREBALL DE FI DE GRAU [quart curs].

L'avaluació del Treball Final de Grau es realitza en dos blocs diferenciats. El primer consisteix en l'informe que efectua el tutor/a i que equival al 70% de la nota, on es contempla el contingut del treball. Concretament, s'avalua:

- 1) L'estructura ordenada del treball
- 2) La recerca de bibliografia: selecció i anàlisi crítica de la bibliografia específica del tema escollit.
- 3) El plantejament del marc teòric i estat de la qüestió
- 4) La descripció, anàlisi i presentació de la documentació i de les dades arqueològiques
- 5) La capacitat de raonament científic mitjançant la planificació experimental, plantejament d'hipòtesis i la seva possible contrastació
- 6) Requisits formals de presentació, tant pel que fa a la ortografia i sintaxi com a les citacions bibliogràfiques, notes i índex. Al respecte es poden seguir les orientacions donades pel Gabinet de Llengua Catalana de la Universitat Autònoma de Barcelona (*Les referències i les citacions bibliogràfiques, les notes i els índex*, Bellaterra, 1994)

La qualificació per part del tutor/a es duu a terme seguint el formulari ([Annex 3.6/GA/100723 TFG](#)).

El 30% restant de la nota prové de la presentació oral que l'estudiant fa del seu treball davant d'un tribunal format per dos professors/es de l'àrea de coneixement en la qual s'inscriu la temàtica tractada. D'aquesta presentació s'avaluen els aspectes formals, poderats cadascun al 25%:

- 1) Expressió oral
- 2) Ajustar l'exposició i el seu contingut al temps de 15 minuts de presentació

- 3) Ús adequat de mitjans audiovisuals.
- 4) Estructuració de la presentació oral.

La qualificació per part del tribunal es realitza mitjançant el formulari ([Annex 3.6/GA/100723 TFG](#)).

Les defenses i avaluacions dels treballs final de grau es fan en dues convocatòries, una primera a finals de juny i l'altra a principis de setembre. Prèviament, l'alumne ha hagut d'anar lliurant al coordinador del grau un seguit de petits informes que permeten dur a terme un seguiment de l'estat de realització del treball.

El document TFG_avaluacio_instruccions ([Annex 3.6/GA/100723 TFG](#)) mostra la guia per a l'avaluació de la matèria repartida tant als tutors com als professors/es membres dels tribunals.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants dels TFGs que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències ([Annex 3.6/GA/100723 TFG](#)).

Grau en Estudis Anglesos

La tipologia d'activitats d'avaluació que s'utilitza en el Grau en Estudis Anglesos assegura l'avaluació de les competències i dels resultats d'aprenentatge indicats. A través dels essays i comentaris crítics, els estudiants demostren el coneixement i la comprensió dels temes d'estudi i l'habilitat de resumir i sintetitzar, distingir idees principals i secundàries i analitzar i interpretar la informació. A través dels quizzes (tests tipus qüestionaris), els alumnes demostren haver adquirit els coneixements bàsics de la matèria que els permetrà en un examen final elaborar i argumentar sobre qüestions més profundes. Els debats i fòrums presencials a l'aula i de manera online, avaluen la capacitat dels estudiants d'emetre valoracions crítiques basades en el coneixement adquirit durant les sessions presencials i amb l'estudi individual i les presentacions orals i exàmens orals avaluen la capacitat d'argumentar i comunicar idees rellevants i de manera oral en llengua anglesa. Les activitats en grup (activitats a l'aula i treballs ens grup) permeten avaluar la capacitat dels estudiants de treballar en grup de manera efectiva tot afavorint l'aprenentatge col·laboratiu. En algunes assignatures es comencen a utilitzar tècniques d'avaluació entre iguals i autoavaluació mitjançant rúbriques. Aquestes tècniques afavoreixen la reflexió crítica sobre el propi aprenentatge i incrementen la responsabilitat de l'alumnat. En definitiva, totes les activitats d'avaluació proposades s'encaminen cap a l'avaluació de les habilitats orals i escrites en llengua anglesa mitjançant el treball presencial i online, individual i en grup i de coneixement i anàlisi crític de la informació.

La taula 1 presenta els percentatges de les notes obtingudes en els assignatures que s'han escollit per a l'acreditació, així com les taxes de rendiment, d'èxit i de no presentats. La darrera fila recull les mitjanes de la titulació

Assignatura	MH	EXC	NOT	APR	SUS	REND	ÈXIT	NP
Usos Bàsics de la Llengua Anglesa	2,06%	1,03%	20,62%	41,24%	25,77%	65%	72%	9%
Història i Cultura de les Illes Britàniques	2,02%	3,03%	25,25%	40,40%	26,26%	71%	73%	3%
Literatura victoriana	1,18%	2,35%	25,88%	42,35%	14,12%	72%	84%	14%
Llengua comparada	0,00%	3,61%	15,66%	56,63%	14,46%	76%	84%	10%
Treball de fi de grau	5,41%	13,51%	48,65%	16,22%	2,70%	84%	97%	14%

MITJANA GRAU   3,00%   5,00%   35,00%   41,00%   16,00%   76%   84%   9%

Font: http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500245/assignatures/

Les dues assignatures de 1r (Usos Bàsics de la Llengua Anglesa i Història i Cultura de les Illes Britàniques) tenen un índex de suspesos més alt que les altres assignatures. Aquests indicadors són extensibles a totes les assignatures, la qual cosa presumiblement està relacionada amb el període d'adaptació als estudis universitaris necessari per a molts estudiants de nou ingrés. En els cursos posteriors, el nombre de suspesos és menor (al voltant del 14% a 2n i a 3r, del 2,7% a 4t. Aquest fet és indicatiu del grau de preparació que van adquirint els alumnes a mesura que avancen en els seus estudis. No només milloren pel que fa als coneixements i competències adquirits, sinó també en la seva capacitat d'organització i gestió del temps i en la potenciació de les pròpies habilitats personals.

103409 USOS BÀSICS DE LA LLENGUA ANGLESA [primer curs]

Per tal d'assolir el nivell requerit al final d'aquest curs, els estudiants són avaluats de la següent forma. L'avaluació es divideix en dos components principals, un component d'avaluació contínua, que porta 40% de la nota, i un component sumativa (examen final) que porta el 60%.

El sistema d'avaluació per al curs 2014 -2015 es basa en els següents elements, com mostra la guia docent.

Avaluació contínua (40%):

1) Examen Parcial (10%), que consta de tres parts:

- a) Gramàtica i Vocabulari: En aquesta part els estudiants han de demostrar que han assimilat un contingut específic seleccionat de tres fonts diferents (1) el seu llibre de text (LIFE Advanced, nivell MECR C1), (2) Oxford English Grammar Course (nivell MECR C1/C2), i (3) Guided Error Correction (Publicacions UAB, MECR B2), que enumera els errors típics realitzats per estudiants d'anglès amb L1 espanyol o català.
- b) Escoltar i Lectura: En aquesta part els estudiants demostren la seva capacitat per comprendre parlants nadius d'anglès que participen en una conversa sobre un tema determinat, i també comprendre un text autèntic seleccionat de la premsa contemporània.
- c) Assaig: Els estudiants presenten un assaig argumentatiu en defensa de la seva opinió sobre un tema determinat. Demostren la seva comprensió de les habilitats de l'organització, la cohesió i el contingut, amb un control de la gramàtica i el vocabulari adequat per al nivell C1. Els punts s'atorguen per al contingut, cohesió, organització, vocabulari i gramàtica.

2) 6 Assaigs (6 X 2%) Els estudiants són avaluats en la seva capacitat per escriure assajos argumentatius, que han de ser presentats en les dates especificades, durant tot l'any acadèmic.

3) Presentació oral (2%) En la presentació oral, els estudiants parlen per 10-15 minuts sobre un tema d'interès acadèmic, científic o cultural. Estan obligats a ajustar el nivell de la seva presentació a l'audiència, manipular la tecnologia audiovisual efectivament, mostrar un llenguatge corporal adequat i respondre a preguntes de l'audiència.

4) Quizzes (2 X 2%) Amb les dues proves (quizzes) els estudiants tenen l'oportunitat de demostrar que es mantenen al dia amb el treball del curs setmanal, i poden diagnosticar el seu acompliment probable en els exàmens més importants. Les proves consisteixen en preguntes curtes relacionades amb la gramàtica, el vocabulari i la correcció d'errors.

5) Sessions pràctiques orals (12%) Aquestes sessions s'ofereixen als estudiants organitzats en grups petits que es reuneixen cada dues setmanes. Els estudiants han de demostrar la seva competència comunicativa en anglès parlat, arribant a nivell C1 a finals d'any. L'avaluació és una nota global basada en l'ús de l'anglès, exactitud gramatical i vocabulari, habilitats d'interacció, i el nivell de participació.

Avaluació sumativa (60%):

1) **EXAMEN FINAL:** Al final del curs els estudiants tenen un examen final que té les mateixes seccions que l'Examen Parcial: gramàtica, lectura i comprensió auditiva, i redacció. El contingut se selecciona d'entre les mateixes fonts, amb un èmfasi en el contingut que no ha estat provat amb anterioritat.

2) EXAMEN ORAL: Als alumnes que superen l'examen final han de fer un examen oral, en el qual el seu domini parlat és avaluat per un equip de professors incloent professors externs a aquesta assignatura. S'avaluen la correcció gramatical, ús de vocabulari, habilitats d'interacció, i el nivell de participació.

Reavaluació:

Als estudiants que no aproven l'examen final, però que aconsegueixen una mitjana general per sobre del 45%, se'ls permet tornar a avaluar les parts que van fallar. Els estudiants també poden tornar a avaluar l'examen oral.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències ([Annex 3.6/GEA/103409 Usos Bàsics de la Llengua Anglesa](#)).

100217 HISTÒRIA I CULTURA DE LES ILLES BRITÀNIQUES [primer curs]

El sistema d'avaluació està reflectit a la guia docent de l'assignatura. En el curs 2014-2015 l'avaluació es basava en les següents activitats:

- **1 comentari crític "essay" fet a casa - 25%.** Amb aquesta activitat els estudiants demostren que saben argumentar idees i opinions amb precisió en la llengua anglesa. Comprenen textos avançats, acadèmics o professionals en anglès, i demostren un coneixement sòlid dels temes relacionats amb l'estudi de la cultura.
- **1 examen amb un comentari crític - 30% (100217_Evidència_1)** Aquí demostren una comprensió bàsica de l'evolució diacrònica i temàtica de la història i una comprensió bàsica de la naturalesa i dels trets principals de la cultura i la civilització de les illes Britàniques. Demostren que saben distingir les idees principals de les secundàries i fer síntesis dels continguts dels textos en anglès sobre història de les Illes Britàniques.
- **2 test tipus qüestionari (quizzes) - 25% (10 + 15%).** Amb aquests exercicis relativament curts, els estudiants demostren que saben analitzar i interpretar a un nivell bàsic textos en anglès sobre història de les Illes Britàniques. També demostren que són capaços de sintetitzar el contingut de fonts primàries i secundàries sobre la història de les Illes Britàniques
- **Participació als debats a l'aula (presencial i Campus Virtual) - 10%.** Aquesta activitat permet als estudiants emetre valoracions crítiques pertinents basades en la comprensió de la informació rellevant sobre temes relacionats amb la història i la cultura de les Illes Britàniques.
- **Presentació oral d'un tema - 10%.** En aquesta activitat els estudiants duen a terme presentacions orals en anglès, sobre temes relacionats amb la història de les Illes Britàniques.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències ([Annex 3.6/GEA/100217 Historia i Cultura de les Illes Britàniques](#)).

100246 LITERATURA VICTORIANA [segon curs]

L'avaluació, tal com recull la Guia Docent, pel curs 2014-15 es basava en:

- Un treball acadèmic de 1000 paraules amb tres cites de fonts secundàries, que representa el 50% de la nota final (10% presentació de proposta, 40% treball final). L'avaluació d'aquest treball valora els principals resultats d'aprenentatge de l'assignatura, amb especial incidència en els que es refereixen a la capacitat per a redactar assaigs argumentatius d'extensió mitjana (E03.08, E09.01), sintetitzar el contingut de fonts primàries i secundàries acadèmiques relacionades amb la literatura anglesa (E10.07), emetre judicis de valor en relació amb la crítica literària en anglès (E11.01) i treballar amb diversos models crítics i metodològics (E09.02)
- Un examen tipus assaig argumentatiu de 350 paraules (35%), per mesurar els resultats d'aprenentatge vinculats a la capacitat de l'estudiant per a identificar els corrents literaris, els autors, els gèneres i els textos literaris principals en anglès d'èpoques anteriors a la contemporània (E05.07) i per descriure la seva evolució històrica i temàtica (E05.08)

- Un *quiz* sobre el manual introductorio (5%), adreçat a mesurar com a principal resultat d'aprenentatge la capacitat de l'estudiant per a distingir les idees principals de les secundàries a fonts secundàries sobre la Literatura Anglesa (E02.07, E05.07).
- Una nota referent a la participació als debats presencials a l'aula (10%), que reflecteixi les habilitat adquirides per l'estudiant per a participar en debats presencials i virtuals en anglès, sobre temes relacionats amb textos literaris en anglès d'èpoques anteriors a la contemporània (E05.09).

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències ([Annex 3.6/GEA/100246 Literatura Victoriana](#)).

100224 LENGUA COMPARADA [tercer curs]

El sistema de evaluación de esta asignatura se calcula teniendo en cuenta 4 ítems:

1) **Examen parcial** que pondera un 30%, y **examen final** que cuenta un 40%.

Con estas dos actividades los estudiantes demuestran su capacidad de describir las unidades, las construcciones y los fenómenos gramaticales principales de la lengua inglesa, y de desarrollar el pensamiento y razonamiento crítico y comunicarlos de manera efectiva.

2) **Trabajo final** escrito y **presentación oral** realizada en clase, ambos sobre un tema elegido por los alumnos de los propuestos en clase y desde una perspectiva contrastiva entre el inglés y el español o el catalán (20%).

En el desarrollo correcto de estas dos actividades, los alumnos han de ser capaces de reunir e interpretar datos relevantes de un área para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas destacados. Asimismo han de ser capaces de demostrar que son hábiles en la utilización de las nuevas tecnologías para captar y organizar información y resolver problemas en la actividad investigadora. También tendrán que ser capaces de desarrollar un razonamiento crítico y comunicarlo de manera efectiva, tanto por escrito como oralmente.

3) Realización y corrección de los **ejercicios prácticos** propuestos en clase y **participación activa** en las clases (el 10%). En esta parte de la evaluación el alumno demostrará su capacidad de describir las unidades de análisis de cada unidad desarrollando el razonamiento crítico. También tendrá que demostrar que sabe comunicar de manera efectiva los resultados de su análisis contrastivo.

Los exámenes, el trabajo escrito y la presentación de un tema en clase son actividades obligatorias. Para calcular la nota media es necesario obtener como mínimo un 5 de todos los ítems de evaluación. Asimismo, el nivel de inglés se tendrá en cuenta en la evaluación final pudiendo restar nota de los exámenes y del trabajo presentado. Los alumnos podrán presentarse a una **reevaluación** si han superado como mínimo un 70% de las tareas previstas en la guía docente de la asignatura .

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències ([Annex 3.6/GEA/100224 Llengua Comparada](#)).

100251 TRABAJO DE FIN DE GRADO [cuart curs]

El TFG se realiza de manera individual mediante un 80% de actividad autónoma en la que el estudiante realiza actividades de lectura, estudio, investigación y escritura del trabajo, un 10% de actividades supervisadas, que consisten en 15 horas de tutorías (con el tutor mediante tutorías individuales y/o con el coordinador de TFG mediante tutorías grupales – 3 horas) y un 10% de actividades de evaluación (entregas parciales y sesiones de feedback, preparación de la presentación oral y realización de la misma). La evaluación del trabajo consta de dos partes: la parte escrita (70%) y la parte oral (30%). Ambas partes deben ser aprobadas para aprobar el TFG. Dentro de la parte escrita, el estudiante entrega una propuesta de trabajo inicial (10%), corregida por el supervisor, una entrega parcial (20%) también corregida por el supervisor y el trabajo final (40%), corregida por el supervisor (25%) y un segundo examinador (profesor del departamento) (15%). La presentación oral (15 minutos de presentación y 10 minutos de preguntas) es evaluada por el supervisor y el segundo examinador (15%+15%) en un acto de defensa de trabajo académico. La evaluación de todas las partes del

TFG se realiza mediante rúbriques creadas especialmente para tal efecto y el nivel de competencia lingüística en inglés (C2) se evalúa con un 25% de la nota en el trabajo final y en la presentación oral. Su evaluación en la propuesta y en la entrega parcial tiene el mismo peso que los demás ítems (ver 100251_Assessment Rubrics TFG Lanaguage 2015.pdf y 100251_Assessment Rubrics Literature 2015.pdf.) El TFG no tiene reevaluación. Los trabajos que obtienen una nota igual o superior a 8 son publicados al Depósito Digital de Documentos (DDD) de la UAB y los que obtienen una nota igual o superior a 9 optan al premio Guillermina Cenoz (Literatura y Cultura) y Mia Victori (Lingüística) que se celebran cada año en el Departamento para incentivar y difundir la investigación entre nuestros estudiantes.

Evidencias presentadas:

- 100251_Guia Docent TFG 2014-2015
- 100251_Evidència_Llengua_Notable
- 100251_Evidència_Llengua_Matrícula Honor
- 100251_Evidència_Llengua_Aprovat
- 100251_Evidència_Llengua_Excel·lent
- 100251_Evidència_Literatura_Notable
- 100251_Evidència_Literatura_Matrícula Honor
- 100251_Evidència_Literatura_Aprovat
- 100251_Evidència_Literatura_Excel·lent
- 100251_Assessment Rubrics TFG Language 2015
- 100251_Assessment Rubrics TFG Literature 2015
- 100251_Llistat_TFG_Estudis Anglesos 2014 2015.pdf

Vegeu les mostres de proves avaluades dels TFGs d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències ([Annex 3.6/GEA/100251 TFG](#)).

Grau en Estudis Clàssics

El conjunt d'estudiants de les assignatures 100407 (Gramàtica grega), 100395 (Poesia Èpica Llatina), 100428 (Lingüística Indoeuropea) i 100397 (Lírica Llatina) han assolit un elevat grau d'èxit acadèmic. El percentatge d'estudiants presentats és alt, proper al 90%. Les taxes d'èxit (84%, 93%, 81% i 100%) i de rendiment (79%, 74%, 68% i 93%) són igualment molt elevades. El número d'estudiants suspesos, correlativament, és molt baix: 5, 1, 3 i cap. Pel que fa al TFG, que és una assignatura que per la seva naturalesa particular implica una previsió i una organització individual de l'estudiant fa que hi hagi més estudiants que decideixin abandonar-la (índex de no presentats: 30%).

100407 GRAMÀTICA GREGA [Primer curs]

Aquesta assignatura s'organitza al voltant de tres eixos de treball bàsics: descripció de la gramàtica; memorització d'un vocabulari bàsic i pràctica de lectura i traducció de textos. L'avaluació de cadascun d'aquests punts es fa mitjançant quatre proves específiques amb mitjana ponderada:

1. Dos exàmens que contenen exercicis de gramàtica i de traducció similars als que hem anat realitzant al llarg del curs. Atès que la dificultat és progressiva, tenen un pes del 30% i el 40% respectivament sobre la nota final. Aquesta activitat avaluativa serveix per qualificar el grau d'assoliment de tots aquells resultats d'aprenentatge relatius a la lectura i interpretació de textos grecs, car s'hi contemplen exercicis de traducció i d'anàlisi morfosintàctica, així com l'identificació d'un lèxic bàsic. Els exàmens tenen dos models diferents pel que fa a la part pràctica, atenent el desdoblament de grups per nivells (principiants i no principiants) explicada en el punt 6.1.
2. Un exercici puntuable triat entre les activitats fetes a la classe pràctica (10%), a partir del qual s'avalua la capacitat de l'estudiant per a resoldre exercicis d'aplicació de coneixements gramaticals. Aquest exercici es pot emprar també per comprovar la capacitat dels estudiants d'utilitzar eines informàtiques i bases de dades per a la localització i l'estudi de textos grecs, un resultat d'aprenentatge que s'inclou en els objectius d'aquesta assignatura.

3. Un exercici de lectura oral (una faula d'Isop) que els estudiants tenen una setmana per preparar i s'enregistra davant del professor (10%). Amb aquesta activitat és comprova que l'estudiant pot llegir un text grec amb correcció, una competència que és fonamental a primer curs.

A banda d'aquestes activitats puntuables, l'assistència i la participació a classe en les activitats i exercicis proposats pels professors s'avalua amb un 10% de la nota final, un percentatge petit, però que cerca fomentar entre els estudiants la consciència de la importància de treballar amb constància per assimilar progressivament els conceptes gramaticals i les estratègies de lectura i interpretació de textos explicats a l'aula.

Aquest sistema d'avaluació està descrit clarament en la Guia Docent de l'assignatura juntament amb els criteris de reavaluació.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a ([Annex 3.6/GEC/100407 Gramàtica Grega](#)).

En les mostres de proves avaluades que hem inclòs, hem procurat recollir un exemple per a cadascuna de les quatre puntuacions bàsiques que es contemplen (suspès, aprovat, notable i excel·lent), però ja anunciem que no ho hem aconseguit en tots els casos. De fet, en aquesta assignatura els estudiants del grau d'Estudis Clàssics estan barrejats amb els estudiants dels graus filològics combinats, i les puntuacions es distribueixen entre els matriculats de forma aleatòria, en funció dels resultats en els exàmens i no pas del grau que estan cursant.

100395 POESIA ÈPICA LLATINA [Segon curs]

L'avaluació dels resultats d'aprenentatge es fa mitjançant un doble tipus d'avaluació. **L'avaluació contínua**, que informa del progrés en l'adquisició dels resultats d'aprenentatge, i **l'avaluació sumativa**, que informa sobre el nivell d'adquisició final. Tractant-se de l'adquisició de competències lingüístiques cal que l'estudiant demostrï en una prova final de síntesi si ha estat capaç d'integrar tots els Resultats d'aprenentatge (R).

1. **L'avaluació contínua** es desglossa en les següents activitats (40%):
  - 1.1. Resolució de **quatre exercicis** al llarg del semestre (15%). Es tracta a) d'un exercici elaborat a casa d'escansió de diferents hexàmetres **[R4]**; b) d'un exercici de traducció a casa d'un fragment no vist a classe d'aproximadament 10 línies amb un comentari guiat mitjançant preguntes de caire morfosintàctic i mètric **[R2, R3, R4, R8]**; c) d'un exercici fet a classe en què l'estudiant ha de mostrar la seva capacitat de comprendre un fragment de *L'Eneida* en llatí sense usar el diccionari, a partir d'unes preguntes guia formulades en llatí i/o català **[R1]**; i d) d'un exercici de mètrica i/o comprensió a final del període de docència presencial **[R1, R2, R4]**.
  - 1.2. **Dues proves de control de lectura** de *L'Eneida* en traducció (15%) **[R3, R5]**, dividida en dues parts, els llibres I a VI i VII a XII, que consisteix a) a identificar diversos fragments en llatí sense ajut del diccionari, b) a respondre en català breument qüestions relacionades amb l'argument i/o els personatges que hi intervenen i c) reconèixer en obres de l'art o de la literatura posterior accions, personatges o passatges de l'obra i justificar-ne la resposta.
  - 1.3. **Regularitat d'assistència** a les sessions-classe a partir d'un control de firmes que el professor passa sense previ avís (5%).
  - 1.4. **Participació activa a classe** mitjançant la resposta a les preguntes que fa el professor o la formulació de preguntes que permeten ampliar els continguts i denoten la capacitat de l'estudiant de qüestionar les certeses pròpies i les del professor (5%) **[R2, R3, R6]**.
2. **L'avaluació sumativa** es desglossa en dues activitats (60%):
  - 2.1. La realització a casa de la **traducció i comentari d'un text vist**, traduït i comentat a classe pel professor en algun moment del curs (10%) **[R2, R7, R8]**. L'estudiant té una setmana per elaborarlo, quan ja ha acabat el període de classes presencials; amb aquesta activitat l'estudiant ha de mostrar que sap ordenar i integrar continguts que en el seu moment han estat objecte d'exposició. La correcció d'aquest exercici essencialment filològic és escrupolosíssima i s'exigeix que l'estudiant faci una traducció personal, molt acurada, correcta i alhora fidel a l'original juntament amb un comentari guiat a través de preguntes.
  - 2.2. La realització a classe d'una **prova de traducció d'un text no vist prèviament** d'aproximadament 20 versos, amb la resolució de qüestions morfosintàctiques, mètriques i estilístiques (50%) **[R1, R2, R4, R7]**. El professor té **dissenyada aquesta prova en començar la docència**, la qual cosa li permet incidir en aquells aspectes que són més importants, sense menystenir la resta.

Per tal de superar l'assignatura, l'estudiant ha d'haver acomplert els mínims següents: a) haver presentat un 75% dels exercicis descrits en el punt 1.1; b) haver fet un dels dos controls de lectura i c) haver obtingut una qualificació ≥ 4 en la prova descrita al punt 2.2. Si s'acompleixen aquestes condicions, pot prescindir de la resta de proves i, per tant, totes les qualificacions que obté "sumen", malgrat siguin < 5 . Cada estudiant, doncs, pot "triar" la seva manera de superar la matèria.

La reavaluació. En cas que l'estudiant no assoleixi un 5, per normativa de la UAB l'estudiant té dret a ser reavaluat abans del tancament final d'actes. Tal com descriu la guia, l'única part subjecte a reavaluació és la prova final esmentada en el punt 2.2.

La naturalesa de l'assignatura implica un treball continuat per part de l'estudiant; així els estudiants que ho fan la superen sense dificultat, de manera que la taxa d'èxit ha estat del 93% (2014) per sobre de la mitjana del títol (90%) i en clara progressió positiva des de 2010 (67%). La mateixa raó ara adduïda provoca que hi hagi estudiants que decideixin abandonar-la quan no poden mantenir el ritme de treball diari; així, la taxa de rendiment ha estat del 74% el 2014, experimentant amb tot una progressió positiva en comparació amb els dos cursos anteriors [71% (2013) i 29% (2012)]. Vegeu l'enllaç http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500243/assignatura/100395/

El resultat a la pregunta: *Amb aquesta assignatura estic aprenent coses que considero valuoses per la meua formació* de l'enquesta anual sobre l'assignatura corresponent al curs 2014-2015 va en aquesta línia: **un 88%** dels que han respost **hi està molt d'acord i el restant 13% hi està d'acord**

(<https://enquestes.uab.cat/interficie/veureresultats.jsp?accio=resultats&ide=12839>). Igualment l'índex de **satisfacció amb la docència impartida és de 3,81 / 4**, per sobre de la mitjana del Pla d'Estudis (3,14) i per sobre de la mitjana del Departament encarregat de la docència (3,11).

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a ([Annex 3.6/GEC/100395 Poesia Èpica Llatina](#)).

100428 LINGÜÍSTICA INDOEUROPEA [segon curs]

El curs 2014/15, l'assoliment dels resultats d'aprenentatge es va avaluar per mitjà de dos exercicis puntuables (20%), dos exàmens (60%) i un treball de documentació bibliogràfica (20%).

- Dos exercicis puntuables (20%): identificació de l'arrel en una sèrie de formes sànscrites, gregues, llatines i gòtiques, reconstrucció de l'arrel comuna, classificació de les formes d'acord amb els diferents graus apofònics i resposta a una sèrie de preguntes puntuals sobre aspectes com ara correspondències entre les diverses formes, acció de lleis i explicació d'irregularitats.
- Dos exàmens (60%): un primer examen del bloc *Introducció a la Lingüística Indoeuropea*, consistent en un exercici com el descrit en l'apartat anterior, i un segon examen del bloc *Llengües i pobles indoeuropeus*, integrat per una sèrie de preguntes tipus *multiple choice* i dues preguntes de teoria a desenvolupar, de les quals cal triar-ne una.
- Un treball de documentació bibliogràfica (20%): consisteix en la traducció d'una entrada del diccionari de C.D. Buck (*A Dictionary of Selected Synonyms in the Principal Indo-European Languages*, Chicago 1949) i la recerca de bibliografia relativa a la mateixa, ordenant el material relatiu a les llengües més antigues i cercant-ne l'etimologia en els diccionaris etimològics més importants (Pokorny, de Vaan, Beekes, etc).

Els dos exercicis puntuables (20%) i un dels dos exàmens (30%) perseguen avaluar (i) la capacitat de resolució d'exercicis de fonologia comparada sobre l'evolució de termes indoeuropeus a llengües derivades, així com (ii) practicar la identificació de l'arrel indoeuropea hipotètica de paraules gregues i llatines & (iii) l'exposició de fenòmens fonètics relacionats amb l'evolució de l'indoeuropeu al grec i al llatí, utilitzant el vocabulari tècnic i específic de la indoeuropeística. El segon examen escrit (30%) té com a objectius avaluar els coneixements sobre (i) els diferents pobles i llengües indoeuropees & (ii) les relacions de parentiu entre les diferents llengües indoeuropees. El treball de documentació bibliogràfica (20%) serveix per a (i) relacionar fets lingüístics de les llengües indoeuropees, de les llengües clàssiques i de les llengües romàniques & (ii) conèixer la bibliografia instrumental necessària per a continuar l'estudi de la lingüística indoeuropea més enllà dels límits de l'assignatura. **El lliurament d'aquest treball, realitzat sota la supervisió del professor, comporta la seva superació automàtica i una nota mínima de 2 per a l'assignatura; per aquest motiu no s'aporten evidències d'aquesta prova.**

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a ([Annex 3.6/GEC/100428 Lingüística Indoeuropea](#)).

100397 LÍRICA LLATINA [Tercer Curs]

El sistema d'avaluació contempla les activitats següents:

Activitat avaluativa 1: Prova de traducció amb diccionari. Un primer exercici, pensat per al cap d'un mes i mig aprox. d'inici de l'assignatura, serveix per veure l'evolució en la tasca de traducció. El text seleccionat és de dificultat mitjana. La nota obtinguda no ofereix gaires sorpreses respecte del control que tenim de cada estudiant quan demanem que faci la traducció a classe. Aquesta prova suposa un 25% del total de l'assignatura. L'estudiant ha de ser capaç d'aplicar les tècniques que permeten la comprensió ràpida del text llatí [valoració de la competència CE1].

Activitat avaluativa 2: Un segon exercici, també de caire pràctic, consisteix en la traducció d'un text, aquesta vegada d'una complexitat superior al primer. Aquesta prova també suposa el 25% del total. És imprescindible, atesa la importància de la traducció amb diccionari (textos no vistos a classe), que aquestes dues primeres activitats tinguin un pes important en l'avaluació final de l'assignatura. Les proves sempre inclouen una pauta avaluativa. L'estudiant ha de ser capaç d'aplicar les tècniques que permeten la comprensió ràpida del text llatí [valoració de la competència CE1].

Activitat avaluativa 3: Una tasca fonamental per a un traductor de textos clàssics és l'aprenentatge gradual de vocabulari que li pugui permetre anar abandonant l'ús del diccionari i reservar-lo per a consultes puntuals, que ajudin a l'adequació al registre propi del gènere. Així doncs, creiem fonamental que hi ha d'haver una activitat d'avaluació on es puguin examinar tots els textos vistos a classe, acompanyats d'un comentari exhaustiu des de diversos punts de vista: gramatical (sobretot d'aquells versos que ofereixen més complexitat sintàctica), metricoestilístic i de realia). El comentari sintàctic d'alguns versos permet veure que l'estudiant no ha après de memòria el text proposat, sinó que és capaç d'oferir una reflexió sintàctica ben argumentada. Aquesta activitat val un 35% del total. L'estudiant ha de ser capaç d'aplicar les tècniques que permeten la comprensió ràpida del text llatí [valoració de la competència CE1] alhora que ha de ser capaç de fer un comentari gramatical i mètric d'un text en poesia [valoració de la competència CE4].

Activitat avaluativa 4. Hi ha, finalment, una petita prova on s'avaluen els continguts teòrics exposats a l'inici (15%). En aquesta prova es pretén que l'estudiant sàpiga quins són els trets fonamentals que caracteritzen el gènere, que sigui capaç de reconèixer-hi l'evolució, que conegui el context que els ha produït i que pugui assenyalar la tradició que ha seguit en altres literatures properes. L'estudiant ha de ser capaç de resoldre qüestions sobre el context i les obres dels autors estudiats i també sobre aspectes de la seva tradició posterior [valoració de la competència CE7].

L'arrodoniment a l'alça de la qualificació final de l'assignatura té en compte els resultats de la Competència CTF1.

Les lectures obligatòries no són objecte d'examen.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a ([Annex 3.6/GEC/100397 Lírica Llatina](#)).

100401 TREBALL DE FI DE GRAU [Quart curs]

L'avaluació del TFG es fa en una única convocatòria durant el mes de juliol i no té reavaluació.

El tutor i l'estudiant establiran un calendari de seguiment, amb un mínim de tutories presencials o virtuals. La Comissió nomena un tribunal de dos avaluadors per a cada TFG, dels quals un és el tutor, o un dels dos cotutors, i el segon, el coordinador del TFG. També poden ser avaluadors docents d'altres Departaments si està justificat. Els criteris de puntuació del treball escrit (40% del total) són els següents

- Recerca bibliogràfica i eines TIC
- Referències bibliogràfiques
- Ús de les fonts primàries
- Desenvolupament dels continguts

A aquest 40% cal sumar el 20% (en aquest percentatge es valoren tant les tutories fetes amb el tutor com el compliment del calendari establert): 60%

Els criteris de puntuació de la defensa pública del TFG són els següents (40%):

- Oralitat
- Recursos
- Estructura i contingut

La coordinació del TFG publicarà les notes al Campus Virtual segons el calendari previst. L'adjudicació de la qualificació màxima de matrícula d'honor serà atorgada per un tribunal extern de professors.

Vegeu les mostres de proves avaluades dels TFGs d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions i la llista amb tots els TFGs a ([Annex 3.6/GEC/100401_TFG](#)).

Grau en Filosofia

En totes les assignatures del Grau en Filosofia, el contingut temàtic de l'assignatura, la metodologia emprada per treballar-lo, i el sistema d'avaluació dissenyat per comprovar si els alumnes han assolit els resultats d'aprenentatge, estan pensats de manera harmònica i formen part d'un tot orgànic i indestruïble.

El sistema d'avaluació a les assignatures del Grau en Filosofia consisteix en l'avaluació continuada, un sistema que exigeix més temps i dedicació al professor (especialment en assignatures amb un nombre d'alumnes alt), però que aporta grans beneficis a l'alumne, ja que aquest pot anar comprovant la seva evolució, i si no és prou bona, pot esbrinar quins són els seus errors i corregir-los. Aquest sistema d'avaluació continuada està pensat per tal que els alumnes vagin comprovant al llarg de l'assignatura si estan desenvolupant de manera satisfactòria una sèrie de competències en relació als continguts concrets que s'hagin treballat en cada cas. Algunes de les principals competències treballades al grau són: comprensió dels problemes filosòfics, comprensió de les teories filosòfiques, comprensió dels debats filosòfics, contextualització de les teories en el seu marc històric, relacionar la filosofia amb altres disciplines acadèmiques, saber llegir i analitzar i discutir textos filosòfics, capacitat crítica, capacitat de discussió de textos i idees, domini de l'escriptura filosòfica, domini del llenguatge oral per discutir qüestions de filosofia.

Les metodologies d'avaluació que més utilitzem són, d'una banda, els exàmens, que permeten comprovar no sols si els alumnes han entès la matèria estudiada, sinó també les seves habilitats d'escriptura, síntesi, anàlisi, esperit crític. I d'altra banda, els treballs escrits, on els alumnes han de desenvolupar un tema, fer una recerca bibliogràfica, ressenyar o comentar lectures, etc., i on disposen de més temps i espai que en un examen, i on es poden avaluar més competències, com ara la recerca d'informació, l'anàlisi més detallat de les teories, etc. Les presentacions orals també s'utilitzen en algunes assignatures, i són ben útils per avaluar la riquesa de vocabulari filosòfic dels alumnes, les seves habilitats orals per argumentar, discutir, etc. Malgrat que la majoria de les avaluacions són individuals, al llarg del grau també es fan algunes activitats d'avaluació en grups petits per estimular el treball en equip, la col·laboració i la coordinació.

En els darrers anys hem experimentat un cert canvi en les metodologies d'avaluació. Alguns professors han disminuït el valor que concedien a la redacció de treballs arran de casos de plagi, o de casos d'abús del "retalla i enganxa", que han augmentat progressivament arran del desenvolupament de les noves tecnologies de la informació. Això ens ha obligat, o bé a prescindir dels treballs, o bé a redissenyar-los de manera més precisa i tutoritzar-los de manera més propera per evitar els problemes. D'altra banda, el desenvolupament de l'avaluació continuada també ha estimulat que els professors busquin proves més breus per poder-ne fer més sovint. Així, per exemple, en comptes d'un treball llarg per assignatura, sovint es demanen entregues regulars de treballs més breus. En alguns casos els professors també empen exàmens breus, com per exemple de format test, que es realitzen ràpidament a l'aula, i que permeten que els alumnes puguin anar comprovant si han assimilat prou bé els continguts treballats.

Voldríem fer un breu comentari dels resultats acadèmics del Grau en Filosofia, que es poden consultar aquí: http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500246/assignatures/

En general, estimem que les dades del grau són prou correctes. L'any 2014, la taxa de rendiment va ser del 84% i la d'èxit de 95%. Si ho comparem amb anys anteriors, hi ha hagut una millora progressiva de les dades. Per exemple, l'any 2009, la taxa de rendiment era del 73% i la d'èxit era de 92% (Aquestes taxes es

comentaran amb més detall a l'apartat 6.3). Considerem que la implantació del sistema d'avaluació continuada ha afavorit aquesta millora del rendiment i de l'èxit, ja que ajuda a l'alumne a organitzar el seu procés d'aprenentatge al llarg de l'assignatura i anar comprovant progressivament si ha assumit prou bé la matèria, si té problemes de comprensió o d'expressió, a detectar errors i poder-los corregir a temps. Igualment, el professor va avaluant l'alumne en proves successives i quan detecta que algun alumne té problemes concrets el pot ajudar a resoldre'ls. De la mateixa manera, el professor també pot detectar, per exemple, que la majoria d'alumnes té especials dificultats per entendre un apartat concret del temari, i per tant pot dedicar-li més temps o oferir materials complementaris. Aquest continu feedback entre alumnes i professors és molt útil per a tots i afavoreix un millor desenvolupament de les assignatures. També considerem com un instrument beneficiós el Campus Virtual, que facilita oferir regularment materials de suport als alumnes, més enllà de les classes, i també permet assajar noves metodologies docents i d'avaluació, així com fomentar un major contacte entre el professor i els alumnes.

De totes les assignatures del grau, constatem que a primer curs és dóna de manera general un rendiment més baix. Això es veu en dues de les assignatures seleccionades, *Història de la Ciència* i *Filosofia Pràctica*, les dues impartides a primer curs, i les dues amb un rendiment del 75%. També es veu en altres assignatures de primer, com ara *Introducció als Problemes de la Filosofia*, amb un 73%. Aquest problema té a veure amb l'alt grau d'abandonament a primer, del qual parlarem més avall. Apart, també se suma un altre problema, un cert malestar d'una part de l'alumnat amb les assignatures transversals de primer (assignatures que no són del grau de Filosofia i que tenen l'objectiu d'ampliar la seva formació). Ara bé, cal destacar que, entre els alumnes que es presenten a l'avaluació, la taxa d'èxit és alta. *Història de la Ciència* té un èxit de 100% i *Filosofia Pràctica* de 98%.

El rendiment augmenta en els cursos següents. *Filosofia Medieval*, impartida a segon, és un bon exemple. Malgrat que té un temari molt ampli, que els alumnes han de dominar per aprovar l'assignatura, la taxa de rendiment és del 98% i la d'èxit del 100%. Considerem que el sistema d'avaluació continuada emprat pel professor, que està molt ben desenvolupat, i el fet que aquest ofereix als alumnes feedback molt detallat de la seva evolució, ajuda a fer possible aquest alt grau d'èxit. Cal també remarcar que *Filosofia del Llenguatge*, impartida a tercer curs, i considerada pels alumnes com una de les assignatures més difícils del grau, per la complexitat de les teories que s'estudien, té una taxa de rendiment del 95% i una taxa d'èxit del 97%. El professor empra tota mena d'estratègies per ajudar els alumnes a detectar a temps possibles errors de comprensió, per exemple dedicant sessions del curs a analitzar mostres anònimes d'exàmens on s'analitzen respostes correctes i incorrectes.

El cas del *Treball de Fi de Grau* és especial, perquè és la primera vegada que els alumnes s'enfronten a un treball de tanta extensió i complexitat, que exigeix una planificació acurada i una considerable capacitat organitzativa, ja que implica elaborar un treball de recerca durant mesos. Hem detectat que una part dels alumnes calculen malament el temps que necessiten per elaborar el treball, cosa que provoca que el presentin finalment a la convocatòria de setembre i no a la de juliol, i fins i tot, que alguns alumnes s'acabin deixant el treball pel curs següent. Tot i així, el rendiment és de 83% i l'èxit de 100%. Per tal de millorar el rendiment, ens proposem fomentar que els alumnes es vegin més regularment amb els seus tutors, i que aquests els ajudin a planificar millor l'elaboració del treball.

100305 HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA [primer curs]

A la guia docent es detalla l'estructura de l'assignatura. A la 1a part s'estudia el naixement de la ciència i el seu desenvolupament fins a la Il·lustració; la 2a part està dedicada a les relacions socials i culturals de la ciència i la tecnologia en els dos darrers segles. En tots dos casos es tracta de comprendre la tecnociència contemporània com un fenomen global que té profundes arrels històriques. L'assignatura té l'objectiu addicional de millorar la capacitat expressiva de l'alumne a l'hora d'argumentar els seus punts de vista, tant oralment com per escrit. Per assolir aquests objectius s'ha dissenyat una metodologia que integra l'organització de les sessions presencials, el treball de l'alumne i el sistema d'avaluació. Com indica la Guia docent, cada sessió està dedicada a un tema, i per a cada tema hi ha uns textos de referència, disponibles al Campus virtual, que l'estudiant ha de llegir i que complementen la presentació del tema a l'aula. Al Campus virtual hi ha també qüestions per orientar la lectura dels textos, les presentacions de cada sessió, i enllaços o lectures addicionals. Cada sessió comença amb una discussió del tema de la sessió anterior, després que els alumnes hagin treballat el material inclòs al Campus virtual. Si l'alumne ha redactat un dels exercicis requerits pel sistema d'avaluació, és el moment de plantejar les qüestions o els dubtes que pugui haver generat el seu treball sobre el tema. Aquest exercici participatiu ocupa aproximadament una tercera part de la sessió (30

minuts). A continuació es presenta el tema següent, que sempre té relació amb el tema anterior. Això assegura la continuïtat del temari i dona més agilitat i varietat a les sessions. L'entrega immediata dels exercicis escrits, així com la seva correcció immediata, és molt exigent per a alumnes i professor, però té l'avantatge que manté la tensió i el ritme i fa que les discussions siguin més vives, perquè els alumnes tenen molt presents la presentació a classe i els textos que han llegit.

Aquesta metodologia s'adiu amb les competències que ha d'adquirir o assolir l'estudiant. En particular, afavoreix el desenvolupament del pensament i el raonament crítics i l'autonomia en l'aprenentatge, perquè l'alumne ha de triar els temes dels exercicis escrits i les qüestions a tractar. Els textos breus que els alumnes presenten a intervals regulars, al llarg de l'assignatura, i que els tornem corregits perquè puguin revisar-los si cal, són petits exemples reals de la construcció de coneixement en un entorn acadèmic, a partir de la lectura, la redacció, la revisió i la discussió d'idees i textos. Aquests textos breus no són treballs que es fan ràpidament quan s'apropa el final del semestre, sinó exercicis de comprensió i redacció que circulen entre alumne i professor i que arriben també a la resta de l'alumnat a través de la discussió a l'aula. Aquesta dinàmica és estimulante per a tothom: l'alumne veu que el professor llegeix i valora el seu text, i el professor es forma ben aviat una impressió dels diferents alumnes, les seves capacitats i els seus interessos, i fins i tot els comença a conèixer-los pel nom.

Les dues proves escrites de l'assignatura no només són exercicis d'avaluació, sinó que formen part de la metodologia d'aprenentatge. Els exercicis tenen un format obert, perquè demanen a l'alumne que construeixi un text a partir d'una sèrie d'elements (textos breus o imatges) sense que hi hagi una resposta única o predefinida, ja que cadascun d'aquests elements incorpora diferents conceptes o admet diferents lectures. La manera en què cada alumne organitza els diferents elements és singular, perquè el que es busca no és la resposta tipus sinó el treball creatiu, històric, al voltant dels elements proposats, dins les limitacions de temps i extensió pròpies d'un examen.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GF/100305 Història de la Ciència](#))

100291 FILOSOFIA PRÀCTICA [primer curs]

El curs s'estructura en torn de la lectura i anàlisi de textos fonamentals de la tradició filosòfica, des de Plató fins John Stuart Mill, passant per Maquiavel i els contractualistes. La lectura i anàlisi d'aquests textos permet de familiaritzar als estudiants del primer curs del Grau de filosofia amb els textos propis de la disciplina filosòfica. Les proves avaluatives estan centrades majoritàriament en el desenvolupament d'una reflexió autònoma i crítica sobre les preguntes centrals de la filosofia pràctica: què és la justícia?, quins són els límits de la llibertat?, quines són les diferències i proximitats entre ètica i política?, quin tipus de règims polítics podem considerar legítims?

L'avaluació del curs es duu a terme en 4 proves diferents: dues que es lliuren a través del Campus Virtual i dues en exàmens presencials. Els treballs realitzats a casa permeten l'assoliment dels resultats d'aprenentatge 3, 5 i 11, entre d'altres, mentre que els exàmens presencials serveixen per cerciorar-se que els estudiants hagin adquirit els coneixements de filosofia pràctica dels autors de què en cada cas es tracti.

El mètode d'avaluació utilitzat permet d'intervenir en el procés formatiu de l'estudiant, ja que el lliurament de la primera prova després del primer mes de docència ofereix la possibilitat de puntualitzar als estudiants que més ho necessitin quins són els mètodes de treball que hauria de posar en marxa per garantir el seu èxit a l'hora de superar l'assignatura. Com a problema que caldrà anar resolent amb el pas del temps, val a dir que la breu extensió dels treballs que es lliuren a través del CV pot suposar un sobreesforç sintètic. En el present curs he augmentat l'extensió dels lliuraments atesa l'enorme complexitat i riquesa conceptual de les qüestions a què els estudiants han de respondre.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GF/100291 Filosofia Pràctica](#))

100309 FILOSOFIA MEDIEVAL [segon curs]

Els objectius generals d'aquesta assignatura són bàsicament tres: a) Adquirir un coneixement global i panoràmic de la filosofia medieval; b) Ser capaç de llegir i entendre textos significatius dels autors medievals; c) Reflexionar críticament sobre aquests continguts. Les competències principals treballades són: a) Capacitat d'anàlisi i síntesi; b) Reflexió crítica; c) Expressió oral i escrita.

Aquests objectius i aquestes competències es treballen, d'una banda, sintetitzant la informació general i panoràmica de cada tema, i de l'altra, llegint textos, analitzant-los i comentant-los críticament. L'avaluació continuada és formada per: dos exàmens parcials, amb preguntes generals de teoria i comentaris de text (60%), un treball a escollir d'entre dues lectures obligatòries (30%) i notes de participació a classe i tutories (10%). Dels 47 estudiants (després de la reavaluació) només un estudiant no va superar la matèria.

Els alumnes mostren més facilitat per assolir l'objectiu "a" i la competència "a" que no pas per les "b" i "c". En aquest cas, el professor va dedicar més temps a classe al comentari de text. En el segon examen parcial es constatà una clara millora en aquestes competències. De cara a altres cursos, caldria aprofitar millor els resultats del primer parcial per ajudar els alumnes a millorar.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GF/100309 Filosofia Medieval](#))

100313 FILOSOFIA DEL LENGUATGE [tercer curs]

La evaluación de la asignatura se realiza mediante pruebas correspondientes a las dos partes de la misma. En esas pruebas el alumno ha de escoger desarrollar dos preguntas o temas de cuatro que le son propuestos. Tales preguntas o temas han sido extraídas de una lista de alrededor de una docena de preguntas o temas que se distribuye a los alumnos aproximadamente una semana antes de acabar la exposición en las clases de cada parte y que recoge lo que efectivamente se ha tratado en esas clases. Las preguntas no son en modo alguno memorísticas; no son extensas, y su respuesta no se encuentra simplemente reproduciendo textos, sino que para responderlas el alumno ha de haber comprendido y haber sabido interpretar los diversos temas y problemas involucrados (la finalidad es la evaluación del grado de adquisición, relativa a los temas del programa, de la competencia C: "Reconocer e interpretar temas y problemas de la filosofía en sus diversas disciplinas" -en este caso, principalmente la filosofía del lenguaje, pero -debido a sus conexiones con otras disciplinas filosóficas- no sólo en ella. Efectivamente, los alumnos han de realizar un trabajo propio, autónomo, de comprensión, búsqueda, selección y síntesis al preparar las preguntas-problemas en cuestión, con lo que, al evaluar comparativamente las respuestas, puede comprobarse en cierta medida el grado de desarrollo de esas habilidades y la autonomía adquirida al respecto, lo que les será muy necesario en sus estudios posteriores (competencia B). Por último, ha de mencionarse también que en las aludidas listas de preguntas para preparar las pruebas, se advierte a los alumnos que, al plantear la prueba, alguna o algunas de esas preguntas podrán sustituirse por la presentación de un texto para su comentario, aunque -se aclara- en tal caso los textos escogidos tendrán siempre una relación estrecha con alguna o algunas de las cuestiones que se plantean en los temas de la lista. Con ello se pretende poder evaluar la competencia A de las anteriormente mencionadas: "Analizar y sintetizar los argumentos centrales de los textos fundamentales de la filosofía, en sus diversas disciplinas (en este caso, especialmente, en la filosofía del lenguaje)".

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GF/100313 Filosofia del Lenguatge](#))

100323 TREBALL DE FI DE GRAU [quart curs]

El marc general d'avaluació de l'assignatura s'ha mantingut des dels inicis, però cada any s'ha fet alguna petita modificació per tal d'acomodar aspectes que es podien millorar. L'avaluació del TFG la realitza un tribunal, davant del qual l'alumne exposa el seu TFG, i que li planteja una sèrie de preguntes que l'alumne ha de respondre. Aquest tribunal avalua el treball escrit (tenint en compte tot el procés d'elaboració del treball i la seva versió final) i també l'exposició oral (la defensa inicial i la resposta a les preguntes). Inicialment el tribunal el formaven dos professors, un dels quals era el tutor del treball. Des del curs 14/15, el tribunal el conformen tres professors, un dels quals és el tutor del treball.

Una de les millores que introduïm de cara al curs 15/16 és augmentar el temps concedit als alumnes per a la seva intervenció oral, ja que reclamaven més estona per poder exposar amb més detall els seus TFG.

Un dels problemes que hem hagut de resoldre és el següent. Cada TFG és avaluat per un tribunal diferent, format pels professors que millor coneixen el tema concret sobre el qual versa el treball. No es va considerar addient fer un tribunal únic per a tots els treballs degut a la diversitat de temàtiques sobre les que es permet elaborar la recerca. Ara bé, atès que només es pot concedir una Matrícula d'Honor per cada vint alumnes, havíem de crear un sistema per atorgar-les. El procediment que emprem és el següent: els tribunals no poden concedir-les directament, sinó que només poden posar una nota numèrica, i indicar que un TFG és candidat

a Matrícula. Quan ja s'han avaluat tots els TFG, una comissió formada expressament (amb la professora responsable del TFG, la coordinadora del grau i el director del departament) decideix de tots els candidats a Matrícula qui la reben; el criteri emprat és la nota mitjana més alta durant el grau.

En l'avaluació realitzada pel tribunal, es comprova si el TFG demostra que l'alumne ha assolit les competències assignades.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions i el llistat de TFGs a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GF/100323 TFG](#)).

Grau en Geografia i Ordenació del Territori

El rendiment acadèmic i les qualificacions de les assignatures que s'acrediten estan sintetitzades en les següents taules amb dades de 2014.

Pel que fa a les **taxes de rendiment acadèmic i d'èxit** d'aquestes assignatures comparades amb la mitjana de la titulació, s'observa com el rendiment i l'èxit és elevat i correspon amb la mitjana de la titulació. Un cas excepcional el trobem a Geografia Física amb un rendiment relativament baix degut al fet que és una assignatura de primer curs i on es donen alguns abandonaments i un percentatge elevat de no presentats. La taxa d'èxit dels Treballs Finals de Grau és d'un 100%, malgrat que els no presentats representen un 29%.

Pel que fa les qualificacions, s'observa com l'Aprovat i el Notable són les notes més posades de la mateixa manera que la mitjana de la titulació. Es posen pocs excel·lents i suspenen un percentatge de l'11% (com la mitjana de la titulació), a excepció de Demografia i Treballs Finals de Grau que suspenen pocs o cap, respectivament.

2014	Matriculats	% Rendiment	% Èxit	% NP
101590 Geografia física	66	52	77	33
101582 Demografia	34	82	93	12
101621 Ordenació del Territori	80	71	75	5
101608 Geografia d'Europa	64	78	78	0
101620 Treball Final de Grau	42	71	100	29
MITJANA TITULACIÓ	278	74	89	16

2014	MH	Excel·lent	Notable	Aprovat	Suspès
101590 Geografia física	2	0	12	20	10
101582 Demografia	0	0	18	10	2
101621 Ordenació del Territori	0	1	13	43	19
101608 Geografia d'Europa	0	1	17	32	14
101620 Treball Final de Grau	1	7	20	2	0
% MITJANA TITULACIÓ	2	7	35	45	11

Les xifres han estat extretes de:

http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2501002/assignatures/;jsessionid=AFC7824AE6E71AA44BF AE22832E5ABEB

Cal fer constar que l'avaluació en geografia en xarxa segueix els mateixos paràmetres que la geografia en la modalitat presencial. Se segueix un mètode d'avaluació continua. El professorat determina en la guia docent, i s'informa als estudiants abans de la matrícula, sobre el sistema d'avaluació i els exàmens, pràctiques i treballs que ha de realitzar al llarg de l'assignatura. Pel fet de ser una avaluació continua que es recolza en la realització de pràctiques i treballs de forma prioritària una part majoritària de la nota (més del 50%) prové de l'avaluació d'aquests materials. Els exàmens tenen un pes inferior al 50% i en alguna assignatura han desaparegut com a forma d'avaluació, encara que és pràctica comuna que es realitzin en la majoria ja que el professorat que participa en aquesta modalitat d'ensenyament a distància troba convenient tenir almenys una prova directa i presencial de les competències dels estudiants. La graella d'exàmens es publica amb força antel·lació per a què els estudiants puguin reservar-se aquestes dates i organitzar-se en el cas de tenir

compromisos laborals o familiars o haver d'efectuar algun desplaçament a la UAB ([Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Geografia/Xarxa](#)). Els exàmens sempre es realitzen entre divendres tarda i dissabte al matí en unes dates establertes pel departament. En alguns casos també es realitzen exàmens a distància o per skype.

101590 GEOGRAFIA FÍSICA (primer curs)

Les activitats d'avaluació s'organitzen al voltant de nou proves individuals (els dos primers tipus) i un exercici col·lectiu:

- Sis tests curts de teoria (modalitat Cert-Fals) (35%)
Aquestes proves serveixen per valorar la comprensió dels conceptes, tant teòrics com de caràcter aplicat, que formen part de la matèria de l'assignatura. La nota d'aquesta part, que suposa el 35% de l'assignatura, es calcula fent la mitjana dels sis tests, però només es fa mitjana amb una nota igual o superior a 4,5. Tots els tests que obtenen una nota inferior a 4,5 s'han de reavaluar un a un.
- Tres exàmens d'exercicis pràctics (35%)
Amb la superació d'aquesta part l'alumnat demostra que sap resoldre exercicis relacionats amb l'anàlisi i la interpretació del territori i amb la presa de decisions sobre ell. La nota d'aquesta part, que suposa el 35% de l'assignatura, es calcula fent la mitjana dels tres exàmens, però només es fa mitjana amb una nota igual o superior a 4,5. Tots els exàmens que obtenen una nota inferior a 4,5 s'han de reavaluar un a un.
- Treball col·lectiu sobre una sortida de camp de 5 dies de durada (30%)
Aquest treball consisteix en la preparació d'un tema relacionat amb el medi que es visitarà. La tasca és col·lectiva (grups de 3 persones) es divideix en dues parts: una feina prèvia a la sortida on, sota la orientació i supervisió del professorat, cada grup busca informació sobre un tema escollit d'una llista tancada. Aquesta informació serveix per redactar un guió dels continguts i per elaborar un pòster de mida DinA1 on es plasma la part gràfica de la informació. La segona part es materialitza en l'exposició a la resta dels companys del treball realitzat. En l'avaluació es té en compte el grau d'iniciativa a l'hora de cercar la informació i en l'elaboració del pòster, així com la qualitat en l'exposició oral sobre el terreny i la capacitat per respondre les preguntes que se'ls fa. La nota d'aquesta part, que suposa el 30% de l'assignatura, és la mateixa per a les tres persones integrants del grup i només pot ser de 3 valors: alt (es puntua amb un 10), mitjà (es puntua amb un cinc) i baix (es puntua amb un zero). Tanmateix, atès el caràcter del treball i pel fet d'haver-se'n fet un seguiment tutoritzat, majoritàriament es valora de nivell alt i només algunes vegades rep la qualificació de nivell mitjà. Amb tots els anys que es dur aquesta activitat, mai no s'ha puntuat amb el nivell més baix. Aquesta activitat no contempla la possibilitat de ser reavaluada.
- Per fi, i tal com consta a la guia docent, a priori es limita el dret a reavaluació a un màxim de 3 (de les 9) proves suspeses. La finalitat d'aquesta limitació, fruit de l'experiència, és impedir que persones que han suspès la gran majoria o totes les proves relacionades amb l'avaluació continuada puguin intentar superar l'assignatura repetint pràcticament tota la matèria de l'assignatura en una única sessió. Com que s'ha desterrat el concepte *examen final*, si hi ha sis proves suspeses, s'han de fer 6 reavaluacions, per posar un exemple. Tot i aquesta limitació, cada cas es valora particularment i se sol donar permís per reavaluar fins a 5 proves suspeses. Més, difícilment ha funcionat.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GGOT/101590 Geografia física](#)).

101582 DEMOGRAFIA [segon curs]

El sistema d'avaluació està recollit a la guia docent de l'assignatura. En el curs 2014-2015 l'avaluació es basava en les següents activitats i raonament:

- Avaluació contínua d'exercicis pràctics (50%). Els alumnes elaboren petits informes que resolen diferents qüestions relacionades amb els mètodes de càlcul i anàlisi dels principals indicadors demogràfics treballs a les classes teòriques. S'hi valora la correcció dels resultats i procediments, així com la idoneïtat de les interpretacions oferides. Durant el curs 2014-2015 els alumnes van lliurar 12 informes pràctics. Aquestes pràctiques s'inicien en sessions conjunts de treball de laboratori informàtic i s'han de lliurar en el termini de dues setmanes a comptar des de l'inici del treball. Durant aquest interval de temps, els alumnes es comuniquen amb el professor, lliuren esborranys provisionals i reben comentaris mitjançant el Campus

Virtual. Tot i que els informes són individuals, els alumnes col·laboren entre ells, i amb el professor, durant les sessions pràctiques en un procés d'aprenentatge transversal.

- Exàmens parcials (35%). Mitjançant aquestes proves els alumnes demostren autonomia i capacitat en la resolució de problemes de càlcul, anàlisi i interpretació d'indicadors demogràfics. Es fan dos, una meitat i un altre al final del curs. La matèria avaluable en cadascú està en relació directa amb els continguts treballats a les classes de teoria prèvies i, especialment, en l'elaboració dels informes de pràctiques. Cal aprovar, com a mitjana, aquesta part de l'avaluació per poder aprovar l'assignatura. La nota mínima per fer mitjana és 4.
- Comentari d'una lectura obligatòria (15%). El curs 2014-2015 la lectura obligatòria era el llibre de Massimo Livi-Bacci, "Historia mínima de la població mundial". Aquest llibre complementa els continguts de interpretació dels indicadors en el context de l'evolució històrica de la dinàmica demogràfica de les poblacions mundials. Els alumnes disposen d'una guia de lectura, amb un seguit de preguntes que cal contestar. Als exàmens parcials, s'inclou una pregunta a cadascú extreta d'aquest qüestionari.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GGOT/101582 Demografia](#)).

101621 ORDENACIÓ DEL TERRITORI [tercer curs]

L'alumne és avaluat a partir del seu treball personal i del treball de grup, tal i com es detalla a continuació:

- a) Lectura dels tres llibres de text que es seguiran al llarg de cada una de les parts del curs. Tres proves d'avaluació corresponents a cada una de les lectures. Examen tipus test amb 10 preguntes multi-resposta per a cada una de les lectures (22,5% de la nota total).
- b) Realització de tres exàmens, un per a cada una de les tres parts del curs. Examen tipus test amb 10 preguntes multi-resposta per a cada una de les lectures (22,5% de la nota total).
- c) Assaig personal. Els alumnes de la modalitat presencial elaboren un assaig personal sobre un dels temes del curs en comptes de l'examen relatiu a la tercera lectura (7,5% de la nota total).
- d) Elaboració del treball de curs sobre el planejament territorial i urbanístic, les polítiques urbanes i les controvèrsies espacials en un municipi concret (45% de la nota total). Les pràctiques seran adaptades a les possibilitats de cada una de les modalitats en que s'imparteix l'assignatura (presencial o en xarxa).
- e) Participació en les sortides de treball de camp i en els debats a l'aula o virtuals en el cas dels estudiants que segueixen aquesta modalitat i exercicis d'autoavaluació (10% de la nota total).

Per poder ser avaluat/da cal:

- Haver realitzat la totalitat de les proves d'avaluació de les lectures i els exàmens en les dates i els formats previstos, així com haver entregat i presentat les pràctiques per separat i agrupades en el treball de curs.
- Haver assistit a un mínim del 75% de les sessions de classe (per als alumnes que segueixen la modalitat presencial).
- Haver participat activament en les sessions de debat (per als alumnes que segueixen la modalitat presencial).

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GGOT/101621 Ordenació del Territori](#)).

101608 GEOGRAFIA D'EUROPA (quart curs)

El sistema d'avaluació es basa en les activitats següents:

1. Un examen (35%). Amb aquesta activitat l'alumnat mostra que coneix el vocabulari i els conceptes bàsics treballats a classe. Mostra igualment que és capaç d'exposar, reflexionar i argumentar en relació als continguts del temari. L'examen conté diferents tipus de preguntes: activitat sobre mapa, definició de conceptes, raonaments sobre problemes, causes i conseqüències, comentari de dades i comentari de textos.
2. Dues pràctiques (30%). La primera pràctica (15%) és de base estadística, requereix la consulta de la base de dades d'Eurostat i permet a l'alumnat mostrar la seva capacitat per seleccionar variables, analitzar-les, relacionar-les i comentar-les críticament. La segona pràctica (15%) és de base documental i permet a l'alumnat mostrar que sap triar i justificar un àmbit geogràfic d'estudi (en aquest cas una ciutat

europea), cercar informació bibliogràfica escrita i visual, analitzar i comentar aquesta informació citant correctament les fonts utilitzades.

3. Una ressenya (20%). La realització d'una ressenya, sobre un dels Atles de la Cartoteca General de la UAB referit a un país o regió d'Europa, permet a l'alumnat mostrar que sap fer cerques a la Cartoteca, fer una tria i justificar-la. La realització de la ressenya, seguint les pautes dels recursos d'Argumenta, permet a l'alumnat mostrar la seva capacitat per presentar correctament una obra, resumir el seu contingut, comentar el seu objectiu i estructura i fer-ne una valoració crítica.
4. La participació (15%), que inclou l'assistència, les intervencions orals, les presentacions i els debats, permet a l'alumnat mostrar la seva motivació, la seva capacitat de treballar en equip i la seva capacitat per expressar-se oralment de forma correcta, exposant continguts prèviament preparats, dialogant i discutint i responent a les preguntes plantejades.

En totes les activitats avaluatives es valoren tant els continguts com els aspectes formals: presentació, correcció lingüística i referenciació de les fonts i es sanciona la còpia o plagi.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GGOT/101608 Geografia d'Europa](#)).

101620 TREBALL FINAL DE GRAU [quart curs]

L'avaluació del TFG es fa en una única convocatòria durant el mes de juny i no té reavaluació. L'avaluació es basa en la combinació de dues evidències i en el càlcul de la qualificació final d'acord amb la ponderació atorgada a cadascuna. Aquestes són:

- El document del TFG. Ponderació 80%.
- Exposició pública del TFG (15 minuts). Ponderació 20%.

L'exposició pública es fa davant d'un tribunal format per tres membres, un dels quals és el tutor. La qualificació final s'obté a partir dels informes finals emesos pel tutor i pels dos membres del tribunal. Aquests informes avaluen tan el document com l'exposició. Però la qualificació del tutor és ponderada amb un 60% i la de la resta de membres del tribunal, amb un 40%. Important assenyalar que si el tutor no dona el seu vistiplau el treball no és presentat. Els TFG no presentats són qualificats com a "No Avaluable".

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions Les qualificacions finals dels TFG del curs 2014-15 a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GGOT/101620 TFG](#)).

Grau en Història

El sistema d'avaluació de totes les assignatures del grau d'Història segueix el format d'avaluació continuada.

Segons les dades que figuren al Sistema d'Indicadors de Qualitat (SIQ) per al curs 2014/2015, podem analitzar els resultats acadèmics de les assignatures seleccionades:

TAULA 6.2.I. TAXES DE RENDIMENT, ÈXIT I NO PRESENTATS SOBRE MATRICULATS

CURS 2014/2015	Matriculats	% Rendiment	% Èxit	% No presentats
100334. Introducció Hist. Antiga	125	81	90	10
100360. L'època del Gòtic	109	77	91	16
100364. L'època del Barroc	120	86	90	5
100346. Hist. Contemp. II	120	75	79	5
100391. TFG	85	86	100	14
Mitjana titulació		82	91	10

Font: <http://siq.uab.cat/siq/centre/101/titulacio/2500501/>

La taula 6.2.II presenta les qualificacions numèriques obtingudes pels alumnes de les assignatures emprades com a evidència:

TAULA 6.2.II QUALIFICACIONS NUMÈRIQUES

CURS 2014/2015	MH	Excel·lent	Notable	Aprovat	Suspens
100334. Introducció Hist. Antiga	3	0	36	62	11
100360. L'època del Gòtic	5	11	30	38	8
100364. L'època del Barroc	4	9	29	61	11

100346. Hist. Contemp. II	5	9	19	57	24
100391. TFG	4	38	24	7	0

Font: <http://siq.uab.cat/siq/centre/101/titulacio/2500501/>

Del conjunt de xifres destaca a simple vista, bo i tenint en compte el nivell semblant d'alumnat matriculat en les assignatures dels primers tres cursos, l'elevat nombre de qualificats amb suspens de l'assignatura 100346. Pel que fa a l'assignatura de quart curs del Treball de fi de grau, sobresurt el nombre elevat d'alumnat qualificat amb la nota d'Excel·lent i la no constatació d'alumnes suspensos. En la nostra anàlisi no donem rellevància a les Matrícules d'honor concedides, atès que estan limitades en nombre per normativa administrativa. Per això presenten una clara uniformitat numèrica.

La taula 6.2.III permet una valoració més realista de les qualificacions, perquè aporta la informació en percentatges i facilita la comparació entre les assignatures i la mitjana de la titulació.

TAULA 6.2.III. QUALIFICACIONS (Percentatges)

CURS 2014/2015	MH	Excel·lent	Notable	Aprovat	Suspens
100334. Introducció Hist. Antiga	3	0	32	55	10
100360. L'època del Gòtic	5	12	33	41	9
100364. L'època del Barroc	3	8	25	54	10
100346. Hist. Contemp. II	4	8	17	50	21
100391. TFG	5	52	33	10	0
Mitjana titulació	3	7	33	47	9

Font: <http://siq.uab.cat/siq/centre/101/titulacio/2500501/>

Val a dir que la relació és força paral·lela en tres de les assignatures de mostra respecte de la mitjana de la titulació.

En el cas, però, de l'assignatura 100346 «Història contemporània II. L'època de l'imperialisme» destaca el percentatge d'alumnat que no supera l'avaluació. Les taxes de rendiment i d'èxit dels tres grups programats de l'assignatura són clarament inferiors als de la mitjana de la titulació. Concretament, la taxa de rendiment de l'assignatura és del 75% (el 82% és la mitjana de la titulació) i la taxa d'èxit del 79% (el 91% és la mitjana de la titulació). La divergència ja va ser constatada i analitzada en el seu moment per la coordinació de la titulació. El biaix negatiu està en relació amb un dels tres grups de docència, que acumula la major part del percentatge de suspensos. L'explicació substancial, però, rau sobretot en què la taxa de No presentats del conjunt de l'assignatura és molt baixa respecte al conjunt de la titulació. Concretament, l'assignatura està cinc punts per sota, o sigui presenta un percentatge inferior en un 50% al de la mitjana de la titulació. El sistema de treball de l'assignatura, lluny d'incentivar l'abandonament de l'avaluació continuada, l'estimula. L'estadística de l'assignatura quedaria normalitzada amb una propensió més alta d'estudiantat no presentat i no avaluable, escenari que no considerem desitjable.

L'altra assignatura que presenta distorsions respecte de la mitjana és la 100391 «Treball de fi de grau d'Història». Ja hem destacat en altres apartats d'aquesta memòria la seva especificitat. El seguiment constant del treball de l'alumnat per part dels tutors, la presentació d'esquemes de desenvolupament i anàlisis bibliogràfiques al llarg del curs o la revisió d'esborranys són elements que expliquen el nombre alt de qualificacions d'excel·lent. De la mateixa manera, quan hom considera per part del tutor que no s'assoleixen uns criteris mínims de qualitat en els ítems avaluable, s'opta perquè l'alumne no procedeixi a la defensa del treball de fi de grau. Aquests elements expliquen la qualificació a l'alça de l'assignatura i la no constància de suspensos. La xifra del 14% d'alumnat No presentat del Treball de Fi de Grau probablement passaria a engrossir el nombre d'aprovat i suspensos, no contemplat en l'estadística.

En conjunt, la tria d'assignatures torna a mostrar la pluralitat del grau d'Història, en aquest cas de sistemes i resultats d'avaluació. També el bon nivell de compliment dels estàndards de qualitat del procediment docent.

Per acabar, respecte a la publicitat dels sistemes d'avaluació, cal recordar que la comunitat universitària disposa d'informació oberta sobre les guies docents de la totalitat d'assignatures de la titulació d'història i àdhuc de mostres d'exàmens i altres recursos docents al repositori DDD «Dipòsit digital de documents de la UAB», accessible a l'adreça: <http://ddd.uab.cat>

100334 INTRODUCCIÓ A LA HISTÒRIA ANTIGA [primer curs]

L'avaluació de l'assignatura es realitza a partir de dues notes.

D'una banda, l'avaluació contínua que suposa un 50% de la nota final. Es planteja a través de tres pràctiques obligatòries de les quals cal lliurar un breu comentari escrit. Com a exemples d'aquest apartat d'avaluació, per al curs 2014-2015 les activitats pràctiques van consistir en dos comentaris, cadascun d'una extensió aproximada de cinc fulls, valorats amb un 40% de la nota final. El 10% restant incentiva l'actitud activa i crítica de l'alumnat, que ha de realitzar una breu anàlisi crítica (d'una extensió aproximada de tres fulls) de conferències presentades en el marc de seminaris d'investigació organitzats pel Departament de ciències de l'Antiguitat i Edat Mitjana. En el cas que ens ocupa, les evidències recullen comentaris realitzats pels alumnes sobre les «V jornades de la Guerra» i «Plaer i dolor. Dones a l'Antiguitat».

D'altra banda, l'altra meitat de la nota final s'obté de la realització de tres exàmens tipus test, valorats cadascun amb un 10% de la nota. Cada examen recull preguntes concretes sobre els tres blocs temàtics de l'assignatura (Pròxim Orient, Grècia i Roma). Els tests consisteixen en respondre 30 preguntes en una temps d'un deu minuts. L'objectiu de la prova d'avaluació és comprovar l'assoliment per l'alumnat de la informació bàsica per poder situar cronològicament i seqüencialment les dades bàsiques sobre l'evolució i la continuïtat de les grans civilitzacions del passat antic. Finalment, un 20% de la nota final s'assoleix en un examen que consisteix en desenvolupar dos temes a escollir entre quatre opcions.

Considerem que el sistema d'avaluació equilibra de forma adequada la informació bàsica que ha d'assumir l'alumnat d'un primer curs d'història, sobre les dades i dates imprescindibles de la història de l'Antiguitat, i estimula la introducció de l'alumnat en la reflexió més actual sobre la recerca (assistència a seminaris), sense oblidar que una base important de la matèria queda vehiculada mitjançant l'estudi de mapes i fonts.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GH/100334 Introducció a la Història Antiga](#)).

100360 L'ÈPOCA DEL GÒTIC (SEGLES XII-XV) [segon curs]

L'activitat d'avaluació de l'assignatura es realitza a partir de la valoració de tres paràmetres: un 60% de la nota correspon a dos exàmens; un 30% de la nota a treballs escrits i altres activitats; un 10% a l'assistència i participació a les classes impartides a l'aula.

L'avaluació de l'assignatura està entesa com una aplicació de les directrius reflectides en les guies docents i que els estudiants ja coneixen d'antuvi. Les proves escrites (60% de la nota) consisteixen en dos exercicis; el primer allibera la matèria del segon, que es realitza en la darrera sessió de classe. Aquests exercicis es preparen prèviament amb l'exposició al grup sobre la mecànica i l'estructura de la prova, així com exemples i casos de possibles exercicis que es formularan, amb l'objectiu que els estudiants coneguin les estratègies per donar resposta als qüestionaris. La prova constarà de tres parts: conceptes que seran contestats amb una breu definició i la seva contextualització; una part pràctica sobre un exercici (mapa, quadre, il·lustració gràfica, text) que s'hagi treballat a la classe; i, finalment, el desenvolupament d'un tema, a triar entre dos. La prova incidirà en qüestions treballades a classe amb la finalitat de donar avantatges als estudiants existents.

Un cop realitzada la correcció, la prova es repartirà entre els alumnes, en una sessió de classe, i es procedirà a una correcció col·lectiva repassant tots els exercicis. Els estudiants podran comprovar el grau d'incert i les possibles mancances, així com el criteri de la puntuació aplicada. Les eventuais discrepàncies es podran resoldre en el mateix moment, però si són de més dimensió, es procedirà a una tutoria particular. Aquest sistema ja s'ha aplicat des de fa uns cursos.

El 40% de la nota restant provindrà d'altres exercicis, com la presentació d'una recensió bibliogràfica efectuada sobre un llibre que tracti de manera monogràfica un dels processos històrics que formen part del temari. El llibre s'ha de triar entre els presentats a la bibliografia; tot i que l'alumne en pot suggerir-ne un, que serà considerat per part del professor. Queden exclosos els manuals, atles i llibres instrumentals. Hom dóna molta importància a la recensió, perquè suposa la lectura crítica i meditada per part de l'estudiant d'un llibre específic sobre l'assignatura. La resta d'exercicis són les activitats de pràctiques habituals a altres assignatures del grau. Eventualment, es valoren informes sobre activitats realitzades fora del marc de l'aula (conferències, projeccions). També es valora l'assistència i la participació.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GH/100360 L'Època del Gòtic](#)).

100364 L'ÈPOCA DEL BARROC [tercer curs]

L'avaluació de l'assignatura és continuada. La nota final respon a la qualificació de les següents activitats: un 70% en relació a un o més exàmens sobre la matèria explicada a classe i sobre les lectures obligatòries; un 30% a partir de treballs (individuals o en grup) sobre lectures obligatòries, pràctiques o exposicions orals. Les característiques i dates de realització o lliurament de totes aquestes activitats són explicades el primer dia de classe i estan disponible permanentment al campus virtual de l'assignatura.

Les condicions de superació de l'assignatura també queden clarament exposades. L'aprovat de l'assignatura s'obté si s'aconsegueix un mínim de 5,0 punts sobre 10, de la suma de les qualificacions de totes les activitats d'avaluació realitzades. L'alumne es considera no presentat si ha lliurat menys del 60% de les evidències avaluable (exàmens i treballs) del total de l'assignatura. La còpia o el plagi de fonts escrites (provinents de la xarxa, llibres o treballs) suposa un 0 en la qualificació de l'exercici i pot derivar en què l'alumne perdi la convocatòria total de l'assignatura.

En les evidències recollides com a mostra, la professora ha optat per aplicar una correcció ortogràfica. Més de cinc faltes d'ortografia en qualsevol de les proves escrites es penalitza amb mig punt sobre la nota final de cada prova.

Finalment, hom insisteix en el fet de tractar-se d'una assignatura presencial. Les pautes de classe especifiquen que els docents establiran mecanismes per verificar el grau d'assistència dels alumnes. En el cas d'activitats concretes en què la presència de tot l'alumnat sigui necessària, l'absència injustificada pot suposar una penalització de mig punt en la nota de l'activitat.

En les evidències emprades per constatar el procediment d'avaluació, s'aportava informació de rellevància sobre els exàmens de l'assignatura i sobre les recensions de treballs.

En el cas de l'examen es plantejava dividit en dues parts. La primera part exigia de l'alumne contestar cinc preguntes curtes referides a conceptes o qüestions treballades a classe. Aquest apartat es valoraria amb un màxim de cinc punts. El docent proporcionava un llistat de 30 preguntes curtes o conceptes que podien sortir a l'examen. La segona part consistia en el desenvolupament d'un tema, que s'elegiria de dues opcions presentades als alumnes. També en aquest cas, el docent proporcionava prèviament al grup de classe un llistat, en aquest cas de 23 ítems, de possible preguntes. La iniciativa obligava a l'alumne a preparar-se de manera autònoma les proves, però la majoria de preguntes dissenyaven un mapa conceptual i temàtic vertebrador de la història del segle XVII.

En allò referent a les recensions crítiques, es proposaven quatre lectures a començament del quadrimestre. L'alumne en triava una. L'activitat d'avaluació passava per valorar el treball autònom de l'alumne, però el programa del curs també incidia en una sessió col·lectiva de comentari de les distintes lectures proposades, que permetria confrontar opinions i intercanviar punts de vista crítics sobre autors i obres.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GH/100364 l'Època del Barroc](#)).

100346 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL II. L'ÈPOCA DE L'IMPERIALISME [tercer curs]

El procediment d'avaluació de l'assignatura és força complet, com queda de manifest en les evidències aportades.

La nota final de l'assignatura respondrà a la qualificació de les següents activitats:

- 70% (7 punts), dos exàmens sobre els continguts explicats a classe i les lectures obligatòries.
- 20% (2 punts), un treball individual.
- 10% (1 punt), un treball en grup.

L'assignatura es considera aprovada si s'obté un mínim de cinc punts sobre 10, amb la suma de les qualificacions de totes les activitats d'avaluació realitzades. L'alumne es considera no presentat si no ha presentat més del 40% de les evidències avaluable del total de l'assignatura. La còpia o plagi de fonts escrites suposa un 0 en la qualificació de l'exercici i pot implicar la pèrdua de la convocatòria de tota l'assignatura.

Les característiques dels exàmens són les següents:

1. El primer examen consistirà en el comentari d'un o més documents (text, gràfica, quadre, imatge...). La matèria a avaluar serà dels temes 1 a 13, ambdós inclosos. Aquest examen aporta fins a un màxim de 2 punts al total d'avaluació de l'assignatura.

2. El segon examen tindrà dues parts: una de molt factual (amb preguntes molt concretes, sense que es pugui excloure la modalitat de test) i una altra de caire més interpretatiu que suposarà el desenvolupament d'un tema (a escollir entre dos) plantejat pel professor. La matèria avaluable en aquest examen serà la del conjunt de l'assignatura i de totes les lectures obligatòries. Aquest examen aporta fins un màxim de cinc punts al total de l'avaluació de l'assignatura.

Les característiques dels treballs individual i en grup també queden molt explicitades, àdhuc en allò referent a criteris formals:

1. El treball individual permetrà avaluar els coneixements de l'alumnat, així com la seva capacitat interpretativa i de síntesi, sobre algun aspecte molt concret del tema 2 (per al curs 2014/2015: «Els estats liberals: Alemanya, França, Regne Unit i els Estats Units, c. 1870-1914) que s'haurà treballat a partir de les lectures obligatòries. Hom valorarà positivament la lectura de bibliografia complementària. La qüestió concreta del treball es plantejarà a classe i a través del campus virtual.
2. El treball en grup es fonamentarà en una activitat en equip de entre 2-3 persones. Consistirà en la resposta per escrit a una qüestió que es plantejarà a classe i al campus virtual. La qüestió a discutir tindrà a veure amb algun aspecte del temari treballat a classe fins aleshores i en la redacció de la resposta es farà referència als continguts explicats a classe i a la bibliografia de lectura obligatòria o de caràcter específic que s'hagi consultat.

La presentació sistemàtica dels requisits d'avaluació des de començament de curs, ha facilitat un procés d'avaluació estricta però també d'alta qualitat, com queda reflectit a les evidències. L'ús de bibliografia en l'aprofundiment dels treballs marca la tònica.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GH/100346 Història Contemporània Universal II. L'època de l'Imperialisme](#)).

100391 TREBALL DE FI DE GRAU D'HISTÒRIA (quart curs)

D'acord amb el procediment acordat, la nota final de l'avaluació de cada treball queda establerta a partir dels següents percentatges:

Un 70% de la nota queda valorat pel tutor del TFG, en relació als continguts, metodologia, originalitat i resultats del treball. Una part d'aquesta nota tindrà en compte el seguiment de les tutories al llarg del curs i els aspectes formals de presentació del treball (correcció ortogràfica i d'expressió escrita, citacions bibliogràfiques i documentals, ús de terminologia i vocabulari històric).

Un 30% de la nota queda valorat a partir de l'exposició pública del treball per part de l'alumne davant d'una comissió formada per dos professors (un dels quals pot ser el mateix tutor que ha supervisat l'elaboració del TFG). La comissió serà nomenada pel coordinador de Grau d'Història, que assignarà data i lloc de lectura pública del TFG, d'una durada màxima de 15 minuts. De forma orientativa, la comissió atendrà els valors expositius, recursos instrumentals i de suficiència expressiva de l'alumne, d'acord amb els següents punts:

- *Oralitat* (Es tracta d'avaluar els aspectes de l'exposició oral [explicació entenedora, vocabulari correcte i adient, coherència del discurs, gestualitat, ritme explicatiu...]. En general, hom valorarà la idoneïtat de la manera d'explicar el TFG);
- *Recursos expositius* (Es tracta d'avaluar la relació entre el discurs i els mitjans emprats per facilitar la seva comprensió [adequació i complexitats dels suports informàtics o tècnics emprats, precisió i correcció dels materials, originalitat i novetat comunicativa...]. En general, hom valorarà l'aptitud en l'elecció i ús dels recursos expositius);
- *Estructura* (Es tracta d'avaluar l'estructura en la planificació de l'exposició. En general, hom considerarà l'equilibri entre les idees i tesis exposades, la claredat i el temps emprat);
- *Interès* (Es tracta d'avaluar l'interès que ha suscitat l'exposició del tema. En general, hom valorarà la suficiència i personalitat en convèncer de la importància dels treball i dels seus resultats).

En relació a la concessió de la qualificació de Matrícula d'Honor. L'assoliment d'un 9-10 sobre 10, per la suma de les notes del tutor i de la comissió implicarà una qualificació d'Excel·lent. Els TFG avaluats amb Excel·lent, que siguin proposats a nota màxima de «Matrícula d'Honor» pel tutor, passaran a ser considerats per una comissió específica nomenada per la coordinació de Grau. Aquesta comissió decidirà la concessió de la qualificació de «Matrícula d'Honor», d'acord amb les limitacions administratives del nombre de matrícules

que estipulen un cinc per cent o fracció sobre el nombre total d'alumnes. La comissió examinarà el TFG, i tindrà en compte l'informe raonat i valoratiu elaborat pel tutor.

Segons proposta raonada del tutor del TFG, d'acord amb la comissió d'avaluació pública i el vistiplau del coordinador, hom podrà demanar permís als autors amb millors qualificacions (Excel·lent i Matrícula d'Honor) perquè llurs TFG siguin publicats al DDD de la Universitat Autònoma de Barcelona. El servei de Biblioteques proporciona tutorials sobre l'adaptació formal dels TFG als requisits de l'edició digital.

Vegeu les mostres de proves avaluades dels TFGs d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'[Annex 3.6/GH/100391 TFG](#). També s'hi inclou un llistat complet de les qualificacions del conjunt d'alumnes que van cursar l'assignatura durant l'any 2014-2015. Així mateix, una relació completa de temes de treball i composició de les comissions que van jutjar-los.

Grau en Història de l'Art

El sistema d'avaluació de les assignatures de la titulació és continuat i es basa en exercicis orals i escrits adreçats a assolir les competències de les assignatures (veure els sistemes d'avaluació de les assignatures descrits a continuació) i també les del grau en les que detectem més dèficit, com ara els treballs en grup, l'obligatorietat d'usar bibliografia publicada en llengua estrangera o l'elaboració de projectes, que han permès millorar els valors assolits de les competències de treball en equip, expressió oral, capacitat de gestió, presa de decisions, idiomes o resolució de problemes (veure ap. 6.4).

En general s'ha obtingut un alta taxa d'èxit en el grau, com demostren els resultats de les assignatures seleccionades (codi 100540: 100%; 100545: 88 %; 100562: 91 %; 100541: 86% i 100535: 97 %). De mitjana, la taxa de rendiment supera el 80 % (ex. codi 100540: 87% èxit; 100545: 82 %; 100562: 75 %; 100541: 80% i 100535: 84 %). La taxa de no presentats es manté a la baixa, com demostren els valors per aquest concepte de les assignatures triades, que tenen un 7% (100541 i 100545) i un 13 % (100540 i 100535), una mica més alta és la taxa de l'assignatura 100562 Art a Europa dels segles IV al X (17%), valor poc indicatiu si el comparem amb la fluctuació de NP que ha anat presentant aquesta assignatura (2010: 8%; 2011: 6 %; 2012: 13 %; 2013: 11 %) i la successiva disminució que caracteritza la taxa de no presentats del grau en els darrers anys (2013: 10%; 2014: 9 %; 2015: 8 %).

100541 ICONOGRAFIA [Primer curs]

El sistema d'avaluació va ser elaborat i planificat tenint en compte els objectius de l'assignatura i l'assoliment de les competències per part dels estudiants. És per aquesta raó que es va fer una avaluació inicial (per tal que el professor conegués el nivell inicial dels estudiants en el moment d'accedir al grau), una avaluació formativa (per tal que l'estudiant fos conscient del seu grau d'aprenentatge) i una avaluació sumativa (qualificacions obtingudes per l'estudiant). En aquest sentit, les evidències, programades durant el curs acadèmic 2014-2015, van ser aquestes:

- 1) Prova escrita (35 %) on l'estudiant ha de donar raó de la correcta assimilació de la primera part del temari, centrat fonamentalment en la iconografia no cristiana. L'exercici consisteix en 10 imatges i l'estudiant ha de ser capaç de reconèixer el tema iconogràfic i, si s'escau, els personatges que s'hi troben representats o qualsevol altre aspecte que el professor determini. Amb aquest exercici es pretén que l'estudiant obtingui un cert grau de familiaritat amb els temes i motius més habituals de l'art. En definitiva, es tracta que l'estudiant apliqui el mètode iconogràfic a les representacions visionades a les imatges, que consisteix precisament en la competència fonamental que ha d'assolir.
- 2) Prova escrita (35 %) on l'estudiant ha de donar raó de la correcta assimilació de la segona part del temari, centrat fonamentalment en la iconografia cristiana. L'exercici consisteix en 10 imatges i l'estudiant ha de ser capaç de reconèixer el tema iconogràfic i, si s'escau, els personatges que s'hi troben representats o qualsevol altre aspecte que el professor determini. Amb aquest exercici es pretén, a l'igual que amb el primer, que l'estudiant obtingui un cert grau de familiaritat amb els temes i motius més habituals de l'art. De fer, es tracta que l'estudiant apliqui el mètode iconogràfic a les representacions visionades a les imatges, que consisteix precisament, com ja hem dit, en la competència fonamental que ha d'assolir.
- 3) Prova oral o escrita (a triar per part de l'estudiant) (30 %) on s'haurà de comentar des del punt de vista iconogràfic una determinada imatge. En aquest cas, no és suficient que l'estudiant sigui capaç de reconèixer un determinat tema, sinó que ha de demostrar que ha assolit també d'altres

competències, como ara el recursos bibliogràfics, els repertoris iconogràfics i una terminologia historicoartística adient, aplicades a cultures variades, per tal de poder analitzar en profunditat la imatge proposada. A més, aquest exercici serveix per reforçar la competència oral dels estudiants, a la qual es troben poc familiaritzats, ja sigui d'una manera directa (aquells que han triat fer la prova oralment) o indirecta (la resta d'estudiants a qui se'ls demana que facin un breu informe a l'entorn de l'exposició oral dels seus companys).

- 4) Exposició d'un tema iconogràfic pactat amb el professor (optatiu), que serveix per a millorar la nota final obtinguda a través de l'avaluació sumativa (un punt com a màxim). En aquest exercici l'estudiant ha de demostrar que ha assolit les diferents competències que abraça l'assignatura, si més no pel que fa al tema iconogràfic tractat, des del domini dels recursos bibliogràfics, el repertori d'iconografia i la utilització d'una terminologia adequada, fins a l'aplicació dels continguts teòrics de l'assignatura a la pràctica de l'anàlisi de les imatges que configuren el tema iconogràfic tractat. A més, en la realització d'aquesta exposició l'estudiant haurà hagut d'assolir un suficient grau d'autonomia i adquirit les habilitats relatives al **discurs oral**. A la resta d'estudiants se'ls hi demana que facin un breu informe de l'exposició, amb la qual cosa també intervenen en l'activitat.

Si no es supera algun d'aquests exercicis l'estudiant s'ha de presentar a la reavaluació (**Evidència 4**).

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GHA/100541 Iconografia](#)).

100562 ART A EUROPA DELS SEGLES IV AL X [Segon curs]

L'assignatura s'avalua a partir del següent:

- 1) Un treball de curs ([Annex 3.6/GHA/100562 Art A Europa Dels Segles IV al X](#)), el resultat del qual constitueix el 25% de la qualificació final.

Es planifica acuradament per tal que tots els estudiants treballin amb casos concrets dins d'un marc general comú. Es tracta d'elaborar treballs breus en la seva extensió però acurats en la seva execució metodològica i formal, amb l'objectiu que vagin adquirint o consolidant els mecanismes del treball acadèmic i professional. El curs 2014-2015 es van centrar en l'art hispà de l'alta edat mitjana i es va procedir de la següent manera:

- a) Es van fer per grups de 4 persones que, dins del que va ser possible, varen triar el tema entre els que es proposaven.
- b) Es van explicar detalladament a l'aula les pautes metodològiques a seguir i es va subministrar un extens document explicatiu a través del Campus Virtual.
- c) Els estudiants podien (i solien) venir, en horari d'atenció al despatx, a plantejar dubtes o comentar l'evolució dels respectius treballs.

En la documentació que es proporciona als estudiants (i també a l'aula) s'argumenta la finalitat del treball en els següents termes:

L'elaboració d'un treball té com a objectiu no només l'adquisició de coneixements sobre una determinada obra o període artístic sinó la capacitat de gestionar la informació (saber localitzar, triar i valorar la bibliografia; saber elaborar un discurs coherent a partir del material bibliogràfic; saber citar correctament les fonts).

Tan important com l'adquisició de coneixements és la capacitat d'exposició i la utilització d'un format adequat per als textos acadèmics. Sigui per a la futura realització d'altres treballs en el decurs de la formació universitària o sigui de cara a possibles tasques professionals futures (elaboració d'una fitxa catalogràfica, d'un informe sobre una obra d'art, etc.) és indispensable saber elaborar un text que s'ajusti a unes pautes formals rigoroses. Cada treball/feina que es realitzi s'ha d'ajustar a unes determinades pautes/normes d'edició, que poden variar en cada cas. Per això és important ser escrupolós en aquestes qüestions i habitar-se com més aviat millor a seguir formats utilitzats en el món acadèmic i professional a nivell internacional.

Per tant, la qualificació està en funció del grau d'adequació dels treballs a aquests propòsits i finalitats. No cal dir que es valora negativament la cada cop més freqüent pràctica de recórrer a textos -sovint apòcrifs- que circulen per la xarxa i que arriben a la seva forma més esperpèntica quan, essent en una llengua que no es domina, s'han passat per un traductor automàtic i porten a uns resultats que, si no fossin lamentables per les circumstàncies, serien extraordinàriament hilarants.

2) Una prova escrita (examen) ([Annex 3.6/GHA/100562 Art A Europa Dels Segles IV al X](#)) , el resultat de la qual constitueix el 75% de la qualificació final.

Tal i com s'especificava en un document específic (Avaluació de l'assignatura) penjat al Campus Virtual, seguiria la següent estructura, consistent en tres blocs:

a) 5 preguntes breus consistents en la identificació d'imatges amb la corresponent informació essencial (obra, període artístic, cronologia, personatges implicats -comitent, artífex, si es coneixen) acompanyada d'una breu i precisa indicació dels aspectes més rellevants)

b) Breu pregunta teòrica (a escollir entre dues)

c) Explicació d'una obra a partir de les imatges que es proposin. Ha d'incloure la informació essencial (com en el cas de les preguntes breus) que, en aquest cas, es desenvoluparà de manera raonada, tot especificant el context en què sorgeix l'obra i fent-ne una lectura des de tots els angles possibles (històrico-artística, iconogràfica...)

S'entén que, per a superar correctament la prova escrita, l'estudiant ha de demostrar que ha obtingut una sèrie de coneixements, tant a nivell general com particular, relatius a els qüestions generals i les obres concretes tractades a l'assignatura. Igualment es valora la correcta utilització del lèxic apropiat i, no cal dir-ho, la correcta exposició, amb ús d'una redacció i ortografia que (haurien de ser les) pròpies d'un adult que cursa una carrera universitària i pretén graduar-se.

Es té en compte també si es reflecteix l'aprofitament de les lectures (tres o quatre articles o capítols de llibre) que s'han indicat al llarg del curs.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GHA/100562 Art A Europa Dels Segles IV al X](#)).

100540 LA HISTÒRIA DE L'ART: OBJECTE I FONAMENT [Segon curs]

Les activitats d'avaluació de l'assignatura van ser planificades tenint en compte les competències i els resultats de l'aprenentatge que consten a la Guia docent, així l'avaluació del curs 2014-2015 es va organitzar de la manera següent:

1. Dues proves escrites, cada prova equival a un 35 % de la nota final. Mitjançant aquests exercicis l'estudiant demostra el grau d'assoliment dels continguts treballats al llarg del curs. La matèria explicada a classe s'ha de treballar mitjançant l'estudi d'una sèrie de lectures obligatòries i recomanades. La professora penja en el Campus Virtual la selecció de textos corresponent a cada unitat del programa de cara al seu comentari conjunt a classe i també a la preparació de l'examen. Mitjançant aquesta activitat, l'estudiant demostra haver adquirit l'instrumental crític necessari per comprendre qüestions bàsiques de caràcter metodològic, i també per reflexionar sobre la naturalesa de la pròpia disciplina i sobre l'ofici de l'historiador de l'art.
2. Comentari d'una lectura obligatòria treballada prèviament de manera conjunta a classe: 20 % de la nota final. L'objectiu d'aquest exercici consisteix a treballar una lectura que complementa els continguts elaborats a classe, perquè aborda un conjunt d'aspectes pràctics relacionats amb el dia dia de l'estudiant d'història de l'art. La lectura del curs 2014-2015 va ser el llibre d'Anne D'Alleva, *How to write Art History*, Laurence King, London, 2006. Es tracta d'un llibre introductor i adreçat a estudiants dels primers cursos Grau d'Història de l'art, que tracta les qüestions metodològiques d'una manera molt amena i actual, i sobretot, tal com indica el seu títol, dóna una sèrie de consells per preparar i estructurar diferents tipologies de textos: assaig o comentari, treball de recerca, exàmens, etc.
3. Treball en grup. L'exposició oral realitzada en grups de dos o tres estudiants consisteix en l'anàlisi d'un documental de tema artístic escollit a partir d'una selecció de documentals proporcionada per la professora: 10 % de la nota final. L'objectiu d'aquest exercici consisteix a fer reflexionar als estudiants sobre les característiques, les estratègies narratives i fílmiques, així com les possibilitats didàctiques i divulgatives del documental televisiu o cinematogràfic. Aquest exercici acostuma a tenir molt d'èxit entre els estudiants, genera vius debats entre ells i els dóna l'oportunitat de conèixer una altra forma de narrar o de construir discursos en el nostre camp. S'adjunta el 'Guió per analitzar un documental d'art' que la professora va penjar en el Campus Virtual amb l'objectiu, no que els estudiants el seguissin al peu de la lletra, sinó que els hi servís d'orientació. També s'adjunta el document amb la llista de documentals i la distribució dels grups.

4. Reavaluació. Excepte el treball de grup, si l'estudiant havia obtingut menys de 5 en un o més dels altres exercicis, havia de repetir-lo el dia de la reavaluació.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GHA/100540 La Història de L'art: Objecte i Fonament](#)).

100545 ART RENAIXENTISTA (SEGLE XVI) [Tercer curs]

El procediment d'avaluació ha estat planificat d'acord amb els objectius formatius específics de l'assignatura, a fi d'adequar-la a les competències i resultats de l'aprenentatge. L'avaluació s'estableix d'acord amb els criteris següents:

Treball individual, que l'alumnat elabora pel seu compte fora de l'aula. El tema, que és el mateix per a tot el grup, s'entén com una iniciació a un treball de recerca (extensió màxima de cinc fulls). Ara bé, cada alumne té llibertat absoluta per elegir l'objecte d'estudi, que en qualsevol cas ha de ser aprovat pel professor. En el curs 2014-2015, calia realitzar la fitxa crítica d'una imatge o d'un objecte artístic de manufactura italiana del segle XVI, preferentment integrada en una col·lecció pública. Els criteris específics d'avaluació tenien en compte la recerca bibliogràfica, l'originalitat en l'elecció del tema, el rigor i la creativitat en la redacció del text (s'exigeix un aparat crític de notes a peu de pàgina, la consulta d'almenys tres articles científics sobre l'objecte en qüestió, el coneixement de la bibliografia específica), les capacitats d'anàlisi crítica i de síntesi, la claredat expositiva.

Treball de grup (format per 3 individus, llevat de casos excepcionals) sobre un tema escollit a l'atzar (per sorteig) d'una llista prèviament confeccionada pel professor (màxim, una vintena de fulls), sempre sobre problemes o fenòmens propis de l'art cincentista italià. A més dels criteris d'avaluació descrits per als treballs individuals, en aquest cas s'avalua la capacitat de treballar en equip. Com és lògic, també es té en compte la presentació formal del treball (sintaxi, ortografia, recull d'imatges), que cal lliurar imprès i en CD, format PDF.

Exposició oral del treball de grup. La presentació es fa a l'aula, amb una durada aproximada de 10/15 minuts i amb el suport d'un PowerPoint. Aquí es valora sobretot la capacitat de síntesi, l'ordre i la claredat expositives, la selecció d'imatges i l'aptitud oratòria.

Prova escrita que abasta el temari desenvolupat pel professor a l'aula i que té lloc al final del quadrimestre. S'avaluen específicament el domini de la matèria, el coneixement de la bibliografia bàsica, l'adequació a l'enunciat, la precisió en les dades i l'estructuració d'idees, tant personals com alienes. Quant a la puntuació, la mitjana dels treballs pondera un 40%; la prova escrita, les lectures obligatòries i la participació en classes, un 50%; l'exposició oral, un 10%, en el benentès que aquesta última mai no baixa la nota, sinó que sempre la puja o, si més no, la manté inalterable, atès que s'entén com un primer pas en l'aprenentatge de la comunicació oral en públic. Com és preceptiu, es contempla la possibilitat de re-avaluació de totes les evidències, llevat de l'exposició oral del treball de grup, que com ja s'ha dit mai avalua de manera negativa.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GHA/100545 Art Renaixentista Segle XVI](#)).

100535 TREBALL DE FI DE GRAU [Quart curs]

L'avaluació del TFG es fa en una única convocatòria durant el mes de juliol i no té reavaluació. Al mes de març es presenta un esquema del treball de 5 pàgines. La data límit de presentació del treball acabat es fixa a la darrera setmana de maig o la primera de juny. L'avaluació del treball és sempre individual i consta de dues parts, ambdues obligatòries:

1. El tutor del treball és el responsable de la primera part de l'avaluació, que representa un 70% de la nota final. Aquest 70% serà el resultat de sumar el percentatge d'avaluació de les diferents evidències lliurades al tutor, si s'escau. El tutor ha d'avaluar el resultat final del treball a més del procés de seguiment de les activitats formatives, i, per això, tindrà en compte els resultats d'aprenentatge lligats a les competències indicades a la guia docent de l'assignatura.
2. La segona part de l'avaluació la fa un tribunal integrat pels tutors del treball i un dels professors de la Comissió de docència més afí a la temàtica tractada, davant dels quals es defensa oralment el treball. En aquesta segona part l'estudiant realitzarà una exposició oral del seu treball, acompanyada de power-point, que no excedirà els 10 minuts. Aquesta part representa un 30% de la nota final.

Després de la defensa del TFG per l'estudiant, el tribunal podrà plantejar a l'estudiant les preguntes que cregui oportunes. La qualificació final resultarà de la mitjana ponderada de totes dues notes. La coordinació del TFG publicarà les notes al Campus Virtual segons el calendari previst. L'adjudicació de la qualificació màxima de matrícula d'honor serà atorgada per un tribunal extern de professors.

S'han d'aprovar les dues parts (el treball escrit i la defensa oral) per aprovar el TFG. Si l'estudiant no presenta el Treball final es considerarà l'assignatura NO AVALUABLE.

Es valorarà la correcció, la cohesió, l'organització i l'ortografia (veure l'apartat d'AVALUACIÓ. REQUISITS BÀSICS de la Guia de l'assignatura). El plagi total i parcial de qualsevol part del TFG es considerarà automàticament un SUSPENS (0).

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions i el llistat de temes i notes obtingudes per al TFG a [Annex 3.6/GHA/100535 TFG](#).

Grau en Llengua i Literatura Catalanes

Deixant de banda *Treball de fi de grau*, les assignatures seleccionades impliquen un treball continuat per part de l'estudiant, cosa que li permet superar-les sense dificultat. En el cas que l'estudiant no pugui mantenir el ritme de treball diari, sol abandonar l'assignatura i la deixa per a un altre curs acadèmic. Així doncs, si la taxa d'èxit dels estudis és de 91,3% i el rendiment de 80% per al curs 2014-2015, els valors de les assignatures obligatòries són els següents:

Literatura catalana del segle XX I (100679) : èxit 78% i rendiment 78%.

Literatura catalana medieval II (100675): èxit 88% i rendiment 79%.

Fonologia catalana (100700): èxit 69% i rendiment 65%.

Morfologia catalana (100697): èxit 88% i rendiment 88%.

Treball de fi de grau (100691): èxit 100% i rendiment 82%.

En aquelles assignatures que l'èxit i el rendiment no són properes a l'èxit i el rendiment de la titulació caldrà establir un sistema de tutories extra que rebaixi l'abandonament.

100679 LITERATURA CATALANA DEL SEGLE XX I [Primer curs]

Les activitats d'avaluació han consistit en:

Les activitats d'avaluació han consistit en:

- Exercicis de comentari de text. Els estudiants n'havien de presentar dos, com a mínim, entre les diferents propostes que es feien. Així hi ha des de qui n'ha presentat 5 o 6, fins a qui ha fet només els mínims. Els exercicis eren corregits individualment i també col·lectivament a classe. En tots els casos s'ha ofert un seguiment individualitzat, a través de tutories. La gent que les ha aprofitades -les tutories- ha tingut una atenció més personalitzada, sovint amb un pla de treball específic.
- Prova d'avaluació.
- Exercicis de reavaluació per a estudiants que no arriben a l'aprobat, però no els falta gaire. La reavaluació no consisteix en una nova prova, sinó en uns exercicis que els alumnes han de fer després d'una entrevista individualitzada en la qual el professor intenta advertir quins són els principals dèficits després de fer un repàs a la prova escrita i als exercicis presentats durant el curs.

Aquests exercicis i proves permeten assolir els resultats d'aprenentatge relacionats amb les competències bàsiques fixades en la guia docent.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GLLC/100679 Literatura catalana del segle XX I](#))

Evidències d'avaluació a partir dels diferents tipus de proves:

a) EXERCICIS DE COMENTARI DE TEXT.

S'ofereixen sis exemples:

- **Document 1** (100679_exercici_A↑_1). Exercici amb una qualificació **A ↑**, que és la qualificació màxima (en un ventall que va de la A a la D). Correspon a un alumne amb qualificació final **Matrícula d'honor**

(9,5). La persona ha fet quatre exercicis de comentari de text. N'havia de fer un mínim de dos. Els dos més puntuats tenen una nota **A ↑**. La nota de l'examen final és 9.

- **Document 2** (1000679_exercici_B↑_2). Exercici amb una qualificació **B↑** (en un ventall que va de la A a la D). Correspon a un alumne amb una qualificació final de **Notable (7,5)**. La persona ha fet dos exercicis de comentari de text, el mínim que calia, amb una qualificació de **A i B↑**. La nota de l'examen final és **6,5**.
- **Document 3** (1000679_exercici_A_3). Exercici amb una qualificació **A** (en un ventall que va de la A a la D). Correspon al mateix alumne ressenyat en el document 2, amb una qualificació final de **Notable (7,5)**.
- **Document 4** (1000679_exercici_B_4). Exercici amb una qualificació **B** (en un ventall que va de la A a la D). Correspon a un alumne amb una qualificació final de **Aprovat (5)**. La persona ha fet dos exercicis de comentari de text, el mínim que calia, amb una qualificació de **B i B**. La nota de l'examen final és **4,5**, per la qual cosa ha hagut de fer un exercici de "reavaluació" (consistent a repetir el comentari de text de l'examen després d'una entrevista de revisió de la prova), mitjançant el qual ha aconseguit superar l'assignatura.
- **Document 5** (1000679_exercici_B_5). Correspon al mateix alumne ressenyat en el document 4, amb una qualificació final de **Aprovat (5)**.
- **Document 6** (1000679_exercici_C_6). Exercici amb una qualificació **C** (en un ventall que va de la A a la D). Correspon a un alumne amb una qualificació final de **Suspens (4)**. La persona ha fet dos exercicis de comentari de text, el mínim que calia, amb una qualificació de **B i C**. La nota de l'examen final és **4**, per la qual cosa ha hagut un exercici de "reavaluació" (consistent a repetir el comentari de text de l'examen després d'una entrevista de revisió de la prova), mitjançant el qual no ha aconseguit superar l'assignatura.

b) EXÀMENS FINALS

S'ofereixen quatre exemples:

- **Document 7** (1000679_examen_9_7). Examen amb una qualificació de **9**. Correspon al mateix alumne ressenyat en el document 1, amb una qualificació de **Matrícula d'honor (9,5)**.
- **Document 8** (1000679_examen_6,5_8). Examen amb una qualificació de **6,5**. Correspon al mateix alumne ressenyat en el document 2, amb una qualificació final de **Notable (7,5)**.
- **Document 9** (1000679_examen_4,5_9). Examen amb una qualificació de **4,5**. Correspon al mateix alumne ressenyat en el document 4, amb una qualificació final de **Aprovat (5)**.
- **Document 10** (1000679_examen_4_10). Examen amb una qualificació de **4**. Correspon al mateix alumne ressenyat en el document 6, amb una qualificació final de **Suspens (4)**.

c) EXERCICIS DE «REVALUACIÓ»

S'ofereixen dos exemples:

- **Document 11** (1000679_reavaluació_superada_11). Prova de "reavaluació" amb qualificació de «superada». La reavaluació -com ja s'ha especificat anteriorment- no consisteix en una nova prova, sinó en uns exercicis que els alumnes han de fer després d'una entrevista individualitzada en la qual el professor intenta advertir quins són els principals dèficits després de fer un repàs a la prova escrita i als exercicis presentats durant el curs. En aquest cas correspon a l'alumne ressenyat en el document 4, amb una qualificació final de **Aprovat (5)**.
- **Document 12** (1000679_reavaluació_nosuperada_12). Prova de "reavaluació" amb qualificació de «no superada». En aquest cas correspon a l'alumne ressenyat en el document 6, amb una qualificació final de **Suspens (4)**.

Com es pot deduir fàcilment, les evidències ressenyades permetrien, si calgués, fer el seguiment individualitzat de quatre alumnes diferents, les qualificacions dels quals ofereixen un ventall ben ampli.

Alumne 1: documents 1 i 7.

Alumne 2: documents 2, 3 i 8.

Alumne 3: documents 4, 5, 9 i 11.

Alumne 4: documents 6, 10 i 12.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GLLC/100679 Literatura Catalana Del Segle XX \(I\)](#)).

100675 LITERATURA CATALANA MEDIEVAL II [Segon curs]

L'assoliment dels resultats d'aprenentatge s'avalua per mitjà d'un examen escrit i d'un exercici escrit de comprensió literal i/o de comentari literari. L'examen escrit (60% de la nota) està adreçat essencialment a: (i) la pràctica del comentari literari; (ii) l'exposició clara i concisa dels coneixements històrics, culturals i literaris adquirits; (iii) la capacitat d'interpretació crítica dels fenòmens literaris i culturals; i (iv) l'exposició ordenada i correcta de dades i d'argumentacions. L'examen té tres parts ben diferenciades (vegeu l'examen final del curs 20014-15 que presentem com a evidència). El treball escrit (30% de la nota) avalua tots els resultats d'aprenentatge, amb l'èmfasi posat en: (i) la capacitat de fer servir instruments adequats (diccionaris de la llengua antiga, històries de la literatura) i de cercar, recollir i ordenar la informació; (ii) la capacitat d'aplicar els coneixements i les competències apresos a les classes d'exposició i de comentari literari; (iii) l'exposició correcta, ordenada i argumentada en el registre acadèmic; i (iii) la comprensió literal i la interpretació literària dels textos antics (vegeu les propostes d'exercici escrit del curs 2014-15 a l'Evidència2). L'exposició oral i intervenció a classe (10%) avalua especialment (i) la claredat de l'exposició de les idees i de l'argumentació; (ii) la capacitat crítica i de contrastar interpretacions.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions que es presenten com a evidències.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a l'Annex a l'Annex d'evidències. ([Annex 3.6/GLLC/100675 Literatura Catalana Medieval II](#)).

100700 FONOLOGIA CATALANA [Segon curs]

Tal com es fa explícit a la guia docent, l'avaluació del curs es va fer, el 2014-2015, mitjançant tres proves amb un pes creixent: 20%, 30% i 50%. S'adjunten 4 mostres de la prova parcial 1, 4 mostres de la prova parcial 2 i 4 més de la prova final, representatives de tot el ventall de notes parcials i finals; tres de les mostres (identificades amb un subíndex als documents pertinents) corresponen a un mateix estudiant.

La mateixa naturalesa de la fonologia, amb la complexitat que comporta, juntament amb l'adquisició gradual de les competències (vg. estàndard 6.1) fan que les proves siguin de tipus acumulatiu; per aquesta raó la prova final pot incloure preguntes sobre qualsevol dels aspectes treballats durant el curs. Aquesta complexitat també justifica que el pes de les proves sigui creixent; hi ha conceptes que costen bastant d'interioritzar i, per tant, és millor no donar gaire pes a les primeres proves. Com es pot veure a les evidències, les proves del curs inclouen preguntes de tres tipus:

(a) Una petita part de transcripció fonètica (amb dificultat creixent) a partir de llengua oral, que permet avaluar sobretot el resultat d'aprenentatge ECA08.03; és a dir, el coneixement de les propietats articulatòries del català, especialment del català central, tant estàndard com col·loquial.

(b) Preguntes en què han de justificar alguna qüestió que se'ls planteja o aplicar els coneixements adquirits a dades noves, de dialectes diferents. Aquestes preguntes permeten avaluar, per una banda, l'adquisició de les competències ECA08 i G01, principalment, i el resultat d'aprenentatge RA184 —tots relacionats amb el contingut de la matèria— i, per l'altra, els resultats d'aprenentatge RA108 i RA303, relacionats amb l'expressió escrita.

(c) Preguntes sobre representacions fonològiques i derivacions fonològiques, amb dificultat creixent. Aquestes preguntes, que tenen molt de pes en la puntuació de les proves, són molt útils perquè impliquen haver d'aplicar tots els coneixements adquirits de fonètica, fonologia, morfologia i lèxic (competència ECA08 i resultat d'aprenentatge RA184) a casos nous; per tant, permeten comprovar si entenen realment els processos fonològics i si saben analitzar morfològicament un mot de forma adequada.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions que presentem com a evidències. ([Annex 3.6/GLLC/100700 Fonologia Catalana](#)).

100697 MORFOLOGIA CATALANA [Tercer curs]

Les característiques de l'assignatura i, per tant, l'adquisició gradual de les competències i els resultats d'aprenentatge fan que el sistema d'avaluació hagi de ser acumulatiu, és a dir, els temes del programa no es poden anar eliminant, sinó que es comença per aspectes d'anàlisi més bàsics i sobre aquests es va incorporant complexitat. Paral·lelament, es van presentant els processos morfològics, a partir dels supòsits fonològics assimilats de l'assignatura de segon curs, primer sobre estructures simples que es van complicant fins a arribar a estructures complexes que poden arribar a tenir més d'una anàlisi. Saber dirimir quina és la millor anàlisi a partir de criteris objectius establerts és també una de les competències que s'adquireixen en aquesta assignatura.

D'acord amb el que s'especifica en la Guia docent, l'avaluació de l'assignatura es fa en tres mòduls:

- a) mòdul de presencialitat, participació a classe i exercicis pràctics: 10%
- b) mòdul de tres proves puntuades parcials: 30%
- c) mòdul de l'examen final: 60%

En total, doncs, els alumnes han de presentar tres proves parcials, han de fer un examen final i, si és el cas, poden fer un examen de reavaluació. Com a evidència, es presenten dues mostres de les tres proves puntuades parcials i de l'examen final.

Està comprovar que aquest sistema d'avaluació permet detectar si l'alumne ha adquirit les competències i habilitats generals –com ara els resultats d'aprenentatge RA108 i RA303, relacionats amb l'expressió escrita– i les específiques de l'assignatura, és a dir, si sap identificar l'estructura morfològica del català, si ha entès la naturalesa dels processos morfològics i si és capaç de descriure'ls i d'argumentar les anàlisis morfològiques que proposa. D'altra banda aquest sistema d'avaluació també permet detectar si s'han assolit els resultats d'aprenentatge relacionats amb l'expressió escrita (RA108 i RA303).

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions que presentem com a evidències. ([Annex 3.6/GLLC/100697 Morfologia Catalana](#)).

100691 TREBALL DE FI DE GRAU [Quart curs]

El sistema d'avaluació del TFG consta de dues parts. La primera té un valor del 70% i consisteix en la valoració del treball escrit per part del tutor, que ha de tenir en compte el seguiment i el resultat final. La segona part de l'avaluació és la valoració, per part d'un tribunal integrat per tres membres, de la defensa oral i pública del TFG. Aquesta part representa el 30% de la qualificació. L'estudiant matriculat al TFG ha de ser capaç d'expressar-se amb correcció oral i escrita. Qualsevol plagi total o parcial, en el suport que sigui, serà penalitzat automàticament amb un suspens. El text del TFG i la seva presentació oral permetran avaluar de manera global i sintètica el domini que té l'alumne de les competències específiques i transversals associades al títol de grau. Per tant, el TFG permet comprovar si l'estudiant ha desenvolupat un pensament i un raonament crítics i si sap comunicar-los de manera efectiva, és a dir, si sap transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat. En el TFG es pot comprovar si l'alumne aplica adequadament els coneixements adquirits per obtenir dades i utilitzar fonts documentals pel que fa a l'estudi de la llengua o de la literatura catalanes, si sap consultar les fonts documentals específiques, si sap buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa, entre altres competències i resultats d'aprenentatge que li han de permetre emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Tota la informació relativa al TFG s'inclou a la Guia docent des d'abans que els estudiants s'hi matriculin. Aquest document inclou: objectius, competències, resultats d'aprenentatge, continguts, metodologia, calendari, activitats formatives, avaluació i referències bibliogràfiques.

Tot seguit incloem la llista de TFG presentats el curs 2014-2015. El alumnes matriculats que no van presentar el TFG són tres de 17 (el 17,4%).

Vegeu les mostres de proves avaluades dels TFGs d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions que presentem com a evidències. ([Annex 3.6/GLLC/100691 TFG](#)).

El rendiment acadèmic i les qualificacions de les assignatures que s'acrediten estan sintetitzades en les següents taules amb dades de 2014.

Pel que fa a les **taxes de rendiment acadèmic i d'èxit** d'aquestes assignatures comparades amb la mitjana de la titulació, s'observa com el rendiment i l'èxit és elevat i correspon amb la mitjana de la titulació. A continuació s'incorpora un quadre-resum de dades i a sota de cada assignatura un breu comentari raonat de les mateixes.

2014	Matriculats	% Rendiment	% Èxit	% NP
100604 Introducció a la llengua espanyola	28	79%	96%	18%
100583 Sintaxi: l'oració simple	34	61%	68%	11%
100593 Literatura espanyola del realisme i el modernisme	52	58%	62%	8%
100629 Literatura hispanoamericana: des de el modernisme a l'època contemporània	38	97%	100%	3%
100631 Treball fi de grau	26	88%	100	12%
MITJANA TITULACIÓ	278	74	89	16

2014	MH	Excel·lent	Notable	Aprovat	Suspès
100604 Introducció a la llengua espanyola	1	12	5	4	1
100583 Sintaxi: l'oració simple	1	0	3	19	11
100593 Literatura espanyola del realisme i el modernisme	3	8	15	11	0
100629 Literatura hispanoamericana: des de el modernisme a l'època contemporània	2	2	7	19	18
100631 Treball fi de grau	2	12	3	6	0
% MITJANA TITULACIÓ	4	16	26	41	13

Font: <http://siq.uab.cat/siq/centre/101/titulacio/2500248/assignatures/>
http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500248/
http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500248/assignatures/

100604 INTRODUCCIÓ A LA LLENGUA ESPANYOLA [Primer curs]

L'avaluació de l'assignatura es realitza de manera continuada mitjançant l'elaboració de dues activitats sobre aspectes teòrics i pràctics de l'assignatura (lliurament i presentació d'aquests exercicis a l'aula), l'assistència i participació a classe (resolució d'exercicis a l'aula, etc.) i la realització d'una prova escrita al final del període docent.

Les dues activitats proposades són de tipus pràctic i, per tant, es busca principalment de forma general que l'estudiant sigui capaç d'aplicar els coneixements teòrics a la pràctica. Amb la primera activitat (20% de la nota) els estudiants han de demostrar que són capaços de fer una transcripció fonètica i fonològica de l'espanyol estàndard a partir d'un text escrit breu; amb aquesta activitat s'avalua la capacitat d'abstracció que suposa per a l'estudiant la relació entre l'artificiositat de la llengua escrita i la seva representació mitjançant un alfabet fonètic. Amb la segona activitat (20% de la nota) els estudiants, a partir de tres fragments de textos dialectals i un fragment d'un text antic, han de poder reconèixer les varietats lingüístiques tant diatòpiques com diacròniques de l'espanyol a partir de l'anàlisi dels principals fenòmens de variació històrica i geogràfica; aquesta activitat permet avaluar a més de l'aplicació dels coneixements teòrics a la pràctica, la seva capacitat d'identificació dels diferents components de la gramàtica als que pertanyen els fenòmens lingüístic bàsics de l'anàlisi de la llengua i la seva comprensió del concepte de variació/diversitat a partir d'una concepció abstracte unitària de la llengua. Amb l'assistència i participació a classe (10% de la nota) es valora la claredat de l'exposició de les idees i la seva capacitat d'argumentació i estructuració ordenada d'un discurs acadèmic. I amb la realització d'una prova escrita al final del període docent (50% de la nota), que implica la distinció dels aspectes sistemàtics i normatius de la llengua actual, es valora la seva capacitat crítica d'anàlisi, d'interpretació i d'argumentació del component morfològic, sintàctic, semàntic i pragmàtic a partir de l'observació de paraules i frases (ben o mal construïdes).

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions que presentem com a evidències. ([Annex 3.6/GLLE/100604 Introducció a la Llengua Espanyola](#)).

Es pot observar que l'índex de rendiment d'aquesta assignatura el curs 2014-2015 és d'un 79%, en la mitjana de la titulació i el d'èxit d'un 96%, molt més elevat que el 87% de la mitjana de la titulació, una dada a subratllar per a una assignatura de primer curs, tant important per l'assoliment de les competències bàsiques d'aquest any del Grau.

100583 SINTAXI DE L'ESPANYOL: L'ORACIÓ SIMPLE [Segon curs]

L'avaluació inclou: (a) Dues proves parcials (entre el 70% i el 80%); (b) dos exercicis pràctics (20%), i (c) participació a classe (fins a un 10%, en el cas que l'estudiant hagi tingut una participació destacada en les activitats a la classe.

Les activitats d'avaluació segueixen una seqüenciació idèntica a la que s'ha exposat en l'estàndard § 6.1 en relació a les activitats de formació.

- A la setmana d'haver començat el curs els estudiants han d'entregar una redacció d'un foli d'extensió sobre un tema lliure. L'objectiu d'aquesta prova es comprovar que tenen les habilitats pràctiques per poder expressar continguts complexos en un text coherent i sintàcticament ben travat. Els estudiants que mostren dificultats d'expressió en aquesta prova han de dur a terme exercicis específics addicionals i segueixen un programa de tutories personals amb el professor a les hores d'atenció al despatx. Aquesta prova es relaciona amb la competència (f) de § 6.1.
- Al llarg del curs es realitzen a l'aula dues proves parcials sobre els continguts explicats (a la meitat del curs i al final). L'objectiu d'aquestes proves és comprovar que l'estudiant ha adquirit els conceptes explicats i que sap aplicar-los en la resolució de problemes i en l'anàlisi dels enunciats. La formulació de les preguntes i el plantejament dels problemes defuig les respostes d'etiquetatge mecànic i intenta comprovar que l'estudiant és capaç de reflexionar sobre la seva pròpia competència lingüística. No es tracta, doncs, de proves de desenvolupament de temes, sinó d'exercicis i problemes d'anàlisi. La primera es centra en l'anàlisi inductiva i deductiva de les construccions sintàctiques estudiades i correspon al primer grup d'activitats formatives exposat a § 6.1. També inclou preguntes sobre les lectures obligatòries. Els objectius a què s'adreça són els corresponents a les competències (a) i (b) d'aquell apartat. La segona incorpora a més qüestions relacionades amb l'argumentació sintàctica, de manera que cobreix també les competències (c) i (e).
- Com a activitat d'avaluació amb més temps de reflexió i amb eines auxiliars d'informació, l'estudiant fa al llarg del curs dos exercicis fora de l'aula que plantegen problemes en la resolució dels quals ha d'aplicar els coneixements adquirits i cercar informació en bases de dades sintàctiques i en la bibliografia de referència del curs. Aquestes proves estan relacionades bàsicament amb les competències (c), (d) i (e).
- La participació activa de l'estudiant en les activitats de formació que es duen a l'aula es valora positivament, ja que està íntimament relacionada amb la competència (e).

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions que presentem com a evidències. ([Annex 3.6/GLE/100583 Sintaxi de l'Espanyol: l'Oració Simple](#))

Es pot observar que l'índex de rendiment d'aquesta assignatura a el curs 2014-2015 és d'un 61%, i el d'èxit d'un 68%. Encara que ambdós són lleugerament inferiors a la mitjana de la titulació es pot observar que es un fet puntual a l'històric de dades atès que el curs 2013-2014 sí presentaven un índex de rendiment del 78% i d'èxit del 75%, molt semblants a la mitjana de la titulació.

100593 LITERATURA ESPANYOLA DEL REALISME I DEL MODERNISME [Segon curs]

L'avaluació de l'assignatura conté tres evidències: una prova escrita sobre els temes relatius al Realisme-Naturalisme i la lectura de *La Regenta* (40% de la nota); una segona prova escrita sobre el Modernisme que consisteix en el comentari d'un poema modernista (40%) i un treball relacionat en aquest cas amb un aspecte concret de la tercera lectura del curs (20%).

A la primera prova (40% de la nota) els estudiants demostren a la primera pregunta que coneixen històrica i culturalment el moviment del Realisme-Naturalisme espanyol i les seves característiques, discriminant les principals característiques del moviment i analitzant alguns aspectes. A la segona pregunta evidencien que són capaços de desenvolupar un tema relacionat amb la novel·la que han llegit, aplicant les característiques generals analitzades, i contextualitzant l'obra i l'assumpte dins el moviment del Realisme-Naturalisme espanyol. Demostren, a més, la seva capacitat d'interpretació crítica del moviment i de l'obra analitzada, fent servir una argumentació raonada, ordenada i correcta.

A la segona prova (40% de la nota), que consisteix en el comentari d'un poema modernista, l'estudiant demostra que comprèn el text, que és capaç d'interpretar-lo literàriament i d'aplicar els coneixements que ha adquirit sobre el moviment i l'obra de l'autor al poema. A més, posa en evidència que és capaç de relacionar el poema escollit amb altres poemes modernistes.

A la tercera prova (20% de la nota), l'estudiant demostra que sap fer servir les eines bibliogràfiques i metodològiques que ofereixen els estudis literaris i que sap recollir i ordenar la informació de manera estructurada, argumentant de manera raonada el seu discurs sobre la tercera lectura obligatòria de l'assignatura.

De les tres activitats d'avaluació s'han escollit les evidències de dues de les tres proves: la segona prova escrita (el comentari de text, que s'adjunta a continuació); i el treball sobre *Romance de Lobos* (s'adjunta també el document que es troba al Campus Virtual de l'assignatura). El professor dedica, a més, una part d'una de les classes a explicar els continguts mínims del treball i a fer èmfasi en la importància d'una correcta redacció, d'una estructura coherent del treball i de la consulta de bibliografia bàsica.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions que presentem com a evidències. ([Annex 3.6/GLE/100593 Literatura Espanyola del Realisme i del Modernisme](#))

Es pot observar que l'índex de rendiment d'aquesta assignatura el curs 2014-2015 és d'un 58%, i el d'èxit d'un 62%. Encara que ambdós són lleugerament inferiors a la mitjana de la titulació es pot explicar perquè es tracta ja d'una assignatura de tercer de primer semestre, curs que suposa un increment de la especificitat del grau, especialment en el primer semestre i requereix un esforç important per part dels estudiants.

100629 LITERATURA HISPANOAMERICANA: DES DEL MODERNISME A L'ÈPOCA CONTEMPORÀNIA (Tercer curs)

L'avaluació de l'assignatura es realitza de manera continuada mitjançant:

- l'elaboració de dues activitats sobre aspectes teòrics i pràctics del programa: els alumnes lliuren dos treballs de recerca de curta extensió, el contingut dels quals ha estat prèviament pactat amb el professor, que completen els continguts de la matèria;
- la realització, al final del període docent, d'una prova escrita sobre els continguts bàsics i generals de la assignatura.

Els dos treballs proposats són de tipus teòric-pràctic i, per tant, el seu objectiu es comprovar que l'estudiant és capaç d'aplicar la metodologia bàsica de l'assignatura i de completar els temes exposats a classe i les lectures amb petites investigacions (no superiors a 10 pàgines) que impliquen la lectura de bibliografia complementària i el comentari temàtic i historiogràfic de lectures del període estudiat. Els temes dels treballs es pacten a les tutories amb la professora, que ajuda als alumnes a seleccionar la bibliografia, a dissenyar l'estructura del text, etc.

En el primer treball (20% de la nota) els estudiants han de reflexionar sobre el doble impuls de la literatura llatinoamericana del començament del segle XX: cosmopolitisme/regionalisme i han d'elaborar el seu treball vinculant-lo als temes 1, 2 o 3 que aborden l'estudi del modernisme, del regionalisme o de les avantguardes.

El segon treball (20% de la nota) està dedicat als temes 4, 5, 6 i 7, que analitzen les línies fonamentals de la literatura llatinoamericana en la segona meitat del segle XX, en especial en relació al "boom", als seus antecedents i als itineraris literaris posteriors que se'n deriven.

Amb aquests treballs es valoren les capacitats generals d'un estudiant de tercer per aplicar la metodologia de la historiografia literària, fer servir les eines de recerca bibliogràfica, redactar un treball acadèmic amb correcció estructural i formal etc., i també la seva competència a l'hora d'identificar la metodologia específica del camp dels estudis llatinoamericans, els debats centrals de l'assignatura, les característiques dels diferents moviments literaris i dels autors i textos de lectura obligatòria.

Amb l'assistència i participació a classe (10% de la nota) es valora la claredat de l'exposició de les idees i la capacitat d'argumentar i d'estructurar ordenadament un discurs acadèmic en relació al comentari de les lectures i la bibliografia obligatòries.

I amb la realització d'una prova escrita al final del període docent (50% de la nota) s'avaluen les competències específiques de la matèria: el reconeixement dels períodes literaris específics de la literatura llatinoamericana del segle XX, dels trets d'estil dels autors i de les obres fonamentals estudiades, la capacitat

de relacionar i, a la vegada, de diferenciar la literatura espanyola de la hispanoamericana etc. Els estudiants han de desenvolupar un primer tema a escollir entre dos de la primera part de l'assignatura (punts 1,2,3) i un segon tema, també a escollir, de la segona part (4-7) del programa de la matèria.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions que presentem com a evidències. ([Annex 3.6/GLLE /100629 Literatura Hispanoamericana: del Modernisme a l'Època Contemporània](#))

Es pot observar que l'índex de rendiment d'aquesta assignatura el curs 2014-2015 és d'un 97%, i el d'èxit d'un 100% per damunt de la mitjana de la titulació. Penso que això és degut al fet de tractar-se d'una assignatura panoràmica, on l'estudiant ha fet un primer semestre, el mateix any acadèmic, amb un mateix professor (Literatura hispanoamericana: de la literatura prehistòrica al segle XIX). Per aquesta raó, i com a professora de les dues assignatures, conec ja molt bé el funcionament de la avaluació, la dinàmica de treball, a la vegada que es pot utilitzar el bagatge adquirit en els cursos previs de literatura espanyola en temes com el Modernisme, les Avantguardes, etc. Tot això, sens dubte, afavoreix els resultats.

10631 TREBALL DE FI DE GRAU [Quart curs]

L'avaluació del TFG es fa en una única convocatòria durant el mes de juliol i no té reavaluació. Atès que l'estudiant ha d'escollir fer el TFG en una de les branques d'estudi del grau haurà d'atenir-se al sistema d'elecció i distribució de temes i tutors proposat a la Guia Docent. Del 14 al 30 d'Octubre l'estudiant ha de seleccionar tres temes i tutors del llistat de la guia i fer arribar la seva desiderata a la coordinació a través del TFG del Campus Virtual. La distribució dels tutors es farà en relació a la nota mitjana dels estudiants. El 1 de Desembre la coordinació del TFG publica el llistat definitiu de assignacions. Els estudiants han de posar-se en contacte amb el tutor assignat i començar el procés de treball.

S'estableix un calendari per al seguiment del TFG que marca un protocol: l'estudiant envia a les coordinadores un correu electrònic amb el procediment pactat amb el tutor per al seguiment del seu TFG. Posteriorment hauran de lliurar el TFG, a la Secretaria del Departament, segons es consigna en Metodologia a l'apartat "Normes per a la presentació del TFG". A partir d'aquest dia el tutor enviarà a les coordinadores del TFG la valoració del TFG. L'avaluació del treball serà sempre individual i consta de dues parts, ambdues obligatòries:

3. El tutor del treball és el responsable de la primera part de l'avaluació, que representa un 70% de la nota final. Aquest 70% serà el resultat de sumar el percentatge d'avaluació de les diferents evidències lliurades al tutor, si s'escau. El tutor ha d'avaluar el resultat final del treball a més del procés de seguiment de les activitats formatives, i, per això, tindrà en compte els resultats d'aprenentatge lligats a les competències indicades a la guia docent de l'assignatura.
4. La segona part de l'avaluació la fa un tribunal constituït per dos professors, davant dels quals es defensa oralment el treball. En aquesta segona part l'estudiant realitzarà una exposició oral del seu treball que no excedirà els 20 minuts. Després de la defensa del TFG per l'estudiant, el tribunal podrà plantejar a l'estudiant les preguntes que cregui oportunes. Per a l'avaluació d'aquesta segona part, el tribunal comptarà amb un document en què s'han d'assenyalar els aspectes que s'han de tenir en compte per a l'avaluació de les competències orals.

La coordinació del TFG publicarà les notes al Campus Virtual segons el calendari previst. L'adjudicació de la qualificació màxima de matrícula d'honor serà atorgada per un tribunal extern de professors.

Vegeu les mostres de proves avaluades de TFGs d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions que presentem com a evidències i el llistat de tots els TFGs amb les qualificacions. ([Annex 3.6/GLLE/100631 TFG](#))

Es pot observar que l'índex de rendiment d'aquesta assignatura EL CURS 2014-2015 és d'un 88%, i el d'èxit d'un 100% per damunt de la mitjana de la titulació. Pensem que el fet de tractar-se d'una assignatura tutoritzada i amb un seguiment individual afavoreix aquestes índexs molts superiors a la mitjana de la titulació.

Grau Musicologia

La distribució tripartita d'activitats formatives (dirigides, supervisades i autònomes) troba un reflex exacte en el plantejament d'activitats d'avaluació de la titulació: d'una banda, les primeres s'avaluen mitjançant proves

escrites, de caire eminentment teòric –com correspon als continguts que l'alumnat ha anat assumit al llarg de les sessions presencials–, sense que això tregui la possibilitat d'introduir-hi exercicis pràctics en els àmbits de notació i anàlisi musicals, comentaris d'audicions i comentaris de textos estètics; d'altra, les activitats supervisades es reflecteixen en el lliurament de ressenyes de lectures obligatòries o complementàries i en la discussió, preparació, tutorització i defensa oral de treballs de grup, així com en la participació activa en seminaris. A tot això s'afegeix, de manera principal, la supervisió de l'activitat autònoma de l'alumnat, a través de les tutories individuals i grupals i de la presentació, en les sessions preliminars de les assignatures, de les fonts bibliogràfiques, hemerogràfiques i webgràfiques més adients per al treball personal en cada assignatura, segons es detalla en les guies docents públiques a la web.

Per a la mostra d'assignatures triades, i segons consta en el següent enllaç: http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500240/assignatures/ els resultats dels processos d'avaluació se situen, com es veurà en l'apartat 3.6.3., molt propers a les dades generals de la titulació per al curs 2014/15 i reflecteixen un assoliment molt elevat de les competències associades a cada assignatura, i segons eines d'avaluació, com es comentarà més endavant, ben diferenciades. En aquest sentit, cal afirmar que la diversificació del caràcter de les eines d'avaluació i la potenciació d'activitats grupals afavoreix l'assoliment de resultats satisfactoris:

100657 MÚSIQUES I CULTURES: 95% rendiment, 100% èxit, 5% No Presentats. D'un total de 56 alumnes matriculats, la distribució de qualificacions n'és: Matrícula d'honor (4%), Excel·lent (4%), Notable (32%), Aprovat (55%), Suspens (0%), No Presentat (5%).

100632 MÚSIQUES URBANES I POPULARS: 95% rendiment, 100% èxit, 5% No Presentats. D'un total de 41 alumnes matriculats, la distribució de qualificacions n'és: Matrícula d'honor (0%), Excel·lent (5%), Notable (75%), Aprovat (15%), Suspens (0%), No Presentat (5%).

100651 GESTIÓ MUSICAL: 96% rendiment, 100% èxit, 4% No Presentats. D'un total de 83 alumnes matriculats, la distribució de qualificacions n'és: Matrícula d'honor (0%), Excel·lent (1%), Notable (42%), Aprovat (53%), Suspens (0%), No Presentat (4%). Cal esmentar, pel que fa al gran nombre total de matrícules, que el curs 2014/15 aquesta assignatura, arran d'un canvi de planificació docent, reunia alumnes dels grups-cursos de 2n i 3r.

100665 HISTÒRIA DE L'ÒPERA: 100% rendiment, 100% èxit, 0% No Presentats. D'un total de 51 alumnes matriculats, la distribució de qualificacions és: Matrícula d'honor (0%), Excel·lent (4%), Notable (39%), Aprovat (57%), Suspens (0%), No Presentat (0%).

100648 TREBALL DE FI DE GRAU: 85% rendiment, 100% èxit, 15% No Presentats. D'un total de 59 alumnes matriculats, la distribució de qualificacions és: Matrícula d'honor (5%), Excel·lent (30%), Notable (45%), Aprovat (5%), Suspens (0%), No Presentat (15%).

100657 MÚSIQUES I CULTURES [Primer curs]

El sistema d'avaluació es basa en dues proves escrites, cadascuna amb un valor percentual del 50% de la qualificació final, que tenen com a objectiu mostrar l'assimilació d'uns continguts generals que podem sintetitzar en:

- Relacionar les creacions musicals amb els seus diferents contextos, discriminant les funcions socials de la música, el seu paper i el del músic en la societat i en relació amb les altres manifestacions artístiques.
- Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
- Aplicar i transmetre els coneixements adquirits a les demandes socials relacionades amb les músiques d'altres cultures.
- Conceptualitzar la noció de música a partir d'una visió entre cultures i en una posició crítica enfront del nostre entorn social.
- Descriure amb precisió l'objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
- Discernir els elements bàsics de les grans àrees musicals i culturals del planeta i relacionar-los amb la praxi musical. Desenvolupar l'experiència de la relativitat cultural en l'acte d'escolta.
- Reconèixer les principals corrents teòriques i metodològiques de la disciplina.
- Utilitzar el vocabulari propi de la disciplina.

Com a assignatura de primer curs, es tracta d'un sistema d'avaluació "conservador" que, tanmateix, reflecteix el ventall d'activitats formatives que s'hi desenvolupen i que es relaciona amb l'adaptació progressiva de l'alumnat nouvingut amb l'especificitat dels sistemes d'avaluació continua universitaris; tot i així, cal remarcar

que la segona prova es deriva directament del treball de lectura obligatòria de tres textos d'introducció metodològica proposats pel docent, el treball sobre el qual s'ha fet, de manera supervisada i amb discussions col·lectives, al llarg de les sessions presencials de l'assignatura.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a la carpeta d'evidències de l'assignatura. ([Annex 3.6/GM/100657 Músiques i Cultures](#)).

100632 MÚSIQUES URBANES I POPULARS [Segon curs]

L'assignatura està pensada en forma de sessions participatives en les quals l'assistència continuada a classe és recomanable; s'hi valor molt positivament la participació activa i continuada, fins assolir un 10% sobre la nota global.

El gruix de l'avaluació individual es fa, però, a partir de dues proves parcials escrites, una a meitat del semestre i una altra al final, amb un format pre-establert: preguntes curtes i/o multiopció i, en alguns casos concrets, il·lustrades amb àudios i vídeos. Cadascuna de les proves té un pes d'un 25% sobre l'avaluació global.

Un altre 25% de l'avaluació es puntuja a partir d'una recerca sobre un tema relacionat amb els continguts del curs, pactat prèviament amb la professora. El treball, que es realitzarà en petits grups, es presenta oralment a classe i és debatut col·lectivament, mitjançant materials de suport de les presentacions (vídeos, PwP, Prezi, etc) revisats i avaluats per la professora (15% de la nota del curs). Aquests materials, ja revisats, es penjen al Moodle de l'assignatura amb l'objectiu de servir com a material complementari de treball per a tots els estudiants.

Les activitats en grup a l'aula estan organitzades en torn a la lectura i la discussió col·lectiva de textos breus relacionats amb el temari de la sessió de classe i es proposen per assolir les competències relacionades amb la capacitat de l'estudiant d'establir una relació argumentada entre les músiques populars urbanes i llurs contextos socials, històrics i culturals. Així mateix s'espera que en aquestes petites accions l'estudiant desenvolupi competències generals relacionades amb la capacitat d'argumentació complexa i la comunicació oral.

Les proves escrites tenen com a objectiu captar de manera fidedigna els resultats d'aprenentatge de cada estudiant de manera individualitzada i sense suport de materials de consulta.

Finalment, el treball en curs, peça fonamental de l'avaluació, pretén que l'estudiant analitzi críticament un conjunt d'obres musicals, així com la relació d'aquestes amb els mitjans de comunicació i que aconsegueixi relacionar-les de manera constructiva amb els diferents contextos socio-culturals i artístics. Podeu consultar les indicacions d'aquest treball de curs a l' [Annex 3.6/GM/100632 Músiques Urbanes i Populars](#).

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a la carpeta d'evidències de l'assignatura ([Annex 3.6/GM/100632 Músiques Urbanes i Populars](#)).

100651 GESTIÓ MUSICAL [Segon curs]

L'avaluació de l'assignatura reposa en dos pilars bàsics: l'adquisició de coneixements teòrics i la realització, per grups, d'un treball pràctic. Aquesta distribució interna de la matèria permet que els estudiants puguin aplicar els coneixements adquirits, de manera que el factor experimental té un pes específic en el desenvolupament de l'assignatura; alhora, els treballs es realitzen en grup per reforçar la idea de realitzar projectes de manera col·lectiva. D'una manera gràfica, la distribució de percentatges de qualificació de l'assignatura és la següent:

- Assistència i participació en activitats dirigides (10%)
- Elaboració i presentació de treballs en grup (35%, desglossat en un 80% (versió escrita) i un 20% (presentació oral)
- Prova escrita (35%)
- Redacció d'una memòria de pràctiques (20%)

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a la carpeta d'evidències de l'assignatura. ([Annex 3.6/GM/100651 Gestió Musical](#))

100655 HISTÒRIA DE L'ÒPERA [Tercer curs]

L'avaluació està concebuda per afavorir l'assoliment dels resultats d'aprenentatge, a partir de la valoració d'un seguit d'evidències, algunes d'elles avaluades de forma presencial a la pròpia classe, mentre que d'altres ho són a partir de la realització de proves escrites. Es proposen quatre evidències avaluables:

a) Anàlisi d'un fragment d'una òpera, realitzat sobre una obra pertanyent a un corrent estètic comentat a les classes. Aquesta activitat, així com la següent, es realitza al decurs de les classes (10%) i emfasitza competències d'anàlisi formal auditiu.

b) Avaluació d'audicions d'òperes, a partir d'uns repertoris proposats (10%).

c) Comentari d'una escena d'una òpera, en la que es fa èmfasi en la relació existent entre la posada en escena, el text cantat i la música (20%), amb l'objectiu de mostrar l'assoliment correcta de nocions d'anàlisi interdisciplinari, l'existència de diferents models escenogràfics i la concepció integral –sociocultural i econòmica– del fenomen operístic.

d) Realització de dues proves d'avaluació, cadascuna de les quals engloba la meitat del contingut de la matèria (30% cadascuna); aquestes proves mostren l'assoliment dels continguts teòrics (històrics i analítics) de l'assignatura.

Vegeu les mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a la carpeta d'evidències de l'assignatura. ([Annex 3.6/GM/100655 Història de l'Òpera](#)).

100648 TREBALL DE FI DE GRAU [quart curs]

L'avaluació del Treball de Fi de Grau de Musicologia consta de dues fases:

- Notes del tutor (65%). Tot i que el calendari intern d'aquest procés de seguiment s'ha de acordar en cadascun dels casos entre l'estudiant i el seu tutor, es proposa com a model orientatiu una estructura en tres etapes que es corresponen amb l'assoliment progressiu de les competències associades a l'assignatura: 1) Esquema inicial (15%) 2) Lliurament intermedi (15%) - El tutor proporcionarà al coordinador general de l'assignatura un informe de progrés general de l'estudiant en el moment d'aquest lliurament intermedi 3) Lliurament definitiu del TFG (35%), en format físic (paper) o electrònic via Campus Virtual [format .doc, .docx, .pdf, .odt o qualsevol altre audiovisual, en cas que el tipus de TFG així ho requereixi]

Els criteris específics d'avaluació d'aquest lliurament definitiu del TFG depèn de la naturalesa temàtica; tot i així, es valorarà, de manera general, l'adequació entre objectius, metodologia i conclusions científiques, la qualitat de la cerca bibliogràfica i d'anàlisi, si escau, de fonts primàries (estat de la qüestió), la correcció i propietat terminològica de l'expressió escrita i la cura en la presentació i maquetació del lliurament.

- Notes de la defensa oral (35%). En la defensa oral, que es desenvolupa davant d'un tribunal conformat per tres professors de l'Àrea -un dels quals sempre serà el tutor del treball exposat-, s'avaluen exclusivament competències relacionades amb l'exposició per se: qualitat dels materials de presentació, fluïdesa i concisió verbal, adequació a la durada establerta (al voltant de 15/20 minuts, habitual per a una comunicació en el marc d'un seminari d'iniciació a la recerca), capacitat de resposta argumentada als suggeriments i preguntes plantejats pel tribunal. Tot i que la qualificació de la defensa es basa de manera exclusiva sobre l'avaluació de les competències orals relacionades amb l'assignatura, l'alumne, si ho considera adient, podrà lliurar una còpia del treball als membres del tribunal en el moment de la defensa, així com el guió de l'exposició.

La complexitat de l'assignatura, des d'un punt de vista avaluatiu, requereix (vegeu Taula de propostes de millora) una més gran concreció de les rúbriques d'avaluació, tant pel que fa a les qualificacions atorgades en la primera fase (tutors) com en la segona (defensa oral), per bé que respectant la pluralitat de criteris de qualificació i l'alt grau d'especificitat dels temes de recerca i perspectives metodològiques que s'hi fan servir.

A tall d'exemple, s'ofereix un llistat dels Treballs de Fi de Grau qualificats en el curs 2014/15 ([Annex 3.6/GM/100648 TFG](#)), així com diverses mostres de proves avaluades d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a la carpeta d'evidències de l'assignatura.

Vegeu les mostres de proves avaluades dels TFGs d'estudiants que han obtingut diverses qualificacions a la carpeta d'evidències de l'assignatura. ([Annex 3.6/GM/100648 TFG](#)).

3.6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

Grau d'Antropologia Social i Cultural

Les taxes acadèmiques del títol es poden consultar a:

http://siq.uab.cat/siq_public/centre/101/titulacio/2500256/

TAXES	Cohort d'entrada			Memòria
	2009/10	2010/11	2011/12	
Graduació	41%	43%	47 ^{*)}	45%
Abandonament	49%	45%	46%	25%
TAXES				Memòria
	2012/13	2013/14	2014/15	
Eficiència	---	96%	97%	80%
TAXES				
	2011/12	2012/13	2013/14	
Rendiment	81,58	85,97%	87,47%	87,08%
Èxit	95%	95,43%	95,89%	95,99%
No presentats	15%	10%	8%	9%

(*) Aquesta taxa és provisional pel que fa a la comparació amb la taxa prevista a la memòria. Amb els graduats de la cohort 2011/12 el curs 2015/16 (n+1) obtindrem la taxa definitiva de la cohort, comparable amb la taxa de graduació de la memòria-

		A N Y				
		2011	2012	2013	2014	2015
PLACES	Ofertes	80	80	80	80	80
	Sol·licitades (1a opció)	75	61	73	62	56
	Mitjana nota d'accés	7,56	7,56	7,3	7,43	7,38
	Matriculades	80	80	82	77	76
	Accés per canvi d'estudis / total matrícula nou accés	24%	15%	23%	17%	18%

Segons el SIQ, amb data de novembre de 2015, la **taxa de graduació** presenta una evolució molt positiva i, a manca de les dades definitives de la cohort 2011/12, ja supera la taxa prevista en la memòria verificada (45%); en aquest sentit hi ha hagut una progressió continuada des del 2009, en què la taxa se situà en el 41%. En canvi, la **taxa d'abandonament** no es correspon amb el 25% previst en la memòria, tot i que tendeix a la reducció, des del 49% del 2009, fins al 46% del 2011. L'evolució de la **taxa d'eficiència** és molt positiva, des del 96% el 2012 i el 2013, fins el 97% el 2014, per sobre de la taxa prevista en la memòria verificada (80%). La **taxa de rendiment** es manté també estable (87%) i amb una tendència molt positiva respecte els primers anys de grau (passant entre el curs 2009/10 i el curs 2013/14, per una progressió sostinguda de 72%, 76%, 82%, 86%, 87%); aquesta mitjana pràcticament coincideix amb la taxa de rendiment dels estudiants de nou ingrés (86%). La **taxa d'èxit** del curs 2014/15 fou del 96% i es manté estable respecte cursos anteriors (96% el 2013/14; 95% el 2012/13; i 95% el 2011/12), després d'un augment respecte els primers anys del grau (91% el 2009/10; 92% el 2010/11). La **taxa de no presentats** s'ha anat reduint progressivament des del 2009 (21%) fins al 2014 (9%), i en els darrers tres cursos s'ha estabilitzat en un percentatge estructural, situant-se per sota de la mitjana de la Facultat de Filosofia i Lletres (10,6% el curs 2014/15). El nombre de 80 places ofertes

en primer curs, d'acord amb la memòria verificada, es considera adequat, ja que la matrícula s'ha mantingut molt ben ajustada a la xifra prevista i força estable, amb una variabilitat d'entre 83 i 76 persones matriculades. L'elecció de la sol·licitud en primera opció és variable des del 2009 (entre 50 i 75), la qual cosa en fa difícil l'anàlisi, tot i que entenem que és millorable. La mitjana de la nota d'accés de l'estudiantat (7,5) és considerablement superior a la mínima exigida (5), xifra que considerem molt indicativa de l'interès de l'estudiantat per uns estudis que van optar per passar de ser un títol de segon cicle a un títol de grau.

Grau en Arqueologia

Les taxes acadèmiques del títol es poden consultar a:

http://siq.uab.cat/siq_public/centre/101/titulacio/2500241/

TAXES	Cohort d'entrada			Memòria
	2009/10	2010/11	2011/12	
Graduació	55%	54%	53%*	50%
Abandonament	30%	29%	24%	25%
TAXES	Curs			Memòria
	2012/13	2013/14	2014/15	
Eficiència	98%	96%	95%	85%
TAXES	Curs			Memòria
	2011/12	2012/13	2013/14	
Rendiment	82,3%	87,8%	86,8%	84,3%
Èxit	92,8%	93,2%	94,2%	93,3%
No presentats	11,3%	5,8%	7,8%	9,6%

(*) Aquesta taxa és provisional pel que fa a la comparació amb la taxa prevista a la memòria. Amb els graduats de la cohort 2011/12 el curs 2015/16 (n+1) obtindrem la taxa definitiva de la cohort, comparable amb la taxa de graduació de la memòria-

		A N Y				
		2011	2012	2013	2014	2015
PLACES	Ofertes	85	82	78	80	80
	Sol·licitades (1a opció)	95	74	75	65	62
	Mitjana nota d'accés	7,6	7,9	8,1	7,5	7,4
	Matriculades	85	82	78	80	74
	Accés per canvi d'estudis / total matrícula nou accés	13%	16%	13%	15%	9%

Segons el SIQ, amb data de març de 2016, la **taxa d'abandonament** presenta una evolució molt positiva. Ha baixat 4 punts percentuals i de manera continuada entre la cohort de 2009/2010 i la de 2011/2012 i se situa lleugerament per sota la de la memòria verificada (24%). De la mateixa manera, i a l'espera de disposar dels valors de la cohort 2011/2012, la **taxa de graduació** presenta també uns valors favorables, ja que en les dues cohorts precedents se situen lleugerament per sobre de les previsions de la memòria verificada. Els valors de la **taxa d'eficiència** dels tres darrers cursos dels quals disposem dades són també molt positius, ja que superen de manera inequívoca les previsions de la mateixa memòria verificada. No obstant, s'observa un lleuger decreixement, especialment entre el curs 2012/2013 i el següent, i caldrà estar amatents a l'evolució d'aquest valor en el curs actual a fi de, arribat el cas, analitzar-ne les causes. Les **taxes de rendiment** i d'**èxit** es mantenen estables durant els darrers quatre cursos, amb oscil·lacions menors. Els valors de la primera rondan al voltant del 85% i de la segona, en general, lleugerament per sobre del 93%. Cal notar que en tots dos casos

s'ha consolidat un increment respecte els valors dels dos primers cursos d'implementació del grau on, especialment en el primer, aquests valors van ser inferiors (78,2% i 92,2% respectivament). Aquesta evolució positiva s'aprecia també en la taxa dels no presentats, que en els darrers 3 cursos se situa per sota el 10%, millorant clarament els valors del 15,2%, 10,8% i 11,3% dels tres primers anys d'implementació del grau i apropant-se a la mitjana de la Facultat de Filosofia i Lletres (10,6% el curs 2014/15). No obstant, en els dos últims anys s'aprecia un lleuger repunt d'aquest indicador. Caldrà estar amatent si és un fet puntual o marca una tendència que obligui a actualitzar les mesures per a reduir aquesta taxa que ja es va implementar l'any 2012.

La relació entre l'oferta i la demanda de places es manté de forma sostinguda al voltant del 100% d'ocupació, tot i que hi ha hagut una minva de sol·licituds en primera preferència atribuïble segurament a raons alienes a l'organització dels estudis sobretot a la competència amb altres universitats urbanes. Mesures com la potenciació del programa de pràctiques *in situ* "Campus de Arqueologia i Paleontologia" amb la col·laboració dels ens territorials de Catalunya, que és una aposta de l'equip de Deganat i de Govern de la UAB, pot corregir en el futur immediat aquesta tendència incipient. Val la pena incidir en el fet que la nota mitjana dels estudiants de nou accés és superior en dos punts a l'exigida per sistema universitari català.

Grau en Estudis Anglesos

Les taxes acadèmiques del títol es poden consultar a:

http://siq.uab.cat/siq_public/centre/101/titulacio/2500245/

TAXES	Cohort d'entrada			Memòria ⁷
	2009/10	2010/11	2011/12	
Graduació	29%	47%	41% ^(*)	35%
Abandonament ⁸	41%	31%	31%	30%
TAXES	Curs			
	2012/13	2013/14	2014/15	Memòria
Eficiència	97%	96%	89%	85%
TAXES	Curs			
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Rendiment	71,67%	78,7%	77,2%	72,5%
Èxit	80,03%	84,73%	92,35%	83,29%
No presentats	10%	8%	7%	9%

(*) Aquesta taxa és provisional pel que fa a la comparació amb la taxa prevista a la memòria. Amb els graduats de la cohort 2011/12 el curs 2015/16 (n+1) obtindrem la taxa definitiva de la cohort, comparable amb la taxa de graduació de la memòria

Els indicadors acadèmics són en general força positius. La taxa de graduació, a partir de l'inici del curs 2009/10 clarament inferior a la prevista a la memòria s'ha situat en els darrers dos cursos per sobre, estabilitzant-se previsiblement al voltant del 50% per a la cohort 2011/12. Igualment la taxa d'abandonament ha experimentat una minva positiva de 10 punts percentuals i actualment se situa fregant la taxa prevista per la memòria del títol.

Els resultats acadèmics són positius. En els tres darrers cursos el títol compta amb més del 75% de crèdits superats sobre crèdits matriculats, essent remarcable el fet que els estudiants de nou accés presenten una tendència a superar lleugerament aquest percentatge. La taxa d'èxit en els darrers quatre cursos se situa en

⁷ Font: pàgina 151 de la memòria del grau

⁸ Font: <http://dwh.uab.es/ieportal/informe.aspx>

una mitjana del 83%. La taxa d'estudiants no presentats se situa entorn del 9%, un punt i mig percentual per sota de la mitjana dels estudis de la Facultat de Filosofia i Lletres.

		A N Y				
		2011	2012	2013	2014	2015
PLACES	Ofertes	80	80	80	80	80
	Sol·licitades (1a opció)	104	81	87	59	86
	Matriculades	81	81	80	73	76
	Mitjana nota d'accés	8,22	8,57	8,41	7,76	8,74
	Accés per canvi d'estudis / total matrícula nou accés	21%	17%	15%	25%	9%

La titulació de Grau en Estudis Anglesos té bona acceptació entre els estudiants de nou accés. El nombre de sol·licituds en primera opció és superior, exceptuant el curs 2014, al nombre de places que s'ofereixen. La mitjana de la nota d'accés és gairebé dos punts més alta que la nota de tall, que ha oscil·lat entre el 5,82 (2014) i el 6,96 (2011).

Grau en Estudis Clàssics

Les taxes acadèmiques del títol es poden consultar a:

http://siq.uab.cat/siq_public/centre/101/titulacio/2500243/

TAXES	Cohort d'entrada			Memòria
	2009/2010	2010/11	2011/12	
Graduació	48%	23%	24% ^(*)	55%
Abandonament	43%	62%	52%	25%
TAXES	Curs			
	2012/13	2013/14	2014/15	Memòria
Eficiència	98%	95%	87%	85%
TAXES	Curs			
	2011/2012	2012/13	2013/14	2014/15
Rendiment	75,06%	73,22%	78,69%	80,76%
Èxit	79,04%	85,21%	87,57%	90,08%
No presentats	5%	14%	10%	10%

^(*) Aquesta taxa és provisional pel que fa a la comparació amb la taxa prevista a la memòria. Amb els graduats de la cohort 2011/12 el curs 2015/16 (n+1) obtindrem la taxa definitiva de la cohort, comparable amb la taxa de graduació de la memòria

		A N Y				
		2011	2012	2013	2014	2015
PLACES	Ofertes	40	40	40	40	40
	Sol·licitades (1a opció)	12	16	18	20	14
	Mitjana nota d'accés	7,99	8,42	9,29	8,31	8,45
	Matriculades	25	25	23	26	19
	Accés per canvi d'estudis / total matrícula nou accés	4%	12%	4%	27%	5%

Segons el SIQ, amb data de novembre de 2015, les taxes de graduació i d'abandonament (que òbviament correlacionen) se situen lluny de les previstes en la memòria del títol, tot i que el curs 2011/2012 es detecta

un punt d'inflexió en positiu. Així quant a la **taxa d'abandonament** es detecta una forta davallada en les xifres d'abandonament (10 punts percentuals) entre l'any 2010 i 2011; igualment, a manca de la xifra definitiva corresponent a la cohort 2011/12, ja es detecta una millora lleugera en la **taxa de graduació**, que se situa encara molt lluny de la prevista en la memòria

Contràriament i en positiu, la **taxa d'eficiència** per al curs 2014/15 és del 87% (superior al 85% fixat a la Memòria), alhora que les **taxes de rendiment i d'èxit** han experimentat una progressió sostinguda positiva registrant un augment de 5 i 10 punts percentuals respecte a les xifres d'origen el curs 2011/12.

En el mateix sentit positiu, val a dir que els/les estudiants que accedeixen a la titulació presenten una nota mitjana estable de més de 3 punts sobre la nota de tall, la qual cosa s'ha d'analitzar com a símptoma de la seva motivació a cursar Estudis Clàssics.

La coordinació docent del títol ha analitzat aquestes dades de manera sistemàtica i n'ha tret les conclusions següents. La motivació dels estudiants per a aquests estudis és alta, però manta vegades obeeix a una visió esbiaixada de l'esforç que requereix l'aprenentatge de dues llengües antigues de forma simultània, cosa que no succeeix en cap altre grau filològic simple impartit a la Facultat, que es circumscriu a l'adquisició de competències en una única llengua (anglès, francès), que fins i tot és la pròpia (català, castellà). Aquesta raó, juntament amb el diferent grau d'aprenentatge amb què els/les estudiants accedeixen a la universitat, dificulta el seguiment; s'ha de tenir en compte que hi ha un volum important d'estudiants que només han cursat un any (o fins i tot cap) de grec, que coincideixen amb estudiants que n'han cursat dos. No és menor el fet que hi ha un percentatge significatiu d'estudiants que creuen que els Estudis Clàssics es basen en l'estudi teòric dels aspectes més culturals i literaris, sense tenir en compte que la base rau en la comprensió dels textos en llengua original.

Aquestes raons han dut a realitzar fins ara una sèrie d'actuacions recollides en els informes de seguiment de la titulació: a) desdoblament d'una de les sessions-classe (pràctiques) dels grups de les assignatures *Gramàtica Llatina* i *Textos Llatins* i *Gramàtica Grega* i *Textos Grecs* de primer curs, per tal d'agrupar els estudiants segons el nivell previ de coneixements, amb la intenció d'aconseguir un nivellament a final de curs; b) intensificació de la tutorització personal dels estudiants amb nivells més baixos; c) intensificació de les accions de difusió del títol, incidint en les seves característiques quant a continguts i requisits previs i d) organització d'una olimpiada de llengües clàssiques amb els i les estudiants de batxillerat (amb una participació de prop d'un centenar de persones), que facilita la interrelació amb el professorat d'ensenyament secundari. Paral·lelament existeix un grup de treball de l'ICE de la UAB que reuneix professorat de les àrees de filologia llatina i grega i els seus homòlegs amb l'objectiu de detectar els problemes que es produeixen en la transició secundària-universitat; aquest grup organitza periòdicament jornades de didàctica de les llengües clàssiques.

Altres actuacions futures estan recollides en les propostes de millora d'aquest autoinforme.

Quant a l'oferta, tant el Deganat com la coordinació del títol creu que s'hauria d'ajustar a la realitat (una mitjana de matrícula de nou accés entre 20 i 25 estudiants) i, per tant, situar-se entorn a les 30 places; així s'ha demanat reiteradament al vicerectorat corresponent i, en conseqüència, a la DGU, que s'ha negat a situar l'oferta d'un títol per sota de les 40 places.

Grau en Filosofia

Les taxes acadèmiques del títol es poden consultar a:

http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500246/

TAXES	Cohort d'entrada			Memòria
	2009/10	2010/11	2011/12	
Graduació	46%	44 %	32% ^(*)	30 %
Abandonament	39%	42 %	54 %	33 %
TAXES	Curs			
	2012/13	2013/14	2014/15	Memòria

Eficiència	97%	96 %	92 %	83 %
TAXES	Curs			
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Rendiment	77,86%	80,47 %	85,92 %	84,07 %
Èxit	90,66%	91,33 %	94,75 %	94,54 %
No presentats	14%	12 %	9 %	11 %

(*) Aquesta taxa és provisional pel que fa a la comparació amb la taxa prevista a la memòria. Amb els graduats de la cohort 2011/12 el curs 2015/16 (n+1) obtindrem la taxa definitiva de la cohort, comparable amb la taxa de graduació de la memòria

		A N Y				
		2011	2012	2013	2014	2015
PLACES	Ofertes	80	80	80	80	80
	Sol·licitades (1a opció)	49	25	35	36	36
	Mitjana nota d'accés	7,26	6,9	6,9	7,05	6,9
	Matriculades	83	48	59	56	45
	Accés per canvi d'estudis / total matrícula nou accés	20%	27%	17%	16%	24%

Com es pot veure en les xifres proporcionades, alguns dels indicadors són prou satisfactoris, mentre que d'altres resulten preocupants i s'han de millorar. Pel que fa a la **taxa de graduació**, s'observa una tendència a la baixa malgrat que en tots els cursos analitzats aquesta se situa per sobre la prevista en la memòria. Destaca com un dels problemes el **grau d'abandonament**. Per esbrinar les seves causes, des del Departament de Filosofia hem anat parlant amb alguns dels alumnes que abandonen, i hem pogut identificar una sèrie de causes, majoritàriament personals, que poc tenen a veure amb el propi grau en ell mateix. Alguns alumnes abandonen perquè, en començar els estudis de Filosofia, han comprovat que no tenen vocació filosòfica, que el grau és més difícil del que ells havien previst, o s'han adonat que prefereixen cursar un altre grau. L'abandonament es dona sobretot al primer curs, i succeeix en molt graus, perquè sovint els alumnes, quan es matriculen per primer cop a la universitat, no estan del tot segurs del que volen estudiar. D'altra banda, cal situar aquest abandonament també en el context de la crisi econòmica i la pujada del preu de les matrícules, que dificulta a molts alumnes continuar els seus estudis presencials. La pujada de preus és també la raó per la qual molts alumnes cursen el grau en més de quatre anys, ja que necessiten temps per treballar i estalviar els diners amb què pagar els estudis. És de remarcar que, en un moviment invers, l'accés de nous estudiants al grau per canvi d'estudis és molt elevat (un 16% el curs 2013-2014 i un 24 % el curs 2014-2015) i, en tot cas, més elevat que en la resta de graus. Això significa que hi ha un percentatge important d'estudiants que decideixen abandonar els seus estudis originaris en favor dels de Filosofia.

Per intentar disminuir l'abandonament, hem cuidat especialment les assignatures de primer curs, perquè facilitin l'entrada en el món de la filosofia, que és una disciplina que requereix un alt grau d'abstracció. Hem triat amb cura el professorat que imparteix assignatures a primer, hem revisat els temaris de les assignatures i sobretot la metodologia docent i el sistema d'avaluació, per tal de guiar els alumnes de la millor manera possible i introduir-los en la filosofia d'una manera gradual, acompanyant-los i ajudant-los a resoldre les seves dificultats. Confiam que aquests esforços es tradueixin en un menor abandonament, cosa que anirem comprovant en els propers cursos.

D'altra banda, ens inquieta també, de manera molt especial, la baixada en les **dades de matriculació**, que va caure més de 30 unitats en el curs 2012 i s'ha recuperat lleugerament els dos darrers cursos. Creiem que en aquest problema hi ha causes diverses. De nou, la crisi econòmica i l'augment del preu de les matrícules pot ser una d'elles. Una altra causa s'ha de formular en termes de competència: és el trasllat de la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona des del seu anterior emplaçament a Zona Universitària fins al centre mateix de la ciutat de Barcelona, enfront del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona i el MACBA. Considerem que aquest nou emplaçament de la Facultat de Filosofia de la UB resulta pràctic i alhora atractiu per a molts alumnes, que poden haver decidit estudiar a la UB en comptes de a la UAB. Per contrarestar

aquest descens estem treballant en la divulgació i promoció dels nostres estudis. Un compte de *twitter*, un compte de *facebook*, un canal de *youtube*, són algunes de les nostres eines. També cuidem especialment les Jornades de Portes Obertes a la UAB i la presència al Saló de l'Ensenyament de Barcelona. Actualment també hem creat una comissió de professors del Departament que, en col·laboració amb l'Institut de Ciències de l'Educació, està dissenyant un programa per difondre la filosofia als centres de secundària, i en general per fomentar la relació entre secundària i universitat. A més d'aquestes iniciatives a nivell de Departament, alguns professors han donat també alguna xerrada informativa sobre la filosofia i difonen els nostres estudis en les xarxes socials a través dels seus comptes particulars.

Ara bé, cal contrastar aquestes dades amb d'altres més positives. Per exemple, estem satisfets de la nota mitjana d'accés als estudis, que es manté amb petites variacions per sobre del 7. Atès que la nota de tall és un 5, cal valorar molt positivament que la nota mitjana estigui dos punts per damunt.

Pel que fa a les dades de rendiment i d'èxit, podem comprovar que l'any 2014, la **taxa de rendiment** va ser del 84% i la d'èxit de 95%, una de les més elevades dels estudis organitzats per la Facultat de Filosofia i Lletres. Si ho comparem amb anys anteriors, hi ha hagut una millora progressiva de les dades. Per exemple, l'any 2012, la taxa de rendiment era del 77% i la d'èxit era de 91%. La **taxa d'eficiència** és també força positiva: mentre que a la memòria s'havia previst una taxa de 83%, el curs 13/14 va ser de 96%, i el curs 14/15 de 92%.

Grau en Geografia i Ordenació del Territori

Les taxes acadèmiques del títol de Geografia i Ordenació del Territori es poden consultar a:

http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2501002/

TAXES	Cohort d'entrada			
	2009/10	2010/11	2011/12	Memòria
Graduació	23%	18%	15% ^(*)	30%
Abandonament	45%	54%	60%	33%
TAXES	Curs			
	2012/13	2013/14	2014/15	Memòria
Eficiència	96%	93%	91%	87%
TAXES	Curs			
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Rendiment	61%	72%	75%	74%
Èxit	86%	88%	89%	89%
No presentats	28%	19%	16%	16%

^(*) Aquesta taxa és provisional pel que fa a la comparació amb la taxa prevista a la memòria. Amb els graduats de la cohort 2011/12 el curs 2015/16 (n+1) obtindrem la taxa definitiva de la cohort, comparable amb la taxa de graduació de la memòria

		A N Y				
		2011	2012	2013	2014	2015
PLACES	Ofertes	120	120	120	120	120
	Sol·licitades (1a opció)	74	58	32	49	41
	Mitjana nota d'accés	6,71	6,73	6,78	6,79	6,81
	Matriculades	128	100	53	53	49
	Accés per canvi d'estudis / total matrícula nou accés	23%	19%	15%	15%	19%

Segons el SIQ amb data de març 2015, els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació. La **taxa de graduació** està per sota de la prevista a la memòria (30%). La **taxa d'abandonament** ha experimentat un augment progressiu des de l'any 2009 que l'allunya cada vegada més de la dada prevista en la memòria del pla d'estudis (33%). L'increment del preu de les taxes universitàries i la incertesa de les oportunitats laborals una vegada finalitzen els estudis podrien ser les causes d'aquestes taxes.

La principal causa de l'abandonament, la trobem en el fet que alguns estudiants no l'escullen com a primera opció i, per tant, no tenen una motivació suficient. Les taxes d'abandonament de la modalitat en xarxa superen les de la modalitat presencial, degut sobretot al perfil dels estudiants (molts treballen i tenen responsabilitats familiars) i a les característiques mateixes de la modalitat, ja que estudiar a distància requereix un major esforç i voluntat. En general, les titulacions en xarxa presenten un grau d'abandonament més elevat. De la mateixa manera, i atesa la tipologia d'alumnes de geografia en xa'rx, n'hi ha que aturen els estudis un temps per motius laborals i/o familiars i els reprenen més endavant. També hi ha casos d'alumnat que es matricula per aconseguir una promoció al lloc de treball i que després de fer els dos primers cursos abandona el Grau perquè ja pot demostrar a la feina mèrits suficients. Finalment, també s'ha observat que alumnat de modalitat virtual canvia a la modalitat presencial perquè consideren que és preferible assistir a l'aula i ho han pogut fer perquè ha canviat la seva situació laboral. S'observa, doncs, un efecte "transvassament" que fa que hi hagi moviments entre les modalitats dels estudis, fet que és possible gràcies a l'organització bimodal del Grau. A Geografia en Xarxa recuperem expedients d'estudiants que havien abandonat la carrera i que demanen canvi de modalitat. No són primeres entrades, però són estudiants que abandonen uns estudis (en alguns casos Geografia, en alguna altra universitat) i es matriculen a la modalitat en xarxa per a poder-los acabar. El Departament de Geografia, conscient d'aquesta situació, i com s'ha vist en l'annex que fa referència a la promoció dels graus, està dedicant molts esforços en la seva promoció i en visibilitzar el potencial del professorat que hi ha al Departament implicat en diferents àmbits que permeten mostrar la necessitat del perfil de geògraf en la nostra societat. S'espera que la tutorització de l'alumnat des de primer curs permeti identificar els problemes que tenen els estudiants que els porten a la desmotivació i s'aconsegueixi millorar aquesta taxa. Millorar la imatge de la Geografia com a ciència social capaç de donar les eines per entendre, analitzar i, conseqüentment, intervenir en els processos i dinàmiques territorials, podria ajudar a visibilitzar millor l'ampli ventall de sortides professionals que ofereix el grau. Aquest darrers anys el Departament de Geografia conscient d'aquestes xifres desfavorables ha dedicat molts esforços en diferents com s'ha dit en activitats de promoció sobretot aportant una visió diferent del que s'ofereix en l'ensenyament secundari, a través de diferents activitats formatives al professorat de secundària (vegeu el llistat d'activitats de promoció del grau al fitxer on es recullen totes les activitats dels diferents graus [Annex 3.5/ Annex 3.5.1](#))

La **taxa d'èxit** del 2014 és del 89% i la **taxa d'eficiència** del 2014 del 91% (xifra que supera la previsió de la memòria del pla estudis on l'estimació és del 87%).

El nombre de places sol·licitades de primera opció ha anat davallant (a excepció del curs 2014/15 en què ha augmentat un mica), així com les places matriculades d'accés. Aquest fenomen s'observa també amb la mateixa intensitat a la UB, que entre 2013 i 2015 ha passat d'una matrícula de 88 estudiants de nou accés a 54, és a dir, a unes xifres pràcticament iguals a les nostres. La poca correspondència entre l'oferta i la demanda en els darrers cinc cursos ha fet que la Facultat de Filosofia i Lletres hagi demanat a la DGU la reducció de places ofertes per al curs 2016/17 reduint-les a 90 (60 en la modalitat presencial i 30 en la modalitat virtual). El progressiu allunyament de les dues magnituds, des de fa més d'una dècada, és imputable en part al fet que la Geografia és una assignatura que en el batxillerat sovint és impartida per professorat aliè a la titulació específica, majoritàriament d'història; a més, rarament en els currícula de secundària es té present la visió actual d'aquesta matèria, que té un component importantíssim lligat a l'ús de la tecnologia. En aquest sentit la titulació ha endegat un programa intens de mesures de promoció i de formació del professorat de secundària (vegeu les mesures proposades en aquest sentit al Pla de Millores).

Grau en Història

Les taxes acadèmiques del títol es poden consultar a:

http://siq.uab.cat/siq_public/centre/101/titulacio/2500501/

TAXES	Cohort d'entrada			
	2009/10	2010/11	2011/12	Memòria
Graduació	52%	52%	40% ^(*)	35%
Abandonament	30%	30%	36%	25%
TAXES	Curs			
	2012/13	2013/14	2014/15	Memòria
Eficiència	97%	95%	95%	80%
TAXES	Curs			
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Rendiment	78%	82%	82%	82%
Èxit	89%	92%	92%	91%
No presentats	13%	10%	11%	10%

(*) Aquesta taxa és provisional pel que fa a la comparació amb la taxa prevista a la memòria. Amb els graduats de la cohort 2011/12 el curs 2015/16 (n+1) obtindrem la taxa definitiva de la cohort, comparable amb la taxa de graduació de la memòria.

Els indicadors de qualitat, disponibles en data de 30 de novembre de 2015 (tot i que no contempen informació per al conjunt del període), ens proporcionen una **taxa de graduació** molt satisfactòria als cursos 2009 i 2010, força superior de les previsions de la memòria verificada. Concretament, un 52%, gairebé vint punts percentuals per sobre. Pel contrari, la **taxa d'abandonament** ha mostrat una progressió del 30% en el curs 2009/2011 al 36% en el curs 2011/2012, mentre que la previsió a la memòria del grau era només del 25%. No podem perdre de vista el context, perquè són dades sobre anys molt marcats per l'empitjorament de la situació econòmica general i per l'increment de les taxes de matrícula universitària. Les dades objectives no poden ser ignorades, però, i són motiu de reflexió per a la coordinació de la titulació. En aquesta línia, s'ha treballat fonamentalment sobre l'abandonament dels estudis en el primer curs en la línia de reforçar la tutoria eficaç sobre l'alumnat.

Si considerem la **taxa d'eficiència**, la valoració és plenament optimista. El grau d'Història, segons la informació referida als cursos 2013/2014 i 2014/2015 se situa al 95% de taxa d'eficiència, 15 punts per sobre de la prevista a la memòria.

Les **taxes de rendiment acadèmic i d'èxit**, finalment, també es troben en un nivell acceptable i homologable al de la resta de graus, quan no amb una progressió a l'alça. La taxa d'alumnat no presentat (10%) se situa lleugerament per sota de la mitjana dels graus impartits a la Facultat de Filosofia i Lletres.

A partir de les dades referides a places ofertes i matriculades que queden recollides a la taula 6.3.III podem contemplar altra faceta del grau d'Història.

PLACES DEL GRAU D'HISTÒRIA

		ANY				
		2011	2012	2013	2014	2015
PLACES	Ofertes	160	160	160	160	160
	Sol·licitades (1ª opció)	101	111	103	87	87
	Mitjana nota accés	7,21	7,23	7,22	7,33	7,22
	Matriculades	162	149	133	113	115
	Accés per canvi d'estudis / total matrícula nou accés	19%	14%	16%	15%	13%

El nombre de places ofertes s'ha de situar en perspectiva històrica atès que des dels cursos 2009/2010 i 2010/2011 s'havia produït un increment notable d'estudiants matriculats de nou ingrés, passant-se de 124 a 144 i assolint el màxim de 162 matrícules al curs 2011/2012. Un element que explica el manteniment de l'oferta. Des d'aleshores, la tendència ha estat a la reducció, tant en les places sol·licitades en primera opció com en el cas de les places efectivament matriculades. Darrera d'aquestes xifres, s'amaguen tres qüestions interessants de considerar:

- 1) La incidència del context social i econòmic que ha desincentivat l'entrada d'alumnat als estudis superiors al conjunt de Catalunya, trencant la tònica habitual de continuïtat entre estudis de secundària i universitat: la mitjana d'edat de l'alumnat va passar de 21 anys al curs 2009/2010 a 23 anys al curs 2012/2013 i no s'ha baixat fins al curs 2014/2015; el percentatge d'alumnes de més de 25 anys, va assolir el 10% al curs 2010/2011).
- 2) Els estudis del grau continuen sent atractius per als nous estudiants. La nota mitjana d'accés (7,33 per al curs 2014/2015) està dos punts i escaig per sobre de la nota de tall (5,0). Alhora, cal recalcar que el grau presenta una entrada rellevant d'alumnes procedents d'altres titulacions. Les xifres relatives d'estudiants de nou ingrés per canvi d'estudis representen el 15% en el curs 2014/2015. Ho considerem un índex de qualitat comparada.
- 3) Finalment, hem de fer notar que les dades de matrícula referides al curs 2015/2016 mostren un lleu increment d'estudiants de nou ingrés (115), que hem d'interpretar en clau conservadora com una propensió a l'estabilitat de matrícula, o en clau optimista com l'inici d'un procés de recuperació de la sèrie històrica.

A partir de les dades referides a les places ofertes pel grau, pot concloure's que el grau d'Història gaudeix d'indicadors acadèmics que li confereixen qualitat indiscutible i assimilable a altres titulacions, amb alguns elements d'excel·lència destacable pel que fa a les taxes de graduació, eficiència, èxit i rendiment. L'entrada regular de nou alumnat suposa que sigui el grau amb més alumnat de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Cal destacar que si bé la nota de tall és de 5, la nota mitjana d'entrada d'estudiants de nou accés va ser de 7,33 el 2014 i de 7,22 el 2015.

Grau en Història de l'Art

Les taxes acadèmiques del títol es poden consultar a:

http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500239/

TAXES	Cohort d'entrada			Memòria
	2009/10	2010/11	2011/12	
Graduació	38%	38%	23% ^(*)	25%
Abandonament	48%	40%	48%	40%
TAXES	Curs			Memòria
	2012/13	2013/14	2014/15	
Eficiència	97%	90%	91%	80%
TAXES	Curs			Memòria
	2011/12	2012/13	2013/14	
Rendiment	72%	76%	81%	86%
Èxit	83%	85%	88%	93%
No presentats	13%	10%	9%	8%

(*) Aquesta taxa és provisional pel que fa a la comparació amb la taxa prevista a la memòria. Amb els graduats de la cohort 2011/12 el curs 2015/16 (n+1) obtindrem la taxa definitiva de la cohort, comparable amb la taxa de graduació de la memòria

		A N Y				
		2011	2012	2013	2014	2015
PLACES	Ofertes	110	110	110	110	80
	Sol·licitades (1a opció)	69	68	41	35	37
	Mitjana nota d'accés	7,37	7,54	7,19	7,04	7,28
	Matriculades	109	109	74	44	46

	Accés per canvi d'estudis / total matrícula nou accés	21%	16%	14%	18%	11%
--	---	-----	-----	-----	-----	-----

Segons el Sistema d'Indicadors de Qualitat (SIQ) amb data d'octubre de 2015, la **taxa de graduació** de les dues primeres cohorts d'entrada mostra una consolidació entre el 35 i el 40% molt per damunt del 25% previst en la memòria del títol (25%), xifra que probablement experimentarà un descens per a la cohort del curs 2011/12, a manca de les dades definitives; aquesta dada correlaciona amb la **taxa d'abandonament** que, en general, se situa al voltant de la prevista (entre 40% i 48). L'evolució de la resta d'indicadors, però, és prou favorable, la qual cosa indica la vàlua dels estudiants que accedeixen al títol, com demostra la nota mitjana real d'accés dels estudiants, que es manté per damunt del 7. Així, la **taxa d'eficiència** per als dos darrers cursos es manté en el 90% i el 91%, superant notablement la mitjana fixada en la memòria, del 80%. La **taxa d'èxit** també ha experimentat una progressió de 5 punts percentuals en els dos darrers cursos, situant-se en el 93% per al curs 2014/15. Finalment, també ha evolucionat positivament la **taxa de rendiment**, que amb les dades disponibles per al curs 2014/15 és del 86%, 14 punts percentuals per sobre de la del curs 2011/12. El percentatge d'estudiants no presentats ha experimentat un descens progressiu i se situa dos punts per sota de la mitjana dels estudis de la Facultat. Les taxes obtingudes per a cada indicador, doncs, semblen adequades. És d'esperar que, les xifres elevades en les taxes d'eficiència, èxit i rendiment, ajudin a fer augmentar el nombre d'alumnes graduats respecte a les xifres que disposem sobre els estudiants que van iniciar el seu grau els anys 2010 i 2011.

Quant a la matrícula, la Facultat de filosofia i Lletres el curs 2015/16 ha adequat el nombre de places ofertes al nombre de places sol·licitades, ja que en els darrers quatre cursos s'havia constatat una reducció important en el nombre de matrícules de nou accés. Cal remarcar el descens de més del 50% de places matriculades en qüestió de tres cursos, en què s'ha passat de 109 matriculats de nous accés (2011 i 2012) a 74 (2013) i 44 (2014). Les dades del curs 2015/16 indicarien un fre al descens i una tímida recuperació. Aquest descens, que té un primer moment d'inflexió en el curs 2012/13, coincideix amb el curs en què les taxes de matrícula van augmentar un 60% a Catalunya.

Com succeeix en tota la resta de títols de la Facultat la nota mitjana dels estudiants de nou accés supera amb escreix la nota mínima requerida.

Grau en Llengua i Literatura Catalanes

Les taxes acadèmiques del títol es poden consultar a:

http://siq.uab.cat/siq_public/centre/101/titulacio/2500247/

TAXES	Cohort d'entrada			Memòria
	2009/10	2010/11	2011/12	
Graduació	50%	50%	13%*	40%
Abandonament	25%	33%	44%	25%
TAXES	Curs			Memòria
	2012/13	2013/14	2014/15	
Eficiència	97%	99%	88%	80%
TAXES	Curs			2014/15
	2011/12	2012/13	2013/14	
Rendiment	72,6%	73,54%	79,67%	79,52%
Èxit	83,25%	83,36%	89,57%	91,3%
No presentats	12%	11%	11%	13%

(*) Aquesta taxa és provisional pel que fa a la comparació amb la taxa prevista a la memòria. Amb els graduats de la cohort 2011/12 el curs 2015/16 (n+1) obtindrem la taxa definitiva de la cohort, comparable amb la taxa de graduació de la memòria

		A N Y				
		2011	2012	2013	2014	2015
PLACES	Ofertes	60	60	60	60	60
	Sol·licitades (1a opció)	23	13	10	11	13
	Mitjana nota d'accés	8,01	8,73	7,86	8,73	7,89
	Matrícules	28	17	12	11	14
	Accés per canvi d'estudis / total matrícula nou accés	4%	24%	8%	36%	29%

La **taxa de rendiment** de la titulació és del 79,52%, molt pròxima a la del curs anterior, 79,67%, que ja era millor que la dels cursos precedents (73,54% el 2012, 72,6% el 2011 i 67,1% el 2010). D'altra banda, la **taxa de rendiment de nou ingrés**, del 84%, ha millorat sensiblement en relació amb el curs anterior (de 68,38%) i els precedents (70,5% el 2013 i 77,64% el 2012). L'evolució positiva d'aquesta dada és bon senyal, perquè una taxa de rendiment de nou ingrés elevada pot ajudar a fidelitzar els estudiants i a reduir-ne l'abandonament. La **taxa d'èxit**, que s'havia mantingut força constant al llarg dels quatre cursos previs (82,88% el 2010, 83,25% el 2011 i 83,36% el 2012 i 89,57 el 2013), ha experimentat un increment fins al 91% el 2014. Aquest increment de la taxa d'èxit és positiu, sobretot si tenim en compte que és força proper al manteniment en el nombre de crèdits **no presentats**: 13% el 2014 (en front del 11% el 2013, com el 2012), tanmateix superior a la mitjana de la Facultat de filosofia i Lletres. Pel que fa al nombre de crèdits no presentats, tot i que el percentatge és inferior al que hi havia hagut en altres cursos (la pitjor dada és el 19% de 2010), és lleugerament superior a la dels dos darrers anys. Caldrà estar-ne pendents i procurar establir mesures perquè es redueixi (vegeu el Pla de Millores).

Quant a les dues primeres cohorts la **taxa de graduació** ha estat del 50%, àmpliament superior a la previsió del 40% de la memòria de verificació del grau; tanmateix a partir de la dada provisional sobre la cohort de 2011/12 podria caure o aproximar-se a la dada prevista. La **taxa d'abandonament** ha experimentat un augment progressiu que l'allunya cada vegada més de la xifra prevista a la memòria de verificació del grau. És, doncs, una situació preocupant i caldrà estudiar-ne les causes (vegeu Pla de Millores). La **taxa d'eficiència** és alta, del 88%, però ha baixat en relació amb la de l'any anterior del 98,63%. Amb tot, supera de llarg la taxa d'eficiència de referència de la memòria, que és del 80%.

Els alumnes de nou accés el curs 2014-2015 va ser 11, una xifra preocupantment baixa, No obstant això, és important remarcar que tots són de primera opció i que el nombre de matrícules el curs 2015-2016 no ha estat tan baix: 14 (13 dels quals de primera opció). La constant inadequació de l'oferta a la demanda de places de nou accés ha portat la Facultat a demanar a la DGU una disminució de places de cara al curs 2016/2117 que, d'ésser-nos concedida, se situaria en 40, nombre mínim permès per la DGU.

També cal destacar que si bé la nota de tall és de 5, donat que l'oferta universitària en aquesta àrea és molt alta, la nota mitjana d'entrada d'estudiants de nou accés el 2015 ha estat de 7,89. Es treballa per aconseguir més matriculats, però queda clar que cal intensificar els esforços i les estratègies per aconseguir més estudiants (vegeu les mesures proposades al Pla de Millores). Després d'analitzar detingudament les causes de la baixa de matrícula des del 2012, s'ha vist que la presència dels estudis de llengua i literatura catalanes

en cinc de les universitats públiques i en la UOC, és la causa principal de la dispersió dels estudiants interessats. A això cal afegir que la nostra facultat ha ofert fins el 2105-16 quatre títols de graus combinats en què intervenen les matèries de filologia catalana, alguns dels quals amb força èxit. Es tracta dels graus d'Estudis de català-anglès, de català-espanyol, de català-clàssiques i de català-francès, que registren xifres d'entrada pròpies, però que procuren més estudiants a les classes de les assignatures del grau simple

A diferència d'altres títols de la Facultat, el percentatge d'estudiants que accedeixen al títol per canvi d'estudis, no el considerem significatiu perquè està fet sobre un nombre absolut reduït.

Grau en Llengua i Literatura Espanyoles

Les taxes acadèmiques del títol es poden consultar a:

http://siq.uab.cat/siq_public/centre/101/titulacio/2500248/

TAXES	Cohort d'entrada			Memòria
	2009/10	2010/11	2011/12	
Graduació	31%	43%	23% ^(*)	40%
Abandonament	49%	43%	49%	35%
TAXES	Curs			
	2012/13	2013/14	2014/15	Memòria
Eficiència	95%	97%	90%	80%
TAXES	Curs			
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Rendiment	65,06%	76,09%	78,39%	78,9%
Èxit	80,51	86,24%	85,97%	86,65%
No presentats	19%	11%	9%	9%

(*) Aquesta taxa és provisional pel que fa a la comparació amb la taxa prevista a la memòria. Amb els graduats de la cohort 2011/12 el curs 2015/16 (n+1) obtindrem la taxa definitiva de la cohort, comparable amb la taxa de graduació de la memòria

		A N Y				
		2011	2012	2013	2014	2015
PLACES	Ofertes	60	60	60	60	60
	Sol·licitades (1a opció)	48	51	25	24	34
	Mitjana nota d'accés	7,39	7,74	7,85	6,75	7,95
	Matriculades	60	60	28	25	56
	Accés per canvi d'estudis / total matrícula nou accés	27%	15%	21%	24%	14%

Segons el SIQ, i a manca de les dades definitives relatives al curs 2014/15, la **taxa de graduació** de les primeres cohorts de la titulació es manté de forma desigual al voltant de la fixada en la memòria (40%). La **taxa d'abandonament** ha estat sempre més alta de la prevista a la memòria. Atès que ambdues magnituds estan clarament relacionades i que la taxa d'abandonament s'ha d'atacar en els primers cursos, la titulació preveu intensificar les mesures de seguiment i tutorització dels estudiants per tal de millorar el seu rendiment i així evitar l'elevat índex d'abandonament a primer curs (vegeu les mesures proposades en aquest sentit al Pla de Millores). Contràriament, la **taxa d'eficiència** per al curs 2014/15 és del 90% (molt superior a la fixada a la memòria, del 80%). La **taxa d'èxit** per al curs 2014/15 és del 86,65%, dins la forquilla comuna en la resta de

títols de la Facultat. Finalment, la **taxa de rendiment**, amb les dades disponibles per al curs 2014/15 se situa en el 78,9%, també ajustada a la memòria. Com es pot valorar, les taxes obtingudes per a cada indicador, excepte la d'abandonament (i la que li és associada, de graduació), són adequades. El nombre d'estudiants matriculats ha coincidit habitualment amb el nombre de places ofertes per la titulació (60), tot i que va experimentar una notable davallada als cursos 2012-2013, 2013-2014, sense que n'haguem pogut esbrinar les causes; tanmateix, les dades del curs 2014-2015 indiquen que s'ha recuperat el nombre originari, després d'aplicar diferents estratègies de difusió del estudis, que es continuaran implementant de manera preventiva. La taxa de no presentats se situa per sota de la mitjana de la Facultat de Filosofia i Lletres.

És de remarcar que la nota mitjana dels estudiants de nou accés és 3 punts més elevada (8) que la requerida pel sistema (5), la qual cosa s'interpreta com un índex de l'interès dels estudiants per cursar aquests estudis; és per això que considerem que la taxa d'abandonament hauria de disminuir sobretot a primer curs. Un altre indicador de l'interès que suscita el títol, el trobem en el percentatge d'estudiants de nou accés provinents d'altres estudis, que en alguna cohort ha superat el 25%.

Grau Musicologia

Les taxes acadèmiques del títol es poden consultar a:

http://siq.uab.cat/siq_public/centre/101/titulacio/2500240/

TAXES	Cohort d'entrada			Memòria
	2009/10	2010/11	2011/12	
Graduació	42%	53%	38% ^(*)	40%
Abandonament	37%	29%	35%	25%
TAXES	Curs			Memòria
	2012/13	2013/14	2014/15	
Eficiència	97%	95%	93%	80%
TAXES	Curs			Memòria
	2011/12	2012/13	2013/14	
Rendiment	77%	87%	83%	84%
Èxit	90%	95%	92%	91%
No presentats	14%	8%	10%	8%

^(*) Aquesta taxa és provisional pel que fa a la comparació amb la taxa prevista a la memòria. Amb els graduats de la cohort 2011/12 el curs 2015/16 (n+1) obtindrem la taxa definitiva de la cohort, comparable amb la taxa de graduació de la memòria

		A N Y				
		2011	2012	2013	2014	2015
PLACES	Ofertes	60	60	60	60	60
	Sol·licitades (1a opció)	100	78	71	66	59
	Mitjana nota d'accés	8,21	8,18	7,71	7,44	7,21
	Matriculades	70	60	60	54	63
	Accés per canvi d'estudis / total matrícula nou accés	16%	17%	18%	17%	11%

Segons el Sistema d'Indicadors de Qualitat (SIQ), les taxes de la titulació de Musicologia al llarg dels darrers anys ofereixen una perspectiva satisfactòria: la **taxa de graduació** s'ha situat en les dues primeres cohorts per sobre de la previsió de la memòria del títol (40%), tendència que continuarà, d'acord amb la dada provisional referida a la darrera cohort de 2011/12 (38%). En paral·lel la **taxa d'abandonament** (29%) és molt desigual i ha oscil·lat entre el 37% (2009/10) i el 29% (2010/11), recuperant un 35% (2011/12), xifres totes

prou allunyades de la la prevista a la memòria (25%); això ens situa en la necessitat d'un doble replantejament: d'una banda, millorar el perfil d'ingrés de nous alumnes mitjançant la impartició de cursos propedèutics previs a la matrícula i, d'altra, continuar amb la millora progressiva dels perfils formatiu i continguts acadèmics de les assignatures específicament musicals de 1er curs (vegeu Taula de propostes de millora).

A la memoria del Grau en Musicologia s'havia calculat una previsió d'abandonament inferior a les xifres resultants. Els càlculs es basaren en unes dades que es contrastaren amb les obtingudes en l'anterior Pla d'Estudis vigent que corresponia a una titulació de segon cycle.

L'anàlisi de l'abandonament actual –d'un 35% el 2011– ens porta a dues reflexions. La primera d'elles ha de partir necessàriament de la diferència bàsica entre l'actual Pla d'estudis de Grau i el model anterior. Abans d'aquesta reforma els estudis de Llicenciatura en Musicologia, a la UAB, introduïen una prova d'accés per als estudiants que s'hi volien matricular. El procés de selecció es contemplava en el BOE, emmarcat en la legalitat vigent. En aquella prova de nivell es valoraven aquests requisits dels candidats:

- a) capacitats de lectura musical
- b) coneixements d'harmonia
- c) capacitats d'anàlisi auditiva.

Els nivells que s'exigien es corresponien amb els mínims establerts als continguts i objectius dels darrers cursos de Grau Mig d'estudis musicals reglats. Això vol dir que la totalitat dels estudiants que accedien a Musicologia, fins el curs 2009, posseïen una formació musical d'un nivell més alt d'allò que habitualment assoleix un estudiant que ha superat l'E.S.O. En aquells moments, la taxa d'abandonament era notablement inferior a l'actual. Creiem, doncs, que la desviació que s'ha produït envers les previsions inicials pot respondre al fet que els coneixements de llenguatge musical dels estudiats ingressats a Musicologia era més alt. En l'entorn de les antigues llicenciatures de Musicologia, moltes universitats de la resta de l'Estat havien deixat de fer la prova d'accés. La UAB va optar per demanar uns mínims de llenguatge musical acreditat. Entenem que és impossible parlar sobre música si no es tenen unes eines de llenguatge tècnic suficients.

El sistema d'accés a l'actual Grau de Musicologia no preveu una Prova d'Aptitud Personal, reservada només a unes poques titulacions. Tot i així, la informació que es facilita des de la web de la Universitat aconsella "tenir uns coneixements de llenguatge musical i harmonia equiparables als del grau mitjà de música que s'imparteix als conservatoris i escoles de música. Tot i que el nivell esmentat no és una condició prèvia a la matriculació, els coneixements són necessaris per a superar amb èxit els crèdits de les matèries tècniques troncales que s'imparteixen a la titulació".

El fracàs i l'abandonament d'estudiants ja havia estat detectat des de les primeres promocions que cursaren el Grau en Musicologia. En fer una anàlisi acurada de les assignatures del nostre pla d'estudis, i dels seus resultats acadèmics, s'ha constatat que les matèries amb menys taxa d'èxit han estat durant l'any 2014: a) assignatures de caràcter transversal [Història Medieval (57% dels estudiants), Història Contemporània (33%), Expressió Escrita en Llengua Catalana (52%)] i b) assignatures de caràcter específic [Notació II (65%), Estètica de la música II (57%), La música del barroc (70%), La música medieval (71%), Llenguatge Musical II (75%)]. La comparació amb altres cursos acadèmics –el 2011, o el 2009– mostra que de les assignatures específiques, el Llenguatge Musical I i II tenen unes taxes d'èxit que fluctuen entre el 71 i el 80%; la Música medieval es situa entorn el 58%; la Notació I i II, entre el 65% i el 70%.

Així, s'observa l'existència d'una taxa d'èxit molt baixa en assignatures que no estan impartides des del Departament d'Art i de Musicologia. Aquesta taxa, però, fluctua molt per circumstàncies alienes al Departament d'any en any. Una de les mesures que s'han adoptat per a corregir-ho ha estat intensificar el contacte previ des de la Coordinació del Grau de Musicologia amb els coordinadors dels Graus d'Història, o Filologia Catalana per a poder modular els continguts i procediments demanats als estudiants que es matriculen en matèries pròpies d'altres disciplines, però que alhora són fonamentals per a la seva formació global en Musicologia.

Pel que fa a l'abandonament en matèries pròpies del Grau en Musicologia s'han adoptat diverses accions. D'entrada, cal considerar que un segment dels estudiants accedeixen al Grau sense una formació prèvia suficient, tant per a superar amb èxit les matèries propedèutiques com són Llenguatge Musical I i II, com per afrontar matèries més complexes –tant des del punt de vista de les exigències de context històric, com de tècnica de llenguatge musical– cas de la Notació I i II, i la Música medieval. Per posar-hi remei s'han adequat

els continguts de Llenguatge Musical I i II, i s'han incrementat les sessions de tutorització. En el darrer curs acadèmic s'ha introduït un canvi prou important, en reduir la ratio professor/alumne a la matèria de Llenguatge Musical I: són dos els professors que atenen l'assignatura. Encara és d'hora per a valorar els resultats d'aquesta intervenció, tot i que creiem que serà positiva.

Per altra banda, val a dir que en els darrers cursos s'han millorat unes altres xifres del Grau. El rendiment ha passat de representar un 74% al 2009, per a ser d'un 83% al 2015. El nombre d'estudiants no presentats ha passat d'un 15% al 2009, a un 7% al 2015, és a dir, s'ha reduït a la meitat. També s'ha reduït sensiblement la taxa d'estudiants que no superen les assignatures. Aquestes dades són un contrapès a l'abandonament.

Hi ha encara una altra reflexió. Entre 2009 i 2011 va accedir al grau un percentatge d'estudiants que no van poder superar els primers cursos de Llenguatge Musical, els quals haurien necessitat, un nivell de coneixements previs més gran, que no es podia solucionar des d'estudis universitaris. Aquesta desviació entre la previsió i la taxa verificada s'havia produït també en altres Graus que procedien d'estructures pròpies d'estudis de Llicenciatura.

És imprescindible també una consideració encara més important, i que no és fàcil de reconduir a curt termini. La mitjana d'edat dels estudiants del Grau en Musicologia és de 21 anys, el 2015, superior en un o dos anys a la mitjana habitual en altres estudis de la UAB tant de Ciències de la Salut i Experimentals com de Ciències Socials i Humanes. Això és degut que un important grup d'estudiants del Grau en Musicologia hi accedeixen després d'acabar estudis Superiors al Conservatori, o després de cursar un títol en Educació.

Alhora, un percentatge significatiu dels estudiants de Musicologia exerceixen docència per les tardes, en escoles de Música i d'altres centres d'ensenyament musical. Sabem que força d'ells trobaren feina puntual en escoles de música de Grau Mig, o Superior –les quals tenen docència pels matins–. Aquesta dedicació explica que la mitjana d'edat sigui sensiblement més gran en comparació amb altres titulacions. Aproximadament un 20% dels nostres estudiants tenen més de 24 anys. Si observem la fluctuació de la mitjana d'edat entre 2009 i 2015, veiem que sempre s'ha oscil·lat entre els 20 anys –el mínim– o els 22 anys –durant dos anys seguits– pels estudiants de nou ingrés.

Cal considerar que la crisi econòmica va colpir d'una manera especialment dura els ensenyaments artístics. Força escoles de música reduïren grups, molts grups de cambra i petites orquestres van desaparèixer o es trobaren amb una activitat reduïda. És comprensible, doncs, que a partir del 2010 alguns estudiants prioritzessin la consecució d'un treball, encara que això els obligués a ralentitzar o demorar un o dos anys l'acabament els estudis de Grau.

Introduir modificacions per evitar aquest abandonament no és fàcil. En primer lloc perquè atès el nombre de docents en actiu a Musicologia no podem desdoblar assignatures en horaris de matí/tarda. Segon, tot i no tenir estudis al respecte, creiem que un percentatge dels estudiants es tornen a matricular quan la seva situació laboral canvia. Aquesta serà una de les qüestions que caldrà considerar en els cursos propers, i trobar propostes que puguin pal·liar l'abandonament real, més enllà de les que ja s'han introduït i que han aconseguit disminuir-lo en els dos darrers cursos acadèmics, i alhora millorar altres taxes de rendiment i d'èxit.

La **taxa d'eficiència** per al curs 2014/15 és del 93% -per sobre del 80% previst a la memòria– i les **d'èxit** (91%) i **de rendiment** (84%) són molt favorables, com és reflecteix també en l'escàs percentatge de **alumnes no presentats** (8%), que, de fet, està molt per sota de la mitjana de la Facultat (11%) i ha experimentat una davallada gairebé constant des del curs 2009/10, quan se situava en el 15%.

Per últim, caldria comentar que el número d'alumnes de nou ingrés, sobre una oferta constant de 60 places, presenta una ocupació mitjana, en els quatre últims cursos, d'un 102%, tot i una lenta davallada de matrícules totals (54 per al curs 2014/15), que, en el curs 2015/16, ha gaudit d'una recuperació significativa (63). Aquesta situació es completa amb una normalització progressiva de la relació entre nombre de matrícules i de sol·licituds en primera opció –un cop estabilitzada la informació pública sobre el grau i la difusió adequada de les seves característiques i requeriments entre l'alumnat potencial– i amb l'existència d'una nota mitjana d'accés que, malgrat una davallada sostinguda, se situa per al curs 2014/15 en 7,44, gairebé dos punts i mig per sobre de la nota de tall establerta (5,06).

Diagnosi de conjunt de les dades

Hem de tenir present que, a nivell global i segons dades del curs 2014/2015 proporcionades per l'informe *Las universidades españolas. Una perspectiva autonómica*. 2015, elaborat per la Fundació Conocimiento y Desarrollo, per a la Universitat Autònoma de Barcelona la taxa d'ocupació dels graus era del 91,3% (que es refereix a la ràtio matrícula/oferta i serveix per valorar si la universitat pot cobrir les places que ofereix), la taxa de preferència del 126,7% (que calcula la ràtio demanda/oferta i valora el percentatge de l'oferta que es cobriria amb estudiants que volguessin cursar els graus en primera opció) i la taxa d'adequació del 86,6% (entesa com la relació percentual entre la matrícula de nou ingrés en primera opció per preinscripció i la matrícula total de nou ingrés per preinscripció). Aquestes taxes permeten una valoració general de partida força positiva, que deixa clara l'eficiència productiva del sistema i l'alt nivell de demanda dels ensenyaments programats a la Universitat Autònoma.

Quant als títols organitzats per la facultat de Filosofia i Lletres podem afirmar algunes constants:

1. Les taxes d'eficiència, de rendiment i d'èxit se situen en uns percentatges satisfactoris i, en la majoria de casos, millors dels previstos en la memòria inicial.
2. Després de vuit cursos d'implementació dels títols cal adequar l'oferta de places a la demanda real sostinguda, cosa que s'ha iniciat en el curs 2015/16 (Història de l'Art) i continuarà en el 2016/17 (Geografia, Llengua i Literatura Catalanes, Filosofia). En el cas dels Estudis de Llengua i Literatura Catalanes s'afegeix el fet de la sobreprogramació existent en el sistema universitari català.
3. La nota mitjana d'accés als títols sempre és considerablement més elevada (entre 2 i 3 punts) que la requerida pel sistema universitari. Això, que és un indicatiu de l'interès dels estudiants, hauria de comportar una taxa d'abandonament menor de la registrada, i sobre tot a primer curs.
4. Val a dir que una part d'aquest abandonament és imputable a les condicions econòmiques amb què s'han gravat els estudis a Catalunya des del curs 2012/13, amb un augment del 60% de les taxes universitàries.
5. Una altra part de l'elevada taxa d'abandonament és imputable a la divergència entre les expectatives generades pel títol en els estudiants de secundària i la realitat amb què es troben en iniciar-los. Aquesta causa és clara en estudis com els de Filosofia, Musicologia i Estudis Clàssics, que requereixen unes capacitats personals i un nivell de coneixements previs als quals difícilment es pot posar remei en pocs mesos.
6. La taxa de graduació va íntimament lligada a la d'abandonament, per tant les mesures a prendre s'han de focalitzar en aquest darrer problema.
7. Les dades referides als estudis filològics s'han de relacionar amb les dels graus combinats en filologia, les quals contribueixen a millorar substantivament l'ús eficient dels recursos humans que la universitat hi destina.

3.6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

L'enquesta d'inserció laboral dels graduats, organitzada i centralitzada per AQU, es fa cada 3 anys. L'última edició és la de l'any 2014 i correspon als titulats (llicenciatura / enginyeria / diplomatura / enginyeria tècnica) en el curs acadèmic 2010-11. Així doncs, no es disposa de dades de titulats de graus. Tanmateix, els graus que provenen o són propers a titulacions anteriors, poden utilitzar els resultats d'aquestes últimes.

A l'[apartat d'enquestes d'inserció laboral](#) del web de la UAB, està disponible l'informe agregat de l'edició del 2014 d'aquesta enquesta i també l'informe per a cadascuna de les titulacions enquestades.

També es pot consultar [l'estudi d'inserció laboral](#) des de la perspectiva de l'afiliació a la Seguretat Social elaborat pel MECD.

Cap titulació de grau disposa d'enquesta d'inserció laboral perquè l'última (edició 2014) va enquestar a titulats al curs acadèmic 2010-11, moment que els graus s'estaven implantant i no havien generat graduats. Tanmateix, per als graus que provenen o són propers a titulacions anteriors ens seran útils els resultats d'aquestes titulacions.

La següent taula recull els valors d'alguns indicadors com la taxa d'ocupabilitat i l'adequació de la formació rebuda, en relació a algunes variables seleccionades de l'enquesta, de totes les titulacions de la Facultat de Filosofia i Lletres que disposaven de llicenciatures similars en el moment de fer les enquestes.

		GASC	GEA	GEC	GF	GGOT	GH	GHA	GLLC	GLLE	GM	GEF*	GH*	Mitjana Facultat
% Taxa ocupació		71,0	93,6	88,9	61,9	75,0	67,8	65,4	57,14	80,0	91,7	87,5	92,3	77,7
Requisits per a la feina actual (%)	Titulació específica	16,13	56,7	55,6	11,1	15,4	26,4	21,7	66,7	60,0	14,3	37,5		34,7
	Titulació univ.	38,7	3,3	11,1	27,7	7,7	9,4	17,4	16,7	10,0	35,7	12,5	30,8	18,4
	Requerida formació univ.	9,7	6,7		16,7	3,9	1,9	8,7					7,7	7,9
	No requerida formació univ.	32,3	26,7	33,3	33,3	69,2	58,5	43,5	16,7	20,0	28,6	37,5	23,1	35,2

Els valors següents vénen donats sobre una escala d'1 a 7.

Formació teòrica	Nivell obtingut	5,5	5,6	5,6	4,81	5,0	5,4	5,4	4,6	5,9	5,9	5,5	4,8	5,3
	Utilitat per la feina	3,4	4,7	3,3	3,3	3,1	2,9	2,9	3,5	4,7	4,0	4,1	3,9	3,7
Formació pràctica	Nivell obtingut	4,3	4,3	3,3	3,1	3,9	2,6	3,2	2,9	4,0	3,5	4,0	3,1	3,5
	Utilitat per la feina	3,4	4,1	2,7	2,8	3,4	2,7	2,7	3,3	4,4	2,9	3,7	2,9	3,3

Els valors següents vénen donats sobre una escala d'1 a 7.

Competències instrumentals	Informàtica	Nivell obtingut	4,1	3,1	2,2	2,4	3,4	3,2	2,8	3,0	3,3	2,3	2,9	2,5	2,9
		Utilitat per la feina	5,3	5,1	4,6	4,1	4,8	4,2	5,3	4,2	4,9	5,2	4,9	4,2	4,7
	Idiomes	Nivell obtingut	2,3	6,7	2,7	2,5	3,1	2,9	2,7	3,9	3,4	2,3	6,6	3,2	3,5
		Utilitat per la feina	3,8	6,6	4,6	4,3	4,2	3,5	5,2	4,2	4,1	4,4	5,1	4,7	4,6
Competències interpersonals i de gestió	Gestió	Nivell obtingut	4,7	4,4	4,1	3,7	4,3	3,6	4,1	3,6	4,8	4,3	4,3	3,4	4,1
		Utilitat per la feina	5,6	5,0	5,2	5,7	5,2	4,5	5,5	4,0	5,7	5,6	4,8	3,9	5,1
	Expressió oral	Nivell obtingut	4,3	5,8	4,3	4,4	4,5	4,1	4,0	4,1	4,7	4,2	4,4	4,9	4,5
		Utilitat per la feina	4,8	6,5	5,6	5,2	5,2	4,1	5,8	4,5	5,1	6,0	4,8	4,9	5,2
	Comunicació escrita	Nivell obtingut	5,2	6,3	5,3	5,6	4,7	5,0	5,0	5,7	6,2	4,8	4,9	5,3	5,3
		Utilitat per la feina	4,9	5,7	5,6	4,7	4,2	3,8	5,3	5,2	5,3	5,7	4,3	4,5	4,9
	Treball en equip	Nivell obtingut	5,2	4,7	3,1	3,1	5,4	4,1	4,2	3,3	3,8	4,1	5,5	4,4	4,2
		Utilitat per la feina	5,6	4,8	4,1	4,6	5,2	4,7	5,0	4,3	4,6	5,7	5,4	4,2	4,9
	Lideratge	Nivell obtingut	3,4	3,1	2,2	2,4	4,0	2,9	3,2	1,9	3,6	3,0	3,4	2,5	3,0
		Utilitat per la feina	4,7	4,6	3,9	4,4	4,7	3,8	4,4	2,8	4,6	4,7	3,8	3,3	4,1
Competències cognitives	Resolució de problemes	Nivell obtingut	4,2	4,2	4,2	4,3	5,1	3,7	6,7	3,4	4,7	4,0	4,5	3,5	4,4
		Utilitat per la feina	5,7	5,5	5,3	5,5	5,7	5,0	5,4	4,3	5,7	6,0	5,0	3,9	5,3
	Nivell obtingut	4,5	4,0	4,0	3,7	4,4	3,6	4,2	3,9	4,7	3,9	4,3	3,5	4,1	

	Presa de decisions	Utilitat per la feina	5,6	5,3	4,9	5,2	5,7	4,6	5,9	4,0	5,1	5,9	4,9	4,0	5,1
		Nivell obtingut	4,3	4,8	2,7	4,8	4,5	4,1	4,7	3,6	4,3	3,8	4,5	4,1	4,2
	Creativitat	Utilitat per la feina	5,2	5,3	3,9	4,6	4,5	3,9	5,4	5,2	5,6	5,7	4,0	4,2	4,8
		Nivell obtingut	6,1	5,1	5,0	6,0	5,6	6,1	5,4	5,0	6,1	5,9	4,4	5,2	5,5
	Pensament crític	Utilitat per la feina	5,1	4,7	5,1	3,9	4,8	4,1	5,4	4,8	5,1	5,1	4,4	4,1	4,7
		Nivell obtingut													

*Els graus equivalents de les llicenciatures de Francès (EF) i d'Humanitats (GH) no s'acrediten, però aquestes dades permeten completar les xifres de les titulacions de la Facultat.

Cal insistir en primer lloc que l'enquesta d'inseserció s'ha elaborat a partir d'enquestes realitzades a egressats del curs 2010-11. Han transcorregut 6 cursos i entremig hi ha hagut un canvi important de pla d'estudis que ha comportat el pas de llicenciatures a graus, amb modificacions estructurals considerables en la majoria de graus.

Dit això, el recull de dades de les llicenciatures de la Facultat de Filosofia i Lletres ofereix algunes dades que poden resultar d'interès. El percentatge d'ocupació en la majoria de titulacions és elevat. La mitjana és de gairebé el 80% i entre les titulacions que s'acrediten destaquen les d'Estudis clàssics i Estudis Anglesos (totes dues gairebé arriben al 90% d'ocupabilitat).

Pel que fa a l'adequació del lloc de treball en relació a la titulació cursada, el percentatge de titulats que treballen en un lloc on es requereix la titulació que han cursat no és gaire elevat (mitjana de la facultat 35%) i en un lloc que requereix alguna titulació universitària també és baix (mitjana aproximadament el 18%). En canvi el percentatge de titulats que ocupen un lloc que no requereix titulació universitària és del 36%. Aquest fet està relacionat amb el tipus de titulacions de la Facultat de Lletres i al fet que no estan directament relacionades a una professió concreta. És d'esperar que amb el debat obert sobre la importància de les humanitats, aquestes esdevinguin un pilar en el procés formatiu de la població i aconseguim invertir la tendència de manera que titulats en arts, humanitats i en ciències socials tinguin una demanda creixent en la societat. Els exemples de Harvard, on els titulats en humanitats tenen una molt bona sortida professional, o del MIT de Massachusetts, on el 25% dels crèdits de les titulacions són en matèries d'arts, humanitats o ciències socials, poden ajudar a posar en valor aquestes titulacions.

També cal situar aquestes dades en el seu context social, un context on la crisi econòmica i la precarització del món laboral fan que la recerca de feina, per a la majoria de titulats. Aquesta crisi ha afectat especialment sectors on els titulats en ciències socials i humanitats acostumen a buscar feina: d'una banda, l'educació secundària, on el nombre de places públiques que es convoquen ha caigut dràsticament, i d'altra banda el món de la cultura (editorials, museus, fundacions, centres culturals) i de la comunicació. Cal afegir també l'augment del preu dels màsters professionalitzadors als quals alguns dels nostres alumnes es dirigeixen per millorar la seva formació, i que s'han fet inaccessibles per als estudiants que procedeixen de famílies amb menys recursos.

Pel que fa al nivell de formació teòrica la Facultat obté una bona puntuació, 5,4 sobre 7, una nota superior al que es requereix per la feina (3,6 de mitjana). Si ens fixem amb la puntuació de la formació pràctica, la Facultat obté un 3,4 de mitjana i es requereix un 3,2.

Finalment, pel que fa a l'adequació de les competències instrumentals, les interpersonals i de gestió, i les cognitives, les competències instrumentals, les puntuacions obtingudes, per norma general estan per sota de les requerides pel lloc de treball que ocupen. Val a dir, però, que en tots els casos la puntuació obtinguda per la competència del pensament crític és alta (5,5 de mitjana) i se situa per sobre del valor obtingut referent a la utilitat que té per la feina (4,8).

A continuació les diferents titulacions comenten els indicadors que han considerat més rellevants.

Grau d'Antropologia Social i Cultural

Seria molt important disposar de més informació sobre aquesta qüestió. Com a primera exploració, un grup d'alumnes del nostre grau va elaborar una enquesta durant el curs 2014-15, tot i que van obtenir uns resultats

encara no prou significatius (37,5%) dels graduats el 2013-14: dels casos analitzats, les dues tercers parts tenien feina, i dels qui treballaven, una mica més de la meitat afirmaven que en la seva feina podien fer aportacions des de la disciplina antropològica. (veure resultats de l'enquesta).

Taxa d'ocupació

La taxa d'ocupació, del 70,97%, és millorable i està un xic per sota de la mitjana d'estudis d'humanitats de la UAB, i es troba per sota d'altres llicenciatures en antropologia, en especial de la UB (92%).

Taxa d'adequació

Requisits per la feina actual

- Comparació amb titulacions similars a la UAB: en l'indicador de la "Titulació específica", la taxa està una mica per sota de la mitjana d'altres estudis de la UAB, però està per sobre de la mitjana en el cas de feines amb "Titulació universitària". L'índex de feines que no requereixen cap formació universitària està per sota de la mitjana. Per tant, entenem que la llicenciatura atorga capacitat per a feines amb titulació universitària, i cal millorar la inserció en feines que requereixen la titulació específica. Volem remarcar que un dels obstacles d'aquesta inserció és el caràcter jove de la disciplina antropològica a Catalunya en relació a d'altres estudis, i en especial el seu procés encara obert d'institucionalització i visibilització social.
- Comparació amb la mateixa titulació al SUC: quant a la "Titulació específica", la taxa és similar a la UB i la URV; en el cas de les feines amb "Titulació universitària" la taxa és similar a la UB, i inferior a la URV; i en feines on no es requereix formació universitària, la situació és similar a la URV, ambdues per sobre de la UB.

Mitjana de valoració de la utilitat de la formació teòrica i pràctica (nivell i adequació de la formació inicial)

- En relació a d'altres estudis de la UAB: el nivell de valoració de les competències acadèmiques es troba per sobre de la mitjana, especialment en el vessant pràctic; en gestió i informàtica la valoració se situa per sobre de la mitjana, i per sota de la mitjana pel que fa a idiomes; es troba en el fil de la mitjana en matèria de competències interpersonals i de gestió, amb una bona valoració del treball en equip; la valoració es manté en la mitjana pel que fa a les competències cognitives.
- Respecte les altres llicenciatures en Antropologia: pel que fa a les competències acadèmiques la valoració es manté en la mitjana, però destaca per sobre en el terreny de la formació pràctica. En les competències instrumentals, les valoracions són similars, però destaca per sobre en matèria d'informàtica. Els idiomes tenen una valoració insuficient a tots els estudis. Les competències de gestió també estan més ben valorades. La valoració de competències interpersonals i de les competències cognitives és similar a la mitjana.

Grau en Arqueologia

Actualment encara no hi ha dades oficials referents a la inserció laboral dels titulats en el Grau d'Arqueologia, possiblement degut a tractar-se d'uns estudis de nova implementació el curs 2009/2010. Tant l'informe de l'Oficina de Qualitat Docent (UAB). [Informe sobre la inserció laboral. Edició 2014](#) ni l'estudi de l'Agència per la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU) [Universitat i Treball a Catalunya 2014](#) es realitzen sobre les dades de la promoció 2010/2011. En el Grau d'Arqueologia de la UAB la primera promoció és de la del 2013/2014. De la mateixa manera, les dades d'inserció laboral de l'enquesta QEDU del MECD ([accessibles aquí](#)) tant sols remetent als antics estudis de llicenciatura.

Grau en Estudis Anglesos

Les dades d'inserció laboral del grau d'Estudis Anglesos corresponen a les de la llicenciatura de Filologia anglesa.

Taxa d'ocupació

La taxa d'ocupació dels egressats de la UAB és la més alta (93,55%) si la comparem amb la dels titulats en les altres universitats catalanes. Cal destacar que en general el percentatge mitjà de llicenciats en Filologia Anglesa amb inserció laboral és molt elevat (88,7).

Taxa d'adequació

El factor principal de contractació dels llicenciats per la UAB a la promoció 2010 és el seu nivell de coneixement d'idiomes. En general el nivell d'anglès dels egressats de la UAB és més alt que el de les altres universitats catalanes (6,71 sobre 7 quan la mitjana dels llicenciats en Filologia Anglesa a Catalunya és de 6,28). Pel que fa al nivell de coneixements teòrics la puntuació obtinguda és també superior (5,58 sobre 7) a la mitjana de Catalunya (5,26 sobre 7). EN canvi, el nivell de coneixements pràctics la puntuació és d'un 4, mentre que la mitjana de Catalunya és de 4,22. Malgrat tot, segons les dades de l'enquesta, el nivell de coneixement teòric i pràctic no és tant decisiu a l'hora de la contractació com ho és entre els estudiants d'altres universitats. Aquest fet, però, cal contrastar-lo amb altres dades on podem veure com la formació rebuda s'adequa molt més a la feina que obtenen els estudiants.

El percentatge de titulats que disposen de la titulació específica com a requisit per a la feina que realitzen és força elevat (56,7%) en relació als altres tipus d'ocupació que porten a terme.

Grau en Estudis Clàssics

En el cas dels Estudis Clàssics, les dades que podem fer servir són les referents a la Filologia Clàssica. I es desprenen algunes dades que val la pena de subratllar.

El 88,9% està treballant activament i el 55,6% ho fa en feines relacionades amb els seus estudis.

Pel que fa a les competències instrumentals, interpersonals i de gestió i cognitives adquirides, en general la puntuació està per sota de les requerides per la feina.

L'any 2014 el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport (MECD) va encetar el primer estudi d'inserció laboral dels egressats (cicles, graus, màsters universitaris i programes de doctorat) des de la perspectiva de l'afiliació a la Seguretat Social. Les dades dels llicenciats en Filologia Clàssica són a 2012: 44%, 2013 50% i 2014: 56%.

Grau en Filosofia

El primer que cal tenir en compte si analitzem les dades proporcionades per aquesta enquesta, és que es refereixen a un nombre molt baix d'estudiants. La població és de 34 i la mostra de 21 (9 homes i 12 dones). És important subratllar-ho, perquè quan es donen dades en tants per cent es pot perdre de vista que estem parlant d'un nombre d'alumnes molt petit.

D'aquests alumnes, 13 estan ocupats; 3 estan aturats amb experiència; 2 estan aturats sense experiència; i 3 estan inactius. Un 44,44 % treballen en feines relacionades amb l'educació i la recerca, mentre que la resta treballa en sectors diversos. Malauradament, l'enquesta no ofereix dades més concretes respecte del tipus d'ocupació exacta, una informació que ens resultaria força útil.

Respecte a l'adequació de les competències acadèmiques per a la feina que estan realitzant, trobem que l'adequació de la formació teòrica té una utilitat per a la seva feina valorada en 3,33 sobre 7, cosa que vindria a equivaldre a un aprovat ras. En el cas de la formació pràctica baixa fins a 2,83. Ara bé, cal destacar dades més positives. Quan els enquestats valoren la utilitat per a la seva feina de l'habilitat en resoldre problemes, la valoració puja a 5,5 sobre 7. La presa de decisions 5,17. La creativitat, 4,61. El pensament crític, 3,94. Justament, els estudis de filosofia estimulen en els alumnes aquestes habilitats de resoldre problemes, prendre decisions, la creativitat i l'esperit crític.

Al Departament de Filosofia de la UAB som prou conscients que aquestes dades d'inserció laboral no són del tot satisfactòries i que caldria esforçar-se per millorar-les. Per això, el curs 14/15 vam realitzar una *Jornada sobre les Sortides Professionals de la Filosofia*, a la qual vam convidar diversos ex-alumnes del Grau de diferents promoció que han trobat feines de qualitat, per tal que oferissin als alumnes informació i consells sobre com encarar la recerca de feina.

Si comparem les dades d'inserció laboral de Filosofia amb Humanitats, a la mateixa UAB, veurem que a Humanitats són lleugerament millors (cosa que resulta esperable donat que és un grau amb més formació pràctica), però només lleugerament, sense que hi hagi grans diferències.

Si comparem les dades d'inserció laboral dels titulats en Filosofia de la UAB i la UB, les dades també resulten similars. La mostra de la UB és més gran, perquè en aquesta universitat es matriculen i es graduen més alumnes que a la nostra (en aquest cas la població era de 100 i la mostra de 62), però els percentatges d'inserció laboral són similars. Si comparem el nombre d'estudiants ocupats, trobem que els graduats de la UAB ocupats són el 61,90 %, mentre que els graduats de la UB ocupats són el 58,06 %. També en el cas dels alumnes de la UB, trobem un 48,08 % d'alumnes treballant en educació i recerca, dada similar al 44,44 % en el cas de la UAB. La valoració de l'adequació de les competències adquirides per a la feina és també molt similar.

Grau en Geografia i Ordenació del Territori

Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació. Segons l'enquesta de 2004 (vegeu memòria del pla d'estudis) que mostrava la inserció laboral de la promoció d'alumnes de Geografia que van començar els seus estudis al curs 1999-2000, treballaven un 96%. A l'enquesta del 2014, la **taxa d'ocupació** per a la promoció 2010-11 (n= 28) hi ha un 75% de llicenciats/des ocupats, un 14% d'aturats amb experiència i un 11% d'inactius. Les xifres són molt semblants a les del conjunt dels altres graus de Geografia de Catalunya. Un 78% dels que tenen feina la tenen a temps complet i el tipus de contracte que tenen més és temporal (38%), fix (35%) i autònom (12%). La tipologia d'empresa en la que estan ocupats els llicenciats/es és del 81% en l'àmbit privat i 19% en l'àmbit públic.

La **taxa d'adequació** (nivell d'adequació de les competències acadèmiques) veiem que el nivell obtingut de formació teòrica és d'un 5 (tenint en compte que 1 és molt baix i 7 és molt alt) i de formació pràctica és d'un 4. Pel que fa a la **mitjana de valoració de la utilitat de la formació teòrica i pràctica**, veiem que baixa a 3.

Pel que fa a les competències instrumentals, interpersonals i de gestió i cognitives adquirides, en general la puntuació està per sota de la requerida per la feina. Només la comunicació escrita (4,7 respecte un 4,2), treball en equip (5,4 respecte un 5,2) i el pensament crític (5,6 respecte un 4,8) estan per sobre del requerit.

Grau en Història

Les fonts emprades per treballar aquest apartat són:

- *Universitat i treball a Catalunya. 2014. Estudi de la inserció laboral de la població titulada de les universitats catalanes*, Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, juliol de 2014. http://www.aqu.cat/doc/doc_14857668_1.pdf
- *Inserción laboral de los egresados universitarios. La perspectiva de la afiliación a la Seguridad Social. Primer Informe*. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, Estadísticas Universitarias, 2014. <http://www.mecd.gob.es/educacion-mecd/dms/mecd/educacion-mecd/areas-educacion/universidades/estadisticas-informes/estadisticas/insercion-laboral/Insercion-laboral-egresados-universitarios-.pdf>
- *Informe CYD 2014. La contribución de las universidades españolas al desarrollo*, Fundación Conocimiento y Desarrollo, 2014. <http://www.fundacioncyd.org/informe-cyd/informe-cyd-2014>
- *Las universidades españolas. Una perspectiva autonómica. 2015*. Fundación Conocimiento y Desarrollo, 2015. http://www.fundacioncyd.org/images/otrasPublicaciones/FCYD_PerspectivaAutonomica2015.pdf

Els nostres estudis se situen en una posició clau en el panorama de l'ensenyament superior. La Universitat Autònoma de Barcelona va aportar durant el curs 2013/2014 el 21,2% dels graduats del conjunt sistema universitari català; és la vuitena en egressats a nivell estatal. Les consideracions que hom pugui fer en aquesta memòria són aleshores bàsiques, però prou generalitzables.

Com a premissa, haurem de tenir en compte l'impacte de la crisi econòmica en els principals indicadors del mercat laboral. Si prenem com a punt de referència l'any 2008, que presentava els millors indicadors d'inserció dels últims tres lustres, s'ha donat fins a l'any 2015 un augment de l'atur de prop de 9 punts percentuals. Atesa una de les sortides professionals preferents del nostre grau d'Història, convé assenyalar també que la pèrdua d'ocupació en el sector públic ha arribat als 11 punts. La reducció de la contractació fixa ha estat de 10 punts percentuals i ha augmentat la temporalitat dels contractes. En general, s'ha experimentat un descens de la qualitat de la inserció laboral; és a dir, la proporció de persones graduades que realitzen funcions de nivell universitari. Aquesta dada és particularment dramàtica per als graduats en el camp d'Humanitats. Mentre que l'any 2014 un 78% de les persones enquestades per la Fundació Conocimiento y Desarrollo desenvolupaven tasques vinculades a un requisit de grau o llicenciatura universitàries, en el cas dels graus d'Humanitats aquesta xifra era només del 61%. I un 33% dels graduats en el camp d'Humanitats es trobaven en una situació professional de mínima adequació a la seva formació. No calia disposar de cap títol universitari per accedir al treball que desenvolupaven i les funcions que realitzaven tampoc requerien nivell universitari. En el cas dels graduats en Història, aquesta taxa era del 48%. Tot plegat, un context que caldrà tenir present en la lectura d'aquest apartat de la memòria.

No tot són constatacions negatives, però. En relació a l'ocupació, l'atur i la inactivitat l'any 2014, a nivell de Catalunya i amb informació referida a l'àrea disciplinar d'Humanitats, enfront de la mitjana d'ocupació de totes les titulacions situada en el 85%, el 76% dels graduats titulacions d'Humanitats treballaven tres anys després de finalitzar els seus estudis. En relació amb les dades de la EPA del primer trimestre de 2014 i per a la cohort demogràfica situada entre els 25-44 anys i que ens informen d'un percentatge d'ocupació del 77% per als titulats superiors (inclosos cicles formatius superiors i doctorat), és interessant constatar que els graus de l'àrea d'humanitats se situen en un bon nivell professionalitzador. D'una banda, es corrobora que a major nivell educatiu augmenten les taxes d'activitat i ocupació, disminueix la taxa d'atur i s'incrementa el salari mitjà. Tot i que, les taxes de desocupació (16%) i inactivitat (8%) dels titulats en graus d'Humanitats estan per sobre de les mitjanes del grau a Catalunya (11% i 4%, respectivament).

Segons les dades publicades pel MECD referides als llicenciats del curs 2009-2010, des de la perspectiva de l'afiliació a la Seguretat Social, els egressats de la titulació d'Història presentaven una taxa d'afiliació del 25,4% al primer any, del 34,1% al segon, del 38,7% al tercer i del 45% al quart any posteriors a la graduació. No són dades favorables. La titulació d'Història a nivell estatal està en el grup que presenta taxes d'afiliació més baixes quatre anys després de finalitzar els estudis. A més, se situa en les últimes posicions d'afiliació des del moment de finalització dels estudis. Juntament amb la titulació de filosofia i història de l'art, la taxa d'afiliació dels egressats d'història és de vint punts percentuals per sota de la mitjana. La comparativa entre la inserció laboral a tres anys vista del 76% a nivell de Catalunya (Humanitats) i de només el 39% a nivell espanyol (Història) resulta remarcable.

Si fem servir les dades de l'Agència Catalana de Qualitat Universitària, la comparació ara sí estricta entre titulats en Història a nivell espanyol i català, torna a ser favorable per al sistema universitari de Catalunya. En relació a la promoció 2010, un 61,5% dels graduats en Història a universitats catalanes estaven ocupats, mentre que la mitjana estatal només era del 45%. Pel que fa als graduats a la Universitat Autònoma de Barcelona, la xifra encara era més positiva, perquè arribava a una ocupació laboral de gairebé el 68%.

Aquesta elevada taxa d'ocupació, però, contrasta amb el perfil ocupacional que correspon a contractes de treball d'alta temporalitat (47% dels graduats catalans en Història de la promoció 2010, segons l'enquesta de 2014; i amb un 43% d'aquests contractes per períodes laborals inferiors a sis mesos). En el cas de la Universitat Autònoma de Barcelona, el perfil d'inserció laboral se situa en la mitjana catalana (un 49% de contractació temporal), mentre que el tant per cent de contractes inferiors a sis mesos és només del 35%.

Al llarg dels anys, ha guanyat pes el sector privat com a àmbit de destinació dels graduats d'Història de les universitats catalanes. Per a la promoció del curs 2010, el 71% dels graduats han trobat feina en l'empresa

privada. En el cas dels egresats del grau d'Història de la Universitat Autònoma de Barcelona, el percentatge d'inserció professional en el sector privat és del 79%.

A nivell agregat, la contracció econòmica ha tingut efecte sobre les perspectives i realitats laborals dels graduats en Història a escala del nostre campus i de la resta d'universitats catalanes i espanyoles. Tanmateix, el grau d'ocupació dels graduats catalans ha estat superior al de la mitjana estatal. Ara bé, compartint els aspectes més negatius de contractes d'alta temporalitat, baixa retribució i baix nivell d'adequació.

A grans trets, la situació del sistema universitari català mostra que sobre 14 competències transversals valorades en les enquestes dels anys 2005, 2008, 2011 i 2014, ha millorat la valoració dels graduats sobre la formació rebuda. Més d'un 70% dels enquestats escolliria la mateixa titulació cursada si haguessin de començar de nou. En el cas de les titulacions de l'àmbit d'Humanitats la satisfacció es demostra perquè, tot i presentar dificultats evidents d'inserció laboral dels seus graduats, gairebé un 73% dels enquestats repetirien els estudis. Les iniciatives endegades arran de l'adaptació a l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior no són alienes a aquesta evolució. Cal incidir, però, en que es reitera l'opinió que hi ha dèficits grans en les competències relatives a idiomes, presa de diccions, informàtica, lideratge i solució de problemes.

En el cas dels graduats d'Història, les dades concretes de la promoció de 2010 (enquesta de 2014 d'AQU) també es troben en aquesta línia. L'escala és d'1 (consideració molt baixa) a 7 (consideració molt alta):

	Formació teòrica		Formació pràctica	
	Nivell obtingut	Utilitat per a la feina	Nivell obtingut	Utilitat per a la feina
Història (UAB)	5,36	2,89	2,58	2,74
Història (Catalunya)	5,28	3,13	3,03	2,63

La diagnosi que podem fer és que la taxa d'adequació de les competències acadèmiques es considera alta pel que fa al nivell obtingut, en especial en la formació teòrica (un 5,36, que se situa per sobre de la mitjana catalana), mentre que la formació pràctica presenta un dèficit notable (2,58%). Tanmateix, si es pregunta per la utilitat dels coneixements de la formació universitària en relació a la inserció laboral efectiva, la mitjana de la UAB remunta fins al 3,03, equiparable a la mitjana catalana del 3,02. Són xifres baixes, però que hem de posar en relació amb el context social i econòmic del mercat de treball.

Grau en Història de l'Art

La taxa d'ocupació dels graduats en Història de l'Art de la UAB és del 65,38 % segons els resultats de l'enquesta d'inserció laboral de 2014 elaborada per l'AQU, valor similar al del mateix grau de la URV (64,71 %), 5,6 punts percentuals per sota del de la UB (70,97 %) i 8,2 per sobre del de la UdG (57,14 %), i es manté en una taxa d'ocupació semblant a la dels graus similars de la UAB, com ara el d'Història (67,80 %) o el de Filosofia (61,90 %). Hi ha una pèrdua de 17 punts percentuals en la taxa d'ocupació dels titulats en Història de l'Art del Sistema universitari de Catalunya (SUC) (65,38%) respecte les dades de l'enquesta de 2011 (82,14 %), descens que es detecta generalitzat a la majoria de títols (per exemple l'índex SUC de Filosofia passa del 77,17 del 2011 al 60,47 del 2014 o el d'Història ho fa del 71,11% del 2011 al 61,11 % del 2014) i que en les conclusions de l'enquesta d'inserció laboral de 2014 es relaciona amb l'impacte de la crisi <http://www.aqu.cat/estudis/graus/index.html#.Vus6WcePTVo>.

En relació a la taxa d'adequació, 17,4 % dels graduats en Història e l'Art per la UAB que treballaven al 2011 se'ls va requerir titulació universitària i un 21,7 titulació específica. Pel que fa al nivell de formació teòrica reben una puntuació de 5,4, respecte un 2,9 que es requereix per la feina, de la mateixa manera, la puntuació obtinguda de formació pràctica és superior (3,2) a la requerida (2,7).

De les cinc competències valorades com a més útils en l'informe de l'AQU de 2014 per desenvolupar la feina dels ocupats titulats, els graduats en Història de l'Art de la UAB milloren, assolint l'aprovat en les de Presa de

decisiones (2014:4,23 de 7/ 2011: 3,70/ 2008: 3,20), Treball en equip (2014:4,19; 2011: 4,07/ 2008: 3,77), Capacitat de gestió (2014:4,12 ; 2011: 3,52/ 2008: 3,07) i Expressió oral (2014:4; 2011: 4,2; 2008: 3,7). Cal incidir en la competència de Resolució de problemes, que si be es nota una millora (2014:3,65; 2011: 3,50/ 2008: 3,37) està lluny de la mitjana de 5 d'utilitat valorada. També cal millorar la formació en les capacitats de Lideratge (2014:3,19; 2011: 3,07; 2008: 2,63) i en les transversals d'Idiomes (2014:2,65; 2011: 2,67; 2008: 2,50) i d'Informàtica (2014:2,77; 2011: 2,04; 2008: 2,27), que en l'informe de l'AQU de 2014 s'inclouen en el grup de les més deficitàries en la majoria de titulacions (exemple Informàtica 20014 Història de l'Art-SUC: UAB=2,77; UB=2,76; UdG=2,52; Història UAB = 3,20; Filosofia UAB = 2.43). Respecte a totes elles ja es segueixen plans de millora, l'avenç dels quals es detecta en els índex creixents recollits en els informes d'inserció laboral des de 2008. Aquests plans inclouen activitats docents destinades a fomentar la pràctica de les competències en les que detectem problemes, com ara la previsió i supervisió de treballs en grup, les exposicions orals a classe, l'ús de la informàtica per a la resolució dels exercicis i la programació d'assignatures en anglès, posada en pràctica aquest curs acadèmic 2015/16 (vegis les evidències d'avaluació del punt 6.2).

Grau en Llengua i Literatura Catalanes

El percentatge d'ocupació dels titulats en Filologia Catalana no va ser molt elevat l'any en que es van fer les enquestes, d'un 57,1%. En canvi el percentatge d'ocupats que requereixen la titulació específica pel lloc que ocupen és força elevat, d'un 66,7%.

Pel que fa al nivell de formació teòric obtingut és superior (4,6) al relacionat amb la utilitat que té per la feina (3,5), en canvi, aquesta dinàmica s'inverteix en el nivell de formació pràctica (2,9 respecte un 3,3).

Pel que fa a les competències instrumentals, interpersonals i de gestió i cognitives adquirides, en general la puntuació està per sota de la requerida per la feina. Només la comunicació escrita (5,7 respecte un 5,3) i el pensament crític (5 respecte un 4,8) estan per sobre del requerit.

A l'Annex A4 "Persones graduades que desenvolupen funcions de direcció en el seu lloc de treball per subàrees disciplinàries", s'especifica que un 11,72% en Filologies Catalana i Castellana ocupen aquestes funcions.

Pel que fa a la taxa d'ocupació (Annex A7) segons àrees subdisciplinàries, cal destacar que les Filologies van tenir una taxa d'ocupació del 84,14% l'any 2011 i del 83,70% l'any 2014. Així mateix la taxa de funcions de nivell universitari se situa en 73,76%, les funcions de direcció en 21,99% i l'ocupació qualificada en 78,10%.

L'any 2014 el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport (MECD) va iniciar el primer estudi d'inserció laboral dels titulats (cicles, graus, màsters universitaris i programes de doctorat) des de la perspectiva de l'afiliació a la Seguretat Social. Les dades corresponents als llicenciats en Filologia Catalana a la UAB són les següents: 2012: 40%, 2013: 47% i 2014: 33%.

Grau en Llengua i Literatura Espanyoles

El percentatge d'ocupats de la titulació de Filologia Hispànica l'any 2011 a ser molt elevada, d'un 80%.

El nivell de formació teòrica dels titulats era superior (un 5,9) al relacionat amb la utilitat que té per la feina (4,7). En canvi, seguint la tendència de la majoria de titulacions de la Facultat, el nivell de formació pràctica va ser inferior (4) respecte a la utilitat que té per la feina (4,4).

Pel que fa a les competències instrumentals, interpersonals i de gestió i cognitives adquirides, en general la puntuació està per sota de la requerida per la feina. Només la comunicació escrita (6,2 respecte un 5,3) i el pensament crític (6,1 respecte un 5,1) estan per sobre del requerit.

A l'Annex A4 "Persones graduades que desenvolupen funcions de direcció en el seu lloc de treball per subàrees disciplinàries" es cita que un 25,49% dels graduats en Filologies Modernes i un 11,72% en Filologies Catalana i Castellana ocupen aquestes funcions.

Pel que fa a la taxa d'ocupació (Annex A7) segons àrees subdisciplinàries cal destacar que les Filologies van tenir una taxa d'ocupació del 84,14% l'any 2011 i del 83,70% l'any 2014. Així mateix la taxa de funcions de nivell universitari es situa en 73,76%, les funcions de direcció en 21,99% i l'ocupació qualificada en 78,10%.

L'any 2014 el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport (MECD) va iniciar el primer estudi d'inserció laboral dels egressats (cicles, graus, màsters universitaris i programes de doctorat) des de la perspectiva de l'afiliació a la Seguretat Social; les dades dels llicenciats en Filologia Hispànica són a 2012: 36%, 2013 41% i 2014: 46%.

Grau Musicologia

El percentatge d'ocupats de la titulació de Història i Ciències de la Música (l'equivalent al grau de musicologia) l'any 2011 va ser la més elevada de la Facultat, d'un 91,7%.

El nivell de formació teòrica dels titulats era superior (5,5) al relacionat amb la utilitat a la utilitat que té per la feina (4,1). Invertint la tendència de la facultat, el nivell de formació pràctica també va ser superior (4) respecte a la utilitat que té per la feina (3,7).

Pel que fa a les competències instrumentals, interpersonals i de gestió i cognitives adquirides, en general la puntuació està per sota de la requerida per la feina. Només el pensament crític (5,9 respecte un 5,1) està per sobre del requerit.

Pel que a fa la **taxa d'ocupació** (70.69%), entre els estudis de Filologia (66.09%) i els de Filologia i Estudis comparats (83.70%) i amb una **taxa d'adequació** que, al nivell d'àmbits de coneixement, l'agruparia dins de les Humanitats (amb un 61.37%), estudis amb una creixent i sostinguda precarietat laboral.

Tot i així, el mateix informe revela que l'**índex de qualitat ocupacional** de la Llicenciatura d'Història i Ciències de la Música (d'un 60.14%) és el primer de tot aquest àmbit humanístic, molt per sobre de titulacions relacionades, com ara la de Mestre (Educació Musical) (52.99%) o la d'Art (42.11%), una circumstància que cal relacionar també amb el caràcter exclusiu d'aquesta titulació de la UAB en el panorama universitari català; no hi ha, doncs, cap possibilitat comparativa amb dades d'altres institucions d'ensenyament superior universitari.

ANNEX 1. DIMENSIÓ ADDICIONAL: INTERACCIÓ INVESTIGACIÓ-FORMACIÓ GRAU EN ARQUEOLOGIA

En aquest Estàndard es presenten els arguments que justifiquen la sol·licitud de reconeixement de la dimensió addicional Interacció investigació-formació pel Grau en Arqueologia.

Seguint les pautes marcades per l'AQU, l'argumentació que es presenta s'ha estructurat entorn de les següents dues subdimensions: a) Programa formatiu per a la recerca, b) Potencialitat, intensitat i qualitat de l'activitat investigadora del professorat. En cadascuna d'aquestes subdimensions s'ha seguit la recomanació de tenir en compte que els programes de formació incorporin la recerca que el professorat desenvolupa en aquella disciplina per millorar l'aprenentatge i els resultats dels estudiants.

A. Programa formatiu per a la recerca

a) Orientació o enfocament del programa formatiu

Els objectius formatius d'aquest grau pretenen que l'alumnat adquireixi els coneixements teòrics, metodològics i tècnics de l'arqueologia. Aquesta formació, que ha de tendir a ser completa i interdisciplinària, ha de proporcionar un conjunt de coneixements suficients, però també les aptituds, habilitats i destreses pròpies de les exigències imposades per les demandes laborals del món present i del futur previsible. Els titulats en Arqueologia es veuran, així, encaminats cap a l'exercici professional de l'arqueologia, l'ensenyament de la història i estudis històric-arqueològics, col·laboració en tot tipus de mitjans de comunicació i editorials, el treball en les administracions públiques, la gestió de projectes internacionals públics i privats o la docència i/o recerca en universitats i centres de recerca públics i privats.

L'especificitat del registre empíric propi de l'Arqueologia requereix d'una aproximació científica dins el qual participen moltes disciplines, que alhora conformen un camp d'estudi. L'arqueologia no es limita exclusivament al registre mecànic, sinó que el seu objectiu consisteix a definir la interrelació dels vestigis materials de les comunitats del passat, com a mitjà per a accedir a l'estructura econòmica, política i ideològica de les societats que estudiem. L'arqueologia exigeix la contribució d'altres disciplines científiques, la funció de les quals consisteix a proporcionar dades particulars referents a la naturalesa o propietats dels objectes arqueològics: geologia, geografia, química, botànica, zoologia, antropologia física, etc. Aquestes disciplines s'han incorporat al llarg dels anys en la investigació arqueològica adaptant-se a les necessitats pròpies de la investigació arqueològica, de manera que ja no poden ser deixades al marge en el procés de formació dels professionals de l'arqueologia. La formació que proposem té en compte així mateix els recents enfocaments teòrics i les modernes disciplines tècniques tant per a la investigació arqueològica com per a l'exercici professional.

En tant que l'arqueologia és una ciència històrica és també un objectiu formatiu introduir els coneixements teòrics i el rigor científic propis de la formació bàsica de l'historiador. Com a historiador, l'alumnat d'Arqueologia ha d'adquirir també un coneixement bàsic dels principals esdeveniments i processos de canvi i continuïtat de la Humanitat en una perspectiva diacrònica, des de la Prehistòria fins al món actual.

El pla d'estudis es pot consultar en aquest [enllaç](#).

b) Actualització dels continguts docents

Els 240 ECTS del grau s'estructuren en 174 crèdits obligatoris i 66 crèdits optatius que es distribueixen de la següent manera (Taula 1):

- 60 crèdits de formació bàsica programats per al primer curs.
- 120 crèdits de matèries de formació nuclear distribuïts entre segon i tercer curs, dels quals 108 són obligatoris i 12 optatius.

- 54 crèdits de formació complementària, que inclouen les pràctiques externes.
- 6 crèdits obligatoris que corresponen al Treball de fi de Grau.

TIPUS DE MATÈRIA	CRÈDITS ECTS
Formació bàsica	60
Obligatòries	108
Optatives (Inclou Pràctiques professionals)	66
Treball Final de Grau	6
CRÈDITS TOTALS	240

Taula 1.- Estructura estudis de Grau d'Arqueologia

La programació de les diferents assignatures obligatòries i optatives del grau d'Arqueologia vetlla per incorporar, en la seva docència, la recerca que duu a terme el professorat dels dos departaments involucrats en la seva docència (Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana, Departament de Prehistòria). Així es busca la major integració possible entre el perfil professional del professor/a i les competències de cadascuna de les assignatures. D'aquesta manera, respectant el marc formatiu (adquisició de competències i resultats d'aprenentatge), els alumnes reben una formació d'alt nivell en els resultats d'investigació més recents.

L'extensa experiència investigadora del professorat responsable de les assignatures junt a l'afinitat d'aquesta recerca amb els continguts de l'assignatura permet incorporar-hi les darreres innovacions teòriques i metodològiques, així com actualitzar-ne els continguts en termes de coneixement substantiu. Tot seguit oferim una relació dels principals projectes i línies de recerca que es relacionen amb les diferents assignatures

El professorat responsable de les assignatures del grau té una dilatada experiència investigadora en temes afins als continguts que s'imparteixen, el que permet incorporar en la docència les darreres tendències teòriques i metodològiques. Detallem a la taula 2 els grups de recerca relacionats amb les assignatures concretes (no considerem les assignatures de formació bàsica, així com tampoc les optatives no explícitament vinculades amb l'arqueologia o la història).

ASSIGNATURA	TIPUS	PROJECTES/GRUPS DE RECERCA RELACIONATS
100717- Anàlisi dels artefactes	OB (3 ^{er})	2011SGR0084 - Grup de Recerca Cultura Material i Arqueologia del Comportament Humà (CEPAP)
100743-Gestió i difusió de l'arqueologia	OB (2 ^{on})	
100716- Anàlisi i estudi dels materials arqueològics	OB (3 ^{er})	2014SGR0741- Arqueologia agrària de l'Edat Mitjana (ARAEM)
100331-Arqueologia agrària de l'edat mitjana	OB (3 ^{er})	
100330-Arqueologia del territori medieval	OPT	
100741-Arqueologia medieval	OB (2 ^{on})	
100357-Els regnes hispànics medievals i Al-Àndalus	OPT	

100352-Història medieval de Catalunya	OPT	
100717- Anàlisi dels artefactes	OB (3 ^{er})	2014SGR0919 - Grup de Recerca d'Arqueoecologia Social Mediterrània (ASOME)
100379-Arqueologia de les dones	OPT	
100728-Arqueologia de les societats complexes	OPT	
100727-Arqueologia dels orígens de l'estat	OPT	
100740-Arqueologia prehistòrica	OB (1 ^{er})	
100714-Bioarqueologia	OB (3 ^{er})	
100725-Corrents teòrics en arqueologia	OB (3 ^{er})	
100739-El mediterrani en la prehistòria	OB (2 ^{on})	
100725-Corrents teòrics en arqueologia	OB (3 ^{er})	
100355-Guerra i imperialisme en l'antiguitat	OPT	
100351-Història antiga de Catalunya	OPT	
100324-Història antiga de la Península Ibèrica	OPT	
100325-Història de la religió i del pensament en l'antiguitat	OPT	
100389-Història del Mediterrani en l'Antiguitat	OPT	
100369-Història i gènere a l'antiguitat	OPT	
100339-Història social i econòmica de l'antiguitat	OPT	
100736 -Paisatge i territori	OB (3 ^{er})	2014SGR1169 - Grup de Recerca Arqueologia de la Gestió dels Recursos Socials i Territori (AGREST)
100724-Teoria social, econòmica i política en arqueologia	OB (2 ^{on})	
100731-Arqueologia d'Amèrica	OPT	
100737-Arqueologia de l'arquitectura i de l'urbanisme	OB (3 ^{er})	
100729-Arqueologia de les societats caçadores recol·lectores	OPT	
100715-Arqueologia quantitativa	OB (3 ^{er})	
100714-Bioarqueologia	OB (3 ^{er})	
100713-Mètodes i tècniques de camp en arqueologia prehistòrica	OB (2 ^{on})	
100736 -Paisatge i territori	OB (3 ^{er})	
100741-Arqueologia medieval	OB (2 ^{on})	
103984-Arqueologia Medieval Hispànic	OPT	
100717- Anàlisi dels artefactes	OB (3 ^{er})	2014SGR1248 - Grup de Recerca arqueològica a la Mediterrània i al Pròxim Orient (GRAMPO)
100730-Arqueologia de les primeres societats agrícoles	OPT	
100740-Arqueologia prehistòrica	OB (1 ^{er})	
100714-Bioarqueologia	OB (3 ^{er})	
100713-Mètodes i tècniques de camp en arqueologia prehistòrica	OB (2 ^{on})	

100380 -Prehistòria de Catalunya	OPT	
100328-Diplomàtica	OPT	Grup de recerca CHARTAE
100374-Paleografia	OPT	
100716- Anàlisi i estudi dels materials arqueològics	OB (3 ^{er})	2014SGR1197- Mirades sobre la Mediterrània a l'Antiguitat d'Orient a Occident, de la Protohistòria a l'Antiguitat tardana (MIRMED-GIAC)
100412-Arqueologia clàssica	OB (2 ^{on})	
100737-Arqueologia de l'arquitectura i de l'urbanisme	OB (3 ^{er})	
100734-Arqueologia grega	OPT	
100742-Arqueologia hispànica	OB (2 ^{on})	
100733-Arqueologia romana	OPT	
100382-Epigrafia i numismàtica	OPT	
100712 -Mètodes i tècniques per a l'arqueologia històrica	OB (2 ^{on})	
100732-Protohistòria del mediterrani	OPT	
100723-Treball de fi de grau	OB (4 ^{art})	

Taula 2.- grups de recerca relacionats amb les assignatures obligatòries i optatives del grau d'Arqueologia

Els continguts detallats dels diferents mòduls poden ser consultats a les guies docents i programes detallats es pot consultar a aquest enllaç ([Guies docents](#)).

c) Participació o col·laboració dels estudiants en la recerca dels grups del Departament

La col·laboració dels estudiants del grau en els grups de recerca dels departaments de Prehistòria i de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana es du a terme mitjançant diferents mecanismes: a) beques b) realització de pràctiques externes en els laboratoris del departament, c) activitats de col·laboració vinculades a l'elaboració dels TFG, d) col·laboració en projectes de recerca, e) participació en les excavacions que efectuen els diversos grups de recerca dels departaments, més enllà de les pràctiques establertes dins el calendari acadèmic.

- Beques

Els estudiants d'últim any de carrera han pogut gaudir de beques de col·laboració a departaments convocades pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport per iniciació a la recerca.

El curs 2013-2014 van ser atorgades tres beques als departaments de Prehistòria i al de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana. El curs 2014-2015 dues alumnes del grau d'Arqueologia van tornar a gaudir d'una beca en aquesta convocatòria, una d'elles destinada al Departament de Prehistòria i l'altre al de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana. A l'[ANNEX 1](#) i [ANNEX 2](#) es poden consultar les places atorgades.

- Pràctiques externes realitzades en laboratoris adscrits al departament

Els estudiants també tenen l'oportunitat d'integrar-se en el món de la recerca mitjançant la realització de pràctiques externes en els laboratoris, centres de recerca i Serveis Científico-tècnics vinculats als departaments de Prehistòria i Ciències de l'Antiguitat. Els laboratoris on poden fer pràctiques externes són:

- Servei d'Anàlisis Arqueològiques UAB
- Lab. Arqueozoologia
- Lab. Arqueobotànica

- Lab. Arqueometria (Ceràmiques)
- Lab. Arqueometria (lítico)
- Lab. Arqueologia Quantitativa
- Lab. Intervencions Arqueològiques
- Grup de Recerca d'Arqueologia d'Alta Muntanya
- GRAMPO Seminari d'Arqueologia Prehistòrica del Pròxim Orient
- AGREST, arqueologia de la gestió dels recursos socials i territori
- ASOME: Grup de Recerca d'arqueologia social mediterrània
- CEPAP Grup de Recerca en Cultura mediambiental i Arq. del comportament humà:
- Centre Estudis del Patrimoni Arqueològic de la Prehistòria.
- Laboratori de Ceràmica Medieval.

En el curs 2014/2015 el nombre d'estudiants que s'han acollit a aquestes pràctiques ha estat de 10 sobre un total de 50 matriculats.

- Activitats de col·laboració vinculades a l'elaboració dels TFM:

Els temes de TFM, que suposen la iniciació pràctica a la recerca per els alumnes del grau, s'escullen a partir de temes proporcionats pel professorat i que corresponen a les seves àrees d'especialització en la recerca o d'acord a l'interès de l'estudiant prèvia tutoria que permeti adjudicar un tutor que d'acord a la seva especialitat pugui tutoritzar el treball. Durant el curs 2014-2015 el 63% dels Treballs de Fi de Grau es van realitzar en col·laboració amb projectes i grups de recerca SGR, el que denota el grau d'implicació de l'alumnat en la recerca que es fa al departament. El llistat de TFG i el grup de recerca/projecte en que es relaciona es pot ser consultat a [ANNEX 3](#).

- Col·laboració en projectes de recerca

Els estudiants de grau poden col·laborar en projectes de recerca del departament a partir principalment de la seva participació en campanyes d'excavació o realitzant treballs de suport a les tasques de laboratori relacionades amb els projectes de recerca en curs. Tots els projectes que impliquen treball de camp incorporen estudiants de grau durant la fase de la recerca de camp.

Els jaciments arqueològics gestionats pel departament on han participat estudiants del grau d'Arqueologia es poden veure a la taula 3.

GRUP DE RECERCA	JACIMENTS	CRONOLOGIES	RESPONSABLE
AGREST	La Draga (Banyoles)	Neolític	Raquel Piqué, Antoni Palomo
AGREST	Corotracito (Tella)	Neolític	Ermengol Gassiot
AGREST	P.N. Aigüestortes i Estany de Sant Maurici (diversos jaciments)	Neolític a s. XIX	Ermengol Gassiot
AGREST	La Puntilla (Nazca, Perú)		Pedro Castro
AGREST	Camas Daraig (Skye, Escòcia)	Mesolític	Jordi Estévez
CEPAP	Roca dels Bous (Sant Llorenç de Mongai)	Paleolític mitjà	Rafael Mora
CEPAP	Cova Gran (Santa Linya)	Paleolític mitjà i superior	Rafael Mora
ASOME	La Bastida (Totana)	Bronze	Vicente Lull, Roberto Risch, Rafael Micó, Cristina Rihuete
ASOME	La Tira del Lienzo (Murcia)	Bronze	Vicente Lull, Roberto Risch, Rafael Micó, Cristina Rihuete

ASOME	La Almoroya (Murcia)	Bronze	Vicente Lull, Roberto Risch, Rafael Micó, Cristina Rihuete
GRAMPO	Cova de les Pixarelles (Tavertet)	Neolític/Bronze	Miquel Molist, Anna Gómez
GRAMPO	Mines de Gavà	Neolític	Xavier Clop
PATCA	Castellot de Bolvir	Ibèric/Romà/Medieval	Oriol Olesti, Jordi Morera
MIRMED-GIAC	Cabrera de Mar	Romà	Joaquim Pera, César Carreras, Esther Rodrigo.
MIRMED-GIAC	Puig Castellar de Biosca	Romà	Joaquim Pera, César Carreras, Esther Rodrigo.
MIRMED-GIAC	St. Pau de Riusec (Sabadell)	Romà/Medieval	Joaquim Pera, César Carreras, Esther Rodrigo.
MIRMED-GIAC	Torre Llauder (Mataró)	Romà	Joaquim Pera, César Carreras, Esther Rodrigo.
ARAEM	Turó del Montgrós (El Brull)	Medieval	Albert López, Helena Kirchner, J.M. Vila
ARAEM	Ca l'Agustí (Centelles)	Medieval	Albert López, Helena Kirchner, J.M. Vila
ARAEM	L'Esquerda (Roda de Ter)	Medieval	Albert López, Helena Kirchner, J.M. Vila

Taula 3.- Jaciments arqueològics prospectats i excavats en el marc de projectes de recerca dels departaments de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana en els que col·laboren els estudiants del grau d'Arqueologia

Per tal d'institucionalitzar aquesta col·laboració s'ha formalitzat la creació del [campus d'Arqueologia i Paleontologia de la UAB](#) que ara per ara té 6 seus distribuïdes pel territori de Catalunya: La Noguera, La Draga, El Castellot, Torre Llauder, Mines de Gavà, Vall d'en Ba, Guissona. S'adjunta annex amb la descripció del campus. Els convenis de creació del campus d'Arqueologia i Paleontologia signats amb els diferents ajuntaments es recullen a [l'ANNEX 4](#). **Campus d'Arqueologia i Paleontologia de la UAB** és una xarxa de jaciments arqueològics, equipaments municipals, museus i parcs arqueològics on la UAB desenvolupa la seva recerca i la seva docència. La creació del Campus d'Arqueologia i Paleontologia de la UAB consolida la relació existent entre la UAB i diferents ajuntaments per tal de reconèixer els jaciments i les seves infraestructures associades (espais, equips, allotjament) com espai docent i de recerca de la UAB, i establir així una col·laboració estable entre les administracions locals i la UAB en el àmbit de la docència i la recerca.

d) Continuïtat dels estudis

El programa de grau té continuïtat actualment en els estudis de màster oficial Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana, que està també impartit pels dos departament involucrats en el grau d'Arqueologia. Aquest màster s'imparteix des de l'any 2011 i sorgeix de la fusió dels antics màsters d'Arqueologia Prehistòrica i el de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana. Els estudiants de grau també poden continuar estudis en el màster oficial d'Egiptologia (Antic màster Máster en Llengua i Civilització de l'Antic Egipte), o en màsters interuniversitaris no coordinats per la UAB però que compten amb la participació dels docents del departament (Arqueologia Clàssica, Identitat Europea Medieval, Mediterrània Antiga).

Les dades de preinscripció i matrícula pel que fa als estudis del màster oficial Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana mostra que un percentatge important dels estudiants de grau d'Arqueologia opta per continuar els seus estudis en aquest màster. No obstant cal tenir en compte que la primera promoció del grau d'Arqueologia va finalitzar els seus estudis els curs 2012-2013 i per tant només es pot fer el seguiment de la continuïtat dels seus estudis a partir del curs 2013-2014. D'acord a les dades del [nombre de titulats del grau d'Arqueologia](#) s'ha calculat el percentatge que ha continuat els seus estudis en el màster oficial Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana (taula 4). Durant, el curs 2014-2015 un 32% dels estudiants matriculats havien cursat el grau d'Arqueologia de la UAB (9 del total dels 28 matriculats). El curs 2015-2016 van ser el 50% (14 dels

32 matriculats). Segons aquestes dades el nombre de graduats en Arqueologia de la UAB que s'han matriculat en el màster oficial Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana ha estat entre el 25% el curs 2013-2014 i el 24,24% el curs 2014-2015. Es pot veure en detall la titulació de procedència dels estudiants del màster a l' [ANNEX 5](#).

CURS	NOMBRE DE TITULATS GRAU D'ARQUEOLOGIA	GRADUATS ARQUEOLOGIA UAB MÀSTER OFICIAL PREHISTÒRIA, ANTIGUITAT I EDAT MITJANA	MATRICULATS
		N	%
2012-2013	34		
2013-2014	36	9	25
2014-2015	66	14	21,21

Taula 4.- Graduats arqueologia UAB matriculats màster oficial Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana. Font: elaboració pròpia i dades [WINDDAT AQU](#).

Segons els indicadors de [màster](#) els alumnes de nou ingrés presenten una tendència a l'alça a partir del curs 2013-2014. No obstant una part dels estudiants del grau d'Arqueologia segueixen estudis de màster en altres Universitats o en altres màsters no coordinats per la UAB i no disposem, per tant, de les dades de matrícula dels estudiants del grau d'Arqueologia a altres màsters.

Un cop obtingut el títol del màster, una part dels estudiants segueixen els seus estudis de doctorat a la UAB, per tal de aprofundir en els coneixement rebuts en el màster i iniciar una carrera investigadora. Actualment el departament de Prehistòria i el de Ciències de l'Antiguitat i Edat Mitjana ofereixen dos programes de doctorat:

- Doctorat d'Arqueologia Prehistòrica,
- Doctorat de Cultures en Contacte a la Mediterrània

ESTUDIS DE PROCEDÈNCIA	NOMBRE D'ALUMNES MATRICULATS
Màster Universitari en Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana	36
Màster Universitari en Arqueologia Clàssica	4
Màster Universitari en Arqueologia Prehistòrica	10
Màster Universitari en Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana	12
Màster Universitari en Identitat Europea Medieval	1
Màster Universitari en Mediterrània Antiga	1
Màster Universitari en Llengua i Civilització de l'Antic Egipte	2
Suficiència Investigadora (procedents de programes de doctorat de plans antics)	33
Altres títols de màster (altres universitats espanyoles i universitats estrangeres)	37
Total	135

Taula 5.- Procedència matriculats estudis de Doctorat d'Arqueologia Prehistòrica i Doctorat de Cultures en Contacte a la Mediterrània. Font: OGID.

En l'actualitat 135 estudiants estan matriculats en aquests programes de doctorat realitzant la seva tesi doctoral (taula 5). D'aquests un total de 33 procedeixen d'antics programes de doctorat i han accedit mitjançant la suficiència investigadora. Dels 102 restants un total de 65 han cursat estudis en algun dels màsters oficials coordinats o amb participació del departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana o el departament de Prehistòria de la UAB. Val la pena destacar que un 37% (36 de 97) dels alumnes matriculats en el màster oficial Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana entre els cursos 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014 i

2014-2015, s'han matriculat en alguns dels programes de doctorat. Les dades sobre la procedència dels estudiants de doctorat es poden consultar a [l'ANNEX 6](#).

La taula 6 mostra les tesis llegides en el marc dels programes de doctorat esmentats.

Pla d'estudis	Nombre de tesis llegides					
	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
Doctorat en Arqueologia Clàssica	2	1	0	0	0	1
Doctorat en Arqueologia i Història Antiga i Medieval	2	1	1	0	0	0
Doctorat en Arqueologia Prehistòrica	3	4	2	6	10	9
Doctorat en Cultures en Contacte a la Mediterrània	1	3	6	2	2	7

Taula 6.- Nombre de tesis llegides. Font: OGD

e) Organització d'activitats extracurriculars relacionades amb l'R+D+I, curs 2014-2015

Durant el curs 2014-2015, s'han organitzat nombroses activitats extracurriculars orientades als alumnes del grau. Majoritàriament les activitats s'han celebrat a la Facultat de Lletres de la UAB.

- Inauguració del Curs Acadèmic del Grau d'Arqueologia. Comptant amb la presència de destacats especialistes, el 19 de setembre de 2014 es va realitzar la inauguració del curs amb un cicle de conferències. El tema de l'acte va ser "L'aigua, element fonamental". Tot i que l'acte estava dirigit als alumnes del Grau, va ser plantejat també com un acte de promoció del grau, i per això es va celebrar al Museu Marítim de Barcelona, aprofitant la tirada que tenia en aquell moment l'exposició dels Vikings, que vàrem visitar amb els assistents, i vinculant els actes al món de l'arqueologia subaquàtica.

<http://www.uab.cat/web/sala-de-premsa/detall-de-noticia/estudiants-de-la-uab-prenen-contacte-amb-el-mon-de-l-arqueologia-subaquatica-1345667174054.html?noticiaid=1345675477913>

- Jornades Professionalitzadores d'Arqueologia. El dia 13 de febrer del 2015 es van celebrar les "Jornades Professionalitzadores del Grau d'Arqueologia: L'Arqueologia i el món laboral" a la Facultat de Lletres de la UAB, Sala de Graus. Era una activitat plantejada per als nostres estudiants, on es van presentar diverses experiències i tipus de treball, tant a nivell de recerca com d'arqueologia professional i de gestió, i que pretenia fer un diagnòstic de la situació actual de l'Arqueologia a Catalunya.

- Conferències: aprofitant la vinguda de professors/es i investigadors/es de renom per motius diversos (simposis científics, reunions de grups de recerca, participació tribunals de tesi, etc.) s'han efectuant múltiples conferències obertes que, generalment, han comptat amb molta assistència d'estudiants del grau en arqueologia. [L'ANNEX 7](#) en presenta una mostra.

Més detall sobre les activitats organitzades durant el curs 2014-2015 poden ser consultades a les pàgines web dels departaments de [Prehistòria](#) i [Ciències de l'Antiguitat i l'Edat Mitjana](#).

f) Capacitat d'atracció d'estudiants

El nombre d'estudiants matriculats en els dos darrers cursos avala la capacitat d'atracció d'alumnes del grau. La taula següent reflecteix l'històric dels darrers dos cursos d'alumnes matriculats en comparació amb el nombre de places ofertades. Més detall sobre l'evolució de la matrícula es pot veure a la [fitxa de la titulació](#).

		A N Y				
		2011	2012	2013	2014	
PL	AC	Ofertes	85	82	78	80

Sol·licitades (1a opció)	95	74	75	65
Mitjana nota d'accés	7,6	7,9	8,1	7,5
Matriculades	80	80	82	77

Taula 7.- Evolució matrícula grau d'Arqueologia. Font: SIQ UAB

g) Accés i ús de les infraestructures de recerca en les titulacions.

Tot els professorat del grau participa en grups de recerca que compten amb espais de recerca adjudicats per la facultat de Filosofia i Lletres. En aquests espai els i les estudiants del grau tenen l'opció de col·laborar en les tasques de recerca que es duen a terme i familiaritzar-se amb els equipament disponibles.

També tenen a la seva disposició els laboratoris de recerca dels departaments i del [Servei d'Anàlisis Arqueològiques](#). Es tracta d'un conjunt de laboratoris que compten amb col·leccions de referència i equips especialitzats. Els estudiants de grau i de màster tenen accés a:

- Lab. Arqueozoologia
- Lab. Arqueobotànica
- Lab. Arqueometria (Ceràmiques)
- Lab. Arqueometria (Lítico)
- Lab. Arqueologia Quantitativa
- Lab. Intervencions Arqueològiques.
- Lab. de Ceràmica Medieval.

Per altra banda, els professors i els alumnes tenen també accés a la Biblioteca d'Humanitats i a la Sala de Revistes i també a totes les possibilitats de consulta de material en línia i de préstec interbibliotecari que proporciona el Servei de Biblioteques.

Els campus d'arqueologia i paleontologia de la UAB també estan a disposició de la docència i la recerca del grau d'Arqueologia. El [Campus d'Arqueologia i Paleontologia de la UAB](#) és una xarxa de jaciments arqueològics, equipaments municipals, museus i parcs arqueològics on la UAB desenvolupa la seva recerca i la seva docència.

B. Potencialitat, intensitat i qualitat de l'activitat investigadora del professorat

1. Estructura i perfil del professorat

a) Categoria.

El nombre de professors/es que van participar a la docència del grau el curs 2014-2015 va ser de 114. El curs següent aquesta xifra va pujar a 116. L'estructura i perfil del professorat es troba detallat a [l'ANNEX 8](#).

L'elevat nombre de professorat s'explica per la participació, en la realització de classes puntuals, d'investigadors membres dels diferents equips de recerca, ja sigui des d'investigadors ICREA fins a Personal Investigador en Formació de diverses categories. Evidencia aquesta participació el fet que només 40 professors/es van impartir més de 20 hores de classe teòrica d'aula. En termes de participació en la docència, doncs, cal remarcar la implicació de docents procedents de les diferents categories.

El curs acadèmic 2014-2015 el percentatge de professorat de categories laborals que requereixen el títol de Doctor (Catedràtics, Titulars, Agregats, Lectors) fou d'un 59,6% pel grau d'Arqueologia (taula 8). Aquest professorat assumeix el percentatge més gran de docència, d'entre el 70 i el 80%.

		GRAU ARQUEOLOGIA: NOMBRE I CATEGORIA DEL PROFESSORAT						
Curs		14/15 1r curs	14/15	13/14	12/13	11/12	10/11	09/10
TOTAL PDI ETC ⁽¹⁾		10,5	21,7	21,0	20,9	14,5	10,8	5,3
TOTAL PDI N		40	114	122	110	89	59	50
PDI Títol	Doctor	57,5%	59,6%	62,3%	70,0%	62,9%	72,9%	60,0%
	No Doctor	42,5%	40,4%	37,7%	30,0%	37,1%	27,1%	40,0%
% HIDA ⁽²⁾ Títol	Doctor	74,9%	77,9%	78,9%	82,6%	75,1%	78,0%	70,4%
	No Doctor	25,1%	22,1%	21,1%	17,4%	24,9%	22,0%	29,6%

Taula 8.- Percentatge de professorat per categoria del Grau d'Arqueologia. ⁽¹⁾ Professorat equivalent a temps complet; ⁽²⁾ Hores impartides de docència a l'aula. Font: OGD

A més cal destacar que entre les altres categories de professorat contractat (Associats, Becaris post-doc) també hi ha un nombre elevat de professorat doctor (taula 9). Com es pot apreciar la majoria ha realitzat el doctorat o tenen un títol de màster.

GRAU DE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT ASSOCIAT I BECARIS				
Associat Dr	Becari Dr	Associat Mr	Becari Mr	Associat llicenciatura
5		3		1

Taula 9.- Percentatge de professorat per categoria del Grau d'Arqueologia (elaboració pròpia).

El 36,8% del professorat va tenir una categoria contractual a temps complet (Catedràtic, Titular, Agregat) el curs 14-15, aquests imparteixen un total del 58,2 % dels crèdits segons es veu a la taula 10.

		GRAU ARQUEOLOGIA: DEDICACIÓ						
Curs		14/15 1r curs	14/15	13/14	12/13	11/12	10/11	09/10
TOTAL PDI ETC ⁽¹⁾		10,5	21,7	21,0	20,9	14,5	10,8	5,3
TOTAL PDI N		40	114	122	110	89	59	50
PDI Contracte	Permanents ⁽²⁾	27,5%	36,8%	41,0%	42,7%	39,3%	40,7%	26,0%
	No Permanents	72,5%	63,2%	59,0%	57,3%	60,7%	59,3%	74,0%
% HIDA Contracte	Permanents	43,9%	58,2%	64,3%	62,8%	53,4%	57,8%	40,9%
	No Permanents	56,1%	41,8%	35,7%	37,2%	46,6%	42,2%	59,1%

Taula 10.- Percentatge de professorat permanent i no permanent que va impartir docència al Grau d'Arqueologia. ⁽¹⁾ETC: equivalent a temps complet; ⁽²⁾ Permanents = Catedràtics, Titulars d'universitat, Agregats, Associat Permanent Estranger, Catedràtic d'Escola Universitària i Titular d'Escola Universitària. Font: OGD

b) Sexennis

El millor indicador de la intensitat i la qualitat de l'activitat investigadora dels professors del màster està constituït per el nombre de sexennis d'investigació que tenen concedits. A data de Desembre de 2014 el conjunt del professorat a temps complet que participa en el grau té reconegut un total de 94 trams de recerca estatals, 107 autonòmics i 18 bàsics (per personal contractat equivalents a estatals) (Taula 11). El nombre de sexennis vius és de 58 el que representa un 69,9% de sexennis obtinguts respecte de sexennis potencials.

		GRAU ARQUEOLOGIA: SEXENNIS						
Curs		14/15 1r curs	14/15	13/14	12/13	11/12	10/11	09/10
TOTAL PDI ETC		10,5	21,7	21,0	20,9	14,5	10,8	5,3

PDI Doctor	Acreditat ⁽¹⁾	Sí	27,5%	36,8%	41,8%	44,5%	43,8%	50,8%	40,0%
		No	72,5%	63,2%	58,2%	55,5%	56,2%	49,2%	60,0%
	Quinquennis Docència ⁽²⁾		32-41-11	146-164-27	173-198-34	174-193-25	106-122-19	64-72-12	37-43-9
	Sexennis Recerca ⁽³⁾		17-26-9	94-107-18	101-117-22	93-101-14	59-69-13	36-45-10	19-26-8

Taula 11.- Sexennis professorat Grau d'Arqueologia. Font: OGID. ⁽¹⁾ Acreditats = es consideren acreditats per la seva categoria laboral (Catedràtics i Titulars d'universitats) + estan acreditats (Agregats i Lectors).⁽²⁾ Número de quinquennis i sexennis totals del conjunt del professorat del Centre (Estatal - Autònomic - Bàsic (estatal per a personal contractat))

GRAU ARQUEOLOGIA: SEXENNIS VIUS	
Trams de recerca estatals ⁽¹⁾	142
Trams de recerca autonòmics ⁽¹⁾	173
Sexennis obtinguts respecte de sexennis potencials ⁽²⁾	69,9%
Sexennis vius ⁽³⁾	58

Taula 12.- Sexennis vius professorat Grau d'Arqueologia. Font: OGID. ⁽¹⁾ Trams de recerca estatals i autonòmics: és la suma de tots els trams de recerca (sexennis) que tenen concedits els professors que van impartir docència en la titulació. ⁽²⁾ Sexennis vius: per a cada professor que té tram de recerca es calcula si el tram està concedit en els darrers sis anys de la data de referència. Es calcula un tram viu per a cada professor. ⁽³⁾ Sexennis obtinguts respecte potencials: inclou el professorat que té tram de recerca viu respecte el total de professorat que per la seva categoria el podria haver sol·licitat..

La distribució dels trams de recerca entre les diferents categories es presenta a la taula 13.

CATEGORIA	ESTATAL	AUTONÒMIC	BÀSICS
AGREGAT/DA /CONTRACTAT DOCTOR/A	0	24	24
AGREGAT/DA /INTERI/NA	0	7	7
CATEDRATIC D'UNIVERSITAT	45	44	0
CATEDRATIC D'UNIVERSITAT CONTRACTAT	0	4	4
PROF TITULARS D'UNIVERSITAT	97	94	0

Taula 13.- Distribució de sexennis per categoria. Font: OGID. Font: OGID

Cal destacar que la condició d'interins d'una part del professorat agregat no els ha permès demanar trams. Així mateix el professorat associat, investigador postdoctoral i els investigadors ICREA no poden tenir sexennis perquè no s'avaluen en la seva categoria acadèmica.

d) Índex H

La taula 14 es reflecteix l'impacte bibliogràfic, segons l'Índex H, de la recerca realitzada per una mostra dels professors/es del grau d'arqueologia.

Nom	Índex H	Índex H des de 2011	Índex i10
ARRAYAS MORALES, ISAIAS	4		
BARCELO ALVAREZ, JUAN ANTONIO	19	11	34
CARRERAS MONFORT, CESAR	15		
CASTRO MARTINEZ, PEDRO	15	9	23
CLOP GARCIA, FRANCISCO JAVIE	3		
CORTADELLA MORRAL, JORDI	4		

ESTEVEZ, ESCALERA, JORDI	12		13
FERRER, ANTONIO JOSE	1		
GARCIA CASAS, DAVID	1,35		
GASSIOT BALLBE, ERMENGOL	7	5	5
GOMEZ BACH, ANA MARIA	2		
GONZALEZ MARCEN, PALOMA			
GUITART DURAN, JOSEP	7		
IGLESIAS FONSECA, JOSEP ANTONI			
KIRCHNER GRANELL, HELENA	12		
MAMELI IRIARTE, LAURA	8	6	
LOPEZ MULLOR, SANTOS ALBERTO			
LULL SANTIAGO, VICENC	23	13	47
MARTI CASTELLO, RAMON	8		
MICO PEREZ, RAFAEL	18	11	36
MOLIST MONTANYA, MIGUEL			
MORA TORCAL, RAFAEL	13	10	21
OLESTI VILA, ORIOL	7		
OLLER GUZMAN, JOAN	1		
PALOMO PEREZ, ANTONIO	10		
PERA, JOAQUIM			
PIQUE HUERTA, RAQUEL	13	10	21
RETAMERO SERRALVO, FELIX MARIA			
RIHUETE HERRADA, CRISTINA	18	11	34
RISCH, FRANK ROBERT	18	11	45
RODA DE LLANZA, ISABEL	2,77		
RODRIGO, ESTHER			
RODRIGUEZ ANTON, DAVID	3,19		
SAÑA SEGUI, MARIA	7		
VIDAL PALOMINO, JORDI	3		
VILA, JOSEP MARIA			
VIRGILI COLET, ANTONI			

Taula 14.-Índex H, segons publicacions, pels professors/es del grau d'arqueologia. Font Google Scholar

2. Projectes d'investigació

a) Professorat (permanent i acreditat) que pertany a grups SGR.

La pràctica totalitat del professorat implicat en la docència del grau pertany a grups de recerca de qualitat SGR, a banda de participar en projectes de recerca competitius coordinats des de la UAB i altres institucions. Aquest fet mostra la seva capacitat de formar equips d'investigació i cobreixen, a més a més, totes les línies de docència i investigació reunides en el grau. La taula 15 mostra els grups de recerca reconeguts i/o finançats per l'Agència de Gestió dels Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) en la darrera convocatòria de l'any 2014.

IP	GRUP	CODI	ALTRE PROFESSORAT DEL GRAU Membre DEL GRUP
Lull Santiago, Vicente	Grup de Recerca d'Arqueoecologia Social Mediterrània (ASOME)	2014SGR0919	Micó, Rafael Rihuate, Cristina Risch, Robert
Molist Montaña, Miquel	Grup de Recerca arqueològica a la Mediterrània i al Pròxim Orient (GRAMPO)	2014SGR1248	Clop, Xavier Gómez, Anna Saña, Maria
Mora Torcal, Rafael	Grup de Recerca Cultura Material i Arqueologia del Comportament Humà (CEPAP)	2014SGR0084	González Paloma
Piqué Huerta, Raquel	Grup de Recerca Arqueologia de la Gestió dels Recursos Socials i Territori (AGREST)	2014SGR1169	Barceló, Juan Antonio Castro, Pedro V. Estévez, Jordi Gassiot, Ermengol Mameli, Laura Palomo, Antoni
Antela, Borja	Història del conflicte a l'Antiguitat (HICOA)	2014SGR1111	Arrayás, Isaias Cortadella, Jordi Morera, Jordi Olesti, Oriol Vidal, Jordi
Martí, Ramon	Grup de recerca consolidat Ocupació, organització i defensa del territori medieval (OCORDE)	2014SGR1454	
Kirchner, Helena	Arqueologia agrària de l'Edat Mitjana (ARAEM)	2014SGR0741	Ferrer, Antoni López, Alberto Retamero, Félix Virgili, Antoni
Gómez, Joan	Mirades sobre la Mediterrània a l'Antiguitat d'Orient a Occident, de la Protohistòria a l'Antiguitat tardana (MIRMED-GIAC)	2014SGR1197	Carreras, César Guitart, Josep Pera, Joaquim Rodà, Isabel Rodrigo, Esther

Taula 15.- grups de recerca finançats i/o reconeguts per AGAUR convocatòria 2014.

b) Professorat implicat com a investigadors principals (IP) m com a membre de l'equip de en projectes de recerca competitiu

El professorat del grau en arqueologia desenvolupa una intensa tasca investigadora que es materialitza en la seva participació en nombrosos projectes d'investigació. Aquesta recerca es relaciona amb la distribució de la docència, de tal manera que reverteix directament en el contingut de moltes de les assignatures del propi grau. Al mateix temps facilita un primer contacte dels i les estudiants amb el món de la recerca científica de primer nivell, tant en la participació en pràctiques de camp i de laboratori, com per l'accés als seus resultats. La taula adjunta mostra els projectes vigents R+D estatals, amb el detall dels i les professores que hi participen (taula 16).

Director	Títol	Participants	Període	Entitat finançadora
Alemanya, Agustí	FFI2014-58878-P Prosopographia Eurasiae Centralis Antiquae et Medii Aevi.	Medina, Jaume Oller, Joan	01/01/2015 a 31/12/2018	MINECO
Antela, Borja	HAR2014-57096-P El impacto de la campaña de Alejandro Magno (338-279 a.C.)		01/01/2014 a 31/12/2016	MINECO

Barceló, Joan Anton	EUIN2013-50939 La utilización del pasado en el presente	Raquel Piqué	31/12/2013 a 31/12/2016	MINECO
Castro, Pedro	HAR2013-44276-P Asentamientos y ámbitos domésticos de las comunidades prehistóricas de los desiertos costeros andinos (horizontes de C. 1.400 CAL ANE-400 CAL DNE)		01/01/2014 a 31/12/2016	MINECO
Gassiot, Ermengol	HAR2015-66780-P Modelización de los espacios prehistóricos de montaña. Un SIG del patrimonio arqueológico y los territorios pastoriles	Garcia, David Nunes, Joan Obea, Laura Rodríguez, David	01/01/2016 a 31/12/2018	MINECO
Giralt, Sebastià	FFI2014-53050-C5-2-P Corpus digital de Arnau de Vilanova: filosofía y ciencia en la Corona de Aragón (siglos XVIII-XIV)		01/01/2015 a 31/12/2018	MINECO
Lull, Vicenç	HAR2014-53860-P Poder político y violencia en la sociedad de El Argar (2200-1550 cal ANE).	Micó, Rafael Rihuete, Cristina Risch, Robert	01/01/2015 a 01/12/2017	MINECO
Martí, Ramón	HAR2015-63661-P Génesis de la nobleza medieval: fortificaciones y poderes territoriales en el nordeste peninsular durante los siglos VIII-XI	Cantoni, Gerard	01/01/2016 a 31/12/2018	MINECO
Molist, Miquel	HAR2013-43624-P Del Taurus al Zagros: problemática de los procesos de neolitización en el norte de Mesopotamia	Gómez, Anna	01/01/2014 a 31/12/2016	MINECO
Mora, Rafael	Poblamiento humano del Prepirineo durante el Pleistoceno superior y Holoceno	González, Paloma	01/01/2014 a 31/12/2016	MINECO
Ñaco, Antoni	HAR2014-59503-P Espacios de integración en la Roma republicana: el N.E de la Hispania Citerior (133-72 a.C.		01/01/2015 a 01/12/2017	MINECO
Olesti, Oriol Prieto, Alberto	HAR2013-41629-P Paisajes de la Hispania romana: de la diversidad a la complementariedad	Arrayás, Isaías Cortadella, Jordi Morera, Jordi Oller, Joan	01/01/2015 a 01/12/2017	MINECO
Pera, Joaquim	HAR2015-64601-C3-1-R Análisis arqueológico y valoración patrimonial de tres paisajes de la conquista romana de Hispania (siglos II-I aC). El noreste de la Provincia Citerior	Guitart, Josep	01/01/2016 a 31/12/2019	MINECO
Piqué, Raquel	HAR2012-38838-C02-02. Organización social de las primeras comunidades agrícola-ganaderas a partir del espacio doméstico: arquitectura en madera y áreas de procesado y consumo de alimentos.	Antoni Palomo, Ermengol Gassiot	01/01/2013 - 30/06/2016.	MINECO
Prevosti, Marta	HAR2015-69655-P Conventus Tarraconensis: una nueva perspectiva arqueológica de redes de vías, ciudades y villas. Un prototipo para la TIR-FOR online	Guitart, Josep	01/01/2016 a 31/12/2019	MINECO
Retamero Félix Kirchner, Helena	HAR2013-42195-P Producciones y espacios agrarios en sociedades ibéricas de la baja edad media. Estudios desde la arqueología histórica (siglos XII-XVI)	López, Alberto; Virgili, Antoni	01/01/2014 a 31/12/2016	MINECO

Parada, Manuel	HAR2015-65319-P Officinae lapidariae tarraconenses. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la provincia tarraconensis	Gorostidi, Diana De Mesa, Ana Rodà, Isabel	01/01/2016 a 31/12/2019	MINECO
Saña, Maria Clop, Xavier	HAR2014-60081-R Producción animal y cerámica en el Neolítico peninsular. Estudio biogeoquímico integrado del consumo y las prácticas culinarias		01/01/2015 a 01/12/2017	MINECO
Varias, Carlos	FFI2013-41251-P Estudio diacrónico de las instituciones religiosas de la Grecia antigua y de sus manifestaciones míticas		01/01/2014 a 31/12/2016	MINECO

Taula 16.- Projectes de recerca finançats en convocatòries competitives d'àmbit estatal.

A banda cal esmentar també la realització de projectes de recerca finançats en el marc d'altres convocatòries competitives:

- ERC-613694-LATTAL LATTAL - The Latin Talmud and its Influence on Christian-Jewish Polemic dirigit per Alexander Fidora.

- 2015ACUP0191. The Digital Reconstruction of the Prehistoric Past: Virtual Reality and Artificial Intelligence for understanding social life in the Neolithic. RECERCAIXA. Dirigit per Raquel Piqué i amb la participació dels professors Joan Anton Barceló, Antoni Palomo, Jordi Estévez (Vigència 28/02/2016 – 28/02/2018)

- El professorat del grau en arqueologia dirigeix i participa en set projectes de recerca autonòmics, finançats en el marc del programa d'Ajuts a Projectes Quadriennals d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya, que certifica la important implantació d'una bona part de la investigació duta a terme al Principat.

3. Resultats de recerca

Els CV del professorat del grau d'Arqueologia esta recollit a [l'ANNEX 9](#).

La recerca efectuada pel professorat dels departament de Prehistòria i el de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana ha donat lloc a un important volum de publicacions. Les dades bibliomètriques es resumeixen a la taula 17 i amb més detall a [l'ANNEX 10](#).

Total professorat	Núm. llibres	Núm. capítols llibre	Núm. articles revista	Núm. articles revistes indexades
37	331	1910	1517	519

Taula 17.- resum publicacions del professorat dels departaments de Prehistòria i de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana que imparteix docència en el grau d'Arqueologia.

Volem destacar més que la quantitat de publicacions la qualitat i l'impacte de les mateixes. Per això valorarem a un nivell més particular la producció científica dels darrers 5 anys (2011-2016).

Pel que fa al camp de la Prehistòria, volem destacar la publicació dels resultats de la recerca en publicacions indexades de caràcter internacional: *Archaeometry*, *Comptes Rendu Palevol*, *Current Anthropology*, *Intelligenza artificiale*, *Journal of archaeological science*, *Journal of Cultural Heritage*, *Journal of Human Evolution*, *Journal of Island and Coastal Archaeology*, *Journal of Quaternary Science*, *Journal of Wetland Archaeology*, *Nature*, *Neo-Lithics*, *Paleorient*, *Proceedings of the prehistoric society*, *Quaternary International*, *Radiocarbon*, *The Holocene*, *Trabajos de Prehistoria*, *Virtual Archaeology Review*. Pel que fa als llibres editats destaquem aquí algunes de les editorials de caràcter nacional o internacional més reconegudes on han

aparegut publicats treballs del professorat del departament de Prehistòria: Presses Universitaries de Franche Compte, Archaeopress, Universita di Torino, Ed. Boca Raton, Oxbow books, Springer, CSIC, Brepols, Amsterdam Univesity Press, Habelt, University of Buffalo, Left Coast Press, APDCAA, Cotsen Institute of Archaeology at UCLA, Harrasowitz Verlag, Oxford University press, Cátedra, McDonald Institute for Archaeological Research, Deutsches Archäologisches Institut, The University of Ariizona Press, Palethnologie, Heidelberg Univesity, Romisch Germanisches Zentralmuseum. Aquesta recerca cobreix diversos camps capdavanters en l'àmbit de la Prehistòria, que van des de les societats caçadores-recol·lectores paleolítiques a l'origen de les societats sedentàries a la Mediterrània i els seus desenvolupaments posteriors, des de la interacció de les societats prehistòriques amb complexos contextos medioambientals (des de les zones lacustres, fins a les cotes altes pirinenques) fins l'origen de les societats estatals a la Península Ibèrica. La interdisciplinarietat de bona part d'aquests treballs, abastant camps com l'anàlisi de materials, els estudis paleo-ambientals o l'aplicació de la intel·ligència artificial a l'estudi de les societats complexes, mostra la dinàmica dels grups de recerca, sempre interessats en les novetats metodològiques que poden aplicar-se als estudis de la Prehistòria.

Pel que fa al camp del món antic i medieval, també la seva recerca ha estat publicada en revistes indexades de caràcter internacional: *Journal of Roman Archaeology*, *Athenaeum*, *Historiae*, *Dialogues d'Histoire Ancienne*, *Quaternary International*, *Latomus*, *Klio*, *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphic*, *Classical Quaterly*, *Revue des Etudes Anciennes*, *Archivo Español de Arqueología*, *Historical Methods: a journal of Quantitative and Interdisciplinary History*, *Oxford Journal of Archaeology*, *Late Antique Archaeology*, *Journal of Archaeological Science*, *Classica et Mediaevalia*, *Journal of the American Oriental Society*, *Journal of Near Eastern Studies*. Pel que fa als llibres editats destaquem aquí algunes de les editorials de caràcter nacional o internacional més reconegudes on han aparegut publicats treballs del professorat del departament de Prehistòria: Archaeopress, Pórtico, APDCA, Cambridge Scholar Press, Boudeaux Presses Universitaries, RBA, Oxbow, Ugarit Verlag. Aquesta recerca cobreix també diversos camps que podem considerar capdavanters en l'estudi del món clàssic i medieval, com pot ser l'estudi de l'explotació dels territoris i de les estructures agràries, passant per l'aplicació de les tècniques de geofísica i teledetecció d'estructures arqueològiques, o l'anàlisi dels materials lapidis o ceràmics. També en aquest cas, la interdisciplinarietat de bona part d'aquests treballs, abastant camps com la geoarqueologia o els estudis paleo-ambientals, mostra la capacitat d'innovació dels grups de recerca, interessats en les novetats metodològiques que poden aplicar-se als estudis del món antic i medieval.

Més detall sobre les publicacions es troba a [l'ANNEX 11](#), on es reuneix una mostra de les publicacions amb major impacte dels últims 5 anys

4. Premis i Distincions per mèrits en R+D+I

Tres professors que realitzen la totalitat o la major part de la seva docència al grau d'arqueologia han rebut la distinció ICREA Academia: Rafael Mora Torcal (any 2010), Miquel Molist Muntaña (any 2011) i Juan Antonio Barceló Álvarez (any 2014). Aquest premi té per objectiu reconèixer l'excel·lència de la recerca dels professors de les universitats públiques de Catalunya.

Annexos Dimensió addicional Interacció Investigació-formació Grau d'Arqueologia		
Nº	Evidència	Localització
1	Pla d'estudis del Grau d'Arqueologia	Pla d'estudis Grau d'Arqueologia
2	Enllaç web grup de recerca CEPAP	2011SGR0084 - Grup de Recerca Cultura Material i Arqueologia del Comportament Humà (CEPAP)
3	Enllaç web grup de recerca ARAEM	2014SGR0741- Arqueologia agrària de l'Edat Mitjana (ARAEM)
4	Enllaç web grup de recerca ASOME	2014SGR0919 - Grup de Recerca d'Arqueoecologia Social Mediterrània (ASOME)
5	Enllaç web grup de recerca HICOA	2014SGR1111- Història del conflicte a l'Antiguitat (HICOA)
6	Enllaç web grup de recerca AGREST	2014SGR1169 - Grup de Recerca Arqueologia de la Gestió dels Recursos Socials i Territori (AGREST)
7	Enllaç web grup de recerca OCORDE	2014SGR1454- Ocupació, organització i defensa del territori medieval (OCORDE)
8	Enllaç web grup de recerca GRAMPO	2014SGR1248 - Grup de Recerca arqueològica a la Mediterrània i al Pròxim Orient (GRAMPO)
9	Enllaç web grup de recerca CHARTAE	Grup de recerca CHARTAE
10	Continguts detallats dels diferents mòduls: guies docents i programes	Guies docents grau d'Arqueologia
11	Beques de col·laboració a departaments convocades pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport. Curs 2013-2014	ANNEX 1
12	Beques de col·laboració a departaments convocades pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport. Curs 2014-2015	ANNEX 2
13	Llistat de TFG i el grup de recerca/projacte en que es relaciona	ANNEX 3
14	Enllaç a la web del Campus d'Arqueologia i Paleontologia de la UAB	Campus d'Arqueologia i Paleontologia de la UAB
15	Enllaç WINDDAT amb les dades sobre el nombre de titulats dels anys acadèmics 2012-2013 a 2014-2015	Nombre de titulats del grau d'Arqueologia
16	Convenis de creació Campus d'Arqueologia	ANNEX 4
17	Titulació de procedència dels estudiants del màster de Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana cursos 2013-2014 i 2014-2015	ANNEX 5
18	Dades de matrícula del màster de Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana	Fitxa titulació màster de Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana
19	Dades sobre la procedència dels estudiants de doctorat	ANNEX 6
20	Cartell informatiu sobre l'acte d'inauguració del curs 14-15 sobre el tema "L'aigua, element fonamental"	http://www.uab.cat/web/sala-de-premsa/detall-de-noticia/estudiants-de-la-uab-prenen-contacte-amb-el-mon-de-l-arqueologia-subaquatica-1345667174054.html?noticiaid=1345675477913
21	Activitats extracurriculars relacionades amb R+D+1 curs 2014-2015: Conferències organitzades	ANNEX 7
22	Enllaç a la Web del departament de Prehistòria	Departament de Prehistòria
23	Enllaç a la Web del departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat mitjana	Ciències de l'Antiguitat i l'Edat Mitjana.
24	Capacitat d'atracció d'estudiants Grau d'Arqueologia: Evolució de la matrícula.	Fitxa de la titulació.
25	Enllaç a la Web del Servei d'Anàlisis Arqueològiques	Servei d'Anàlisis Arqueològiques
26	Enllaç a la web del Campus d'Arqueologia i Paleontologia de la UAB	Campus d'Arqueologia i Paleontologia de la UAB

27	Taula resum del perfil de professorat del grau d'Arqueologia (GA)	ANNEX 8
28	CV professorat Grau d'Arqueologia	ANNEX 9
29	Volum publicacions professorat del Grau d'Arqueologia	ANNEX 10
30	Resum de les publicacions amb major impacte dels últims 5 anys professorat del Grau d'Arqueologia	ANNEX 11

4. Valoració final i propostes de millora

Propostes de millora de la FACULTAT DE FILOSOFIA I LLETRES

Estàndard 1. Qualitat del programa formatiu								
Curs detecció	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Modificació memòria?
2013-2014	Baixa matrícula d'alguns GRAUS	Incrementar la matrícula	Incidir més en les activitats de promoció dels estudis	Alta	Deganat, Coordinació	2016		No
Estàndard 2. Pertinència de la informació pública								
Curs detecció	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Modificació memòria?
2013-2014	Informació incompleta sobre el perfil del professorat a les webs institucionals	Millorar la informació de les webs institucionals	Incloure una fitxa resum de cada professor/a incloent les seves línies de recerca i resum de projectes i publicacions	Mitjana	Àrea de promoció	2016	2018	no
Estàndard 3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació								
Curs detecció	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Modificació memòria?
2013-2014	Poca informació per part del Deganat de les pràctiques externes de les titulacions de la Facultat.	Millorar la informació sobre les pràctiques externes	Difusió a través de la web de totes les pràctiques que es fan a les titulacions de la Facultat	Mitjana	Deganat	2016		No
2013-2014	Poca fiabilitat de les enquestes degut a la baixa participació dels egressats.	Incrementar la participació dels estudiants i egressats en les enquestes.	Potenciar espais per tal que els egressats responguin a les enquestes quan venen a tramitar els títols.	Alta	Deganat/coordinadors	2015	anualment	No
2013-2014	Poca informació sobre el grau de satisfacció dels estudiants pel que fa les diferents titulacions.	Incrementar el coneixement sobre el grau de satisfacció dels estudiants.	Elaborar enquestes per tal d'incrementar el coneixement sobre el grau de satisfacció dels estudiants.	Alta	Deganat/coordinadors	2016		No
Estàndard 4. Adequació del professorat al programa formatiu								

Curs detecció	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Modificació memòria?
2013-2014	Poca informació sobre l'impacte de les activitats formatives sobre el professorat degut a la manca de dades sobre la participació del professorat.	Tenir informació veraç sobre l'impacte de les activitats formatives sobre el professorat.	Obtenir informació sobre la participació del professorat en activitats formatives.	Baixa	Deganat	6		No
2013-2014	Poca definició dels del procediment de tutorització dels TFG.	Establir criteris més clars del procediment de tutorització, seguiment i avaluació dels TFG.	Definir i publicar els mecanismes de de tutorització, seguiment i avaluació dels TFG	Alta	Coordinació	2016	2017	No
2013-2014	Poc professorat consolidat impartint docència a primer.	Incrementar el número de professorat consolidat a primer.	Incentivar al professorat a través de la coordinació de les titulacions a impartir docència a primer.	Alta	Coordinació	2016		No
Estàndard 5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge								
Curs detecció	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Modificació memòria?
2013-2014	Manca d'una oferta específica d'activitats d'orientació professional dirigit a titulats en Ciències Humanes i Socials.	Crear una oferta d'activitats d'orientació professional dirigit a titulats en Ciències Humanes i Socials.	Programar activitats d'orientació professional i incentivar la participació de l'estudiantat.	Mitjana	Deganat/coordinació	2017	2018	no
Estàndard 6. Qualitat dels resultats dels programes formatius								
Curs detecció	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Modificació memòria?
2013-2014	Desigual nivell d'adequació dels TFM al perfil	Establir criteris per l'assignació de la supervisió dels TFM.	Definir i publicar els mecanismes de l'assignació dels TFM.	Alta	Deganat/coordinació	2016	2018	no

	formatiu de les titulacions.							
2013-2014	No s'assegura la fiabilitat de les qualificacions atorgades als TFG.	Homogeneïtzar criteris per l'avaluació dels TFG.	Definir i publicar els mecanismes de l'avaluació dels TFG de manera integrada.	Alta	Degnat/coordinació	2016	2018	no
2013-2014	Baixada de la matrícula en la majoria titulacions de la Facultat.	Incrementar la xifra matriculats de nova entrada.	Continuar amb les activitats de promoció endegades per les diferents titulacions amb el suport del Degnat que vetllarà per donar més visibilitat a les accions proposades.	Alta	Degnat/coordinació	2016		no

PROPOSTES DE MILLORA DEL GRAU D'ANTROPOLOGIA SOCIAL I CULTURAL

Curs detecció	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Modificació memòria?
2013-2014	Existència de diferències en criteris d'avaluació.	Millorar la coordinació dels criteris d'avaluació.	Potenciar les accions de coordinació del professorat a través del coordinador/a de la titulació.	Alta	Coordinador Coordinadors de curs	2016	2016	No
2013-14	Poc coneixement del professorat sobre la valoració que fan els estudiants del desenvolupament del pla d'estudis.	Millorar l'avaluació general del Grau i conèixer més fidelment la perspectiva dels estudiants sobre el desenvolupament del pla d'estudis, i disposar d'informació complementària a les enquestes PAAD.	Elaborar una enquesta a estudiants de segon, tercer i quart sobre les assignatures cursades (es va realitzar el 2014-15, i caldria repetir-la, millorant la participació de l'alumnat amb enquestes presencials). Organitzar trobades amb els estudiants per obtenir comentaris més qualitatius.	Alta	Coordinador Director Coordinacions de curs	2016	2016	No
2014-2015	Deficient actualització del professorat per impartir a l'alumnat les més recents tecnologies en l'anàlisi qualitativa és millorable.	Assegurar la formació contínua del professorat en noves tècniques d'anàlisi qualitativa.	Programar activitats formatives relacionades amb les noves tècniques d'anàlisi qualitativa de dades (nVIVO, Automap) o xarxes socials (Ucinet6-Netdraw).	Mitjana	Coordinador/ Director de Departament	2016	2017	No
2014-2015	Formació molt bàsica (CV, aula Moodle) del professorat no estable per al	Oferir recursos bàsics de formació al professorat no estable.	Programar activitats de formació bàsica o orientativa en les eines bàsiques de la docència (Campus Virtual, Aula Moodle, etc.). Preparar un protocol informatiu intern de benvinguda amb informacions bàsiques per als associats.	Alta	Coordinador Comissió de docència	2016	2018	No

	desenvolupament del pla docent							
2014-2015	Baixa matrícula i abandonament en alguna optativa impartida per un altre grau.	Intentar augmentar i equilibrar la matrícula.	Establir reunions amb la coordinació de la titulació afectada.	Mitjana	Coordinador	2016	2016	No

PROPOSTES DE MILLORA DEL GRAU DE ARQUEOLOGIA

Curs detecció	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Modificació memòria?
2014-2015	Lleuger descens en la matrícula de nou ingrés al grau.	Assolir els nivells de matriculació dels primers anys d'implementació del grau.	Continuar les activitats de promoció dutes a terme els darrers cursos, tant a nivell intern i extern de la Facultat.	Mitjana	Coordinador/a i sotscoordinador/a del grau	2014	2017	No
2015-2016	Alguna mancança en la informació a la pàgina web del grau.	Millorar l'accés a les informacions de les diferents assignatures del grau a través de la pàgina web.	Facilitar un accés directe a les informacions sobre cadascuna de les assignatures (les guies docents, els programes específics de les assignatures) a partir de la pestanya del Grau d'Arqueologia-Pla d'Estudis.	Mitjana	Deganat de la Facultat de Filosofia i Lletres amb la col·laboració de l'àrea de promoció	2016	2016	No
2010-2011	Dèficit de personal de suport a laboratoris i pràctiques docents	Millorar el manteniment dels laboratoris de pràctiques i els materials de pràctiques de camp	Fer les diligències pertinents amb el vicerectorat d'economia per dotar de recursos aquests espais, especialment de PAS de suport	Alta	Departament i Deganat	2016	2018	No
2013/2014	Número d'alumnes per grup en les pràctiques de camp molt reduït	Ampliar la capacitat de pràctiques de camp.	Fer les diligències pertinents amb el vicerectorat d'economia	Alta	Departament i Deganat	2016	2018	No
2013/2014	Excessiva càrrega de treball als alumnes en les pràctiques de camp	Equilibrar la càrrega de treball dels alumnes en relació al pes de la nota final	Incrementar el percentatge que suposa les pràctiques de camp sobre el total de la nota.	Alta	Coordinació	2016	2017	Si
2009/2010	Poca adequació de les assignatures multiús a les necessitats dels	Adequar millor les assignatures a necessitats estudiants.	Programar grups específics per a la titulació. Tenir en compte aquesta disfunció a l'hora de confeccionar nous plans d'estudis.	Alta	Facultat	2016	2018	No

	estudiants del grau d'Arqueologia.							
2013/2014	Lleugeres disfuncions en la coordinació entre professors/es.	Consolidar el funcionament de la Comissió de docència.	Establir una periodicitat sistemàtica en les reunions de la Comissió de docència i millorar la seva comunicació amb els departaments i àrees de coneixement implicades en la docència del grau.	Alta	Coordinació de titulació	2014	2017	No
2013/2014	Abandonament elevat en alguna assignatura obligatòria impartida des d'altres graus.	Intentar augmentar i equilibrar la matrícula.	Reunions amb la coordinació de la titulació afectada.	Mitjana	Coordinador	2016	2016	No

PROPOSTES DE MILLORA DEL GRAU EN ESTUDIS ANGLESES

Curs detecció	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Modificació memòria?
2013-2014	Número insuficient de professorat i elevat número d'associats.	Augmentar el número de professors. Millorar la situació contractual.	Elaboració de dades detallades de l'evolució del Departament en professors i hores. Fer les diligències pertinents amb el Vicerectorat de Professorat i Programació Acadèmica.	1	Rectorat Facultat Departament	2016		No
2013-2014	Disparitat del rendiment acadèmic entre les diferents assignatures i grups d'anglès instrumental.	Millorar i cohesionar el rendiment.	Coordinació dels continguts i competències d'anglès instrumental. Homologació dels criteris d'avaluació i nombres ítems a corregir. Incorporació d'examinadors externs a l'assignatura en els exàmens orals. Valoració de les mesures preses.	1	Coordinació Àrea de llengua	2014-2015	2016-2017	No
2013-2014	Grups excessivament nombrosos en algunes assignatures que comparteixen grup amb les combinades	Estudiar l'impacte de l'augment del nombre d'estudiants i o grups en la càrrega docent del Departament i en la metodologia emprada fins ara.	Estudi longitudinal del rendiment acadèmic en les assignatures afectades pels Graus Combinats. Estudi longitudinal de l'increment de la càrrega docent. Recull de les opinions al respecte dels professors responsables de les assignatures en qüestió.	1	Coordinació Departament Facultat	2014-2015	2017	No
2012-2013	Baix nivell d'anglès en els alumnes de nou ingrés.	Pal·liar la manca de nivell.	Seguir organitzant el curs Propedèutic.	2	Departament	2016	2017	
		Relacionar el nivell d'anglès inicial amb el rendiment acadèmic i la taxa de graduació.	Estudi longitudinal del rendiment dels alumnes en funció del nivell d'entrada. Interpretació dels resultats. Proposta de mesures per a millorar-ne el rendiment.	2	Departament Coordinació	2014-2015	2016-2017	No
2013-2014	Insuficient informació dels	Informar als estudiants de 4rt.	Major publicitat de les sessions informatives.	2	Facultat/ Departament	2014-2015	2017	No

	cursos postgrau, màsters i beques.							
2013-2014	Desconeixement de les metodologies docents emprades per les diferents àrees de Departament.	Posar en comú la metodologia docent.	Organització de la 1.ª Jornada TELL (Teaching English Language, Literature and Culture) .	2	Professorat	2014-2015	2017	No
2013-2014	Augment del nombre de TFGs a tutoritzar.	Optimitzar l'assignació de tutor en els TFGs.	Valoració del mètode emprat al curs actual. Confecció d'un nou mètode basat en preinscripció i prioritització segons mitjana de l'expedient.	2	Coordinació TFG	2014-2015	2015-2016	No
2014-2015	Grups d'una mateixa assignatura descompensats pel que fa al nombre estudiants	Assegurar que els grups d'una mateixa assignatura tenen un nombre similar d'alumnes.	Aconseguir que tinguin horaris simultanis.	2	Facultat/Departament	2015-2106	2017	No
2014-2015	Elevat nombre de professors de nova incorporació.	Facilitar el procés d'adaptació dels nous professors al funcionament de la Facultat i la UAB.	Creació de la figura professor-tutor per al professor novell.	2	Departament	2015-2016	Permanent	No
2014-2015	Procés de matriculació dels estudiants mobilitat IN poc operatiu.	Agilitzar el procés de matriculació dels estudiants mobilitat IN, tant de la Facultat com d'altres.	Elaboració del llistat de les assignatures del Departament a les quals es poden matricular els estudiants de mobilitat IN de la Facultat. Elaboració d'un llistat d'assignatures del Departament a les quals es poden matricular els estudiants de mobilitat de fora de la Facultat i el nombre de places que se'n poden oferir.	2	Coordinació de Grau	2015-2016		No

PROPOSTES DE MILLORA DEL GRAU D'ESTUDIS CLÀSSICS

Curs detecció	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Modificació memòria?
2014-2015	Nivells molt heterogenis en el coneixement de les llengües grega i llatina	Grau més homogeni en el coneixement de les llengües d'estudi.	Desdoblar els grups de grec i de llatí en les sessions teòriques i en les pràctiques i intensificar la tutorització personal dels estudiants amb nivells més baixos.	Alta	Degnat de la Facultat, amb col·laboració de Gestió Acadèmica / Coordinació de la titulació	2015	2017	No
2014-2015	Guies docents incompletes i poc coherents i unificades.	Estandardització i unificació de les Guies docents de les assignatures.	Revisió general i homogeneïtzació dels enunciats.	Alta	Coordinació del grau / Departament	2015	2016/17	No

2014-2015	Distribució horària del PD irregular i poc compacta.	Millorar els horaris dels estudiants.	Compactar les franges horàries del PD especialment en els primers cursos amb docència obligatòria.	Alta	Deganat de la Facultat, Coordinació dl grau.	2015	2016/17	No
2014-2015	Alt índex d'abandonament, sobretot en els primers cursos	Reduir substancialment la taxa d'abandonament.	Elaborar un pla específic de tutorització, seguiment i orientació.	Alta	Departament i Coordinació de titulació	2015		No
2014-2015	Dificultats dels estudiants per adaptar-se al calendari dels TFG.	Millorar la coordinació entre els professors i el coordinador dels TFG.	Crear la figura del Sotscoordinador amb tasques específiques en la coordinació dels TFG.	Alta	Departament	2015	2016/17	No
2013-2014	Nombre de demanda de nou accés inferior a l'oferta proposada.	Augmentar el nombre d'estudiants de nou accés.	Intensificar la difusió del Grau a través de les Jornades de Portes Obertes, Saló de l'Ensenyament i difusió de la informació disponible al web de la Facultat de Filosofia i Lletres, incidint en les seves característiques quant a continguts i requisits previs.	Alta	Coordinador de titulació i Deganat de la Facultat de Filosofia i Lletres	2015	2016/17	No

PROPOSTES DE MILLORA DEL GRAU DE FILOSOFIA

Curs detecció	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Modificació memòria?
2012/2013	Nombre de demanda de nou accés inferior a l'oferta proposada.	Augmentar el nombre d'estudiants de nou accés.	Intensificar la difusió del Grau a través de: Jornades de Portes Obertes; Saló de l'Ensenyament; Comissió de treball amb l'Institut de Ciències de l'Educació per a la difusió a secundària; Pàgina web del Departament; xarxes socials (Facebook, Twitter, Youtube); creació d'una nova pàgina web de difusió de materials audiovisuals de filosofia; blog d'estudiants de filosofia.	Alta	Departament de Filosofia i Coordinació del grau	2015/2016	2018.	No
2012/2013	Taxa alta d'abandonament, especialment a primer curs.	Reduir l'abandonament.	Intensificar la tutorització dels estudiants, especialment a primer curs, i millorar l'orientació acadèmica.	Alta	Departament de Filosofia i Coordinació del grau	2015/2016	2018	No
2013/2014	Dificultats per seguir adequadament el calendari d'elaboració del TFG	Aconseguir que els alumnes puguin planificar millor les diferents tasques que conformen l'elaboració del TFG i reduir el nombre de TFG presentats al setembre.	Millorar la tutorització del TFG amb reunions més freqüents entre els tutors i els alumnes, i assegurar un seguiment més acurat.	Alta	Departament de Filosofia, Coordinació de la titulació i tutors de TFG	2015/2016	2017	No
2014-2015	Poc temps d'exposició dels TFG	Incrementar el temps d'exposició dels TFG	Augmentar el temps concedit als alumnes per a la seva intervenció oral	Alta	Coordinació de la titulació i tutors de TFG	2016	2017	No

PROPOSTES DE MILLORA DEL GRAU DE GEOGRAFIA I ORDENACIÓ DEL TERRITORI

Curs detecció	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Modificació memòria?
2014-15	Descens del nombre d'estudiants de nou ingrès.	Incrementar el nombre d'estudiants de nou accés.	Mantenir i potenciar les accions de promoció de la titulació que s'estan portant a terme des del curs 2013/2014 (trobades amb professorat de secundària, activitats adreçades a estudiants de secundària i batxillerat organitzades pel Departament de Geografia amb el nom de Geografia en acció, difusió de totes les activitats relacionades amb el Departament i la Geografia en el Butlletí del Departament de Geografia, programa Argó, etc.).	Alta	Departament de Geografia amb el suport del Deganat de la Facultat de Filosofia i Lletres i de la UAB	2013		No
2014-15	Taxa alta d'abandonament.	Reduir la taxa com a mínim fins el 33% que és la dada indicativa que apareix a la memòria del pla d'estudis.	Intensificar la tutorització dels estudiants i millorar l'orientació acadèmica	Alta	Departament de Geografia i Coordinació de la titulació	2016		No
2014-15	Manca de coneixement del grau de satisfacció de l'alumnat.	Millorar el grau de coneixement que es té de com els estudiants valoren el Grau.	Recollir més evidències sobre el grau de satisfacció de diferents aspectes de la titulació (continguts, metodologies docents, etc.). I organitzar reunions per matèries (geografia física, geografia humana, tècniques, etc.) per tal de coordinar millor els continguts del Grau.	Alta	Departament de Geografia i Coordinació de la titulació	2016		No

PROPOSTES DE MILLORA DEL GRAU D'HISTÒRIA

Curs detecció	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Modificació memòria?
2013-2014	Competències i resultats d'aprenentatge duplicats o reiterats a les guies docents.	Simplificació del nombre de competències de les guies docents del Grau.	Revisar i adequar les competències bàsiques, especialment en assignatures de Facultat	Alta	Coordinació de la titulació i Comissió docent del grau d'Història	2013	2017	Si
2013-2014	Desconeixement del grau de satisfacció de l'alumnat amb el programa formatiu.	Apropar les expectatives docents del professorat i l'alumnat.	Elaborar i passar enquestes pròpies de la titulació.	Mitjana	Coordinació de la titulació	2015	2018	No
2013-2014	Dades d'inserció laboral millorables.	Incrementar les pràctiques externes i el coneixement de les sortides laborals.	Elaborar convenis amb fundacions i institucions culturals. Organitzar sessions professionalitzadores (taules rodones).	Alta	Coordinació de la titulació	2013	2015	No
2013-2014	Descens del nombre d'estudiants de nou ingrès.	Potenciar les possibilitats de millora de les xifres de matriculació de nova entrada	Organitzar i difondre sessions informatives. Major implicació del grau en les activitats de promoció.	Alta	Coordinació de la titulació	2013	2017	No

2014-2015	Manca d'assignatures optatives en torn de tarda.	Permetre cursar un quart curs del grau complet en opció de tarda.	Programació de nou assignatures de tarda en franges compreses entre 15:00 i 21:00 hores.	Alta	Coordinació de la titulació / Comissió de docència	2014	2017	No
2014-2015	Horaris del torn de tarda, millorables.	Adaptar els horaris de tarda a les necessitats reals dels estudiants que necessiten aquesta modalitat de tarda.	Programació de la docència de tarda dels cursos primer a tercer, en les franges compreses entre 16:30 i 21:00 hores.	Mitjana	Coordinació de la titulació	2014	2016	No
2014-2015	Taxes d'abandonament i èxit insatisfactòries de l'alumnat a primer curs.	Actualitzar els sistemes de suport i orientació dels estudiants de nou ingrés.	Programació de cursos propedèutics i millores del processos de tutoria d'alumnat de nou ingrés. Facilitar el compliment dels requisits d'avaluació continuada.	Alta	Coordinació de la titulació / Comissió de docència	2016	2018	No
2014-2015	Facilitar la incorporació a la recerca de l'alumnat	Permetre a l'estudiantat implicar-se en les activitats dels grups de recerca del grau.	Potenciar la participació d'alumnat de quart curs en les activitats dels grups de recerca millorant la informació sobre la sol·licitud de beques de col·laboració.	Alta	Coordinació de la titulació / Departaments del grau /	2016	2018	No
2014-2015	Xifres de matriculació millorables.	Augmentar el coneixement del grau entre alumnat d'educació secundària.	Implicar més professorat en activitats d'assessorament a treballs de recerca de Batxillerat i estades d'alumnes de secundària en grups de recerca, aprofitant el programa Argó.	Alta	Coordinació de la titulació / ICE	2016	2018	No
2014-2015	Reiteracions i/o buit de temàtiques i bibliografia en assignatures amb seqüència cronològica.	Millorar el nivell formatiu de l'alumnat.	Consensuar entre professorat d'assignatures de seqüència cronològica l'ús uniforme de manuals i de bibliografia bàsica que eviti repeticions o provoqui omissions.	Alta	Coordinació de la titulació / Comissió de docència	2016	2018	No

PROPOSTES DE MILLORA DEL GRAU D'HISTÒRIA DE L'ART

Curs detecció	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Modificació memòria?
2013-2014	Baixada d'estudiants de nou ingrés (de 109 a 78 el curs 2013-14 i fins a un descens a 44 estudiants el curs 2014-2015).	Augmentar la promoció per tal d'aconseguir una millora del nombre de matriculats de nou ingrés.	Diverses accions de promoció com: 1. la celebració d'activitats de caràcter promocional del grau fora del recinte de la UAB, en localitats que són potencials emissores d'estudiants, sobre tot a Sabadell, Terrassa i Granollers. 2. Fer les Jornades de Portes Obertes amb l'ajuda d'estudiants de grau, que facilitin la proximitat entre aquests i els potencials estudiants que hi participen. 3. La realització d'un vídeo promocional de la titulació d'Història de l'Art (realitzat amb la col·laboració del Departament de Comunicació Audiovisual). 4. Reforçar la presència de representants del grau en el Saló de l'Ensenyament. 5. Crear material informàtic d'informació sobre les particularitats del grau a la UAB i les activitats d'estudiants i professors per enviar per correu electrònic als assistents a les Jornades de Portes Obertes amb posterioritat a la seva celebració.	Alta	Coordinació de titulació i Comissió docent.	2014	2018	No
2011-13	Taxa alta d'abandonament	Conèixer les causes que la provoquen, per poder adoptar mesures de correcció efectives.	Desenvolupar mecanismes o instruments adequats a nivell institucional per enquestar els alumnes que abandonen el grau.	Mitjana	Coordinació del grau	2017	2018	No
2009-2010	Plantilla deficitària en relació als paràmetres de la UAB.	1. Ajudar a l'estabilització de la plantilla docent. 2. Millorar l'adequació del professorat a les necessitats docents del grau. 3. Facilitar la millora de la programació horària del pla docent.	Incentivar l'acreditació de lectors i l'obtenció de figures dels programes Juan de la Cierva, Ramón y Cajal i Icrea.	Alta	Departament Vicerectorat de professorat	2016	en endavant	No
2012-2013	Els valors d'alguns indicadors	Millorar les competències de Capacitat de gestió i de Resolució de problemes de cara a la preparació de l'estudiant per a l'ocupació laboral.	Reorientar les assignatures més relacionades amb el món professional per tal de reforçar l'aprenentatge d'aquestes competències, especialment les relatives al patrimoni artístic i la museologia.	Alta	Departament d'Art i de Musicologia	2015	2018	No

2012-2013	d'inserció laboral són insuficients o millorables	Millorar les competències de Treball en equip i de Expressió oral de cara a la preparació de l'estudiant per a l'ocupació laboral.	Potenciar els treballs en grup ben coordinats i les exposicions a classe tutoritzades, seguides de comentaris sobre els encerts i les possibilitats de millores dels resultats.	Alta	Professorat del Departament d'Art i de Musicologia	2015	2018	No
2012-2013		Millorar les competències d' Idiomes de cara a la preparació de l'estudiant per a l'ocupació laboral.	Programar assignatures en anglès i incentivar cursar-les, per afavorir un marc d'aprenentatge per la interactuació entre l'estudiant estranger i l'autòcton, base d'una preparació més versàtil. Incidir en la necessitat de l'ús de bibliografia estrangera.	Alta	Coordinació de la titulació i Departament d'Art i de Musicologia	2015	2018	No
2012-2013		Millorar les competències de Presa de decisions i Capacitat de lideratge de cara a la preparació de l'estudiant per a l'ocupació laboral.	Incentivar la iniciativa personal en la realització dels treballs i les activitats d'aprenentatge que realitza l'estudiant. Fomentar el <i>feedback</i> professor-estudiant perquè l'alumne sigui conscient de les seves habilitats (reforçament de l'autoestima) i pugui millorar el seu aprenentatge a través de la correcció.	Mitjana	Professorat del Departament d'Art i de Musicologia	2015	2018	No
2012-2013		Millorar les competències d' Infomàtica de cara a la preparació de l'estudiant per a l'ocupació laboral.	Conèixer el tipus de deficiències per poder valorar si és una competència que el grau. Hagi d'assegurar	Mitjana	Departament d'Art i de Musicologia	2016	2018	No
2014-2015	Desconeixement i poca atenció per part dels estudiants del món professional i infravaloració de les competències necessàries per a l'ocupació laboral.	Facilitar vies d'informació sobre les possibles sortides professionals dels estudis.	Programació de conferències, xerrades, jornades o taules rodones de professionals del sector, tenint especialment en compte els titulats del grau de la UAB de no més de cinc anys que ja treballen.	Alta	Departament d'Art i de Musicologia	2016	2018	No
2010-2011	Deficiència en l'adequació de les aules per a la docència de les arts visual a	Millorar el procés d'aprenentatge a través de la percepció d'imatges de qualitat.	Millorar la qualitat dels canons de projecció. Millorar el sistema d'il·luminació de les aules per poder veure bé les imatges i no quedar a les fosques.	Alta	Deganat de la Facultat	2016	2018	No

	través de la imatge.							
--	----------------------	--	--	--	--	--	--	--

PROPOSTES DE MILLORA DEL GRAU DE LLENGUA I LITERATURA CATALANES

Curs detecció	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Modificació memòria?
2014 -2015	El nombre de crèdits no presentats és lleugerament superior a la dels dos darrers cursos.	Reduir el nombre de crèdits no presentats.	Intensificar la tutorització dels estudiants i millorar l'orientació acadèmica.	Alta	Departament / CCoordinació de la titulació	2016	2019	No
2014 -2015	Descens del nombre d'estudiants de nou ingrés.	Consolidar el fre de la caiguda de la matrícula i incrementar-la.	Intensificar les accions de promoció del grau ja iniciades pel Departament el 2013-14 i buscar noves estratègies promocionals.	Alta	Departament / Coordinació de la titulació	2016	2019	No
2014 -2015	Taxa d'abandonament elevada.	Reduir la taxa d'abandonament.	Intensificar la tutorització dels estudiants, especialment a primer curs, i millorar l'orientació acadèmica. Elaborar enquestes a l'alumnat que ha abandonat per poder conèixer-ne les causes i intensificar la tutorització dels estudiants. Detallar en la Guia Docent els conceptes bàsics que han d'assolir els estudiants de les assignatures de primer i de les transversals per tal que tots els professors en tinguin coneixement. Millorar la coordinació entre els professors.	Alta	Departament / Coordinació de la titulació	2016	2019	No

PROPOSTES DE MILLORA DEL GRAU EN LLENGUA I LITERATURA ESPANYOLES

Curs detecció	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Modificació memòria?
2014-2015	Necessitat de revisió i traducció de les Guies	Traduir les guies a l'anglès, unificació	Revisar de forma general les guies docents i traduir-les a l'anglès.	Mitjana	Departament i coordinació del grau	2015	2017	No

	docents a l'aplicatiu	d'enunciats i correcció global.						
2014-2015	Manca d'accions específiques dels graus i les seves aplicacions laborals i pràctiques.	Augmentar la visibilitat del grau entre alumnes del nostre perfil.	Dinamitzar les accions de promoció dels graus.	Mitjana	Departament/Departament i coordinació del grau	2015	2017	No
2014-2015	Desequilibri de la mobilitat d'estudiants IN/OUT	Augmentar el nombre estudiants out de mobilitat (factor important per a la inserció laboral)	Promocionar la mobilitat out.	Mitjana	Departament/Facultat i coordinació de mobilitat	2015	2017	No
2014-2015	S'ha detectat un alta taxa d'abandonament a primer curs, però també una manca de dades actualitzades.	Reduir la taxa d'abandonament a primer curs.	Incrementar el seguiment de dades i elaboració d'un pla específic de tutorització a primer curs	Alta	Departament/Facultat i coordinació del grau	2015	2017	No

PROPOSTES DE MILLORA DEL GRAU DE MUSICOLOGIA

Curs detecció	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Inici	Final	Modificació memòria?
2012/13	Diferències en el nivell inicial de coneixements musicals de l'alumnat de nou ingress.	Assegurar un nivell comú que permeti millorar la formació inicial de l'alumnat de cara al aprofitament del currículum obligatori del Grau.	Aprofundir en els continguts instrumentals i correcte desenvolupament de les competències específiques de les assignatures de "Llenguatge musical" de 1er curs. Impartir cursos o seminaris propedèutics sobre aspectes específics de llenguatge musical relacionats amb els continguts de les assignatures de caire analític i històric de 2n i 3er cursos.	Mitjana	Coordinació del grau / Àrea de Música	2014	2017	No
2012/13	Sobredimensió relativa del percentatge de professorat associat.	Millorar el perfil d'excel·lència docent i de recerca del professorat de la titulació.	Impulsar la incorporació d'integrants postdoctorals a la plantilla docent de la titulació. Fer les diligències pertinents amb el Vicerectorat de Professorat i Programació Acadèmica.	Mitjana	Departament / Facultat / UAB	2014	2018	No
2014/15	Manca d'activitats específiques de millora de la qualitat docent del professorat en plantilla.	Actualitzar els recursos docents i metodològics de la plantilla amb docència en la titulació.	Organitzar seminaris d'actualització metodològica i d'aprofitament de recursos docents –especialment, els associats a les noves tecnologies– per a la plantilla docent de la titulació.	Baixa	Àrea de Música / Facultat	2014	2017	No

2014/15	Solapament de competències i continguts entre les assignatures obligatòries de l'àmbit de gestió ("Gestió cultural", "Gestió musical" i l'oferta d'optatives de la mateixa branca.	Assegurar un progrés adequat dels continguts de la matèria de "Gestió cultural" i la progressiva especialització en camps de coneixement associats (patrimoni musical, màrqueting).	Propiciar la intercomunicació del professorat responsable de les assignatures de l'àmbit de Gestió per tal d'aconseguir una interrelació més acurada entre les assignatures en què es desenvolupa la matèria de "Gestió cultural". Revisar les guies docents de les assignatures per resoldre solapaments de continguts, homogeneïtzar eines d'avaluació i dotar d'un perfil més compacte l'oferta formativa en les assignatures de "Gestió cultural", "Gestió musical" i "Gestió cultural II, III i IV".	Mitjana	Coordinador del grau / Àrea de Música	2014	2016	No
---------	--	---	--	---------	---------------------------------------	------	------	----

5. Relació d'evidències

1. Presentació del centre

Nº	Evidència	Localització / institució que l'aporta
1	Ajut EMQEI	Annex 1.1
2	Grau obert en Llengua i Literatura	Annex 1.2
3	Rànquing Times Higher Education (2015-2016)	Rànquing Times Higher Education
4	Rànquing internacional QS	Rànquing internacional QS
5	U-Ranking Universidades Españolas (2016)	U-Ranking Universidades Españolas (2016)
6	Informe Comisiones Obreras- CCOO	Informe CCOO
7	Memòria d'activitats del curs 2013-14	Memòria d'activitats del curs 2013-14

2. Procés d'elaboració de l'autoinforme

Nº	Evidència	Localització / institució que l'aporta
8	Autoinforme d'acreditació de títols de grau i de màster. Exposició pública	Autoinforme d'acreditació de títols de grau i de màster
9	Actes reunions CAI	Annex 2.1
10	Evidències sobre el procés de seguiment de l'elaboració de l'autoinforme d'acreditacions	Annex 2.2
11	Acta Junta Permanent de la Facultat del dia 2/06/2016	Annex 2.3

3. Valoració de l'assoliment dels estàndards d'acreditació

Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu

Nº	Evidència	Localització / institució que l'aporta
12	<i>Graus: Memòries, certificats de verificació i publicació de la verificació al BOE</i>	Documentació
13	<i>Modificacions de graus:</i> - les memòries de les titulacions amb la informació marcada en color - el document explicatiu de la sol·licitud de modificació i l'acta d'aprovació	Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.0
14	Seguiment de Titulacions	http://siq.uab.cat/siq_public/centre/101/
15	Datawarehouse (accés amb usuari i clau)	http://dwh.uab.es/ieportal/vista
16	Dades sobre preinscripció, matrícula i perfil dels estudiants de les titulacions	Titulacions de la Facultat Grau d'Antropologia Social i Cultural Grau en Arqueologia Grau en Estudis Anglesos Grau en Estudis Clàssics Grau en Filosofia Grau en Geografia i Ordenació del Territori Grau en Història Grau en Història de l'Art Grau en Llengua i Literatura Catalanes Grau en Llengua i Literatura Espanyola Grau en Musicologia
17	Programa del curs propedèutic d'anglès	Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.1
18	Equip Argó de Geografia	Annex 3.5/Annex 3.5.1/Grau Geografia i Ordenació del Territori

19	Pla d'Estudis Titulació Llengua i Literatures Espanyoles	http://www.uab.cat/web/estudiar/llistat-de-graus/pla-d-estudis/estructura-del-pla-d-8217-estudis/llengua-i-literatura-espanyoles-1345467811493.html?param1=1229587015920
20	Assignatures Propedèutiques Musicologia. Llenguatge Musical II	Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.3
21	Actes de les reunions de la Comissió de docència i l'Assistència a l'Assemblea d'Estudiants d'Antropologia	Annex 3/Annex 3.1/Annex 3/Antropologia
22	Reglament de la Comissió de Docència del Grau d'Arqueologia i actes del curs 2014/2015	Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Arqueologia
23	<i>Memòria i Pla Docent del Grau en Estudis Anglesos</i>	Memòria Grau Estudis Anglesos Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Estudis Anglesos
24	Acta de la reunió de la Comissió de Docència d'Estudis Clàssics	Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Estudis Clàssics
25	Reglament de la Comissió de Docència del Grau de Filosofia i actes del curs 2014/ 2015	Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Filosofia
26	Reglament de la Comissió de Docència del Grau de Geografia i actes del curs 2014/ 2015	Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Geografia
27	Evidències coordinació Geografia en xarxa	Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Geografia/Xarxa
28	Cursos del Programa formatiu de la Biblioteca d'Humanitats	Cursos Formació Biblioteca
29	Reglament i evidències Coordinació Grau d'Història	Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Història
30	Campus Virtual d' "Activitats del Grau en Història de l'Art"- Facebook	https://cv.uab.cat/portada/index.html https://www.facebook.com/historiadelartuab/?ref=aymt_homepage_panel
31	Recomanacions i directrius al Campus Virtual TFG Història de l'Art	https://cv.uab.cat/portada/index.html
32	Reglament de la Comissió de Docència del Grau d' Història de l'Art i acta del curs 2014/ 2015	Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Història Art
33	Reglament i actes de la Comissió de Docència del Grau de Llengua i Literatura Catalanes	http://filescat.uab.cat/filcat/index.php/documents-institucionals/ http://www.uab.cat/guiesdocents/2015-16/g100228a2015-16iCAT.pdf
34	Exemples de Guies docents Grau de Llengua i Literatura Catalanes	http://www.uab.cat/guiesdocents/2015-16/g100710a2015-16iCAT.pdf
35	Guia Docent Treball de Fi de Grau de Llengua i Literatura Espanyoles	http://www.uab.cat/guiesdocents/2015-16/g100631a2015-16iCAT.pdf

36	Reglament i actes de la Comissió de Docència del Grau de Llengua i Literatura Espanyoles	http://files.cat.uab.cat/files/index.php/departamento/documentos/Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Lit Espanyoles
37	Reglament de la Comissió de Docència i evidències del Grau de Musicologia	Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2 /Musicologia Annex 3/Annex 3.1/Annex 3.1.2/Musicologia

Estàndard 2: Pertinència de la informació pública

Nº	Evidència	Localització / institució que l'aporta
38	Web institució	Universitat Centre
39	Accés a la informació general de tots els graus	Graus UAB
40	Accés a la informació general de tots els màsters	Màsters UAB
41	Webs UAB graus	Grau d'Antropologia Social i Cultural Grau en Arqueologia Grau en Estudis Anglesos Grau en Estudis Clàssics Grau en Filosofia Grau en Geografia i Ordenació del Territori Grau en Història Grau en Història de l'Art Grau en Llengua i Literatura Catalanes Grau en Llengua i Literatura Espanyoles Grau de Musicologia
		Departament d'Antropologia Social i Cultural

42	Webs Departaments	Departament d'Estudis Anglesos Departament d'Estudis Clàssics Departament de Filosofia Departament de Geografia i Ordenació del Territori Departament d'Història Departament d' Història de l'Art Departament de Llengua i Literatures Catalanes Departament de Llengua i Literatures Espanyoles Departament de Musicologia
43	Blogs i xarxes socials	Facebook Facultat Twitter Facultat Facebook Antropologia Social i Cultural Twitter Antropologia Social i Cultural Facebook Arqueologia El blog d' Estudis Anglesos El blog d'Estudis Clàssics Facebook d'Estudis Clàssics Facebook Geografia Facebook Llengua i Literatura Catalanes Twitter: Llengua i Literatura Catalanes Canal Youtube: Llengua i Literatura Catalanes Facebook Llengua i Literatura Espanyoles Twitter Llengua i Literatura Espanyoles
44	Llista distribució correu Grau Antropologia	Annex 3/Annex 3.2/Annex 3.2.2

		https://www.facebook.com/estratjove.collectiudarqueologia?fref=ts http://www.uab.cat/web/investigat/itineraris/la-recerca/comunitats-de-recerca-estrategica-cores-/la-xarxa-core/x-1345468438334.html?param1=1345668252940
45	Diferents llocs Web del Grau d' Arqueologia	http://blogs.uab.cat/corep/ http://larocadelsbous.uab.cat/ http://www.bolvir.cat/promocio-destacada/jaciment-arqueologic/ https://ca.wikipedia.org/wiki/La_Draga http://arqueologia.uab.cat/Els_Secrets_del_Grau_Arqueologia_UAB.pdf
46	Butlletí del Grau de Geografia i Ordenació del Territori	http://www.uab.cat/web/departament-de-geografia/butlletins-1345670238671.html http://www.raco.cat/index.php/Locus http://www.uab.cat/web/departament-d-art-i-de-musicologia-1242284215412.html
47	Diferents llocs Web del Grau d'Història de l'Art	http://blogs.uab.cat/bhart/ http://catalag.uab.cat/record=b1625736~S1*cat http://www.bib.uab.cat/human/bdhah/ http://forumdelesarts.com
48	Butlletí del Grau de Llengua i Literatura Catalanes	http://files.cat.uab.cat/filcat/index.php/butlleti-de-noticies/ Exemple de butlletí
49	Dipòsit de Documents Digital UAB	http://ddd.uab.cat
50	Campus Virtual	Campus Virtual
51	Gestor documental UAB	Gestor Documental

52	Informes de Seguiment	Informes de Seguiment i Qualitat Docent
		SGIQ marc d'universitat
53	Sistema de Garantia Interna de Qualitat	web del SGIQ
		Web Facultat de Lletres

Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació

Nº	Evidència	Localització / institució que l'aporta
54	Graus: Memòries, certificats de verificació, i publicació de la verificació al BOE	PE3-Creació i disseny de noves titulacions Guia per a l'elaboració SGIQ https://intranet-nova.uab.es/group/pdi/graus-verificats
55	Documentació d'aprovació de la creació d'una de les titulacions	Annex 3.3/Annex 3.3.1
56	Model d'enquesta als estudiants de primer curs	Annex 3.3/Annex 3.3.2/1 Modelenquesta
57	Model d'enquesta als estudiants d'assignatures transversals i resultats per graus	Annex 3.3/Annex 3.3.2/2 Multiús
58	Enquesta i resultats estudiants anglès	Annex 3.3/Annex 3.3.2/3 EnquestaAnglès
59	Exemples de queixes o suggeriments	Annex 3.3/Annex 3.3.2/4 Queixes
60	Resultats de les enquestes als egressats per titulacions de la Facultat	Annex 3.3/Annex 3.3.2/5 Resultats Enquesta Egressats
61	Acta d'aprovació del darrer Informe de Seguiment de Centre	Annex 3.3/Annex 3.3.3/ActaIS
62	Acta d'aprovació d'una Modificació de Titulació del Centre	Annex 3.3/Annex 3.3.3/Evidència Modificació
63	Resum Reunió Deganat amb directors departaments	Annex 3.3/Annex 3.3.5/PE1
64	Perfil plaça persona que dissenyarà i explotarà enquestes de satisfacció	Annex 3.3/Annex 3.3.5
65	Seguiment Programa docent de les assignatures	Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC2
66	Convenis de Pràctiques	Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC3a
67	Procediments i circuits administratius. Convenis i resolucions de les pràctiques curriculars i extra-curriculars. Acreditament d'aplicació	http://webs2002.uab.es/afers_academic/reservat/info_ac/convenis/0002.htm
68	Estadístiques i informació TFG	Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC3b
69	Acte d'acollida de la Facultat	Annex 3/Annex 3.2/Annex 3.2.1
70	Activitats de Promoció de la Facultat	Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC4

71	Acta de la COA (<i>Gestió mobilitat</i>)	Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC5
72	Web Mobilitat Internacional dels estudiants	http://www.uab.cat/web/mobilitat-internacional-1345689551061.html
73	<i>Informació Mobilitat dels Estudiants</i>	Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC6
74	Acta de la COA (<i>Seguiment, avaluació i millora titulacions</i>)	Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC7
75	Acta de la COA (<i>Modificació Graus i Màsters</i>)	Annex 3.3/Annex 3.3.5/PC8

Estàndard 4: Adequació del professorat al programa formatiu

Nº	Evidència	Localització / institució que l'aporta
77	Plans d'estudi titulacions	Grau d'Antropologia Social i Cultural Grau d'Arqueologia Grau d'Estudis Anglesos Grau d'Estudis Clàssics Grau de Filosofia Grau de Geografia i d'Ordenació del Territori Grau de Geografia i d'Ordenació del Territori en xarxa Grau d'Història Grau d'Història de l'Art Grau de Llengua i Literatura Catalanes Grau de Llengua i Literatura Espanyoles Grau de Musicologia
78	CV Professorat	Annex 3.4/Annex 3.4.1 Annex 3.4/ Annex 3.4.1/CVs Antropologia Annex 3.4/ Annex 3.4.1/CVs Estudis Clàssics Annex 3.4/ Annex 3.4.1/CVs Filosofia Annex 3.4/ Annex 3.4.1/CVs Història de l'Art Annex 3.4/ Annex 3.4.1/CVs Ll Lit Espanyoles

		Annex 3.4/ Annex 3.4.1/CVs Musicologia
79	Número de professorat, quinquennis, sexennis, etc.	Annex 3.4/Annex 3.4.1/Estadístiques Professorat Lletres
80	Projectes vigents dels grups de recerca de la Facultat de Filosofia i Lletres	Annex 3.4/Annex 3.4.1
81	Memòria d'activitats del curs 2014-15	Annex 3.4/Annex 3.4.2
82	Grups de recerca Consolidats	Grups de recerca
83	Grups de recerca finançats pel Ministerio i europeus	Annex 3.4/Annex 3.4.3
84	Rànquings	La UAB als Rànquings
		Rànquing internacional QS
		Ú-Ranking Universidades Españolas
		Leiden Ranking
		University Ranking by Academic Performance
		Rànquing Times Higher Education
85	Ràtios d'alumnes per professor	Annex 3.4/Annex 3.4.1/Estadístiques Professorat Lletres
86	Model de Dedicació acadèmica del professorat de la UAB	Dedicació Professorat
87	Unitat de Formació i d'Innovació Docent	Formació i Innovació docent
88	Pla de formació docent. Resum d'activitats	Oferta formativa
89	UAB Idiomes	UAB Idiomes Campus

Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

Nº	Evidència	Localització / institució que l'aporta
90	Activitats de promoció de les diferents titulacions i evidències d'aquestes activitats	Annex 3.5/Annex 3.5.1
91	Serveis d'orientació als estudis UAB	International Welcome Point (IWP)
		http://serveis.uab.cat/ice-uap
		PIUNE

		Programa de Salut de la Fundació Autònoma Solidària Observatori de la Igualtat Pla d'acció tutorial (PAT) Treball Campus Parc de Recerca UAB Centre d'Iniciatives Emprenedores Universitàries (CIEU) Tic Laude Alumni Associació d'Amics UAB
92	Seminaris especialitzats STPS	Annex 3.5/Annex 3.5.2
93	Acta Comissió d'Usuaris Biblioteca d'Humanitats	Annex 3.5/Annex 3.5.2
94	Catàleg Biblioteca d'Humanitats	http://cataleg.uab.cat
95	Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya	http://ccuc.cbuc.cat
96	Sharing Teaching Experiences. TELLC Workshop : Teaching English Language, Literature and Culture	http://ddd.uab.cat/record/132688?ln=ca

Estàndard 6: Qualitat dels resultats dels programes formatius

Nº	Evidència	Localització / institució que l'aporta
97	Guia Docent i Evidències 101277. Textos i audiovisuals etnogràfics. (Primer curs GASC)	Annex 3.6/GASC/101277 Textos i audiovisuals etnogràfics
98	Guia Docent i Evidències 101263. Pràctiques de Camp (Segon curs GASC)	Annex 3.6/GASC/101263 Pràctiques de camp en antropologia social i cultural I
99	Guia Docent i Evidències 101276. Història de l'Antropologia (Segon curs GASC)	Annex 3.6/GASC/101276 Història de l'Antropologia
100	Guia Docent i Evidències 101243. Antropologia dels pobles d'Espanya (Tercer curs GASC)	Annex 3.6/GASC/101243 Antropologia dels pobles d'Espanya
101	Guia Docent i Evidències 101280. Treball de Fi de Grau (Quart curs GASC)	Annex 3.6/GASC/101280 TFG
102	Guia Docent i Evidències 100719. Prehistòria (Primer curs GA)	Annex 3.6/GA/100719 Prehistòria
103	Guia Docent i Evidències 100739. El Mediterrani a la Prehistòria (Segon curs GA)	Annex 3.6/GA/100739 El Mediterrani a la prehistòria

104	Guia Docent i Evidències 100716. Anàlisi i Estudi dels Materials Arqueològics (Tercer curs GA)	Annex 3.6/ GA/100716 Anàlisi i Estudi dels Materials Arqueològics
105	Guia Docent i Evidències 100331. Arqueologia Agrària de l'Edat Mitjana (Tercer curs GA)	Annex 3.6/GA/100331 Arqueologia Agrària de l'Edat Mitjana
106	Guia Docent i Evidències 100723. Treball de Fi de Grau (Quart curs GA)	Annex 3.6/GA/100723 TFG
107	Guia Docent Grau Estudis Anglesos	Guia Docent GEA
108	Skills Map Grau Estudis Anglesos	Skill Map
109	Guia Docent i Evidències 103409. Usos Bàsics de la Llengua anglesa (Primer curs GEA)	Annex 3.6/GEA/103409 Usos Bàsics de la Llengua anglesa
110	Guia Docent i Evidències 100217. Història i Cultura de les Illes Britàniques (Primer curs GEA)	Annex 3.6/GEA/100217 Història i Cultura de les Illes Britàniques
111	Guia Docent i Evidències 100246. Literatura Victoriana (Segon curs GEA)	Annex 3.6/GEA/100246 Literatura Victoriana
112	Guia Docent i Evidències 100224. Llengua Comparada (Tercer curs GEA)	Annex 3.6/GEA/100224 Llengua Comparada
113	Guia Docent i Evidències 100251. Treball de Fi de Grau (Quart curs GEA)	Annex 3.6/GEA/100251 TFG
114	Guia Docent i Evidències 100407. Gramàtica Grega (Primer curs GEC)	Annex 3.6/GEC/100407 Gramàtica Grega
115	Guia Docent i Evidències 100395. Poesia Èpica Llatina (Segon curs GEC)	Annex 3.6/GEC/100395 Poesia Èpica Llatina
116	Guia Docent i Evidències 100428. Lingüística Indoeuropea (Segon curs GEC)	Annex 3.6/GEC/100428 Lingüística Indoeuropea
117	Guia Docent i Evidències 100397. Lírica Llatina (Tercer curs GEC)	Annex 3.6/GEC/100397 Lírica Llatina
118	Guia Docent i Evidències 100401. Treball de Fi de Grau (Quart curs GEC)	Annex 3.6/GEC/100401 TFG
119	Guia Docent i Evidències 100305. Història de la Ciència (Primer curs GF)	Annex 3.6/GF/100305 Història de la Ciència
120	Guia Docent i Evidències 100291. Filosofia Pràctica (Primer curs GF)	Annex 3.6/GF/100291 Filosofia Pràctica
121	Guia Docent i Evidències 100309. Filosofia Medieval (Segon curs GF)	Annex 3.6/GF/100309 Filosofia Medieval
122	Guia Docent i Evidències 100313. Filosofia del Llenguatge (Tercer curs GF)	Annex 3.6/GF/100313 Filosofia del Llenguatge
123	Guia Docent i Evidències 100323. Treball de Fi de Grau (Quart curs GF)	Annex 3.6/GF/100323 TFG
125	Guia Docent i Evidències 101590. Geografia Física (Primer curs GGOT)	Annex 3.6 /GGOT/101590 Geografia física
126	Guia Docent i Evidències 101582. Demografia (Segon curs GGOT)	Annex 3.6 /GGOT/ 101582 Demografia

127	Modalitat Virtual-Blog Assignatura 101621. Ordenació del Territori (Tercer curs GGOT)	http://polimedia.uab.cat/#Inici_0_49
128	Guia Docent i Evidències 101621. Ordenació del Territori (Tercer curs GGOT)	http://oriolnello.blogspot.com.es/
129	Guia Docent i Evidències 101608. Geografia d'Europa (Quart curs GGOT)	Annex 3.6/GGOT/101621 Ordenació del Territori
130	Guia Docent i Evidències 101620. Treball de Fi de Grau (Quart curs GGOT)	Annex 3.6/GGOT/ 101608 Geografia d'Europa
131	Guia Docent i Evidències 100334. Introducció a la Història Antiga (Primer curs GH)	Annex 3.6/GGOT/ 101620 TFG
132	Guia Docent i Evidències 100360. L'Època del Gòtic (Segon curs GH)	Annex 3.6/GH/100334 Introducció a la Història Antiga
133	Guia Docent i Evidències 100364. L'Època del Barroc (Tercer curs GH)	Annex 3.6/GH/100360 L'Època del Gòtic
134	Guia Docent i Evidències 100346. Història Contemporània universal II, l'Època de l'Imperialisme (Tercer curs GH)	Annex 3.6/ GH/100364 l'Època del Barroc
135	Guia Docent i Evidències 100391. Treball de Fi de Grau (Quart curs GH)	Annex 3.6/GH/100346 Història Contemporània Universal II. L'època de l'Imperialisme
136	Guia Docent i Evidències 100541. Iconografia (Primer curs GHA)	Annex 3.6/GH/1100391 TFG
137	Guia Docent i Evidències 100562. Art a Europa dels segles IV a X (Primer curs GHA)	Annex 3.6/GHA/100541 Iconografia
138	Guia Docent i Evidències 100540. La Història de l'art: Objecte i Fonament (Segon curs GHA)	Annex 3.6/GHA/100562 Art A Europa Dels Segles IV al X
139	Guia Docent i Evidències 100545. Art Renaixentista (Segle XVI) (Tercer curs GHA)	Annex 3.6/GHA/100540 La Història de l'art: Objecte i Fonament
140	Guia Docent i Evidències 100535. Treball de Fi de Grau (Quart curs GHA)	Annex 3.6 /GHA/100545 Art Renaixentista (Segle XVI)
141	Guia Docent i Evidències 100679. Literatura catalana del segle XX (I) (Primer curs GLLC)	Annex 3.6/GHA/100535 TFG
142	Guia Docent i Evidències 100675. Literatura catalana medieval II (Segon curs GLLC)	Annex 3.6/GLLC/100679 Literatura Catalana Del Segle XX (I)
143	Guia Docent i Evidències 100700. Fonologia catalana (Segon curs GLLC)	Annex 3.6/GLLC/100675 Literatura Catalana Medieval II
144	Guia Docent i Evidències 100697. Morfologia catalana (Tercer curs GLLC)	Annex 3.6/GLLC/100700 Fonologia Catalana
145	Guia Docent i Evidències 100691. Treball de Fi de Grau (Quart curs GLLC)	Annex 3.6/GLLC/100697 Morfologia Catalana
146	Guia Docent i Evidències 100604. Introducció a la Llengua Espanyola (Primer curs GLE)	Annex 3.6/GLLC/100691 TFG
		Annex 3.6/GLE/100604 Introducció a la Llengua Espanyola

147	Guia Docent i Evidències 100583. Sintaxi de l'espanyol: l'oració simple (Segon curs GLE)	Annex 3.6/GLE/100583_Sintaxi de l'Espanyol: l'Oració Simple
148	Guia Docent i Evidències 100593. Literatura espanyola del Realisme i del Modernisme (Segon curs GLE)	Annex 3.6/GLE/100593 Literatura Espanyola del Realisme i del Modernisme
149	Guia Docent i Evidències 100629. Literatura Hispanoamericana: des del Modernisme a l'Època Contemporània (Tercer curs GLE)	Annex 3.6/GLE/100629 Literatura Hispanoamericana: del Modernisme a l'Època Contemporània
150	Guia Docent i Evidències 100631. Treball de Fi de Grau (Quart curs GLE)	Annex 3.6/GLE/100631_TFG
151	Guia Docent Grau Musicologia	Guia Docent Grau Musicologia
152	Guia Docent i Evidències 100657. Músiques i cultures (Primer curs GM)	Annex 3.6/GM/100657 Músiques i Cultures
153	Guia Docent i Evidències 100632. Músiques urbanes i populars (Segon curs GM)	Annex 3.6/GM/100632 Músiques Urbanes i Populars
155	Guia Docent i Evidències 100651. Gestió musical (Segon curs GM)	Annex 3.6/GM/100651 Gestió Musical
156	Guia Docent i Evidències 100655. Història de l'Òpera (Tercer curs GM)	Annex 3.6/GM/100655 Història de l'Òpera
157	Guia Docent i Evidències 100648. Treball de Fi de Grau (Quart curs GM)	Annex 3.6/GM/100648 TFG
159	Guia Docent TFG 100401 d'Estudis Clàssics	http://www.uab.cat/guiesdocents/2015-16/g100401a2015-16iCAT.pdf
160	Enquestes d'Inserció Laboral	Enquestes sobre la inserció laboral dels titulats
		Estudi d'Inserció laboral
161	Inserció Laboral graduats en Arqueologia	Informe sobre la inserció laboral. Edició 2014
		Universitat i Treball a Catalunya 2014
		Enquesta QEDU del MECD
162	Inserció Laboral graduats en Estudis Anglesos	Inserció Laboral Grau Estudis Anglesos
		http://www.aqu.cat/doc/doc_14857668_1.pdf
	Inserció Laboral graduats en Història. Fuentes consultadas	Inserción laboral de los egresados universitarios
		Informe CYD 2014
		Informe CYD 2015
163	Inserció Laboral graduats en Història de l'Art	Enquesta Inserció Laboral 2014 AQU
164	Inserció Laboral graduats en Musicologia	http://www.aqu.cat/doc/doc_14857668_1.pdf